

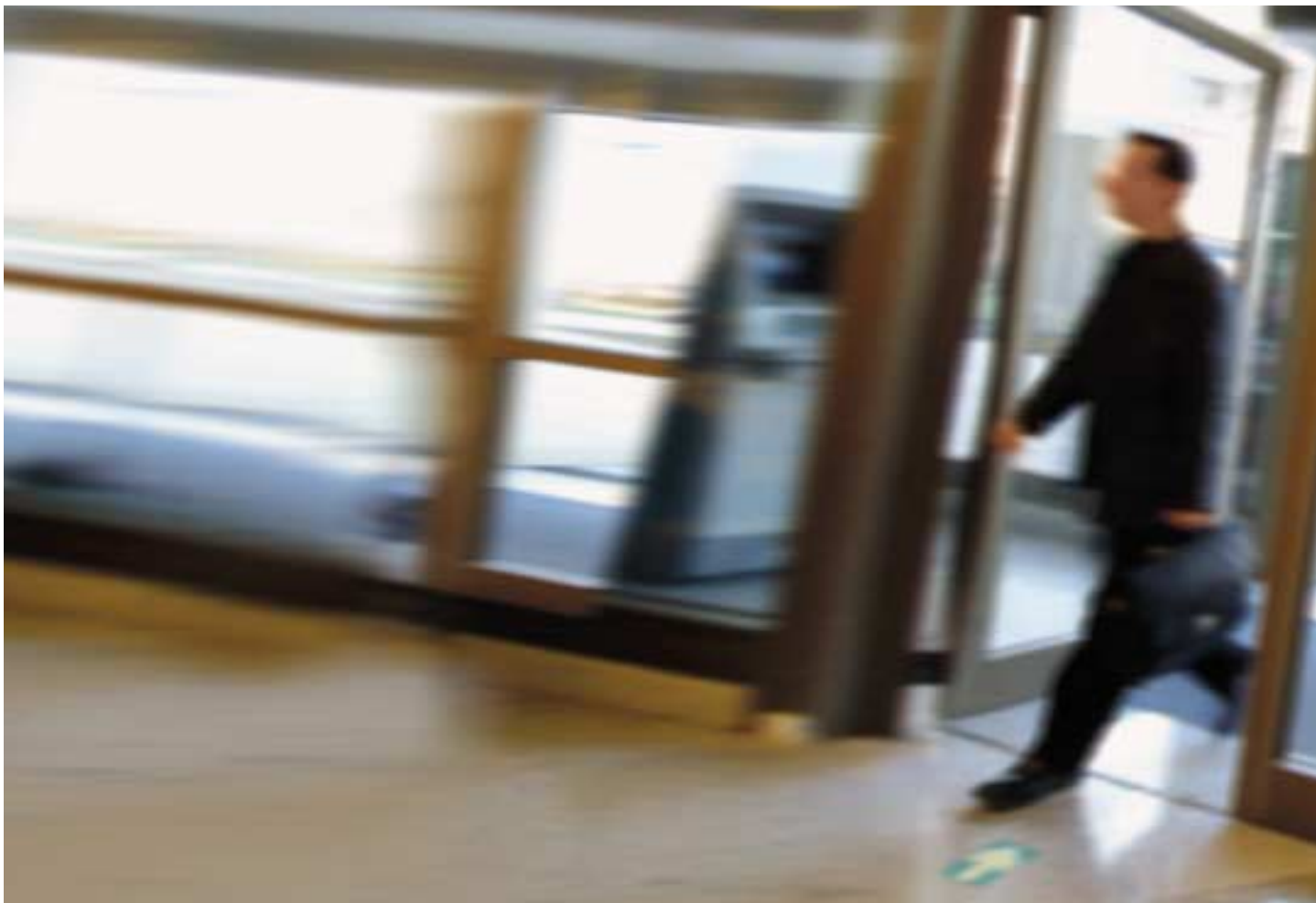
oank 2003

a

V rámci druhého ročníku soutěže Banka roku získala KB titul

„Nejdůvěryhodnější banka roku“
a „Nejdynamičtější banka roku“.

Komplexní bankovní služby poskytované Komerční bankou doplňují jednotliví členové finanční skupiny KB. Klienti banky díky tomu mohou „pod jednou střešou“ uzavřít životní a penzijní pojištění, smlouvu o stavebním spoření, sjednat leasingovou smlouvu, apod.

1 331

Komerční banka na konci roku 2003 obsluhovala 1 331 tisíc klientů. V průběhu roku banka získala 69 tisíc nových individuálních zákazníků.

647

647 tisíc zákazníků, tj. téměř polovina klientů Komerční banky, využívalo v prosinci 2003 některou ze služeb přímého bankovníctví.

335

Zákazníkům banky bylo k dispozici 335 prodejních míst po celé České republice. V roce 2003 bylo otevřeno 20 nových poboček.

8 %

Úvěrové portfolio banky meziročně vzrostlo o 8 % a dosáhlo hodnoty 130,9 miliard korun.

9 262

Banka v souladu s účetními standardy IFRS dosáhla čistého nekonsolidovaného zisku ve výši 9 262 milionů Kč. Ve srovnání s rokem 2002 se čistý zisk zvýšil o 5,7 %.

Obsah

Profil společnosti

6

Vybrané ekonomické ukazatele

8

Rozhovor s předsedou představenstva a generálním ředitelem

10

Hlavní události v roce 2003

12

Akcie Komerční banky

14

Zpráva představenstva

18

Vývoj makroekonomického prostředí

16

Strategie	18
Klienti a jejich obsluha	20
Retailové bankovníctví	23
Podnikové bankovníctví	25
Investiční bankovníctví	26
Řízení rizik	27
Informační technologie a provoz	35
Lidské zdroje	36
Obecně prospěšné projekty	37
Komentář k nekonsolidovaným finančním výsledkům dle IFRS	38
Finanční skupina Komerční banky	42

Vrcholové orgány
a organizační struktura
společnosti

52

Představenstvo	53
Výbor ředitelů	55
Dozorčí rada	56
Organizační struktura	56

Akcionáři

57

Zpráva dozorčí rady

58

Auditorská zpráva
pro akcionáře
Komerční banky

59

Doplňující informace
dle zákona o cenných
papírech

166

Čestné prohlášení

60

Zpráva o vztazích
mezi propojenými
osobami

177

Finanční část

61

Nekonsolidované výkazy a příloha účetní závěrky dle CAS	62
Nekonsolidované výkazy dle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS)	111
Konsolidované výkazy a příloha účetní závěrky dle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS)	115
Finanční charakteristika za období 1999 – 2003	165

Profil společnosti

Komerční banka (KB) patří k nejvýznamnějším bankovním institucím nejen v České republice, ale i v regionu střední a východní Evropy. Od roku 1992, kdy byla transformována ze státního peněžního ústavu na akciovou společnost, si vybudovala výsadní postavení jednoho ze základních pilířů bankovního systému České republiky. V říjnu 2001 byl úspěšně dokončen privatizační proces a finanční skupina Komerční banky (včetně jejích dceřiných společností) se stala součástí francouzské finanční skupiny Sociétés Générale (SG).

Od vstupu Sociétés Générale prodělala Komerční banka řadu zásadních změn. Významně změnila obsluhu klientů (každý klient KB má nyní svého osobního bankéře), uvedla na trh řadu nových produktů pro klienty všech segmentů a představila novou firemní identitu. Díky těmto pozitivním změnám získala Komerční banka v letošním roce v prestižní soutěži Banka roku ocenění „Nejdůvěryhodnější banka roku“ a „Nejdynamičtější banka roku“.

Finanční skupina Komerční banky poskytuje klientům komplexní služby v oblasti drobného, podnikového a investičního bankovníctví. Prostřednictvím rozsáhlé sítě 335 obchodních míst a přímého bankovníctví zajišťuje Komerční banka obsluhu více než jednoho a čtvrt milionu klientů z řad občanů i podniků.

Retailové bankovníctví

V oblasti drobného bankovníctví se Komerční banka zaměřuje na poskytování komplexních finančních služeb fyzickým osobám a malým podnikům. Banka nabízí klientům depozitní, úvěrové produkty, platební služby, a to jak prostřednictvím bankovních poradců a poboček, tak přímého bankovníctví. Klienti mohou také vedle standardních bankovních produktů využít možnosti pojištění, důchodového připojištění, uzavřít smlouvu o stavebním spoření nebo leasingovou smlouvu či investovat do podílových fondů.

Podnikové a investiční bankovníctví

Tato oblast zahrnuje obsluhu středních podniků a municipalit a podniků. Komerční banka prostřednictvím bankovních poradců a přímého bankovníctví poskytuje klientům platební služby, financování obchodu, leasing, factoring, úvěrování, správu aktiv, služby kapitálového trhu, finanční poradenství a další služby v závislosti na individuálních potřebách klienta.

Nekonsolidované údaje

mil. Kč

2003

IFRS

2002

2001

Finanční výsledky

Celkové výnosy

21 889

22 597

23 809

Provozní náklady celkem*

-11 728

-12 760

-15 065

Čistý zisk

9 262

8 763

2 532

Rozvaha

Bilanční suma

447 565

439 753

421 720

Úvěry klientům (čisté)

130 900

121 154

135 197

Vklady klientů

349 505

341 114

321 345

Vlastní kapitál celkem

40 399

33 758

23 598

Pozn.: * Včetně restrukturalizačních nákladů.

IFRS – výsledky dle Mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví

Vybrané ekonomické ukazatele

Nekonsolidované údaje		IFRS	
%	2003	2002	2001
Poměrové ukazatele			
Rentabilita průměrného kapitálu (ROAE)	25,0	30,6	11,6
Rentabilita průměrných aktiv (ROAA)	2,1	2,0	0,6
Kapitálová přiměřenost (dle ČNB)	15,4	13,4	14,3
Čistá úroková marže	3,0	3,3	3,6
Poměr nákladů k výnosům	53,6	56,5	63,3

IFRS – výsledky dle Mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví

Nekonsolidované údaje	2003	2002	2001
Ostatní údaje			
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců	8 683	8 935	9 873
Počet obchodních míst	335	331	323
Počet bankomatů	519	440	335
Počet platebních terminálů	10 104	8 480	6 019

Rating	Krátkodobý	Dlouhodobý
Fitch	F1	A
Moody's	Prime-1	A1
Standard & Poor's	A-2	BBB

Rozhovor s předsedou představenstva a generálním ředitelem

Konec éry anonymního bankovníctví – mohli bychom takto charakterizovat rok 2003 z pohledu Komerční banky?

Určitě se jedná o významný atribut uplynulého roku, ve kterém jsme úspěšně završili implementaci nového obchodního modelu. Náš přístup ke klientům stojí na třech pilířích: dostupnost, blízkost a odbornost. Díky přímému bankovníctví je dnes banka přístupná svým klientům 24 hodin denně, 7 dní v týdnu, a to z jakéhokoli místa. Je jim rovněž blízko, jelikož dnes má každý klient svého osobního bankéře, což považuji za skutečně významnou změnu v kvalitě obsluhy našich klientů.

Kvalita produktů a kvalita služeb bude v silně konkurenčním prostředí důležitým faktorem úspěchu. Konkurenční tlak neustále sílí, a to i v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie. Jak se s touto skutečností vyrovnává Komerční banka?

Komerční banka je bankou univerzální. To znamená, že obsluhujeme všechny klienty – od fyzických osob, přes drobné podnikatele, střední podniky a obce, až po největší společnosti. Velmi dobře si uvědomujeme jak sílí konkurenci, tak i skutečnost, že každému z našich klientů musíme nabídnout vysoce kvalitní produkty a služby, které potřebuje. Komerční banka v roce 2003 uvedla na trh celou řadu nových či inovovaných produktů, a to zejména pro segmenty občané, podnikatelé, malé a střední podniky a municipality. Jsme a nadále budeme velmi aktivní v dalším zdokonalování naší nabídky. Díky křížovému prodeji produktů a úzké synergii s dceřinými společnostmi může celá skupina Komerční banky nabízet produkty a služby přesně podle potřeb jednotlivých klientů. Ke zvyšování kvality obsluhy bezpochyby přispívá už zmíněný fakt, že každý klient má svého osobního bankéře. Stojí před námi ale i další výzva, a sice neustálé zlepšování vnitřních procesů. Proto jsme v roce 2003 zahájili strategický program Renaissance.

Program Renaissance je tříletý a zahrnuje zhruba desítku jednotlivých projektů. Co přinese klientům KB?

Strategickým cílem tohoto programu je vybudovat nové nástroje a procesy tak, abychom dokázali dále zkvalitňovat obsluhu klientů. V rámci programu se zaměřujeme především na zjednodušování či automatizaci interních procesů. Výsledky projektů programu možná nejsou na první pohled tak viditelné, jako nové produkty a služby. Klient nevidí, jak probíhá například proces zpracování platebního příkazu uvnitř banky. Registruje ovšem výsledky tohoto procesu. Vidí, zda je banka rychlá nebo pomalá, zda je komunikace s ní jednoduchá a přátelská, nebo naopak složitá a odrazující. Komerční banka chce být bankou přátelskou, bankou, na kterou se klient rád obrátí. K tomu potřebujeme kvalitní produkty, kvalitní obsluhu a také kvalitní vnitřní procesy. Mezi naše firemní hodnoty patří inovace a profesionalita, program Renaissance nám umožňuje tyto hodnoty opravdu naplňovat. Stejně jako při zavádění nového obchodního modelu, i při změnách vnitřních procesů využíváme bohaté know-how našeho hlavního akcionáře skupiny, Société Générale.

Alexis Juan

Pro klienty je důležitá nabídka produktů a služeb a kvalita obsluhy. Akcionáře pak zajímá struktura finančních a obchodních výsledků. Můžete zmínit jejich nejvýznamnější parametry?

Komerční banka se ziskem 9,262 miliardy Kč patří k nejziskovějším společnostem na českém trhu. Tohoto výsledku jsme dosáhli díky rozvoji obchodních činností banky, zejména v oblasti retailového bankovníctví, a také díky úspěšné kontrole nákladů. Celkové náklady banky ve srovnání s rokem 2002 poklesly o 8 %, tedy o více než 1 miliardu Kč. Svou roli sehrálo také další zlepšování kvality úvěrového portfolia a rozpouštění opravných položek a rezerv. Vezmeme-li v úvahu pokles úrokových sazeb na českém trhu a jeho dopad na výnosy banky, je růst čistého zisku o 6 % velmi dobrým výsledkem.

Jsem přesvědčen, že tento příznivý hospodářský výsledek potvrzuje rostoucí efektivitu banky a akcionáři jistě ocení významné zhodnocení akcií KB v průběhu roku 2003 a na počátku roku letošního.

Komerční banka je také velmi aktivní v podpoře veřejně prospěšných projektů. Připomeňme, že je hlavním partnerem Národního divadla a České ragbyové unie. Platí stále, že se Komerční banka v rámci této podpory orientuje na kulturu, neprofesionální sport a podporu vzdělávání?

Ano, to jsou hlavní pilíře naší sponzorské strategie. Kromě Národního divadla a České ragbyové unie bych rád připomenul například naši spolupráci se Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK či Festivalem francouzského filmu. V oblasti sportu jsme podpořili Český svaz tělesně postižených sportovců. Komerční banka se v loňském roce též finančně podílela na dopravě nového slona do pražské ZOO a pomohli jsme i při úpravě jeho výběhu, zničeného při povodních v roce 2002.

V oblasti vzdělávání se zaměřujeme na spolupráci s vysokými školami a studentskými organizacemi. Naše práce se studenty byla loni hodnocena v anketě pořádané organizací AIESEC – KB se stala nejžádanějším zaměstnavatelem pro absolventy vysokých škol. Nadace Jistota Komerční banky finančně podpořila dětskou oční kliniku na Praze 2 nebo například nemocnice v Sušici a Podolí.

Jsem velmi rád, že Komerční banka je nejen významným hráčem na českém bankovním trhu, ale že se chová také jako zodpovědný občan, který si je vědom širšího celospolečenského rámce, ve kterém se pohybuje.

Zmínil jste prvenství v anketě o nejžádanějšího zaměstnavatele. Komerční banka v roce 2003 získala několik dalších významných ocenění – odborníci ji zvolili nejdynamičtější bankou roku a veřejnost pak bankou nejdůvěryhodnější. Jak Vy osobně tyto ceny hodnotíte?

Všech ocenění si nesmírně vážím. Vnímám je jako hodnocení práce celé banky, všech jejích zaměstnanců. Zároveň je také vnímám jako obrovský závazek a výzvu k dalšímu zlepšování našich výkonů. Dobrá banka a dobrý bankéř se poznají podle toho, že své klienty berou vážně, že s nimi vedou partnerský dialog – mluví s nimi, naslouchají jim a přemýšlejí o jejich potřebách. Chtěl bych na závěr poděkovat všem našim klientům za důvěru, se kterou se na nás obracejí, a všem zaměstnancům za jejich neutuchající snahu vyjít potřebám klientů vstříc. A věřím, že Komerční banka bude pro všechny místem efektivního a příjemného setkávání.

Projekt Renaissance Banka zahájila tříletý strategický program zaměřený na reorganizaci procesů a technologií. Realizace tohoto projektu bance přinese nové konkurenční výhody a zlepšení efektivity zpracování operací.

Rozšíření produktové nabídky Komerční banka dále rozšiřovala svoji nabídku produktů, a to především pro individuální klienty a segment malých podniků a podnikatelů. Příkladem mohou být produkty Dětské konto, určené dětem od 0 do 15 let, a občanský úvěr Perfektní půjčka nebo produkty pro podnikatele a malé firmy – balíčky finančních služeb Efekt, Komfort a Excelent a Profi úvěr.

Zavedení čipových karet Komerční banka uvedla na trh jako první v České republice čipové karty Visa a Maestro, certifikované mezinárodní asociací MasterCard, které zákazníkům umožňují využít celou řadu výhod nabízených čipovou technologií.

Rozvoj prodejní sítě KB V průběhu roku Komerční banka otevřela 20 nových prodejních míst a uvedla do provozu 79 nových bankomatů.

Úspěšná restrukturalizace úvěrového portfolia Komerční banka v první polovině roku dokončila prodej portfolia nebonitních pohledávek společnosti GE Capital Corporation. V prosinci zároveň vypršela tříletá státní garance části pohledávek banky.

Hlavní události v roce 2003

Restrukturalizace finanční skupiny Komerční banky Komerční banka prodala své majetkové účasti ve společnostech CAC Leasing, Reflexim a rozhodla o prodeji podílu ve společnosti MUZO. Banka spolu se společností FranFinance, dceřinou společností Sociétés Generale, založila novou dceřinou společnost FranFinance Consumer Credit, zaměřenou na nabídku splátkového prodeje.

Řádná valná hromada Akcionáři na valné hromadě, konané v červnu 2003, rozhodli o vyplacení dividend ve výši 40 Kč na jednu akcii a schválili výsledky hospodaření banky za rok 2002.

Ocenění Komerční banky Komerční banka byla českou veřejností v rámci soutěže Banka roku vyhodnocena jako Nejdůvěryhodnější banka na českém trhu. Banka také získala prvenství v kategorii Nejdynamičtější banka roku, udělované odbornou porotou. V hlavní kategorii Banka roku 2003 obsadila KB druhou příčku. Finanční skupina KB má rovněž druhý nejlepší penzijní fond v ČR a třetí nejlepší stavební spořitelnu.

Zvýšení ratingu KB V průběhu roku tři nejvýznamnější ratingové agentury Standard & Poor's, Moody's a Fitch Ratings opět zvýšily ratingové hodnocení Komerční banky.

Generální partner Národního divadla Podpora Národního divadla, jehož je banka generálním partnerem, byla hlavní sponzorskou aktivitou banky.

Akcie Komerční banky

Obchodování s akcemi Komerční banky

Akcie Komerční banky jsou obchodovány na veřejných kapitálových trzích v České republice, řízených organizátory trhů, Burzou cenných papírů Praha (BCPP) a RM-SYSTÉMEM (organizátor mimoburzovního trhu s cennými papíry) pod označením ISIN: CZ0008019106. Akcie jsou obchodovány na hlavním trhu Burzy cenných papírů Praha. Dále jsou akcie Komerční banky obchodovány ve formě globálních depozitních certifikátů (GDR) na Burze cenných papírů v Londýně (London Stock Exchange) a v systému PORTAL (trhu National Association of Securities Dealers, Inc.) v USA.

Vývoj ceny akcií

Akcie Komerční banky zažily další úspěšný rok, když si připsaly 16,4 %. Rok 2003 totiž zahájily na úrovních okolo 2 080 Kč a na konci roku se již obchodovaly za 2 400 Kč. Přesto se v loňském roce nepodařilo akciím Komerční banky překonat burzovní index PX-50, který v roce 2003 vzrostl o 43,1 %. Nicméně s průměrným denním objemem obchodů přesahujícím 500 milionů Kč byly akcie Komerční banky nejlíkvidnějším titulem pražské burzy.

Vývoj ceny akcií Komerční banky a indexu PX-50 v roce 2003

Údaje o akciích Komerční banky

	2003	2002	2001	2000	1999
Celkový počet vydaných akcií ¹⁾	38 009 852	38 009 852	38 009 852	38 009 852	19 004 926
Tržní kapitalizace (mld. Kč)	91,9	79,0	39,4	34,7	11,6
Zisk/ztráta na akcii (Kč) ²⁾	243,7	230,5	66,6	-0,5	-514,7
Cena akcie (Kč)					
maximum	2 655	2 161	1 184	1 152	994
minimum	1 837	1 016	807	613	264
uzavírací na konci období	2 418	2 078	1 036	912	613

¹⁾ nominální hodnota akcie 500 Kč

²⁾ zisk na jednu akcii (IFRS nekonsolidovaný)

Výplata dividend

V červnu 2003 schválila řádná valná hromada Komerční banky výplatu dividendy za rok 2002 ve výši 40 Kč před zdaněním na jednu akcii. S ohledem na hospodářský výsledek Komerční banky v roce 2003 navrhne vedení banky akcionářům na valné hromadě schválit výplatu dividend.

	2002	2001	2000	1999
Dividenda (Kč) ¹⁾	40,0	11,5	0	0
Dividenda/zisk na jednu akcii (%) ²⁾	17,3	17,3	0	0

¹⁾ dividenda na jednu akcii před zdaněním, které činí 15 % dle platných zákonů ČR

²⁾ IFRS nekonsolidovaný

Vývoj makroekonomického prostředí

Česká ekonomika v roce 2003

V průběhu roku 2003 hospodářský růst zrychloval. HDP vzrostl celkově o 2,9 %. Hlavním faktorem urychlení byla silná spotřebitelská poptávka, kterou počínaje druhým čtvrtletím doprovázelo i oživení poptávky po investicích. Spotřeba domácností v roce 2003 vzrostla o 5,4 %, investiční poptávka se zvýšila o 3,7 %. Postupné sblížení vývoje spotřebitelské a investiční poptávky posiluje dlouhodobou udržitelnost hospodářského růstu a lze jej proto označit za jeden z nejdůležitějších pozitivních momentů celkového makroekonomického vývoje české ekonomiky v roce 2003.

Silná spotřebitelská poptávka, promítající se do rychlého růstu maloobchodních tržeb, byla v roce 2003 podporována především nízkou inflací, rychlým růstem reálných mezd v kombinaci se stále se rozšiřující nabídkou a růstem dostupnosti všech forem spotřebitelských úvěrů. Růst maloobchodních tržeb v roce 2003 dosáhl rekordních 5 %. Průmyslová výroba pokračovala v průběhu celého roku v rychlém růstu bez výraznějších výkyvů – růst průmyslové výroby celkově v roce 2003 dosáhl 5,8 %. Stavebnictví zaznamenalo výrazné oživení poptávky ve druhé polovině roku: zatímco až do května stavební výroba prakticky stagnovala, od června dosahovalo tempo růstu stavební výroby dvouciferných hodnot. Celkový růst stavební produkce v roce 2003 dosáhl 8,9 %. Hlavním faktorem oživení velkého stavebnictví ve druhé polovině roku byl především očekávaný přesun stavebních prací do vyšší sazby DPH od ledna 2004. Současně se ve stavebnictví posiluje význam bytové výstavby, která je podporována zejména zlepšením finanční i administrativní dostupnosti hypoték.

V roce 2003 rostly poměrně rychle dovozy i vývozy – tempa růstu dosáhla 8,8 a 9,3 %. Celkový obchodní deficit dosáhl téměř stejné hodnoty jako v roce 2002 – 71,2 mld. Kč. Tato stagnace je, vzhledem k urychlení domácí poptávky, příznivým výsledkem.

Průměrná hodnota směnného kurzu vzhledem k EUR v roce 2003 mírně oslabila o 3,3 % na hodnotu 31,84 CZK/EUR. Vývoj české měny k USD byl odlišný: v důsledku všeobecného oslabování americké měny naopak česká koruna vzhledem k USD posílila o 14 %, s průměrnou hodnotou 28,23 CZK/USD. Platební bilance byla v roce 2003 v podstatě vyrovnaná: přebytek finančního účtu ve výši 68,7 mld. Kč pokryl schodek běžného účtu dosahující 64,3 mld. Kč. Hlavním faktorem deficitu běžného účtu byla v roce 2003 opět bilance výnosů (-117 mld. Kč), která je zatěžována především reinvesticemi zisků z přímých zahraničních investic.

Po mírném oslabování deflačních tendencí ve třetím čtvrtletí 2003 nastal v posledním čtvrtletí definitivní obrat cenového vývoje. Meziroční růst spotřebitelských cen v závěru roku dosáhl 1 %, průměrná míra inflace činila pouze 0,1 %. Výrobní ceny se v průběhu prvních tří čtvrtletí roku 2003 pohybovaly v deflačním pásmu; obdobně jako spotřebitelské ceny zaznamenaly obrat v posledním čtvrtletí a v závěru roku dosáhl růst výrobních cen 0,9 %. V průměru výrobní ceny v roce 2003 o 0,3 % klesly.

V prosinci roku 2003 dosáhla míra nezaměstnanosti 10,3 %. V průběhu roku 2003 se tak míra nezaměstnanosti zvýšila o půl procentního bodu (9,8 % v prosinci 2002) a o 1,5 procentního bodu převýšila průměrnou míru nezaměstnanosti v eurozóně (8,8 %). Nezaměstnanost setrvává na vysoké úrovni především v důsledku strukturálních faktorů, neboť nabídka pracovních sil neodpovídá kvalifikačním požadavkům nabídky volných pracovních míst.

Zpráva představenstva

Strategie

Strategií Komerční banky je posílit svoji pozici předního poskytovatele finančních služeb pro individuální klienty a zároveň si udržet svoji klíčovou pozici na trhu podnikového a investičního bankovníctví v České republice.

Pro dosažení tohoto cíle banka uskutečnila rozsáhlý transformační program, který byl úspěšně dokončen v první polovině roku 2003, a banka se dnes, v souladu se svojí strategií, soustředí především na:

Nový přístup orientovaný na klienta

S cílem zlepšit obsluhu klientů banka zavedla novou klientskou segmentaci založenou na třech hlavních segmentech – Občané, Střední podniky a municipalita a Podniky. V souvislosti s touto změnou došlo k zásadní reorganizaci prodejní sítě, jejímž cílem je poskytovat prostřednictvím bankovních poradců individuální obsluhu všem klientům banky. Optimalizace prodejní sítě zahrnuje i otevírání nových obchodních míst a realokaci některých současných poboček.

Rozvoj vícekanálové obsluhy klientů

Lepší dostupnost nabízených služeb pro všechny klienty je jedním z hlavních cílů Komerční banky. Banka se soustředí na integraci přímého bankovníctví do prodejní sítě a tím podporuje využití přímého bankovníctví (telefonního, internetového a PC bankovníctví) pro běžné bankovní operace. Neustálé zlepšování služeb přímého bankovníctví a zavádění nových produktů patří mezi hlavní priority banky.

Nabídka produktů odpovídající potřebám klientů

Banka se soustředí na nabídku produktových balíčků odpovídající potřebám jednotlivých klientských skupin v rámci daných segmentů. Během roku 2003 banka rozšířila svoji obchodní nabídku s cílem pokrýt finanční potřeby klientů ve všech obdobích jejich života, počínaje dětstvím. Pro zvýšení penetrace produktů pokračuje banka v začleňování produktů všech společností skupiny Komerční banky do své nabídky.

Hodnoty společnosti a lidské zdroje

Banka uznává tři hlavní principy: profesionalita, inovace a týmový duch, a proto klade velký důraz na kvalitu a rozvoj svých zaměstnanců. V souladu s těmito principy se banka v rámci řízení lidských zdrojů zaměřuje na rozvoj kariéry, vzdělávání a spravedlivý a motivující systém odměňování zaměstnanců.

Kvalita úvěrového portfolia

Banka harmonizovala řízení úvěrových rizik se standardy Sociétés Générale a úspěšně restrukturalizovala portfolio nebonitních úvěrů, které byly uděleny před privatizací banky.

V souladu se svojí strategií banka zahájila tříletý strategický program zaměřený na reorganizaci vnitřních postupů a technologií. Uskutečnění tohoto projektu by bance mělo přinést nové konkurenční výhody a zlepšení efektivity zpracování bankovních operací.

Hlavní cíle programu:

- změna prodejních a poprodejních postupů a IT nástrojů,
- zvýšení produktivity back-office a modele-office,
- změna systému podpory bankovních poradců,
- klientské a produktové modely a centrální databáze.

Očekávaný vývoj finanční situace

Dokončení výše uvedeného strategického plánu významně podporovaného hlavním akcionářem, Sociétés Générale, spolu s očekávaným vývojem trhu povede ke zvýšení výkonnosti banky. V příštích letech Komerční banka očekává pozitivní dopad strategického programu jak na finanční výkonnost, tak na kvalitu poskytovaných služeb a počet klientů.

Klienti a jejich obsluha

Na konci roku 2003 Komerční banka obsluhovala 1 331 tisíc klientů. V průběhu roku tak vzrostl počet klientů o 69,5 tisíc, čímž byl o téměř 20 tisíc překročen cíl banky. Tento výrazný nárůst je především výsledkem rozšiřování produktové nabídky banky a zlepšení kvality služeb v důsledku zavedení individuální obsluhy všech zákazníků. Celkový počet klientů tvoří 1 034 tisíc občanů a 297 tisíc podniků.

V roce 2003 byla dokončena implementace nové segmentace klientů. V současné době banka dělí své klienty do tří základních segmentů:

- Občané, malé firmy a podnikatelé,
- Střední podniky a municipality,
- Podniky.

Nová segmentace s sebou přinesla možnost nabídky produktů odpovídajících skutečným potřebám jednotlivých skupin klientů. Všichni klienti navíc mají k dispozici osobního bankovního poradce, který zodpovídá za svěřené portfolio klientů. Tato změna umožňuje bankovnímu poradci aktivní budování a řízení vztahu s klientem.

Retailoví klienti, kteří jsou v rámci segmentace dále členěni do pěti podskupin, byli také rozřazeni do přibližně 2 000 individuálních portfolií bankovních poradců. Banka tak poskytuje individuální přístup skutečně každému svému zákazníkovi.

Klienti ze segmentů Střední podniky a municipality a Podniky jsou obsluhováni bankovními poradci, kteří mají k dispozici týmy specialistů na jednotlivé produkty a průmyslová odvětví.

Prodejní síť

Komerční banka nabízí své produkty a služby prostřednictvím obchodní sítě a kanálů přímého bankovníctví (telefonního, internetového a PC bankovníctví).

Obchodní síť

Komerční banka v roce 2003 dokončila restrukturalizaci pobočkové sítě, započatou v roce 2002. V rámci tohoto procesu došlo ke změnám nejen v počtu a podobě prodejních míst, tak aby více vyhovovaly potřebám klientů banky, ale i ke změnám v organizaci podpůrných činností prodejní sítě.

Obchodní síť pro Občany a malé podniky zahrnovala ke konci roku 335 obchodních míst po celé České republice, čtyřicet z nich, takzvaných regionálních poboček, jimž jsou ostatní prodejní místa podřízena, zabezpečuje i některé podpůrné činnosti v rámci prodejní sítě. KB během loňského roku otevřela dvacet nových poboček umístěných především ve velkých městech. Nejvíce poboček přibýlo v Praze, dále v Brně a Ostravě. Nově otevřené pobočky jsou situovány v lokalitách s velkým pohybem obyvatel, ve kterých klienty obsluhují tři až čtyři zaměstnanci. Banka zároveň ve snaze přesunout podnikání blíže k přirozeným centrům měst 8 obchodních míst přestěhovala. V průběhu roku banka ukončila činnost 3 poboček a 9 malých obchodních míst v prodejnách Makro.

Klienti segmentu Střední podniky a municipalita jsou i nadále obsluhováni prostřednictvím obchodních center MEM, kterých je v současné době celkem 39 po celé České republice.

Obchodní síť pro podniky čítá 8 obchodních center umístěných ve velkých městech v rámci České republiky. Během roku došlo ke sloučení dvou obchodních center v Praze do jednoho.

V průběhu roku proběhla centralizace podpůrných činností back-office na úroveň regionálních poboček. V Praze byla tato činnost centralizována do dvou back-officových center. Pracovníci těchto center podporují obchodníky na prodejních místech, zadávají a uchovávají informace o klientech, pasivních i aktivních obchodech v informačních systémech banky a zpracovávají platební příkazy v rámci domácího platebního styku.

Agenda zahraničního platebního styku je od října 2003 zpracovávána centrálně. V závěru roku byla zároveň započata centralizace a out-sourcing dokumentace k pasivním obchodům do jednoho místa obsluhovaného externím dodavatelem, která bude dokončena na začátku roku 2004.

Velký důraz byl v loňském roce opět kladen na rozvoj sítě bankomatů. Jejich počet meziročně vzrostl o 79 na 519. Banka zároveň prováděla postupnou výměnu již zastaralých bankomatů za nové.

V roce 2004 je plánován další rozvoj sítě poboček a bankomatů. Připravuje se otevření několika nových poboček především ve velkých městech a další rozšíření stávající sítě bankomatů. Současně bude pokračovat i modernizace již zastaralých bankomatů.

Přímé bankovníctví

Přímé bankovníctví Komerční banky zaznamenalo v uplynulém roce mnoho změn a úspěchů. Počet klientů přímého bankovníctví vzrostl v porovnání s rokem 2002 o 65 % na 647 tisíc klientů, což představuje téměř polovinu klientů Komerční banky. Expresní linku KB, službu telefonního bankovníctví, využívalo na konci roku 454 tisíc klientů, tj. o 66 % klientů více než v roce 2002. Tento meziroční nárůst klientů je nejvyšší v celé historii telefonního bankovníctví. Počet uživatelů internetového bankovníctví *mojebanka* vzrostl o 102 % na 147 tisíc a počet uživatelů PC bankovníctví *profibanky* se zvýšil na 21 tisíc, což představuje 14% nárůst. Celkový podíl přímého bankovníctví na provedených platbách se zvýšil na 45 % a u zahraničních plateb tento podíl činil 70 %.

Mnoho změn bylo zaznamenáno v oblasti telefonního bankovníctví. Komerční banka zavedla na Expresní lince KB tzv. IVR systém, který umožňuje klientům využívat některé nové služby, například informace o transakční historii nebo identifikaci prostřednictvím čísla mobilního telefonu. Tento systém pomohl zefektivnit obsluhu a zjednodušil přístup klientů k nejžádanějším službám, jako jsou dotaz na zůstatek nebo transakční historii. IVR systém byl také instalován na Infolince KB, což výrazně rozšířilo automatizované služby a umožnilo lépe využít lidských zdrojů v rámci Telefonního centra. V průběhu roku byla spuštěna i Infolinka v anglickém jazyce.

Nabídka služeb a produktů internetového bankovníctví se také dále rozšiřovala. Klienti KB mohou využívat například oznámení prostřednictvím SMS nebo e-mailů o denních zůstatcích, platbách či každé platbě platební kartou nebo výběru z bankomatu a využívání šablon platebních příkazů, kdy klient nemusí opětovně zadávat opakující se údaje. Byla zavedena nová služba „Mám zájem o“, kdy si v rámci internetového bankovníctví *mojebanka* klient může objednat např. platební kartu nebo spotřební úvěr.

Komerční banka také navázala spolupráci s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou (VZP), která umožňuje využití osobního certifikátu KB, jenž je součástí služeb přímého bankovníctví *mojebanka* a *profibanka*, pro přístup ke zdravotnímu Portálu VZP. Princip multikanálového přístupu banky byl v roce 2003 završen spuštěním aplikace Kontakt, která umožňuje sdílet obchodní data mezi pobočkovou sítí a Telefonním centrem.

Retailové bankovníctví

Občané

Komerční banka pokračovala v segmentu občanů ve zkvalitňování obchodní nabídky a ve větším zaměření svých aktivit na klienta.

V oblasti úvěrů KB předstihla vysoce konkurenční trh a zaznamenala nárůst o 50,3 %, resp. 17,4 % v objemech hypotečních a spotřebitelských úvěrů. V druhé uvedené oblasti, představení produktu Perfektní půjčky (splátkové půjčky) svým inovativním přístupem ke klientovi výrazně podpořilo rozvoj úvěrů spotřebitelům.

V oblasti vkladů Komerční banka v prostředí nízkých úrokových sazeb pomáhala svým klientům diverzifikovat spoření a nasměrovat je k alternativním spořicími produktům (jakými jsou podílové fondy a životní pojištění), které přinášejí vyšší míru loajality a lepší očekávané výnosy.

Díky novému produktu Dětské konto přilákala Komerční banka více než 39 tisíc nových mladých klientů, kteří přispívají k omlazení klientské základny banky. Nabídka určená dětem do 15 let doplnila škálu produktů nabízenou klientům z řad občanů. Na konci roku 2003 využívala polovina individuálních klientů KB některý z finančních balíčků.

Občané	2003	2002	Meziroční změna
Celkový počet hypotečních úvěrů	22 574	15 699	+43,8 %
Objem hypotečních úvěrů (mld. Kč)	22,2	14,7	+51,0 %
Celkový počet spotřebitelských úvěrů	92 089	74 596	+23,5 %
Objem spotřebitelských úvěrů (mld. Kč)	9,0	7,7	+16,9 %
Celkový počet balíčků	510 461	268 418	+47,4 %

Během roku banka rovněž posílila své postavení na trhu platebních karet. Na konci roku 2003 bylo vydáno celkem 1 688 tisíc platebních karet. Pozice Komerční banky je na českém trhu jedinečná, neboť přijímá platební karty pěti asociací vydávajících platební karty – VISA, MasterCard, American Express, JCB a Diners Club. Má rovněž největší podíl na českém trhu platebních karet v oblasti jejich akceptace. Obrat transakcí u obchodníků představoval více než 32 miliard Kč.

KB jako první banka na českém trhu začala vydávat čipové platební karty VISA a čipové karty Maestro, homologované společností MasterCard. Zásadním krokem v oblasti přijímání platebních karet souvisejícím s čipovou technologií je migrace platebních terminálů u obchodníků spolupracujících s KB na akceptaci plateb čipovými kartami, aby klienti KB mohli u těchto obchodníků využívat výhod čipové technologie, jakými jsou např. věrnostní programy.

Čipové karty KB získaly od Finanční asociace cenu „Zlatá koruna“ za nejlepší produkt v oblasti platebních karet.

Malé firmy a podnikatelé

Během roku se banka soustředila na změnu produktové nabídky pro tento klientský segment, a tudíž na zavedení nových produktových balíčků a úvěrových produktů.

Nové balíčky Efekt, Komfort a Excelent byly navrženy tak, aby poskytovaly klientům efektivní finanční management a uspokojily jejich různorodé potřeby, jako je intenzita platebních transakcí nebo žádaný způsob komunikace s bankou. Všechny balíčky zahrnují jeden z kanálů přímého bankovníctví, platební kartu a stanovený počet bezplatných platebních transakcí prostřednictvím přímého bankovníctví, případně další produkty, jako je povolené přečerpání prostředků u běžných účtů, investice do podílových fondů nebo penzijní pojištění. Výsledkem je více než 45 tisíc klientů využívajících na konci roku 2003 jeden z nabízených finančních balíčků.

V březnu 2003 uvedla banka Profi úvěr – speciální půjčku pro podnikatele a malé podniky. Tento produkt nabízí krátký a administrativně jednoduchý schvalovací postup trvající od 3 do 5 dnů. Od března do prosince banka poskytla 2 675 Profi úvěrů v celkovém objemu 1,2 miliardy Kč. KB rovněž transformovala povolené přečerpání u běžných účtů, aby se stalo atraktivnějším a dostupnějším, což vedlo ke zvýšení počtu klientů využívajících tento produkt o 39 %. Během roku 2003 tak banka výrazně zvýšila počet úvěrových produktů tomuto segmentu, poskytla jich více než 5 000, což je více než čtyřnásobek počtu úvěrových produktů poskytnutých v roce 2002. Objem těchto nově poskytnutých půjček se ztrojnásobil a dosáhl celkem 6,3 miliardy Kč.

Jako první banka na trhu KB rovněž zavedla integrovanou nabídku pro franchising, která umožňuje klientům získat úvěrové produkty KB při využívání specifického přístupu, vlastního tomuto druhu podnikání.

Malé podniky	2003	2002	Meziroční změna
Celkový počet podnikatelských úvěrů	6 472	3 199	+102,3 %
Objem podnikatelských úvěrů (mld. Kč)	5,9	4,4	+32,8 %
Celkový počet povolených debetů	36 784	26 464	+39,0 %
Celkový počet balíčků	45 135	1 433	3 049,7 %

Podnikové bankovníctví

Střední podniky a municipality

V segmentu Středních podniků a municipalit má KB tradičně silnou pozici a prostřednictvím 39 obchodních center obsluhuje přes 15 tisíc klientů.

Rok 2003 byl rokem plné realizace produktu nazvaného KB Leasing. Banka rovněž představila v polovině roku 2003 nový produkt managementu vozového parku nazvaný KB FleetLease. Tyto dva produkty jsou rovněž nabízeny na slovenském trhu prostřednictvím dceřiné společnosti KB Bratislava.

V druhé polovině roku banka uvedla na trh životní pojištění Vital určené zejména pro zaměstnance podnikových klientů KB.

Na konci roku byla Komerční banka první bankou na českém trhu, která představila speciální program pro podniky a municipality nazvaný Program Ponte, který umožňuje financování projektů v souvislosti s možností využití příspěvků ze strukturálních fondů Evropské unie. Banka je připravena poskytovat nejen předfinancování a spolufinancování projektu, ale také poradenskou pomoc.

Komerční banka i nadále pořádala pravidelné akce pro své klienty nazvané Dny setkání s KB, při kterých mohli klienti hovořit o svých požadavcích osobně se specialisty Komerční banky. Během roku 2003 se konalo šest regionálních akcí v celé České republice.

V rámci rozvoje mezinárodních synergii zahájila Komerční banka spolupráci s italskou Banca Lombarda, japonskou UFJ Bank, španělskou Banco Santander a polskou bankou SG Poland s cílem prezentovat služby KB a Českou republiku mezinárodním klientům v zahraničí.

Podniky

Komerční banka je dlouhodobě bankou číslo jedna pro podnikové klienty v České republice a nadále posiluje své postavení ve vztahu k vedoucím českým podnikům.

Prostřednictvím osmi zvláště koncipovaných obchodních center banka poskytuje individuální profesionální služby dvěma tisícům velkých podniků a vynakládá intenzivní obchodní úsilí pro zajištění kvality a individualizovaných služeb pro své klienty. To by mělo přispět k neustálému posilování stávajících obchodních vztahů a zajistit nové akvizice velkých a nejvýznamnějších podniků, včetně nadnárodních podniků v České republice.

Banka chce budovat dlouhodobé vztahy založené na inovativních nástrojích, jakými jsou rámcová dohoda zahrnující různé produkty od úvěrových rámců po služby financování obchodu a produkty finančního trhu v rámci jediného smluvního ujednání. Rozšířená obchodní strategie podporovala v roce 2003 služby celosvětové Sociétés Générale Group v České republice pod značkou KB. Klienti mohou využívat celou škálu bankovních a finančních služeb nabízených obvyklými bankovními poradci, přes běžné produkty a služby podnikového bankovníctví až po zařízení a leasing vozového parku, ale také služby retailového bankovníctví pro zaměstnance klientů nebo produkty penzijního fondu a plány investičního životního pojištění. Banka tímto způsobem získala řadu důležitých zakázek na poskytování komplexních bankovních služeb významným klientům z řad podniků.

Investiční bankovnictví

V roce 2003 Komerční banka potvrdila své postavení předního poskytovatele služeb investičního bankovnictví. KB nabízí svým klientům úplnou škálu produktů a služeb na finančních trzích, v oblasti cenných papírů a správy aktiv. Pokud jde o dluhové produkty, Komerční banka nadále posílila své vedoucí postavení, když získala mandáty k aranžování transakcí přesahujících objem 13 miliard Kč. Banka rovněž poskytuje služby v oblasti fúzí a akvizic i ekonomického a strategického výzkumu. Investiční bankovnictví též řídí úroková a měnová rizika banky a realizuje zajišťovací politiku banky.

Cenné papíry

Komerční banka hrála na českém kapitálovém trhu v roce 2003 významnou roli. Jako jeden ze tří největších místních tvůrců trhu jak pro vládní, tak podnikové dluhopisy, začala banka poskytovat služby elektronického obchodování českých státních dluhopisů na platformě exekutivních stránek systému Bloomberg pro institucionální klienty. To by se mělo stát odrazovým můstkem pro budoucí rozšíření o další instrumenty i o ostatní měny středoevropského regionu (Slovensko, Polsko, Maďarsko).

Komerční banka rovněž posílila svoji pozici na primárním dluhopisovém trhu. Kromě rostoucího podílu v aukcích českých státních dluhopisů byla Komerční banka aktivní jako lead-manager nebo co-manager v bankovních a korporátních emisích, jako byly např. emisní program hypotečních zástavních listů KB, emise Evropské investiční banky, České konsolidační agentury, ČEZ, Českého Telecomu apod.

Komerční banka rozšířila v obchodování s akciemi počet emisí, pro které je tvůrcem trhu, o akcie ČEZu a Českého Telecomu. Trend rozšiřování činnosti tvůrce trhu by měl být zachován i v následujícím roce.

Banka spolu s centrálou Sociétés Générale připravila několik strukturovaných produktů „ušitých“ na míru svým institucionálním klientům, což v porovnání s rokem 2002 představuje podstatné rozšíření produktového portfolia.

Dluhové produkty

Komerční banka je jedním ze špičkových poskytovatelů vyspělých forem financování velkého objemu pro klienty působící v ČR. KB poskytuje služby na klíč, včetně počáteční analýzy klientových potřeb a návrhu různých alternativních řešení. Na základě řešení zvoleného klientem je poté připravena vhodná struktura a banka provede transakci prostřednictvím syndikovaného úvěru či emise dluhopisů.

V oblasti syndikovaných úvěrů byla KB v roce 2003 pověřena třemi klienty k úpisu a zajištění mnohamiliardových dluhových transakcí. Například úspěšné aranžování a umístění syndikovaného dlouhodobého úvěru v celkové výši 8 miliard Kč pro Veolia Environment bylo nejrozsáhlejším syndikovaným podnikatelským úvěrem v korunách, který byl kdy poskytnut. V každé z provedených transakcí dosáhla Komerční banka značného úspěchu doloženým převisem poptávky investorů.

Komerční banka může rovněž čerpat z transakční a odvětvové odbornosti Sociétés Générale. To jí umožňuje nabízet svým klientům inovativní a dobře strukturované návrhy, které jsou realizovány na místní úrovni za rozumné náklady.

Banka dále úspěšně realizovala jeden z prvních programů hypotečních zástavních listů kotovaných v ČR a vytvořila emise hypotečních zástavních listů, čímž nabídla investorům zajímavou investiční alternativu v korunách.

Řízení rizik

Řízení rizik v Komerční bance vychází z jednotné koncepce zohledňující pokročilé řízení rizik v rámci skupiny Société Générale, existující právní a předpisové normy dané ČNB a ostatními regulatorními institucemi. Banka ve svých postupech reflektuje světový vývoj ve všech oblastech rizik, tj. zejména rizik úvěrových, tržních, regulatorních a rovněž v oblasti rizika likvidity.

Řízení úvěrových rizik

Banka ve spolupráci se Société Générale zahájila v rámci interního projektu Basel II implementaci pravidel Nové Basilejské dohody pro řízení kapitálové přiměřenosti. Hlavním cílem tohoto projektu je zavedení pokročilých metod výpočtu kapitálové přiměřenosti, založených na vnitřním systému hodnocení úvěrového rizika klienta. Pravidelné sledování a hlášení operačních rizik bylo již zavedeno. Postupy pro měření rizikových parametrů úvěrového portfolia jsou přibližovány standardům Basel II. Banka provádí pravidelný výpočet neočekávaného kreditního rizika.

V roce 2003 banka aktivně využívala mezibankovní úvěrový registr fyzických osob, vytvořený a využívaný hlavními bankami na českém trhu. V průběhu roku bylo jeho využití rozšířeno na další produkty, čímž se zvýšila schopnost banky identifikovat problémové klienty již v průběhu zpracování žádosti o uzavření obchodu. Banka zároveň ČNB ve stanoveném rozsahu poskytovala data do úvěrového registru právnických osob. V roce 2003 banka tak zahájila a postupně rozšiřuje využití registru v úvěrovém procesu i u podnikových klientů.

Významná pozornost byla v průběhu roku věnována vývoji moderních informačních systémů pro každodenní sledování limitů a angažovanosti banky vůči klientům i ekonomicky spjatým skupinám.

Hodnocení úvěrů a monitoring

Během roku útvary hodnocení úvěrového rizika úzce spolupracovaly s obchodními složkami, s cílem zredukovat administrativní zátěž úvěrového procesu a efektivně využít postupů dále zdokonalujících výkonnost a pružnost úvěrového procesu. Hlavní pozornost byla věnována zjednodušení formátu žádosti o úvěr a sledování úvěrů. Příkladem může být rozšíření procesu posuzování bonity fyzických osob a drobných podnikatelů o hodnocení vývoje transakční historie klienta. Zkvalitnění hodnocení bonity klienta se projevilo nejen ve zrychlení a zefektivnění schvalovacího procesu, ale banka je zároveň schopna lépe ohodnotit úroveň úvěrového rizika jednotlivých klientů.

Kromě toho pokračoval vývoj systému 4M a Credit Risk Machine; systém 4M je reportingovým nástrojem pro hodnocení, Credit Risk Machine je systém sledování angažovanosti KB. Komerční banka rovněž pokračovala ve využívání elektronického nástroje DCCIT pro analýzu žádostí o úvěry, ve zvyšování odbornosti specializovaných týmů a ve zkvalitňování interního monitoringu. Výsledkem těchto činností je zkrácení termínu pro posouzení žádosti o úvěr, vyšší kvalita úvěrového portfolia KB a vyšší produktivita schvalovacího procesu.

Klasifikace pohledávek

Banka od ledna 2003 plní všechny požadavky vyplývající z nového Opatření ČNB č. 9/2002 v oblasti klasifikace pohledávek a upřesnila své vnitřní postupy pro klasifikaci pohledávek za finančními institucemi a bankami. Finanční situace dlužníka je nyní hodnocena jak na základě objektivního kritéria (platební disciplíny, skóringu, ratingu), tak s využitím subjektivního hodnocení a monitorování plnění závazků dlužníka vůči bance. U většiny objemu úvěrového portfolia je využíváno individuálního posuzování klasifikace a výše opravných položek pomocí tří úrovní výborů pro opravné položky. Posuzování správnosti klasifikace je kontrolováno ve čtvrtletních intervalech.

Opravné položky a rezervy

Obdobně jako u klasifikace pohledávek banka zabezpečila plnění všech požadavků daných Opatřením ČNB č. 9/2002 v oblasti zajištění a tvorby opravných položek a rezerv.

Výše opravných položek byla ovlivněna několika faktory: zpřísněním postupu v případech, kdy zastavený majetek není pojištěn, individuálními požadavky na výši opravných položek, které byly schváleny výbory pro opravné položky, rozpouštěním opravných položek v souvislosti s prodejem pohledávek společnosti GE Capital Corporation a s vývojem portfolia krytého státní garancí.

V oblasti rezerv banka v souladu s právními požadavky pokračovala v postupném rozpouštění daňově uznané rezervy vytvořené v období před koncem roku 2001 tak, aby v každém roce dodržela minimální 25% snížení této rezervy, a to během čtyř let až do roku 2005. Banka nově tvořila rezervu pouze na nečerpané úvěry a vybrané podrozvahové položky, které splňují zákonná kritéria.

Správa rizikových pohledávek a státní garance na krytí ztrát z rizikových aktiv banky

V roce 2003 banka pokračovala v úspěšném vymáhání nebonitních úvěrových pohledávek. Celkový objem vyřešených pohledávek představoval částku 22,2 miliardy Kč, z čehož 15,5 miliardy Kč souviselo s prodejem portfolia rizikových pohledávek společnosti GE Capital Corporation, který byl zahájen v roce 2002.

Podle Smlouvy o garanci mezi Komerční bankou a Konsolidační bankou, uzavřenou na konci roku 2000 v návaznosti na usnesení vlády České republiky ze dne 18. prosince 2000, skončila účinnost státní garance k datu 31. prosince 2003. Garance se vztahovala na čistou angažovanost (tj. nominální hodnotu sníženou o vytvořenou specifickou opravnou položku) rizikových aktiv klasifikovaných k 31. prosinci 2000 jako nestandardní, pochybné a ztrátové (v souladu s příslušnými opatřeními České národní banky) a pokrývala rozdíl mezi čistou účetní hodnotou k 31. prosinci 2000 a částkou vymoženou do 31. prosince 2003, maximálně však do celkové kumulativní výše 20 miliard Kč.

Původní nominální objem garantovaných aktiv ve výši 61 miliard Kč poklesl k 31. prosinci 2003 na zůstatek 1,3 miliardy Kč, a to v důsledku splátek, prodejů, odpisů a vyřazení části aktiv z režimu státní garance. Tento zůstatek zahrnuje 535 mil. Kč pohledávek za klienty v konkurzu, za nimiž ČKA uplatnila svou kupní opci těsně před koncem roku 2003. Převod těchto pohledávek bude zrealizován v prvním pololetí roku 2004.

Garance bude v návaznosti na smluvní ujednání vypořádána nejpozději do konce června 2004. Do doby konečného vypořádání spravuje portfolio určené k převodu do ČKA Komerční banka podle dohodnutého režimu. V souladu se smlouvou uhradila Česká konsolidační agentura (ČKA) počátkem prosince 2003 Komerční bance zálohovou platbu ve výši 5,862 miliardy Kč na plnění vyplývající ze státní garance.

V souladu s původním záměrem, kterým byla časově omezená existence útvaru Speciální obchody, došlo v průběhu roku 2003 k adekvátnímu snížení počtu pracovníků o 54 %. S pokračujícím snižováním objemu portfolia rizikových pohledávek bude dále pokračovat i snižování počtu pracovníků tohoto útvaru, které po dokončení transakce s ČKA vyústí v jeho zrušení.

V dubnu 2003 byl v rámci útvaru řízení rizik založen odbor Rizikové úvěry, který má za úkol pomáhat obchodním místům s včasným řešením úvěrových angažovaností u klientů, u kterých banka identifikovala určité varovné signály zvýšeného rizika. Tento nový přístup umožňuje včasnou implementaci opatření, která při zachování stávající obchodní spolupráce napomohou ke snížení rizika banky.

Zahraniční angažovanost

Operace Komerční banky jsou prováděny převážně s tuzemskými klienty, banka přesto vykazuje významné angažovanosti z obchodování se zahraničními subjekty. Patří sem úvěry klientům a finančním institucím, úročené investice, jakož i ostatní rozvahové a podrozvahové položky, největší podíl však zaujímají transakce s mezinárodními finančními institucemi na mezibankovním trhu. Zahraniční angažovanosti jsou řízeny pomocí systému limitů vůči jednotlivým protistranám a rizikům dané země. Pravidelnou kontrolou těchto limitů se banka snaží minimalizovat kumulaci ekonomického nebo politického rizika.

Riziko protistrany z aktivit na finančním trhu

V roce 2003 banka pokračovala v integraci systému řízení rizik z operací na finančních trzích do modelu fungujícího v rámci skupiny Sociétés Générale.

Hodnocení rizika protistran – finančních institucí – je založeno na základě jak externích, tak interních ratingů. Útvar Řízení rizika protistrany zahrnuje specializovaný analytický tým, jehož úkolem je hodnocení kreditní kvality protistran – finančních institucí. Na základě těchto analýz jsou přidělovány limity.

Koncepce pro měření úvěrové angažovanosti protistrany vyplývající z derivátových produktů, uplatňovaná Komerční bankou, je používána v celé skupině SG. V rámci sjednocení metod měření tohoto rizika ve finanční skupině Komerční banky byla v roce 2003 tato koncepce rozšířena i na Komerční banku Bratislava. Metoda se opírá o indikátor „Current Average Risk“, který umožňuje určit výši reprodukčních nákladů na derivátový obchod v případě nedodržení závazku protistranou, a to na základě výpočtu průměru potenciálních expozic, kterým může být banka vystavena během zbývajících doby životnosti transakce. Tento ukazatel závisí na tržních podmínkách a zbývajících době do splatnosti transakce.

Úvěrová angažovanost z obchodování na finančních a kapitálových trzích je sledována denně, nezávisle na obchodních jednotkách. Systém sledování rizik umožňuje bance sledovat změny v úvěrové angažovanosti průběžně tak, jak dochází ke změnám tržních podmínek. Front office (dealing) má k dispozici informační systémy umožňující kontrolu dodržování limitů úvěrové angažovanosti. Příslušná autorizace musí být vždy poskytnuta před uzavřením transakce s externí protistranou. Případné překročení limitů je okamžitě hlášeno na příslušnou úroveň vedení banky.

Nové aktivity/produkty vyvíjené bankou jsou zevrubně analyzovány a vyhodnoceny před jejich uvedením na trh.

Řízení tržních rizik

Tržní rizika jsou definována jako rizika ztráty plynoucí z nepříznivého vývoje tržních podmínek. Komerční banka je vystavena následujícím typům tržních rizik: úrokové riziko, měnové riziko, akciové riziko, riziko změny kreditní prémie korporátních dluhopisů a riziko likvidity.

V roce 2003 útvar řízení rizik banky nadále uplatňoval metody a normy Skupiny Sociétés Générale. Hlavním úspěchem bylo rozšíření působnosti metody Value at Risk na Komerční banku Bratislava. Vzhledem k tomu, že Komerční banka Bratislava je jedinou dceřinou společností oprávněnou podstupovat aktivně tržní rizika, jsou veškerá tržní rizika finanční skupiny Komerční banky zahrnuta ve výpočtu metodou VaR.

Odpovědnost za řízení tržních rizik náleží v Komerční bance útvaru tržních rizik. V zájmu zajištění nezávislosti řízení rizik na obchodních útvarech je tento útvar odpovědný přímo členovi představenstva pověřenému řízením rizik, jakož i řediteli tržních rizik skupiny SG. Tržní rizika v KB jsou řízena v souladu s následujícími hlavními principy, které podléhají souhlasu představenstva banky:

- veškerá rizika jsou systematicky a pravidelně sledována a jsou předmětem samostatného reportingu, nezávisle na obchodních jednotkách,
- metody měření rizika i kontrolní postupy jsou definovány a schváleny vedením útvaru tržních rizik a tržního rizika SG,
- žádosti o limit jsou zpracovávány centrálně na základě požadavků provozních útvarů, do výše rámce globálních limitů stanovených představenstvem,
- veškeré nové aktivity/produkty finančního a kapitálového trhu jsou celkově analyzovány a vyhodnocovány před svým zavedením na trh,
- jsou dodržovány veškeré požadavky regulatorních orgánů.

Metody měření tržního rizika a stanovení limitů

Hodnocení tržního rizika Komerční banky je založeno na třech hlavních bodech, které jsou využívány pro stanovení limitů:

- metoda historické simulace Value at Risk vypočítané na hladině 99% pravděpodobnosti pro časový horizont jednoho dne, což umožňuje bance konsolidaci vlastních tržních rizik do ukazatele Value at Risk finanční skupiny SG,
- měření pomocí stresových testů pro zohlednění událostí s nízkou mírou pravděpodobnosti, které nejsou pokryty metodou Value at Risk. Banka provádí různé typy stresových testů pro angažovanosti v oblasti měnové a úrokové. Šokové scénáře simulují významné pohyby ukazatelů, obvykle na hladině pravděpodobností desetin procenta. Další typy stresových testů jsou založeny na scénářích „what if“, které simulují zvrát úrokových křivek okolo definovaných bodů splatnosti.
- doplňkové limity (citlivost, FX pozice, riziko změny kreditní prémie korporátních dluhopisů, povolená doba držení cenného papíru, atd.). Tyto limity monitorují tržní rizika, která jsou pouze částečně podchycena VaR a stresovými testy.

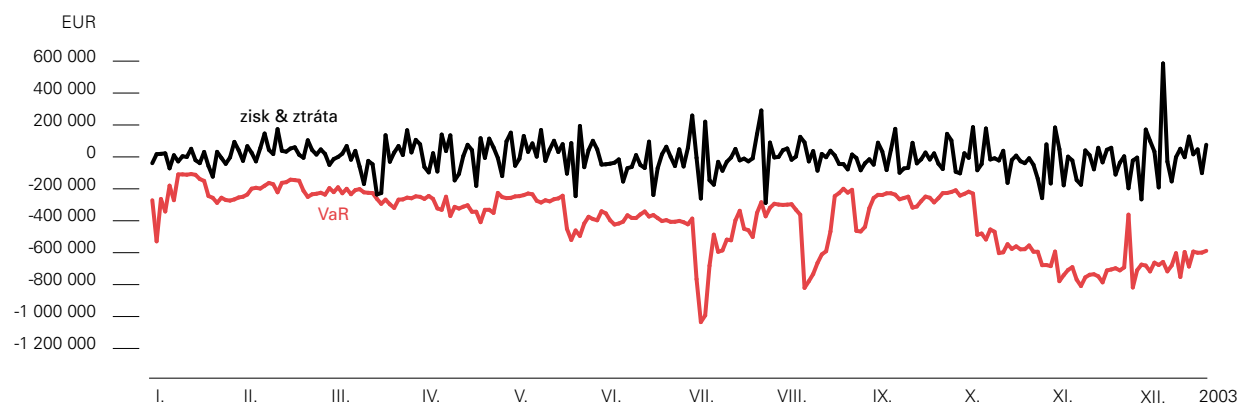
Metoda Value at Risk (VaR)

Nová metoda VaR („historická simulace“) byla Komerční bankou zavedena v roce 2002 pro riziko měnové a úrokové. V minulém roce banka zavedla tuto metodu pro akciové riziko. Metoda bere v úvahu korelaci mezi všemi trhy a fakt, že změny tržních parametrů nejsou normálně rozdělené. Jsou používány scénáře jednodenních variací tržních parametrů pro období uplynulých 250 dnů obchodování. 99% Value at Risk je ztrátou, která by byla zaznamenána v 1 % nejméně příznivých situací s 250 scénáři, které odpovídají průměru druhé a třetí největší vypočtené potenciální ztrátě.

Backtesting

Banka pravidelně ověřuje přesnost modelu prostřednictvím backtestingu. Výsledky obchodování jsou porovnávány se simulovaným ukazatelem Value at Risk, aby bylo možno vysledovat počet překročení 99% hladiny pravděpodobnosti. Back-testing je použit jak celkově, tak pro každou kategorii rizik (měnové, úrokové, akciové riziko). Během roku 2003 nepřesáhl negativní zisk nebo ztráta z obchodování vypočtenou hodnotu 99 % VaR.

Výsledky stresových testů k 31. prosinci 2003 byly následující:

Výsledek stresového testu (nejhorší výsledek) k 31. 12. 2003

EUR

Kurzové riziko – relativní pokles měnového kurzu

-244 125

Úrokové riziko – zvrát úrokových křivek kolem definovaných bodů výnosové křivky

-4 673 740

Sledování portfolia CDO, CDS a CLN

V roce 2003 pokračovala banka ve zdokonalování metod a postupů měření expozice k portfoliu CDO, CLS a CLN. Tento nástroj, používaný pro hodnocení a měření rizik tohoto portfolia, je založen na metodice, která vypočítává Monte-Carlo simulace budoucích cash-flow v závislosti na odhadovaném úvěrovém zhoršení podkladových aktiv a odhaduje čistou současnou hodnotu simulovaných (očekávaných) cash flow. Tento model se používá i pro ocenění credit default swapů (swapy úvěrového selhání) a credit linked notes (úvěrových dluhopisů).

Řízení aktiv a pasiv

Proces řízení aktiv a pasiv (ALM) pokrývá základní bankovní činnosti definované jako strukturální kniha banky a vyplývá z potřeby řešit možné důsledky vznikající z nesouladu jednotlivých charakteristik spravovaných aktiv a pasiv (úrokové sazby, splatnosti a měna) a předcházet jim. Používaná pravidla, jejich změny i navrhované zajišťovací transakce ve vztahu k úrokovému a likvidnímu riziku jsou schvalovány Výborem pro řízení aktiv a pasiv (ALCO). V rámci všech aktivit banka bez zbytku naplňuje veškeré požadavky uplatňované jak ze strany českých regulačních orgánů (Ministerstva financí ČR a ČNB), tak i mezinárodních předpisů (IAS 39).

Riziko likvidity

Prostřednictvím řízení likvidity je zajišťována schopnost banky dodržet své závazky, udržovat dostatečné objemy hotovosti, zůstatky na nostro účtech a na účtu povinných minimálních rezerv bez zvyšování nákladů banky na likviditu a omezení obchodních činností banky. Dostatečné množství likvidních finančních prostředků je zajišťováno důslednou diverzifikací zdrojů a řízením hotovostních toků, které zabraňují neočekávaným potřebám dodatečných finančních zdrojů v určitém časovém období. Tohoto cíle je dosahováno řízeným pokrýváním očekávaných cash-out banky, které je prováděno s dostatečně vysokou mírou spolehlivosti (97,5 %) na dostatečně dlouhé budoucí období (minimálně 1 rok).

Vývoj likvidity ve struktuře CZK, USD, EUR a ostatní měny je sledován ve dvou úrovních chování trhu, a to na úrovni normální a krizové likvidity. Řízení krátkodobé mezidenní likvidity je prováděno pomocí série ukazatelů na denní bázi. Dostatečná úroveň likvidity je usměrňována souborem limitů, k jejichž dosažení banka využívá bilanční (emise dluhopisů, přijaté úvěry apod.) i mimobilanční obchody (cross currency swapy, FX swapy).

Úrokové a měnové strukturální riziko

Úrokové a měnové strukturální riziko je definováno jako riziko možné ztráty, které plyne z případných pozic obsažených ve Strukturální knize vlivem změny tržních cen (tj. změn úrokových sazeb a měnových kurzů).

Strukturální měnové riziko je měřeno a řízeno na denní bázi. Otevřenost měnové pozice banky je usměrňována systémem limitů (interní limity banky a externí limit regulátora – ČNB). K zajištění měnových pozic banka využívá standardních instrumentů (FX spotové a FX forwardové operace).

Banka řídí strukturální úrokové riziko pomocí standardních metod (tzv. gapová analýza, analýza citlivosti na změnu úrokových sazeb) a sofistikovanější metody Earnings at Risk, která vychází z metody stochastického výpočtu volatility budoucích úrokových příjmů. Banka implementovala systém pro řízení aktiv a pasiv „Convergence“ společnosti SUNGARD, pomocí něhož ALM aplikuje metody měření úrokového rizika kombinované s cílem další redukce rizik. K zajišťování úrokového rizika jsou používány standardní zajišťovací instrumenty jako jsou úrokové swapy (IRS) a dohody o termínových sazbách (FRA), v menší míře pro tyto účely banka využívá i investice do cenných papírů.

Cenotvorba

ALM v rámci banky zajišťuje vnější cenotvorbu prostřednictvím vydávání kurzovního lístku KB a stanovováním externích úrokových sazeb depozitních produktů a základních sazeb KB, od kterých jsou odvozovány sazby úvěrů. Externí úrokové sazby depozit jsou stanovovány na základě vnějších podmínek Výborem pro řízení úrokových sazeb a kurzů.

Řízení regulatorního rizika

Regulatorní riziko vyplývá z případného nedodržení zákonů a dalších regulatorních předpisů a následné sankce udělené regulátorem.

Činnost Komerční banky podléhá bankovnímu dohledu vykonávanému Českou národní bankou. Na činnosti banky jakožto obchodníka s cennými papíry a depozitáře dohlíží Komise pro cenné papíry (KCP), související předpisy jsou vydávány Ministerstvem financí České republiky (MF ČR). V oblasti opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti je Komerční banka dozorována zvláštním odborem MF ČR (Finančně analytický útvar MF ČR). Operace na burze kontroluje i samotná Burza cenných papírů Praha (BCPP) jako zvláštní samoregulační orgán.

Dceřiné a přidružené společnosti Komerční banky jsou podle svého charakteru primárně dohlíženy Českou národní bankou (Všeobecná stavební spořitelna KB), případně Národní bankou Slovenska (KB Bratislava), Komisí pro cenné papíry (IKS KB), MF ČR (Komerční pojišťovna) nebo zároveň Komisí pro cenné papíry a MF ČR (Penzijní fond KB).

Bankovní instituce v České republice jsou regulovány obdobnými pravidly jako v zemích Evropské unie. V roce 2003 přibyly některé nové předpisy. V lednu nabyla účinnosti vyhláška KCP, kterou se stanoví podrobnější pravidla organizace vnitřního provozu obchodníka s cennými papíry a podrobnější pravidla jednání obchodníka s cennými papíry ve vztahu k zákazníkům, v září bylo vydáno opatření ČNB k vnitřnímu řídicímu a kontrolnímu systému banky pro oblast předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti, v prosinci došlo k novelizaci opatření ČNB týkající se omezení pro nabývání významných majetkových účastí v nebankovních a nefinančních subjektech.

Banka pokračovala v implementaci norem vydaných regulatorními orgány a přizpůsobovala svou předpisovou základnu standardům majoritního vlastníka. Zároveň se soustředila na posilování vnitřních pravidel etického chování zaměstnanců.

Z důvodu nedodržení zákonných předpisů nebyla Komerční banka ze strany regulatorních orgánů v roce 2003 sankcionována.

Životní prostředí

Komerční banka vzhledem ke svému předmětu činnosti nepatří k primárním znečišťovatelům životního prostředí, ale i přesto má zájem na jeho zlepšování, včetně neustálého zdokonalování péče o zdraví svých zaměstnanců.

Komerční banka již delší dobu realizuje pro zkvalitnění životního prostředí a pro ochranu zdraví svých zaměstnanců některé aktivity, a to zejména v oblasti nakládání s odpady a využívání recyklovaných materiálů. Při likvidaci odpadů s vyšším rizikem znečištění životního prostředí, jako jsou např. zářivky, tonery apod., využívá banka služeb specializované firmy a tento odpad je likvidován v souladu se zákonnými požadavky. Do kopírek a tiskáren jsou používány recyklované tonery, stejně tak jako recyklovaný papír.

Mimo již fungující systémy kontroly a vykazování spotřeby energie, vody a plynu zahájila v roce 2003 Komerční banka přípravné práce k úspoře a efektivnímu využití spotřebovávaných energií, zejména pak elektrické energie.

Od vstupu Société Générale do Komerční banky je věnována trvalá pozornost identifikaci a náležitému řešení problematiky životního prostředí i v rámci celého procesu hodnocení úvěrových rizik. Identifikace a kvantifikace rizik spojených s životním prostředím se stala integrální součástí běžného procesu měření a řízení rizik domácích i mezinárodních transakcí. Ve vztahu ke klientům považuje Komerční banka soulad s příslušnou legislativní úpravou ochrany životního prostředí a používání odpovídajících postupů za jeden z ukazatelů kvality řízení společnosti.

Informační technologie a provoz

Hlavním úkolem v oblasti informačních technologií je zajištění vysoké dostupnosti a spolehlivosti bankovních informačních systémů. Rok 2003 s sebou navíc přinesl zahájení řady projektů spadajících do programu komplexní přestavby informačního prostředí, tj. do programu Renaissance.

Do této oblasti spadá řešení produktů, vedoucích ke zvýšení kvality obsluhy klientů, jako je například rozšíření služeb internetového bankovníctví. Pozornost byla rovněž věnována změně struktury informačního prostředí banky vyplývající z reorganizace pobočkové sítě KB a změn informačních technologií zaměřených na centralizované zpracování dat.

Snaha o zefektivnění procesů zpracování a přenosu dat v informačních systémech vedla jak ke změnám v samotné struktuře informačního prostředí, tak i k optimalizaci počtu zaměstnanců. V této souvislosti došlo k integrování služeb poskytovaných v předchozím období dceřinou společností ASIS do KB a k začlenění informačních systémů KB Bratislava do KB.

V průběhu roku 2003 došlo k zásadní změně v systému plateb s cílem dalšího posilování bezpečnosti a zvyšování kvality a efektivity. Vytvoření centralizovaného back-office zahraničních plateb a vyjmutí této činnosti z poboček přispělo k celkovému snížení nákladů a zkvalitnění zpracování zahraničních plateb. Nově implementovaný systém umožnil zavést produkty, jako např. Mass Payments - hromadné klientské platby komunikované prostřednictvím mezinárodní organizace SWIFT. Významným úspěchem je dosažení vyšší míry automatizace zpracování zahraničních platebních příkazů a zvýšení podílu internetového bankovníctví až na 70 % z celkového počtu zahraničních plateb.

Komerční banka dokončila implementaci nového systému přenosu dat plateb mezi Komerční bankou a zúčtovacím centrem České národní banky, který přináší jak zvýšení bezpečnosti, tak úsporu nákladů a technický základ pro budoucí rozvoj klientských služeb.

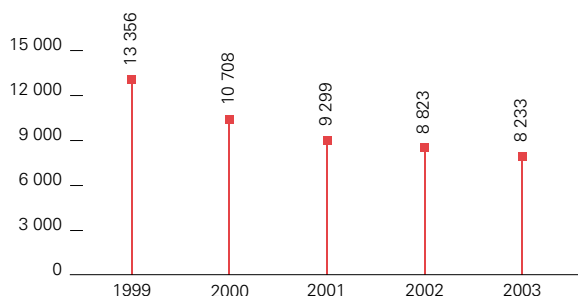
V oblasti hotovostních operací byl vývoj zaměřen na outsourcing fyzických operací s hotovostí pro vybrané klienty (hlavně obchodní řetězce) na bezpečnostní agentury, což přineslo další snižování počtu zaměstnanců a zároveň rozšíření nabídky služeb vybraným klientům.

Lidské zdroje

Komerční banka v loňském roce pokračovala v realizaci technologických a organizačních opatření směřujících k optimalizaci počtu zaměstnanců. Ke konci roku 2003 činil celkový fyzický počet zaměstnanců KB včetně expatriotů 8 233 osob, z toho v centrále banky pracovalo 3 044 zaměstnanců a v prodejní síti 5 189 zaměstnanců. Snížení počtu zaměstnanců odpovídalo tříletému plánu banky a proti stavu ke konci roku 2002 poklesl počet zaměstnanců o 590 osob, tj. o 6,7 %. Celkem bylo v průběhu let 2001 až 2003 dosaženo snížení počtu zaměstnanců o 2 470 osob, tj. o 23,1 %.

Vývoj počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců byl výrazně ovlivněn květnovou integrací 212 zaměstnanců dceřiné společnosti ASIS, která navázala na převod 258 zaměstnanců dceřiné společnosti Reflexim do banky realizovaný v druhé polovině roku 2002. Bez těchto převodů by byl pokles počtu zaměstnanců ještě výraznější. Ke snížení počtu zaměstnanců mimo jiné přispěl postupný útlum činností v útvaru Speciální obchody, naopak na růstu se podílela nutnost personálního zajištění interních projektů či růst počtu prodejních míst.

V lednu byli všichni zaměstnanci zařazeni do nově vytvořených pozic a byl zaveden nový systém odměňování. Zároveň byl zahájen proces harmonizace základních mezd na úroveň srovnatelnou s trhem. Mzdový vývoj byl obdobně jako v minulých letech výsledkem dohody banky, kterou při těchto jednáních zastupuje útvar Lidské zdroje, a odborové organizace KB.

Nedílnou součástí rozvoje banky je péče o kariéru stávajících zaměstnanců a výchova vlastních řídicích pracovníků a odborníků. Výběr a vzdělávání mladých, perspektivních a talentovaných spolupracovníků proto patří k hlavním prioritám Komerční banky. V loňském roce banka získala prestižní cenu „Nejžádanější zaměstnavatel roku“ pro absolventy vysokých škol za rok 2003 v anketě pořádané mezi studenty nejvýznamnějších českých univerzit pod záštitou mezinárodní studentské organizace AIESEC. Cena byla udělena v rámci soutěže „Zaměstnavatel roku“, kde se KB rovněž umístila v první desítce nejžádanějších zaměstnavatelů.

Rozvoj obchodních činností a zavádění nových produktů vyžaduje neustálé zlepšování odborných dovedností zaměstnanců. Školením týkajícím se produktové nabídky a kurzům zaměřeným na komunikaci s klienty je věnována mimořádná pozornost. Banka svým zaměstnancům zároveň poskytuje jazykovou výuku, školení zaměřená na informační technologie a manažerské dovednosti.

– V průběhu roku banky svým zaměstnancům poskytla 86 000 dnů školení, což představuje meziroční nárůst o 22 %.

– Kurzů nebo školení se zúčastnilo více než 90 % zaměstnanců.

– V průměru každý zaměstnanec banky strávil v loňském roce na školení přibližně 11 dnů.

Komerční banka rozšířila péči o zaměstnance o nabídku kapitálového životního pojištění s příspěvkem zaměstnavatele. Maximální měsíční příspěvek banky je 500 Kč a banka během roku vyplatila příspěvky v celkové částce 38,5 milionu Kč. Od března do konce roku bylo uzavřeno celkem 6 085 smluv.

Obecně prospěšné projekty

Sponzorská strategie Komerční banky je spjata s hodnotami, které vyznává celá skupina Société Générale – těmi jsou profesionalita, inovace a týmový duch. Komerční banka se v roli sponzora orientuje na kulturu, neprofesionální sport a vzdělávání. Největším kulturním projektem je podpora uměleckých aktivit **Národního divadla**, které je symbolem české národní svěbytnosti a kulturní historie. Spojení svého jména s první českou divadelní scénou vnímá Komerční banka jako prestižní záležitost a jako příspěvek k dalšímu rozvoji Národního divadla i ke zvýraznění jeho výjimečné pozice na kulturní scéně. Komerční banka dále podporuje významné koncerty **Symfonického orchestru hlavního města Prahy** a finančně přispěla také ke zkvalitnění nástrojového vybavení tohoto tělesa. Nové nástroje tak umocňují kulturní zážitek návštěvníků koncertů. Komerční banka pomáhá také mladým talentovaným hudebníkům v rámci **Francouzsko-české hudební akademie** v Telči, která mladým talentům umožňuje strávit dva týdny ve společnosti významných hudebních pedagogů z České republiky a Francie. Portfolio podporovaných kulturních akcí pak doplňuje **Festival francouzského filmu**. Francouzský film má už tradičně mezi českými diváky silnou pozici a právě tento festival jim umožňuje zhlédnout mnoho zajímavých novinek, ale také žánrově vyhraněných specialit z bohaté francouzské filmografie. Komerční banka pomohla rovněž **pražské Zoologické zahradě**, když se podílela na úhradě nákladů spojených s dopravou nového slona a také s úpravou jeho výběhu.

Příkladem podpory amatérského sportu je pokračující spolupráce s **Českou ragbyovou unií**. Komerční banka podporuje ragby globálně, to znamená, že vynaložené peníze jsou určeny nejen reprezentačnímu týmu, ale také všem družstvům působícím v České republice. Ragby je sportem, ve kterém úspěch přináší pouze spolupráce všech hráčů, sportem, ve kterém kvalita jednotlivců umocňuje kvalitu týmu, a je tedy sportem, ve kterém platí stejné hodnoty, které vyznává také Komerční banka a celá skupina Société Générale. Každoročně míří podpora Komerční banky k **Českému svazu tělesně postižených sportovců**, v roce 2003 tak příspěvek KB pomohl účasti české atletické reprezentace na mistrovství Evropy v holandském Assenu, odkud naši sportovci přivezli celkem 21 medailí, z toho 13 zlatých.

K prioritám Komerční banky patří také **spolupráce s řadou českých univerzit**, mezi které patří například Vysoká škola ekonomická v Praze, Vysoká škola báňská v Ostravě či České vysoké učení technické. V jejím rámci se Komerční banka zaměřuje na sponzoring odborných konferencí, podporu vybraných stipendií, přispívá také na financování zahraničních stáží studentů. Zaměstnanci a manažeři Komerční banky na vysokých školách přednášejí a konzultují diplomové práce. Ve spolupráci s CEFRES (Francouzský ústav pro výzkum ve společenských vědách) Komerční banka finančně podpořila vybrané práce českých studentů, zaměřené na oblast ekonomie, bankovníctví a finančnictví. Za velmi důležitou banka považuje také spolupráci s mezinárodní organizací studentů **AIESEC**, které finančně pomáhá při organizování konferencí a seminářů a také pracovních veletrhů, kterých se banka zároveň jako hlavní partner AIESEC aktivně účastní. Studenti tak mají přístup nejen k informacím z teorie svého oboru, ale získávají také řadu důležitých praktických zkušeností. Mladí, talentovaní lidé pak přinášejí bance řadu nových podnětů a pohledů a pokud se rozhodnou v Komerční bance pracovat, jejich začlenění do týmu je zárukou zachování dynamického vývoje Komerční banky.

V oblasti podpory veřejně prospěšných projektů však není aktivní pouze Komerční banka jako instituce, ale podílejí se na ní také zaměstnanci banky, a to prostřednictvím **Nadace Jistota**. Tato Nadace je financována jak z příspěvků banky, tak právě z příspěvků jednotlivých zaměstnanců. Nadace Jistota tak například přispěla k rekonstrukci dětské oční kliniky na Karlově náměstí v Praze, nemocnice v Sušici či podolské porodnice. Nadace Jistota finančně pomáhá také sociálně slabým a handicapovaným spoluobčanům.

Komerční banka je nezpochybnitelným hráčem na českém bankovním trhu. Tohoto postavení dosahuje především díky každodennímu naplňování svého hlavního motta – klient je vždy na prvním místě. Komerční banka je však zároveň významným donátorem, který si velmi dobře uvědomuje své postavení v rámci českého hospodářství a své aktivity rozvíjí s vědomím celospolečenského kontextu a závazků, které z takového významného postavení vyplývají.

Komentář k nekonsolidovaným finančním výsledkům dle IFRS

Výkaz zisků a ztrát

Banka v roce 2003 dosáhla podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví nekonsolidovaného čistého zisku v hodnotě 9 262 milionů Kč. Tohoto příznivého výsledku, představujícího meziroční růst o 5,7 %, bylo dosaženo díky rozvoji obchodních činností banky, zvláště pak v oblasti retailového bankovníctví, úspěšnou kontrolou nákladů a rozpouštěním opravných položek a rezerv. Na konečný výsledek banky působily zejména následující skutečnosti:

Čisté úrokové výnosy

Čisté úrokové výnosy dosáhly hodnoty 11 937 milionů Kč. Pozitivní dopad růstu úvěrů a vkladů byl převážen negativním vlivem prostředí klesajících úrokových sazeb (repo sazba ČNB v průběhu roku 2003 klesla z 2,75 % na 2,00 %), a proto čisté úrokové výnosy v meziročním srovnání mírně poklesly o 4,1 %. V roce 2003 se dále snížil podíl úrokových výnosů od České konsolidační agentury na celkových úrokových výnosech, když meziročně poklesly o 41,0 %. Významně vzrostl naopak podíl úroků od klientů, které se zvýšily o 48,1 %. Čistá úroková marže za rok 2003 činila 3,0 %.

Čisté poplatky a provize

Banka vytvořila čisté poplatky a provize ve výši 8 711 milionů Kč. Hlavním faktorem meziročního nárůstu o 4,7 % bylo zvýšení nekurzových poplatků a provizí o 8,9 %. Díky růstu objemu poskytnutých úvěrů a počtu klientů banky rostly nejrychleji poplatky za úvěrovou administrativu, vedení účtů a vypořádání transakcí. Zároveň však pokračoval trend pozorovatelný na celém trhu, kdy především v důsledku rostoucího využívání eura dochází k poklesu kurzových poplatků a provizí.

Čistý zisk z finančních operací

Čistý zisk z finančních operací dosáhl hodnoty 800 milionů Kč. Tento výsledek je tvořen zisky z cizoměnových operací (623 milionů Kč), z cenných papírů (115 milionů Kč) a úrokových a komoditních derivátů (62 milionů Kč).

Ostatní výnosy

Ostatní výnosy činily celkem 441 milionů Kč, což představuje nárůst oproti roku 2002 o 9,2 %. Ostatní výnosy zahrnují dividendy z majetkových účastí (253 milionů Kč), které se meziročně zvýšily o 38,3 %, zejména díky dividendám přijatým od bývalé přidružené společnosti CAC Leasing. Komerční banka prodala 50% majetkovou účast v této společnosti ke konci pololetí 2003.

Celkové výnosy

Celkové výnosy banky dosáhly úrovně 21 889 milionů Kč a odrážejí pozitivní vývoj hlavních obchodních aktivit banky. Podíl neúrokových výnosů na celkových výnosech se zvýšil na 45,5 %.

Celkové provozní náklady

Celkové provozní náklady dosáhly hodnoty 11 728 milionů Kč a poklesly tak ve srovnání s rokem 2002 o 8,1 %, tedy o více než 1 miliardu korun. Tento příznivý výsledek potvrzuje rostoucí efektivitu banky.

Personální náklady ve výši 5 149 milionů Kč meziročně poklesly o 2,1 % a byly ovlivněny pokračujícím snižováním počtu zaměstnanců ve spojitosti s centralizací procesů.

Ostatní administrativní náklady v hodnotě 4 562 milionů Kč se snížily o 5,8 %. Za tímto snížením je především dokončení transformačního programu a růst produktivity banky.

Náklady na restrukturalizaci ve výši 670 milionů Kč obsahují především náklady na změnu korporátní identity banky, ukončování pronájmů a poradenské a konzultantské služby.

Odpisy a tvorba ostatních rezerv činila 1 347 milionů Kč, což představuje meziroční pokles o 18,5 %.

Provozní výnosy

Provozní výnosy meziročně vzrostly na 10 161 milionů Kč, tj. o 3,3 %. Hlavními příčinami tohoto vývoje byly rozvoj obchodních aktivit a úspěšná kontrola nákladů banky.

Rezervy a opravné položky na ztráty z úvěrů a investic

Čisté rozpouštění opravných položek na ztráty z úvěrů a investic dosáhlo hodnoty 3 122 milionů Kč.

Čisté rozpouštění opravných položek a rezerv na ztráty z úvěrů ve výši 2 332 milionů Kč je výsledkem částečného rozpouštění všeobecné rezervy ve výši 2 830 milionů Kč a nízkých rizikových nákladů úvěrového portfolia, které v roce 2003 dosáhly 37 p.b. Opravné položky k majetkovým účastem byly významně ovlivněny prodejem dceřiné společnosti Reflexim a přidružené společnosti CAC Leasing. Z tohoto důvodu banka vykázala pozitivní výsledek ve výši 716 milionů Kč.

Čisté rozpouštění opravných položek a rezerv dále zahrnovalo čistou tvorbu opravných položek ke ztrátám z portfolia cenných papírů zajištěných aktivy (CDO) ve výši 74 milionů Kč a výnosy z plně odepsaných pohledávek v objemu 149 milionů Kč.

Daň z příjmů

Celková daň z příjmů ve výši 4 021 milionů Kč představuje meziroční nárůst o 60,3 %. Celková daň byla v roce 2002 pozitivně ovlivněna prvním zaúčtováním odložené daňové pohledávky v hodnotě 902 milionů Kč.

Efektivní daňová sazba v roce 2003 činila 30,3 %.

Rozvaha

Celková aktiva dosáhla k 31. prosinci 2003 hodnoty 447,6 miliard Kč představující meziroční zvýšení o 1,8 %.

AKTIVA

Hotovost a vklady u bank

Zůstatek hotovosti a vkladů u bank poklesl ve srovnání s koncem roku 2002 o 14,2 % na 12,3 miliardy Kč. Tato částka odráží zejména trend u zůstatků vkladů u ČNB, tj. zůstatek povinných minimálních rezerv s úročením rovnajícím se dvoutýdenní repo sazbě ČNB. Tato sazba poklesla během roku 2003 z 2,75 % na 2,00 %.

Pohledávky za bankami

Pohledávky za bankami byly stabilní a ke konci roku 2003 činily 201,6 miliard Kč. Pohledávky za ČNB, tj. repo transakce, se meziročně zvýšily k 31. prosinci 2003 o 15,3 % na 166,4 miliard Kč. Pohledávky za bankami rovněž zahrnují dluhopisy vydané mateřskou společností, které nejsou určeny k obchodování. Během roku banka nakoupila další dluhopisy vydané Sociétés Générale v hodnotě 5 miliard Kč s pevnou úrokovou sazbou 3,98 % a splatné v roce 2013. Celkový objem těchto dluhopisů získaných v rámci primární nabídky dosáhl na konci roku 2003 hodnoty 19,1 miliard Kč.

Cenné papíry k obchodování

Portfolio cenných papírů k obchodování zůstalo stabilní a dosáhlo 25,7 miliardy Kč. Z celkové částky představují 87,5 % pokladniční poukázky emitované Ministerstvem financí České republiky a Českou konsolidační agenturou.

Pohledávky za Českou konsolidační agenturou

Pohledávky za Českou konsolidační agenturou poklesly o 31,4 % na 24,3 miliardy Kč. Úvěry v celkovém objemu 18,5 miliardy Kč byly poskytnuty Komerční bankou České konsolidační agentuře, dříve Konsolidační bance Praha, s. p. ú., za účelem refinancování převodu klasifikovaných aktiv banky v srpnu 1999 a březnu 2000.

Pohledávky za klienty

Čisté úvěry poskytnuté klientům (po odečtení opravných položek) představovaly 130,9 miliard Kč, což představuje nárůst o 8,0 % ve srovnání se závěrem roku 2002. Nominální hodnota úvěrů činila 140,3 miliard Kč, včetně 1,8 miliardy Kč v cenných papírech pořízených v primární emisi a neurčených k obchodování, a opravné položky na ztráty z úvěrů představovaly 9,4 miliard Kč.

Retailové úvěry dynamicky rostly. Hypoteční úvěry se meziročně zvýšily o 41,2 % na celkovou částku 25,8 miliard Kč a spotřebitelské úvěry o 17,4 % na 9,0 miliard Kč. Podíl retailových úvěrů v celkovém úvěrovém portfoliu nadále rostl a na konci roku 2003 dosáhl 25,2 %.

Během roku 2003 se kvalita úvěrového portfolia banky průběžně zlepšovala. Na závěr roku představovaly standardní úvěry 80,1 % celkového úvěrového portfolia, což je zvýšení o 15,7 procentních bodů, zatímco podíl sledovaných úvěrů (nestandardních, pochybných a ztrátových) poklesl o 11,7 procentních bodů na 7,4 %. Toto významné zlepšení bylo ovlivněno převodem nebonitních aktiv z rozvahy banky na společnost GE v první polovině roku s pozitivním dopadem na objem sledovaných úvěrů, trvale úspěšnou restrukturalizací nebonitních úvěrů v rámci banky a celkovým zlepšením kvality úvěrového portfolia.

Kvalitativní zlepšení úvěrového portfolia společně s rozpouštěním všeobecné rezervy vedou k dalšímu poklesu objemu celkových rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů o 45,5 % na částku 9,4 miliard Kč, včetně všeobecné rezervy ve výši 4,0 miliard Kč. Použitá hodnota zajištění ke klientským úvěrům představovala 58,6 miliard Kč, z čehož 32,4 miliard Kč, tj. 55,3 % ve formě nemovitostí.

Významný podíl portfolia nebonitních úvěrů Komerční banky byl do konce roku 2003 zajištěn státní garancí. K 31. prosinci 2003 konečný nominální objem zaručených aktiv významně poklesl a dosáhl 1,3 miliardy Kč, především v důsledku splacení, prodeje, odepsání a převedení části aktiv z režimu státní garance (více podrobností viz kapitola Řízení rizik).

Cenné papíry k prodeji

Portfolio cenných papírů určených k prodeji zahrnovalo 22,7 miliard Kč cenných papírů, jeho celkový objem meziročně poklesl o 7,0 %. Banka prodala zbývající podílové listy Otevřeného podílového fondu Globální. Reálná hodnota portfolia cenných papírů zajištěných aktivy (CDO) poklesla během roku o 19,9 % na 8,4 miliardy Kč, zejména v souvislosti s vývojem směnného kurzu USD/CZK. Banka rovněž pořídila české státní dluhopisy v nominální hodnotě 4,7 miliard Kč.

Cenné papíry držené do splatnosti

Objem portfolia cenných papírů držných do splatnosti významně poklesl na 97 milionů Kč. Tento meziroční pokles z 2,5 miliardy Kč souvisí s plným splacením podřízeného dluhu dceřiné společnosti banky Komerční Finance, B. V., provedeném 15. května 2003. Část podřízených dluhopisů představující celkovou částku 2,4 miliardy Kč byla odkoupena bankou v roce 2002 a držena v tomto portfoliu až do splacení.

Majetkové účasti v dceřiných a přidružených společnostech

Majetkové účasti v dceřiných a přidružených společnostech poklesly o 10,3 % ve srovnání s rokem 2002 a dosáhly úrovně 1,4 miliardy Kč. Banka se rozhodla prodat 100 % své kapitálové účasti v Refleximu, 50% podíl v CAC Leasing a 10% podíl v CAC Leasing Slovakia, což vedlo k poklesu majetkové účasti v těchto společnostech o 116 milionů Kč. Pokles kapitálu Komerční pojišťovny vedl k vytvoření dalších opravných položek k této společnosti ve výši 92 milionů Kč.

PASIVA

Závazky vůči bankám

Závazky vůči bankám dosáhly 19,0 miliard Kč, což znamená meziroční pokles o 15,9 %.

Závazky vůči klientům

Závazky vůči klientům vzrostly na 349,5 miliard Kč, tj. o 2,5 % více ve srovnání s koncem roku 2002. Běžné účty se významně zvýšily na celkovou částku 202,3 miliard Kč, a tudíž jejich celkový podíl v celkových závazcích vůči klientům vzrostl z 50,1 % na 57,9 %. Naopak termínované vklady a spořicí účty poklesly o 17,1 % na 107,0 miliard Kč, což představuje 30,6 % z celkového objemu.

Dluhopisy

Celkový objem dluhopisů činil 21,3 miliardy Kč, což je zvýšení o 16,9 % způsobené nárůstem objemu hypotečních zástavních listů. Část portfolia závazků z dluhopisů ve výši 17,2 miliard Kč během roku 2004 dospěje ke splatnosti. Dluhopisy představují 53,5 % a hypoteční zástavní listy 46,5 % celkového objemu závazků z dluhových cenných papírů.

Ostatní pasiva, výdaje a výnosy příštích období

Banka obdržela jednorázovou platbu v hodnotě 5,9 miliardy Kč od České konsolidační agentury v souvislosti s ukončením státní garance. Do konečného vypořádání je zálohová platba uvedena v položce Ostatní pasiva, výdaje a výnosy příštích období.

Podřízený dluh

Dne 15. května 2003 banka v souladu s podmínkami vydání podřízeného dluhu uplatnila opci na splacení podřízeného dluhu z roku 1998 s jistinou 200 milionů USD se splatností v roce 2008. Tento podřízený dluh byl financován 100% dceřinou společností banky, Komerční Finance, B. V., která vydala podřízené dluhopisy zaručené bankou. Registrace cenných papírů byla zrušena po jejich plném splacení. Na konci roku 2003 banka neměla žádné podřízené závazky.

Vlastní kapitál

Základní kapitál banky zůstal nezměněn na úrovni 19 miliard Kč, a je představován 38 miliony běžných akcií. Celkově vlastní kapitál vzrostl o 19,7 % na 40,4 miliard Kč, převážně vzhledem k nárůstu zisku v běžném období. Celkový vlastní kapitál banky představuje 9,0 % aktiv.

Finanční skupina Komerční banky

Finanční skupinu Komerční banky k 31. prosinci 2003 tvořilo deset společností, ve kterých Komerční banka uplatňovala jistou úroveň kontroly. Devět společností finanční skupiny KB jsou dceřiné společnosti s rozhodujícím vlivem Komerční banky a jedna společnost je přidruženou společností s podstatným vlivem.

Přehled finanční skupiny Komerční banky

Komerční banka, a. s.	
Bankovní činnosti	Podpůrné činnosti
Komerční pojišťovna, a. s. 100,0 %	49,9 % MUZO, a. s.
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s. 40,0 %	48,0 % Společnost pro informační databáze, a. s.
Komerční banka Bratislava, a. s. 100,0 %	100,0 % Komerční Finance, B. V.
Penzijní fond Komerční banky, a. s. 100,0 %	100,0 % ASIS, a. s., v likvidaci
Factoring KB, a. s. 100,0 %	100,0 % ALL IN, a. s., v likvidaci
Investiční kapitálová společnost KB, a. s. 100,0 %	100,0 % AIREL-IMMO, s. r. o., v konkurzu
	100,0 % ALL IN REAL ESTATE Leasing, a. s.

Komerční banka dále ve svém portfoliu ze strategických důvodů drží několik účastí s 20% nebo nižším podílem na základním kapitálu. Jsou to Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s., Burza cenných papírů Praha, a. s., a Czech Banking Credit Bureau, a. s.

Proces restrukturalizace

Proces restrukturalizace finanční skupiny pokračoval i v roce 2003. Komerční banka pokračovala jak v posílení pozice společností, jejichž činnosti jsou Komerční bankou považovány za zásadní v její obchodní strategii, tak v hledání strategického partnera, či jiného způsobu zefektivnění činnosti společností, které do této skupiny nepatří.

Proti roku 2002 se dále prohloubila spolupráce mezi společnostmi finanční skupiny KB a specializovanými společnostmi v rámci Sociétés Générale – zejména Sociétés Générale Asset Management v oblasti správy aktiv a SOGECAP v oblasti pojištění. Tato spolupráce se v roce 2003 mimo jiné zaměřovala na rozšíření nabídky produktů Komerční pojišťovny a Investiční kapitálové společnosti KB.

Probíhající restrukturalizační proces ve skupině Komerční banky byl nejvíce viditelný u společností, které se Komerční banka v rámci zefektivnění jejich činnosti i činnosti své rozhodla prodat strategickým partnerům.

Komerční banka v roce 2003 navázala spolupráci s Franfinance S.A., dceřinou společností Sociétés Générale, s cílem rozšířit nabídku spotřebitelských úvěrů v České republice. V září 2003 banka uzavřela smlouvu o navýšení základního kapitálu společnosti Franfinance Consumer Credit, s. r. o., do té doby 100% vlastněnou společností Franfinance S.A., a stala se tak většinovým vlastníkem s podílem 51 %. Vzhledem k tomu, že navýšení základního kapitálu nebylo k 31. prosinci 2003 zapsáno v obchodním rejstříku, Komerční banka nevykázala tuto majetkovou účast v účetní závěrce k 31. prosinci 2003.

CAC Leasing a CAC Leasing Slovakia

V červnu 2003 Komerční banka prodala své podíly ve společnostech CAC Leasing a CAC Leasing Slovakia společnosti Bank Austria Creditanstalt Leasing, 100% dceřiné společnosti Bank Austria Creditanstalt, druhému akcionáři obou společností. Komerční banka bude nadále nabízet leasingové produkty na českém i slovenském trhu ve spolupráci se společnostmi skupiny Sociétés Générale, které na těchto trzích působí. Jedná se o společnosti Franfinance Leasing zaměřující se na leasing pro podnikovou klientelu a ALD Automotive, která se soustřeďuje na financování automobilových parků nejen prostřednictvím finančního leasingu, ale poskytuje i širokou nabídku služeb operativního leasingu. Prodej těchto dvou společností přinesl pozitivní dopad do finančních výsledků Komerční banky za rok 2003.

MUZO

V prosinci 2003 Komerční banka uzavřela smlouvu o prodeji svého podílu ve společnosti MUZO patřící do finanční skupiny KB společnosti Global Payments, která je významný poskytovatel služeb zpracování elektronických transakcí pro individuální klienty, obchodníky, finanční instituce a vládní agentury. Cílem Komerční banky bylo nalézt pro MUZO takového dlouhodobého partnera, který by poskytl MUZO odborné zázemí a rozvinul MUZO v regionálního leadera na trhu zpracování plateb. Komerční banka je přesvědčena, že Global Payments splňuje takové požadavky a že nejenom zlepší kvalitu služeb poskytovaných MUZO, ale díky rozšíření klientské báze také zabezpečí úspory z rozsahu pro všechny klienty MUZO. To bude mít pozitivní vliv na kvalitu služeb dodávaných klientům Komerční banky. Prodej společnosti MUZO byl dokončen v únoru 2004 a bude mít pozitivní dopad na hospodaření banky v roce 2004.

Reflexim

Po vnitřní restrukturalizaci došlo v červnu 2003 k prodeji společnosti Reflexim společnosti Sodexo společné stravování a služby. Cílem prodeje bylo převést podpůrné činnosti, které nejsou klíčové pro provoz banky (např. správa budov, údržba vozového parku, atd.), na spolehlivého partnera, který by zajistil vysokou kvalitu těchto služeb. S novým vlastníkem byla uzavřena smlouva o poskytování podpůrných služeb.

Konsolidace

V souladu s legislativou České republiky je sestavována konsolidace podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví. Od roku 2002 Komerční banka nesestavuje konsolidaci podle českých účetních standardů.

Následující tabulka obsahuje údaje o způsobu konsolidace pro každou součást finanční skupiny KB – plnou metodu nebo ekvivalenční metodu. Některé společnosti ze Skupiny KB nebyly do konsolidace zahrnuty, a to z následujících důvodů:

- Penzijní fond Komerční banky: na základě české legislativy upravující podmínky penzijního připojištění, lze distribuovat akcionářům pouze 10 % ze zisku, přestože Komerční banka má 100% kontrolu nad společností. Zbývajících 90 % zisku je rozděleno mezi účastníky penzijního připojištění (85 %) a do rezervního fondu společnosti (5 %). Z toho důvodu vedení banky nepovažuje zahrnutí této společnosti do konsolidace za vhodné.
- ALL IN, Czech Banking Credit Bureau nejsou zahrnuty z důvodu nevýznamnosti.

Seznam dceřiných a přidružených společností zahrnutých ve finanční skupině KB

Společnost	Metoda konsolidace	Základní kapitál (tis. Kč)	Podíl KB na základním kapitálu – nominální (tis. Kč)	Podíl KB na základním kapitálu – relativní (%)	Čistá účetní hodnota (tis. Kč)	Nominální hodnota jedné akcie (tis. Kč)
TUZEMSKÉ ÚČASTI						
Komerční pojišťovna, a. s.	plná	752 000	752 000	100	289 677	100 a 50
Všeobecná stavební spořitelna						
Komerční banky, a. s.	ekvivalenční	500 000	200 000	40	220 000	100
Penzijní fond Komerční banky, a. s.	žádná	200 000	200 000	100	230 000	100
MUZO, a. s.	plná	102 000	50 900	49,9	60 998	1
Factoring KB, a. s.	plná	84 000	84 000	100	90 000	100 a 10
Investiční kapitálová společnost KB, a. s.	plná	50 000	50 000	100	75 000	100
ASIS, a. s., v likvidaci	žádná	1 000	1 000	100	1 000	100
Czech Banking Credit Bureau, a. s.	žádná	1 200	240	20	240	10
ALL IN, a. s., v likvidaci	žádná	44 517	44 517	100	24 083	213
Celkem	–	–	1 382 657	–	990 998	–
ZAHRANIČNÍ ÚČASTI						
Komerční banka Bratislava, a. s.	plná	393 550 *	393 550	100	432 905	100 000 SKK
Komerční Finance, B. V.	plná	588 **	588	100	588	453,8 EUR
Celkem	–	–	394 138	–	433 493	–
Celkem	–	–	1 776 795	–	1 424 491	–

Pozn.: * směnný kurz CZK/SKK 0,78710 dle ČNB k 31. prosinci 2003

** směnný kurz CZK/EUR 32,405 dle ČNB k 31. prosinci 2003

Investiční kapitálová společnost KB, a. s.

Akcionářská struktura	Komerční banka 100 %
Obchodní činnost	Správa aktiv
Postavení na trhu	Třetí největší investiční společnost spravující 16,3 % objemu celkových spravovaných aktiv na českém trhu
Ratingové hodnocení	A/czAa podle agentury CRA Rating
Spravované fondy	IKS Peněžní trh – fond peněžního trhu s investičním horizontem do jednoho roku IKS Dluhopisový – fond investující do dluhopisů a nástrojů peněžního trhu s investičním horizontem dvou a více let IKS Plus bondový – fond investující do cenných papírů s investičním horizontem dvou a více let IKS Globální – fond investující do cenných papírů s investičním horizontem tří a více let IKS Balancovaný – fond investující do cenných papírů s investičním horizontem tří a více let IKS Fond fondů – fond investující do cenných papírů a podílových listů s investičním horizontem pěti a více let IKS Světových indexů – fond investující do cenných papírů a podílových listů s investičním horizontem pěti a více let
Hlavní události roku 2003	Zvýšení objemu spravovaných aktiv o 7,5 % proti roku 2002 Ocenění marketingového balíčku Felix cenou „Zlatá koruna“ za nejlepší finanční produkt v kategorii fondů Zaknihování podílových listů
Výhled do roku 2004	Zařazení fondů IKS do elektronického distribučního kanálu KB – internetové bankovníctví <i>mojebanka</i> Zřízení nového fondu, který bude klientům garantovat minimální výnos Zřízení nového akciového fondu, který bude umožňovat aktivní řízení ze strany zákazníka

Hlavní finanční údaje

CAS, tis. Kč	2003	2002
Celková aktiva	376 606	336 273
Vlastní kapitál	319 232	246 623
Základní kapitál	50 000	50 000
Aktiva pod správou	34 222 705	31 849 151
Správní poplatky	375 654	372 590
Zisk před zdaněním	107 941	119 111
Zisk po zdanění	74 046	78 706

Kontakt

Investiční kapitálová společnost KB, a. s.

Dlouhá 34, 110 15 Praha 1

bezplatná linka: 800 111 166

tel.: +420 224 008 111, fax: +420 222 321 161

IČ: 60196769, e-mail: info@iks-kb.cz

internet: www.iks-kb.cz

Factoring KB, a. s.**Akcionářská struktura**

Komerční banka 100 %

Obchodní činnost

Factoring

Postavení na trhu

Čtvrté místo na factoringovém trhu podle objemu uskutečněných obchodů

Hlavní produkty

Tuzemský factoring

Zahraniční factoring

Reverse factoring

Hlavní události roku 2003

Dvojnásobný nárůst aktivních klientů

Výrazné navýšení nově uzavřených kontraktů prostřednictvím sítě Komerční banky

Výhled do roku 2004

Vysoká míra obchodního zastoupení ve spolupráci s obchodními centry KB v klíčových regionech

Hlavní finanční údaje

CAS, tis. Kč	2003	2002
Celková aktiva	2 882 118	2 189 126
Pohledávky z obchodního styku	2 796 832	2 082 142
Vlastní kapitál	126 995	118 534
Základní kapitál	84 000	84 000
Výnosy z factoringu	116 036	119 784
Zisk před zdaněním	13 436	16 201
Zisk po zdanění	8 618	10 182

Kontakt**Factoring KB, a. s**

Na Poříčí 36, P.O. Box 59, 110 02 Praha 1

tel.: +420 222 825 111, fax: +420 224 814 628

IČ: 25148290, e-mail: info@factoringkb.cz

internet: www.factoringkb.cz

Komerční banka Bratislava, a. s.

Akcionářská struktura	Komerční banka 100 %
Obchodní činnost	Poskytování bankovních služeb podnikové klientele Financování obchodu a transakcí mezi Českou a Slovenskou republikou
Postavení na trhu	Nevýrazná pozice na slovenském trhu (téměř 1 % slovenského trhu), důraz kladen zejména na klientelu středních a větších podniků
Hlavní produkty	Běžné, termínované a spořicí účty Tuzemské a zahraniční platby se zvláštním režimem Hotovostní operace – mezinárodní řízení hotovosti Úvěry a garance Měnové nástroje (spotové a forwardové operace) Derivátové produkty Úrokové nástroje (forwardové úrokové operace a swapové operace) Vklady a úvěry na peněžním trhu Vydávání platebních karet EuroCard/MasterCard Operace na kapitálovém trhu a trade finance Elektronické bankovníctví Leasingové produkty – KB Leasing, KB Fleet Lease
Hlavní události roku 2003	Implementace nové strategie společnosti zaměřené na podnikovou klientelu Rozšíření produktů skupiny Sociétés Générale pro podnikovou klientelu (leasingové produkty)
Výhled do roku 2004	Zaměření na významnou podnikovou klientelu působící na Slovensku

Hlavní finanční údaje

IFRS, tis. Kč	2003	2002
Celková aktiva	2 876 551	4 117 529
Úvěry klientům	1 639 686	1 729 005
Vklady klientů	1 869 313	1 369 516
Vlastní kapitál	552 099	496 026
Základní kapitál	393 550	393 550
Čisté úrokové výnosy	112 649	96 014
Zisk po zdanění	56 072	27 649

směnný kurz CZK/SKK 0,78710 dle ČNB k 31. prosinci 2003

Kontakt

Komerční banka Bratislava, a. s.
Medená 6, P.O. Box 137, 811 00 Bratislava, Slovenská republika
tel.: +421 259 277 111, 259 277 329, fax: +421 252 964 801, 252 961 959
IČ: 31395074, e-mail: koba@koba.sk
internet: www.koba.sk

Penzijní fond Komerční banky, a. s.

Akcionářská struktura	Komerční banka 100 %
Obchodní činnost	Penzijní fond
Postavení na trhu	Druhé místo na trhu podle objemu spravovaných prostředků Šesté místo podle počtu klientů fondu
Ratingové hodnocení	A-/CzAa- podle agentury CRA Rating (nejvyšší rating na trhu penzijních fondů v České republice)
Hlavní produkty	Penzijní připojištění se státním příspěvkem
Hlavní události roku 2003	Druhé místo mezi fondy v soutěži „Master Card Banka roku 2003“ Získání ratingu A-/CzAa- Objem spravovaných prostředků vzrostl o 14 %
Výhled do roku 2004	Zvýšení prodeje prostřednictvím prodejní sítě KB Spolupráce s KB na přípravě nových produktových balíčků

Hlavní finanční údaje

CAS, tis. Kč	2003	2002
Celková aktiva	11 066 537	9 691 507
Objem prostředků na clientských účtech	10 290 396	8 881 047
Vlastní kapitál	743 099	788 390
Základní kapitál	200 000	200 000
Finanční výnosy	546 459	622 041
Zisk před zdaněním	361 637	418 409
Zisk po zdanění	365 097	420 323

Kontakt

Penzijní fond Komerční banky, a. s.
 Lucemburská 7/1170, 130 11 Praha 3
 tel.: +420 272 173 111, 272 173 172-5, fax: +420 272 173 171
 IČ: 61860018, e-mail: pf-kb@pf-kb.cz
 internet: www.pfkb.cz

Komerční pojišťovna, a. s.

Akcionářská struktura

Komerční banka 100 %

Obchodní činnost

Pojišťovací činnost

Hlavní produkty

Kapitálové pojištění (Vital)
Kapitálové pojištění pro podnikovou klientelu (Vital Corporate)
Kolektivní pojištění ke spotřebitelským úvěrům
Rizikové životní pojištění k hypotečním úvěrům
Pojištění pro případ úmrtí (Patron)
Pojištění kreditních karet
Cestovní pojištění

Hlavní události roku 2003

Pokračující proces restrukturalizace společnosti (snižování počtu zaměstnanců, ukončení poskytování průmyslového pojištění)
KB se stala výhradním distributorem produktů Komerční pojišťovny
Uvedení produktů Vital Corporate a Patron na trh
Produkt Vital dosáhl čtvrtého místa na trhu se životním pojištěním

Výhled do roku 2004

Důraz na prodej produktů životního pojištění
Rozšíření nabídky produktů kapitálového pojištění, pojištění kreditních karet a pojištění k hypotečním úvěrům
Dokončení procesu restrukturalizace společnosti (zavedení nového IT systému, ukončení pojistného portfolia pojištění majetku a domácností)

Hlavní finanční údaje

CAS, tis. Kč	2003	2002
Celková aktiva	5 790 688	3 826 286
Technické rezervy	5 141 503	2 764 499
Vlastní kapitál	325 600	533 821
Základní kapitál	752 000	752 000
Předepsané hrubé pojistné	3 232 526	2 349 195
Výnosy z investic	154 960	141 972
Čistý zisk/ztráta	-109 722	-40 941

Kontakt

Komerční pojišťovna, a. s.

Karolinská 1/650, 186 00 Praha 8

tel.: +420 222 095 111, fax: +420 224 236 696

IČ: 63998017, e-mail: servis@komercpoj.cz

internet: www.komercpoj.cz

MUZO, a. s.**Akcionářská struktura**

Komerční banka 49,9 % *
Česká konsolidační agentura 20,8 %
Ostatní 29,3 %

* Komerční banka kontrolovala 52,6 % základního kapitálu společnosti

Obchodní činnost

Podpůrné služby pro banky a provoz platebních karet

Postavení na trhu

Dominantní postavení na trhu

Hlavní produkty

Autorizace platebních karet (front office)

Zpracování databází

Kontrola a zpracování transakcí prostřednictvím platebních karet (back office)

Instalace a údržba bankomatů a platebních terminálů v rámci tuzemského i mezinárodního platebního systému

Hlavní události roku 2003

Pokračování regionální expanze

Zvýšení počtu spravovaných bankomatů o 27 %

Zvýšení počtu prodejních míst o 30 %

Zvýšení objemů provedených POS transakcí o 51 %

Komerční banka, a. s., uzavřela smlouvu o prodeji svého podílu ve společnosti MUZO, a. s.

Hlavní události roku 2004

Vypořádání prodeje podílu Komerční banky, a. s., ve společnosti MUZO, a. s.

Vstup strategického investora

Hlavní finanční údaje

CAS, tis. Kč	2003	2002
Celková aktiva	933 301	1 072 092
Stálá aktiva	728 820	792 169
Vlastní kapitál	506 671	471 952
Základní kapitál	102 000	102 000
Tržby za prodej zboží a služeb	795 603	900 647
Zisk před zdaněním	188 129	247 335
Zisk po zdanění	134 345	191 719

Kontakt**MUZO, a. s.**

V Olšínách 80/626, 100 00 Praha 10

tel.: +420 267 197 111, fax: +420 267 197 590

IČ: 00001155, e-mail: obo@muzo.com

internet: www.muzo.com

Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.

Akcionářská struktura	BHW Holding AG 50 % Komerční banka 40 % Česká pojišťovna 10 %
Obchodní činnost	Stavební spořitelna
Postavení na trhu	Třetí místo na trhu stavebních spořitelen podle počtu uzavřených smluv Druhé místo v objemu poskytnutých úvěrů
Hlavní produkty	Stavební spoření se státní podporou Překlenovací úvěry Úvěry ze stavebního spoření
Hlavní události roku 2003	406 000 nově uzavřených smluv v celkové cílové částce 73 miliard Kč 1 047 534 aktivních klientů Poskytnutí 20 284 překlenovacích úvěrů v nominální hodnotě 4 miliardy Kč Poskytnutí 21 963 úvěrů ze stavebního spoření v nominální hodnotě 2 miliard Kč
Výhled do roku 2004	Realizace vytvořeného plánu významného rozšíření prodeje produktů prostřednictvím sítě KB, především pak zprostředkování poskytování úvěrů ze stavebního spoření

Hlavní finanční údaje

CAS, tis. Kč	2003	2002
Celková aktiva	43 449 276	34 075 303
Poskytnuté úvěry	13 165 654	12 131 581
Vlastní kapitál	1 521 741	1 350 745
Základní kapitál	500 000	500 000
Čisté úrokové výnosy	559 105	638 036
Zisk před zdaněním	264 798	232 487
Zisk po zdanění	213 850	205 285

Kontakt

Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.
Bělehradská 128/222, P.O. Box 40, 120 21 Praha 2
tel.: +420 222 824 111, fax: +420 222 824 113
IČ: 60192852, e-mail: info@vsskb.cz
internet: www.vsskb.cz
internet: www.modrapyramida.cz

Alexis Juan

Olivier Flourens

Peter Palečka

Guy Poupet

Matúš Púll

Philippe Rucheton

Vrcholové orgány a organizační struktura společnosti

Představenstvo

Alexis Juan

předseda představenstva (od 5. října 2001)

Guy Poupet

místopředseda představenstva (od 9. října 2002)

Olivier Flourens

člen představenstva (od 1. února 2003)

Peter Palečka

člen představenstva (od 5. října 2001)

Matúš Púll

člen představenstva (od 5. října 2001)

Philippe Rucheton

člen představenstva (od 2. května 2002)

Alexis Juan

předseda představenstva

narozen 11. června 1943, bydliště Praha

Předseda představenstva od 5. října 2001. Absolvent veřejného práva na fakultě v Paříži a Institutu politických studií v Grenoblu. Od roku 1968 pracoval v Société Générale, nejprve v oddělení auditu (Inspection Générale) později v úseku finančního ředitelství, v letech 1973 – 1976 byl náměstkem ředitele pobočky SG v Tokiu, v letech 1976 – 1977 vedoucím sektoru pro Latinskou Ameriku. Od roku 1978 do roku 1980 byl ředitelem Korean French Banking Corporation v Soulu. V letech 1980 – 1984 byl generálním ředitelem Sociéte Générale v Athénách, v letech 1984 – 1987 náměstkem generálního ředitele Sociéte Générale ve Velké Británii a v letech 1987 – 1990 ředitelem Sociéte Générale pro oblast Bordeaux. Od roku 1990 do roku 1995 byl ředitelem regionu západní Francie a od roku 1996 až do svého zvolení členem představenstva Komerční banky byl pověřen řízením francouzské distribuční sítě Sociéte Générale. Od roku 1998 je také členem výboru vrcholového managementu skupiny Sociéte Générale.

Guy Poupet

místopředseda představenstva

narozen 5. ledna 1952, bydliště Praha

Člen představenstva od 25. června 2002. Absolvent Institutu politických studií v Paříži, Licenciátu veřejného práva na univerzitě v Paříži a Centra studií evropských společností na univerzitě v Paříži. Od roku 1975 pracoval v Sociéte Générale, nejprve v letech 1975 – 1983 v oddělení auditu (Inspection Générale). V letech 1983 – 1987 působil jako náměstek ředitele pro oblast Le Havre, od roku 1987 do roku 1992 byl náměstkem generálního ředitele Banco Supervielle Sociéte Générale v Argentíně. V letech 1992 – 1994 byl členem představenstva a generálním ředitelem Sociéte Générale de Banques v Senegalu a v letech 1995 – 1998 působil jako ředitel IT projektu v mezinárodním vedení. Od roku 1998 až do zvolení členem představenstva Komerční banky, a. s., byl ředitelem Centra správy cenných papírů. V říjnu 2002 byl zvolen místopředsedou představenstva Komerční banky.

Olivier Flourens

člen představenstva

narozen 1. července 1959, bydliště Praha

Členem představenstva Komerční banky byl zvolen od 1. února 2003. Je absolventem francouzské obchodní školy H.E.C. Jeho pracovní kariéra je spjata se Société Générale, v níž působí od června 1984. Krátce po zapracování Olivier Flourens přešel do oddělení auditu (Inspection Générale), kde nejdříve pracoval jako interní auditor a od června 1991 jako člen jeho vedení. Od dubna 1995 do března 1998 byl ředitelem Sociétés Générale Bank & Trust v Lucemburku zodpovědným za obchodní aktivity a aktivity na kapitálových trzích. V dubnu 1998 se stal ředitelem pobočky Sociétés Générale v Miláně a byl odpovědný za aktivity investičního bankovníctví v Itálii. Od července do října 2002 vedl v rámci divize SG Investiční bankovníctví projekt týkající se řízení portfolia obchodních úvěrů. Od října do konce roku 2002 pracoval ve vedení oddělení riziku Sociétés Générale Paříž. Od ledna 2003 působí v Komerční bance a od února 2003 je zodpovědným za řízení rizik v rámci finanční skupiny KB.

Peter Palečka

člen představenstva

narozen 3. listopadu 1959, bydliště Černošice

Člen představenstva od 5. října 2001. Absolvent Vysoké školy ekonomické v Bratislavě. Od roku 1982 do roku 1988 pracoval v organizacích zahraničního obchodu. Od roku 1989 do roku 1992 pracoval na federálním ministerstvu zahraničního obchodu ČSFR. V letech 1992 až 1994 působil jako stálý představitel ČSFR, později ČR při GATT, od roku 1995 do roku 1998 působil jako stálý představitel ČR při Světové obchodní organizaci. Od roku 1998 pracuje v Komerční bance nejprve jako ředitel úseku strategie. V říjnu 1999 byl zvolen členem a v dubnu 2000 místopředsedou představenstva Komerční banky. Dne 5. října 2001 na tuto funkci rezignoval a opětovně byl dne 5. října 2001 zvolen členem a místopředsedou představenstva. V současné době je členem představenstva a Corporate Secretary.

Matúš Púll

člen představenstva

narozen 25. června 1949, bydliště Vrané nad Vltavou

Člen představenstva od 5. října 2001. Absolvent Vysoké školy ekonomické v Praze. Od roku 1972 do roku 1977 pracoval v podniku zahraničního obchodu Fincom, a. s., Praha. V letech 1977 až 1982 pracoval v ústředí Státní banky československé. Od roku 1982 do roku 1995 vedl zastupitelství Sociétés Générale v Praze. Od roku 1991 až do svého zvolení členem představenstva Komerční banky byl členem vedení Sociétés Générale Komerční banka, poté Sociétés Générale banka, a poté Sociétés Générale, pobočka Praha.

Philippe Rucheton

člen představenstva

narozen 9. září 1948, bydliště Praha

Člen představenstva od 2. května 2002. Absolvent Vysoké vojenské technické školy Ecole Polytechnique, Institutu Supérieur des Affaires a University Panthéon Sorbone. Od roku 1972 do roku 1980 pracoval jako poradce a vedoucí pracovník v bankovním provozu ve Skupině Lidových bank BRED, v letech 1980 – 1988 pracoval v bance Louis-Dreyfus. Od roku 1988 do roku 1995 byl finančním ředitelem a náměstkem generálního ředitele dceřině společnosti SG Europe Computer Systemes. Od roku 1995 až do zvolení členem představenstva Komerční banky pracoval v Sociétés Générale jako ředitel odboru řízení aktiv a pasiv.

Změny ve složení představenstva v průběhu roku 2003 a 2004 do vydání výroční zprávy:

Patrice Cheroutre, člen představenstva a výkonný ředitel, Řízení rizik (do 31. ledna 2003)

Výbor ředitelů

Výbor ředitelů je orgánem projednávajícím strategii a veškeré významné otázky, které se týkají každodenních bankovních záležitostí, pokud tyto záležitosti nespádají do rozsahu pravomocí představenstva, dozorčí rady nebo valné hromady banky. Výbor ředitelů nahradil Výkonný výbor, který ukončil činnost na základě změn ve stanovách banky schválených valnou hromadou dne 19. června 2003.

Výbor ředitelů má tři různé podoby:

- rozšířený výbor ředitelů,
- výbor ředitelů pro retailové bankovníctví,
- výbor ředitelů pro investiční a podnikové bankovníctví.

Výbor ředitelů byl založen představenstvem, jeho členové jsou jmenováni předsedou představenstva a generálním ředitelem. K 31. prosinci 2003 zasedal v následujícím složení:

Alexis Juan	předseda představenstva a generální ředitel
Guy Poupet	místopředseda představenstva a náměstek generálního ředitele
Olivier Flourens	člen představenstva a výkonný ředitel pro řízení rizik
Peter Palečka	člen představenstva a výkonný ředitel, Corporate Secretary
Matúš Púll	člen představenstva a výkonný ředitel pro podnikové bankovníctví
Philippe Rucheton	člen představenstva a výkonný ředitel pro strategii a finance
Miloš Adámek	výkonný ředitel pro komunikaci
Martin Čejka	výkonný ředitel pro interní audit a kontrolu
Michel Fenot	výkonný ředitel pro distribuční kanály
André Léger	výkonný ředitel pro marketing
Jitka Pantůčková	výkonná ředitelka pro provoz
Christian Rouso	výkonný ředitel pro informační technologii
Otakar Smolík	výkonný ředitel pro podpůrné služby
Marek Stefanowicz	výkonný ředitel pro kapitálové trhy a podnikové finance
Karel Vašák	výkonný ředitel pro lidské zdroje
Pavel Čejka	ředitel pro strategii a finance a člen Výboru ředitelů (od 1. července 2003)
Philippe Delacarte	ředitel pro střední podniky a municipality a člen Výboru ředitelů
Pascal Dupont	ředitel pro řízení rizik a člen Výboru ředitelů
Jan Kubálek	ředitel, manažer programu Renaissance, člen Výboru ředitelů
Jan Pokorný	ředitel pro distribuční síť a člen Výboru ředitelů

Změny ve složení Výboru ředitelů v průběhu roku 2003 a 2004 do vydání výroční zprávy:

Michel Fenot, výkonný ředitel pro distribuční kanály (do 31. března 2004)

Jan Pokorný, výkonný ředitel pro distribuční kanály (od 1. dubna 2004)

Otakar Smolík, výkonný ředitel pro podpůrné služby (do 31. března 2004)

Petr Kalina, výkonný ředitel pro podpůrné služby (od 1. dubna 2004)

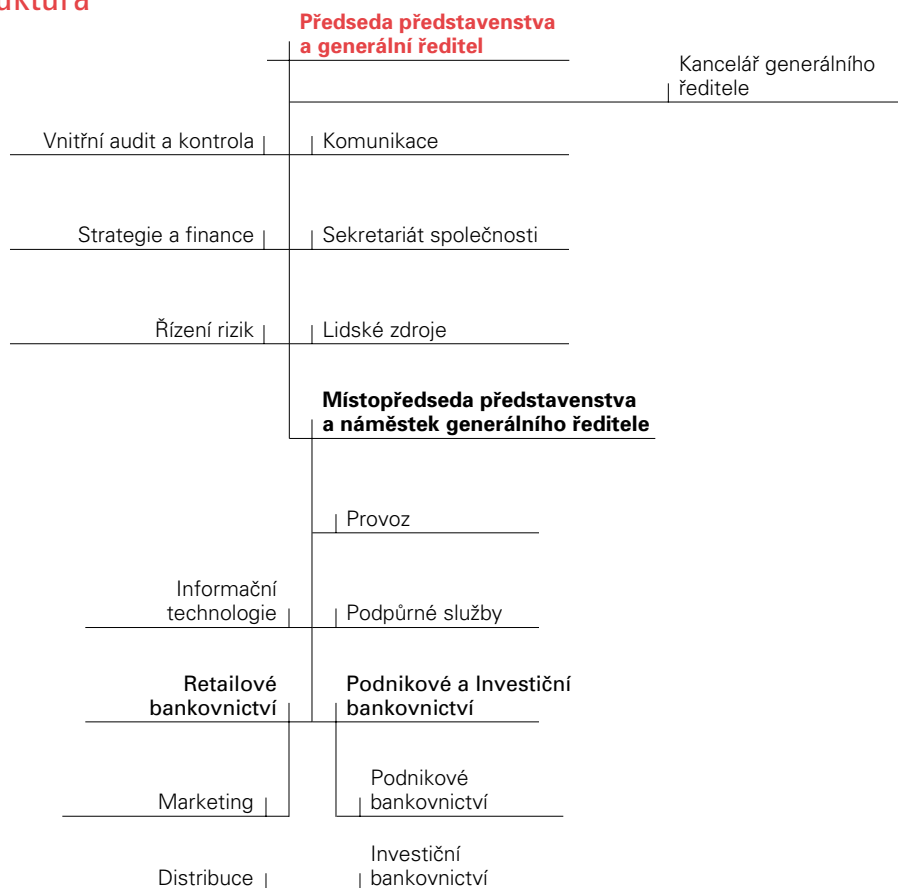
Dozorčí rada

Didier Alix	předseda dozorčí rady (od 8. října 2001)
Jean-Louis Mattei	místopředseda dozorčí rady (od 8. října 2001)
Séverin Cabannes	člen dozorčí rady (od 8. října 2001)
Jan Juchelka	člen dozorčí rady (od 31. května 1999 do 8. října 2001, znovu zvolen 8. října 2001)
Pavel Krejčí *	člen dozorčí rady (od 27. května 2001)
Jan Kučera *	člen dozorčí rady (od 27. května 2001)
Petr Laube	člen dozorčí rady (od 8. října 2001)
Christian Poirier	člen dozorčí rady (od 8. října 2001)
Miroslava Šmídová *	členka dozorčí rady (od 27. května 2001)

Pozn.: * zvolení zaměstnanci KB

Organizační struktura

k 31. prosinci 2003

Akcionáři

Struktura akcionářů

Největší akcionáři Komerční banky, a. s., k 31. prosinci 2003 s podílem na základním kapitálu větším než 5 %

Akcionář	Podíl na základním kapitálu (%)
Société Générale S. A.	60,35
The Bank of New York ADR Department	5,48

Z celkového základního kapitálu banky ve výši 19 004 926 000 Kč (38 009 852 ks akcií o jmenovité hodnotě 500 Kč) je v majetku Société Générale S. A. 60,35 %.

The Bank of New York ADR Department je s povolením České národní banky držitelem akcií, ke kterým byly vydány Globální depozitní certifikáty (GDR), jež jsou ve vlastnictví většího počtu zahraničních investorů. Na akcie ve správě The Bank of New York ADR Department připadá 5,48 % základního kapitálu banky.

Počet akcionářů banky na konci roku 2003 činil 48 405 právnických a fyzických osob.

Struktura akcionářů Komerční banky

(dle výpisu z registru emitenta převzatého ze Střediska cenných papírů Praha k 31. prosinci 2003)

	Počet	Podíl na počtu (%)	Podíl na základním kapitálu (%)
Počet akcionářů	48 405	100,00	100,00
z toho: právnické osoby	244	0,50	90,35
fyzické osoby	48 058	99,28	3,20
neidentifikované účty akcionářů ve správě	103	0,22	6,45
Právnické osoby	244	100,00	90,35
z toho: z ČR	149	61,07	2,61
zahraniční	95	38,93	87,74
Fyzické osoby	48 058	100,00	3,20
z toho: z ČR	43 337	90,18	3,07
zahraniční	4 721	9,82	0,13

Zásadní rozhodnutí a výsledky valné hromady Komerční banky, a. s., konané v roce 2003

Dne 19. června 2003 se konala řádná valná hromada, na které akcionáři schválili roční účetní závěrku banky za rok 2002, rozhodli o rozdělení zisku za rok 2002 ve výši 9 229 milionů Kč a schválili výplatu dividendy ve výši 40,00 Kč na jednu akcii před zdaněním. Valná hromada dále schválila:

- Zprávu představenstva o podnikatelské činnosti banky a stavu jejího majetku za rok 2002,
- konsolidovanou účetní závěrku za rok 2002,
- změnu stanov banky,
- odměňování členů orgánů banky.

Zpráva dozorčí rady

Dozorčí rada v roce 2003 průběžně zabezpečovala úkoly, které jí náležejí ze zákona a stanov akciové společnosti. Vykonávala dohled nad činností banky a předávala představenstvu své podněty.

Dozorčí rada po přezkoumání účetní závěrky banky za období od 1. ledna 2003 do 31. prosince 2003 a na základě vyjádření externího auditora konstatuje, že účetní záznamy a evidence byly vedeny průkazným způsobem a v souladu s obecně závaznými předpisy upravujícími vedení účetnictví bank a také v souladu se stanovami banky. Účetní záznamy a evidence zobrazují finanční situaci Komerční banky, a. s., ze všech důležitých hledisek.

Firma Deloitte & Touche auditně ověřila účetní závěrky banky zpracované:

- podle platných českých předpisů, u které konstatovala správnost vykázaného stavu majetku, závazků a hospodářského výsledku k 31. prosinci 2003 a vyjádřila výrok bez výhrad;
- podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví, ke které byl rovněž vyjádřen výrok bez výhrad.

Dozorčí rada doporučuje valné hromadě schválit účetní závěrku za rok 2003 tak, jak ji navrhuje představenstvo banky.

Dozorčí rada přezkoumala Zprávu o vztazích mezi propojenými osobami v roce 2003 vypracovanou podle § 66a, odst. 9 obchodního zákoníku a konstatuje, že Komerční bance, a. s., nevznikla v účetním období od 1. ledna 2003 do 31. prosince 2003 žádná újma.

V Praze dne 26. března 2004.

Za dozorčí radu podepsal:

Didier Alix
předseda dozorčí rady

Auditorská zpráva pro akcionáře Komerční banky

Provedli jsme audit níže uvedených účetních závěrek společnosti Komerční banka, a. s., k 31. prosinci 2003, ke kterým jsme vydali zprávy obsahující výroky bez výhrad:

- nekonsolidovaná účetní závěrka připravená v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a příslušnými předpisy České republiky, která je součástí této výroční zprávy na stranách 62 až 110,
- konsolidovaná účetní závěrka připravená v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví, která je součástí této výroční zprávy na stranách 115 až 164,
- nekonsolidovaná účetní závěrka připravená v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví, jejíž zkrácená podoba je součástí této výroční zprávy na stranách 111 až 114.

Zkrácená nekonsolidovaná účetní závěrka připravená v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví, uvedená v této výroční zprávě, byla připravena z námi ověřené nekonsolidované účetní závěrky, ke které jsme dne 18. března 2004 vydali výrok bez výhrad, a je dle našeho názoru s touto závěrkou ve všech podstatných aspektech konzistentní.

Pro dostatečné porozumění finanční situaci a výsledkům hospodaření Komerční banky, a. s., a rozsahu našeho auditu je třeba posuzovat tyto účetní výkazy v souvislosti s nezkrácenou podobou nekonsolidované účetní závěrky a auditorskou zprávou k této účetní závěrce.

Prověřili jsme věcnou správnost údajů uvedených ve zprávě o vztazích mezi propojenými osobami obsažené v této výroční zprávě na stranách 177 až 180. Za úplnost a správnost zprávy o vztazích odpovídá představenstvo společnosti. Na základě naší prověrky jsme nezjistili žádné významné věcné nesprávnosti údajů uvedených v této zprávě.

Ověřili jsme též soulad ostatních finančních informací uvedených v této výroční zprávě s auditovanými účetními závěrkami. Za úplnost a správnost výroční zprávy odpovídá představenstvo Banky. Podle našeho názoru jsou tyto informace ve všech významných aspektech v souladu s námi ověřenými účetními závěrkami.

V Praze dne 26. dubna 2004.

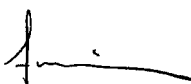
Deloitte & Touche

Auditorská společnost:

Deloitte & Touche spol. s r.o.

Osvědčení č. 79

Zastoupená:

Frederic Maziere
na základě plné moci

Odpovědný auditor:

Michal Petrman
Osvědčení č. 1105

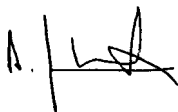
Čestné prohlášení

Komerční banka, a. s., prohlašuje, že všechny informace a údaje uvedené v této výroční zprávě jsou pravdivé a úplné. Dále potvrzuje, že v tomto dokumentu jsou obsaženy veškeré skutečnosti, které mohou být důležité pro rozhodování investorů.

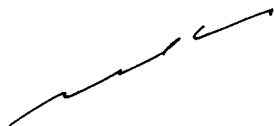
Komerční banka, a. s., dále prohlašuje, že do data zpracování výroční zprávy nedošlo k žádným negativním změnám ve finanční situaci nebo k jiným změnám, které by mohly ovlivnit přesné a správné posouzení finanční situace Komerční banky, a. s.

V Praze dne 30. dubna 2004.

Jménem představenstva podepsali:

Alexis Juan
předseda představenstva a generální ředitel

Philippe Rucheton
člen představenstva a finanční ředitel

Finanční část

Nekonsolidované výkazy a příloha účetní závěrky dle českých účetních standardů (CAS)	62
Nekonsolidované výkazy dle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS)	111
Konsolidované výkazy a příloha účetní závěrky dle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS)	115
Finanční charakteristika za období 1999 – 2003	165

Nekonsolidované výkazy a příloha účetní závěrky dle českých účetních standardů (CAS) k 31. prosinci 2003

Zpráva auditora pro akcionáře Komerční banky, a. s.

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky Komerční banky, a. s., k 31. prosinci 2003. Za sestavení účetní závěrky je odpovědné představenstvo banky. Naší odpovědností je vyjádřit názor na účetní závěrku jako celek na základě provedeného auditu.

Náš audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a auditorskými směrnicemi vydanými Komorou auditorů České republiky. Tyto směrnice vyžadují, abychom plánovali a provedli audit s cílem získat přiměřenou míru jistoty, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření účetních záznamů a dalších informací prokazujících údaje v účetní závěrce. Audit také zahrnuje posouzení účetních postupů a významných odhadů použitých bankou při sestavení závěrky a posouzení celkové prezentace účetní závěrky. Jsme přesvědčeni, že provedený audit dává přiměřený základ pro vyslovení výroku na účetní závěrku.

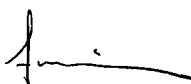
Podle našeho názoru účetní závěrka podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu a finanční situace Komerční banky, a. s., k 31. prosinci 2003 a výsledku hospodaření za rok 2003 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky.

V Praze dne 18. března 2004.

Deloitte & Touche

Auditorská společnost:
Deloitte & Touche spol. s r.o.
Osvědčení č. 79

Zastoupená:

Frederic Maziere
na základě plné moci

Odpovědný auditor:

Michal Petrman
Osvědčení č. 1105

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Nekonsolidovaný výkaz zisku a ztráty za rok 2003

mil. Kč					
Čís. pol.	Název položky	Příloha	2003	2002	2001
1.	Výnosy z úroků a podobné výnosy	4	20 085	25 457	28 687
	z toho: úroky z dluhových cenných papírů		1 732	1 922	2 805
2.	Náklady na úroky a podobné náklady	4	-8 123	-12 843	-15 122
	z toho: náklady na úroky z dluhových cenných papírů		-1 735	-2 176	-2 461
3.	Výnosy z akcií a podílů		288	220	222
a)	výnosy z účastí s podstatným vlivem		212	93	139
b)	výnosy z účastí s rozhodujícím vlivem		41	89	83
c)	ostatní výnosy z akcií a podílů		35	38	0
4.	Výnosy z poplatků a provizí	5	7 349	6 755	6 487
5.	Náklady na poplatky a provize	5	-1 569	-523	-505
6.	Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací	6	2 612	2 711	1 691
7.	Ostatní provozní výnosy	7	3 346	2 511	1 664
8.	Ostatní provozní náklady	7	-918	-1 272	-1 723
9.	Správní náklady	8	-9 202	-10 433	-10 343
a)	náklady na zaměstnance		-4 784	-5 003	-5 937
aa)	mzdy a platy		-3 470	-3 717	-4 564
ab)	sociální a zdravotní pojištění		-1 220	-1 241	-1 306
ac)	ostatní náklady na zaměstnance		-94	-45	-67
b)	ostatní správní náklady		-4 418	-5 430	-4 406
10.	Rozpuštění rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	9	294	907	353
11.	Odpisy, tvorba a použití rezerv a opravných položek k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku	9	-1 614	-2 052	-3 309
12.	Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek	9	6 229	9 876	7 612
13.	Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	9	-5 640	-8 704	-11 991
14.	Rozpuštění opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem	9	24	69	178
15.	Ztráty z převodu účastí s rozhodujícím a podstatným vlivem, tvorba a použití opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem	9	-92	-490	-396
16.	Rozpuštění ostatních rezerv	9	1 150	689	2 510
17.	Tvorba a použití ostatních rezerv	9	-903	-1 516	-2 628
18.	Podíl na ziscích nebo ztrátách účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem	9	0	0	0
19.	Zisk nebo ztráta za účetní období z běžné činnosti před zdaněním		13 316	11 362	3 387
20.	Mimořádné výnosy	10	10	2 497	0
21.	Mimořádné náklady	10	0	-1 984	0
22.	Zisk nebo ztráta za účetní období z mimořádné činnosti před zdaněním		10	513	0
23.	Daň z příjmů	11	-4 016	-2 646	-763
24.	Zisk nebo ztráta za účetní období po zdanění		9 310	9 229	2 624

Nekonsolidovaná rozvaha k 31. prosinci 2003

Aktiva

mil. Kč				2003		2002	2001
Čís. pol.	Název položky	Příloha	Hrubá částka	Úprava	Čistá částka		
1.	Pokladní hotovost, vklady u centrálních bank	12	11 750	0	11 750	13 359	17 260
2.	Státní bezkuponové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané centrální bankou k refinancování		32 701	0	32 701	14 214	7 152
a)	vydané vládními institucemi		32 701	0	32 701	14 214	7 152
b)	ostatní		0	0	0	0	0
3.	Pohledávky za bankami, za družstevními záložnami	13	201 783	15	201 768	200 272	156 875
a)	splatné na požádání		2 293	0	2 293	5 983	215
b)	ostatní pohledávky		199 490	15	199 475	194 289	156 660
4.	Pohledávky za klienty, za členy družstevních záložen	14	165 533	5 384	160 149	163 806	193 774
a)	splatné na požádání		2 248	0	2 248	2 444	1 927
b)	ostatní pohledávky		163 285	5 384	157 901	161 362	191 847
5.	Dluhové cenné papíry	15	15 510	0	15 510	19 667	26 989
a)	vydané vládními institucemi		2 266	0	2 266	838	1 897
b)	vydané ostatními osobami		13 244	0	13 244	18 829	25 092
6.	Akcie, podílové listy a ostatní podíly	15	233	0	233	2 262	4 326
7.	Účasti s podstatným vlivem	16	220	0	220	335	335
	z toho: v bankách		220	0	220	220	220
8.	Účasti s rozhodujícím vlivem	16	2 444	1 240	1 204	1 253	888
	z toho: v bankách		433	0	433	413	411
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek	17	4 536	2 569	1 967	1 097	1 124
	z toho: zřizovací výdaje		0	0	0	0	0
	goodwill		0	0	0	0	0
10.	Dlouhodobý hmotný majetek	17	20 867	11 175	9 692	9 486	10 138
	z toho: pozemky a budovy pro provozní činnost		11 688	4 202	7 486	7 581	7 697
11.	Ostatní aktiva	18	15 601	297	15 304	19 421	9 865
12.	Pohledávky za upsaný základní kapitál		0	0	0	0	0
13.	Náklady a příjmy příštích období	18	899	0	899	810	933
14.	AKTIVA CELKEM		472 077	20 680	451 397	445 982	429 659

Pasiva

mil. Kč

Čís. pol.	Název položky	Příloha	2003	2002	2001
1.	Závazky vůči bankám, družstevním záložnám	19	18 652	22 288	29 131
a)	splatné na požádání		8 344	6 587	3 553
b)	ostatní závazky		10 308	15 701	25 578
2.	Závazky vůči klientům, členům družstevních záložen	20	315 808	305 788	289 637
a)	splatné na požádání		203 894	172 474	147 276
b)	ostatní závazky		111 914	133 314	142 361
3.	Závazky z dluhových cenných papírů	21	55 406	53 905	59 427
a)	emitované dluhové cenné papíry		55 046	53 593	59 427
b)	ostatní závazky z dluhových cenných papírů		360	312	0
4.	Ostatní pasiva	22	7 060	13 455	8 632
5.	Výnosy a výdaje příštích období	22	5 884	29	225
6.	Rezervy	9	8 168	10 613	11 606
a)	na důchody a podobné závazky		0	0	0
b)	na daně		1 452	0	0
c)	ostatní		6 716	10 613	11 606
7.	Podřízené závazky	23	0	6 100	7 333
8.	Základní kapitál	24	18 952	18 982	18 826
	z toho: splacený základní kapitál		19 005	19 005	19 005
	vlastní akcie		-53	-23	-179
9.	Emisní ážio	24	117	125	0
10.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku		1 652	1 193	1 011
a)	povinné rezervní fondy a rizikové fondy		1 151	689	737
b)	ostatní rezervní fondy		387	388	209
c)	ostatní fondy ze zisku		114	116	65
11.	Rezervní fond na nové ocenění		0	0	0
12.	Kapitálové fondy		0	0	0
13.	Oceňovací rozdíly	26	1 294	2 344	1 207
a)	z majetku a závazků		0	0	0
b)	ze zajišťovacích derivátů		1 328	2 398	1 263
c)	z přepočtu účastí		-34	-54	-56
14.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období	25	9 094	1 931	0
15.	Zisk nebo ztráta za účetní období		9 310	9 229	2 624
16.	PASIVA CELKEM		451 397	445 982	429 659

Nekonsolidovaná podrozvaha k 31. prosinci 2003

mil. Kč					
Čís. pol.	Název položky	Příloha	2003	2002	2001
1.	Poskytnuté přísliby a záruky	27	90 623	97 105	50 958
2.	Poskytnuté zástavy	27	0	0	0
3.	Pohledávky ze spotových operací	27	5 394	2 881	1 985
4.	Pohledávky z pevných termínových operací	27	390 233	389 300	375 276
5.	Pohledávky z opcí	27	8 531	24 809	27 123
6.	Odepsané pohledávky	27	9 580	16 788	18 632
7.	Hodnoty předané do úschovy, do správy a k uložení	27	61	30	5 018
8.	Hodnoty předané k obhospodařování	27	0	0	0
9.	Přijaté přísliby a záruky	27	79 164	97 009	115 543
10.	Přijaté zástavy a zajištění	27	311 547	316 384	305 896
11.	Závazky ze spotových operací	27	5 393	2 882	1 987
12.	Závazky z pevných termínových operací	27	387 750	385 891	373 672
13.	Závazky z opcí	27	8 531	24 809	27 123
14.	Hodnoty převzaté do úschovy, do správy a k uložení	27	36 478	30 544	14 381
15.	Hodnoty převzaté k obhospodařování	27	2 884	2 400	0

Přehled o změnách vlastního kapitálu za rok 2003

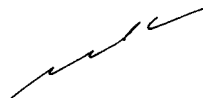
mil. Kč	Základní kapitál	Vlastní akcie	Emisní ážio	Rezervní fondy	Kapitálové fondy	Oceňovací rozdíly	Zisk/ztráta	Celkem
Zůstatek k 1. 1. 2001	19 005	-6	0	1 184	0	0	-149	20 034
Změny účetních metod								
Opravy zásadních chyb								
Kurzové rozdíly a rozdíly z přecenění nezahrnuté do HV						1 207		1 207
Čistý zisk/ztráta za účetní období							2 624	2 624
Dividendy								
Převody do fondů								
Použití fondů				-173			149	-24
Emise akcií								
Snížení základního kapitálu								
Nákupy vlastních akcií		-173						-173
Ostatní změny								
Zůstatek k 31. 12. 2001	19 005	-179	0	1 011	0	1 207	2 624	23 668
Zůstatek k 1. 1. 2002	19 005	-179	0	1 011	0	1 207	2 624	23 668
Změny účetních metod								
Opravy zásadních chyb								
Kurzové rozdíly a rozdíly z přecenění nezahrnuté do HV						1 137		1 137
Čistý zisk/ztráta za účetní období							9 229	9 229
Dividendy							-437	-437
Převody do fondů				255			-255	
Použití fondů				-73				-73
Emise akcií								
Snížení základního kapitálu								
Nákupy vlastních akcií		156	124					280
Ostatní změny								
Zůstatek k 31. 12. 2002	19 005	-23	124	1 193	0	2 344	11 161	33 804
Zůstatek k 1. 1. 2003	19 005	-23	124	1 193	0	2 344	11 161	33 804
Změny účetních metod								
Opravy zásadních chyb								
Kurzové rozdíly a rozdíly z přecenění nezahrnuté do HV						-1 050		-1 050
Čistý zisk/ztráta za účetní období							9 310	9 310
Dividendy			-2				-1 518	-1 520
Převody do fondů				549			-549	
Použití fondů				-90				-90
Emise akcií								
Snížení základního kapitálu								
Nákupy vlastních akcií		-30	-5					-35
Ostatní změny								
Zůstatek k 31. 12. 2003	19 005	-53	117	1 652	0	1 294	18 404	40 419

Tato účetní závěrka byla schválena představenstvem dne 18. března 2004.

Jménem představenstva podepsali:

Alexis Juan
předseda představenstva a generální ředitel

Philippe Rucheton
člen představenstva a finanční ředitel

Příloha k účetní závěrce dle českých účetních standardů (CAS) k 31. prosinci 2003

1. Hlavní činnosti

Komerční banka, a. s., (dále jen „Banka“) je zapsána v obchodním rejstříku v České republice jako akciová společnost. K hlavním činnostem Banky patří:

- I. poskytování úvěrů a záruk v české a cizí měně;
- II. přijímání a ukládání vkladů v české a cizí měně;
- III. vedení běžných a termínovaných účtů v české a cizí měně;
- IV. poskytování bankovních služeb v rozsáhlé síti poboček v České republice;
- V. devizové operace na mezibankovním peněžním trhu;
- VI. bankovní služby zahraničnímu obchodu;
- VII. bankovní služby v oblasti kapitálových trhů.

Banka sídlí na adrese Na Příkopě 33, čp. 969, 114 07 Praha 1. Banka působí v České republice a ve Slovenské republice, kde má jednu dceřinou společnost Komerční banku Bratislava, a. s.

Kmenové akcie Banky jsou veřejně obchodovatelné na Burze cenných papírů v Praze. Majoritním vlastníkem Banky je francouzská banka Sociétés Générale, která vlastní 60,35 % (2002 – 60,35 %) akcií Banky.

2. Události roku 2003

Výplata dividendy za rok 2002

Valná hromada Banky dne 19. června 2003 rozhodla o výplatě dividend za rok 2002 ve výši 40 Kč na jednu akcii před zdaněním. Pro výplatu dividend tak bylo určeno 1 520 mil. Kč z celkového zisku po zdanění podle českých účetních standardů ve výši 9 229 mil. Kč.

Prodej části rizikových úvěrů

Dne 29. listopadu 2002 Banka uzavřela rámcovou smlouvu o prodeji rizikových úvěrových pohledávek skupině GE Capital (dále „GE“). Na základě této smlouvy a následného dodatku došlo v průběhu prvního pololetí roku 2003 k postoupení rizikových úvěrů v celkové nominální hodnotě 15 545 mil. Kč za prodejní cenu 2 655 mil. Kč, zahrnující úvěrovou angažovanost a odepsané pohledávky z předchozích období.

Nominální hodnota 15 545 mil. Kč postupovaných rizikových úvěrů se skládá z těchto částí:

– Pohledávky kryté státní garancí	4 217 mil. Kč
– Pohledávky ostatní	4 915 mil. Kč
– Odepsané pohledávky z předchozích období	6 413 mil. Kč.

V průběhu postoupení pohledávek a vypořádání platby došlo v souladu s ustanoveními smlouvy k nevýznamným odchylkám oproti původnímu rozsahu transakce.

Banka zachytila ve svých finančních výkazech k 31. prosinci 2002 dopad transakce prodeje rizikových pohledávek podle ekonomické podstaty. Prodané pohledávky byly ponechány v aktivech Banky, přičemž Banka provedla jejich přecenění podle prodejních cen sjednaných s GE. V první polovině roku 2003 byly prodané pohledávky odúčtovány z rozvahy Banky k datu jejich převodu GE. Souhrnný dopad postoupení pohledávek GE do výkazu zisku a ztráty byl v průběhu roku 2003 nevýznamný.

Státní garance na krytí ztrát z rizikových aktiv Banky

Dne 29. prosince 2000 byla uzavřena mezi Konsolidační bankou Praha, s. p. ú., a Komerční bankou, a. s., podle zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, smlouva o garanci vybraného portfolia klasifikovaných rozvahových a podrozvahových pohledávek Banky podle stavu (čistá účetní hodnota) k 31. prosinci 2000. Období rozhodné pro stanovení výše plnění ze záruky skončilo 31. prosince 2003, přičemž plnění z realizovaných ztrát budou vypořádána do poloviny roku 2004.

Banka na základě této smlouvy pravidelně čtvrtletně předkládala České konsolidační agentuře (dříve Konsolidační bance) zprávu o výsledcích správy aktiv a očekávaných ztrátách z angažovaností, na které se vztahuje státní garance.

Celková ohlášená ztráta na garantovaném portfoliu úvěrových angažovaností dosáhla 5 370 mil. Kč ke konci roku 2003, z čehož 5 % představuje participaci Banky a je kryto opravnými položkami, a 5 102 mil. Kč bude požadováno jako plnění od České konsolidační agentury. V souladu se smluvními podmínkami Banka obdržela ke konci prosince 2003 od České konsolidační agentury zálohu ve výši 5 862 mil. Kč, která bude použita pro vypořádání plnění ze státní záruky v roce 2004.

Státní záruka byla posouzena Evropskou komisí podle pravidel Evropské unie o státní pomoci. Komise vydala rozhodnutí, že státní garance poskytnutá Bance byla v souladu s pravidly Evropské unie o státní pomoci. Toto rozhodnutí platí i v případě, že vypořádání státní garance proběhne až po datu vstupu České republiky do Evropské unie.

Změny ve finanční skupině Banky

V červnu roku 2003 Banka prodala svůj 100% podíl ve společnosti Reflexim, a. s. Banka rovněž v červnu prodala svůj 50% podíl ve společnosti CAC Leasing, a. s., a 10% podíl ve společnosti CAC Leasing Slovakia, a. s. Z prodeje těchto majetkových účastí Banka v roce 2003 realizovala zisk před zdaněním v celkové výši 783 mil. Kč.

V září 2003 Banka uzavřela smlouvu o zvýšení základního kapitálu společnosti Franfinance Consumer Credit, s. r. o., ze 120 mil. Kč na 245 mil. Kč a stala se tak většinovým vlastníkem společnosti s podílem 51 %. Vzhledem k tomu, že zvýšení základního kapitálu nebylo k 31. prosinci 2003 zapsáno v obchodním rejstříku, Banka nevykazuje majetkovou účast ve společnosti Franfinance Consumer Credit, s. r. o., v účetní závěrce k 31. prosinci 2003. Zápis zvýšení základního kapitálu společnosti a zobrazení výsledku transakce v účetnictví Banky proběhly v únoru roku 2004. Společnost Franfinance Consumer Credit, s. r. o., v prosinci 2003 nakoupila 100 % akcií společnosti Essox, a. s. Tato transakce byla vypořádána v roce 2003.

3. Východiska pro přípravu účetní závěrky

Základní účetní pravidla použitá při sestavování této účetní závěrky jsou uvedena níže.

(a) Účetní principy

Účetní závěrka za účetní období roku 2003 je sestavena na základě účetnictví Banky vedeného v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a příslušnými nařízeními, opatřeními a vyhláškami, zejména však Vyhláškou č. 501/2002 Sb., Ministerstva financí České republiky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška stanovuje uspořádání a označování položek účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky, dále obsahové vymezení položek těchto závěrek, směrnou účtovou osnovu, účetní metody a jejich použití, metody konsolidace účetní závěrky a postup zahrnování účetních jednotek do konsolidačního celku.

Závěrka vychází z principu časového rozlišení nákladů a výnosů, kdy transakce a další skutečnosti jsou uznány v době jejich vzniku a zaúčtovány v období, ke kterému se vztahují. Závěrka je sestavena na principu historických cen, který je modifikován přeceněním finančních nástrojů určených k obchodování a k prodeji na reálnou hodnotu. Aktiva, která nejsou přeceňována na reálnou hodnotu a u nichž došlo ke snížení hodnoty, jsou vykázána v čisté realizovatelné hodnotě.

Účetní závěrka je sestavena v souladu s vyhláškou č. 501/2002 Sb. Ministerstva financí České republiky ze dne 6. listopadu 2002, dle které se srovnatelné údaje vykazované za dvě předešlá období vykazují v podmínkách roku, za který se účetní závěrka sestavuje. Na základě toho upravila Banka předchozí dvě účetní období a vykazované hodnoty tak nemusí odpovídat hodnotám vykázaným v minulých účetních závěrkách.

Sestavení účetní závěrky vyžaduje, aby vedení Banky provádělo odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv i podmíněných aktiv a pasiv k datu sestavení účetní závěrky a nákladů a výnosů v příslušném účetním období. Tyto odhady jsou založeny na informacích dostupných k datu sestavení účetní závěrky a mohou se od skutečných výsledků lišit.

Účetní závěrka zobrazuje pouze výsledky Banky, nezohledňuje výsledky dceřiných a přidružených společností Banky, jejichž přehled je uveden v bodě 16 této účetní závěrky. Banka sestavila rovněž konsolidovanou účetní závěrku dle mezinárodních účetních standardů, ve které jsou zobrazeny výsledky finanční skupiny Banky.

Banka vykazuje finanční údaje v českých korunách (Kč) s přesností na miliony Kč, pokud není uvedeno jinak.

(b) Vykazování majetkových účastí

Majetkovou účastí s rozhodujícím vlivem je investice v dceřiné společnosti, kdy Banka přímo nebo nepřímo vlastní více než 50 % základního kapitálu nebo je schopna vykonávat nad společností kontrolu jiným způsobem. Majetkovou účastí s podstatným vlivem je investice v přidružené společnosti, kdy Banka přímo nebo nepřímo vlastní 20 až 50 % základního kapitálu společnosti.

Investice do dceřiných a přidružených společností Banky jsou účtovány v pořizovací ceně upravené o opravné položky. Majetkové účasti s přímým nebo nepřímým podílem Banky na základním kapitálu společnosti nižším než 20 % jsou vykazovány jako *Akcie, podílové listy a ostatní podíly* a jsou oceňovány stejně jako cenné papíry k prodeji.

Výnosy z dividend jsou zachyceny v okamžiku vzniku nároku na výplatu dividendy v rozvaze jako pohledávka v položce *Náklady a příjmy příštích období* a ve výkazu zisku a ztráty jako *Výnosy z akcií a podílů*. V okamžiku výplaty dividendy je pohledávka vypořádána proti inkasovaným peněžním prostředkům.

Opravné položky k majetkovým účastem jsou vytvářeny v částce, o kterou pořizovací cena převyšuje hodnotu podílu Banky na vlastním kapitálu společnosti.

Kurzové rozdíly z přepočtu majetkových účastí v cizích měnách jsou vykazovány v rozvaze jako součást vlastního kapitálu v položce *Oceňovací rozdíly*; do výkazu zisku a ztráty by se promítly teprve v případě prodeje příslušných majetkových účastí.

(c) Vykazování operací v cizích měnách

Aktiva a pasiva v cizí měně jsou vykázána v účetní závěrce v Kč s použitím směnného kurzu České národní banky (dále jen „ČNB“) platného k datu sestavení účetní závěrky. Výnosy a náklady v cizích měnách jsou v účetním systému banky zachyceny v Kč a v účetní závěrce jsou tedy vykázány přepočtené směnným kurzem platným k datu transakce. Veškeré kurzové zisky a ztráty jsou vykázány v položce *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

Kurzové rozdíly z přepočtu majetkových účastí v cizích měnách jsou vykazovány v rozvaze v položce *Oceňovací rozdíly*.

(d) Pohledávky za bankami a klienty

Úvěry poskytnuté Bankou ve formě přímého postoupení finančních prostředků danému klientovi jsou klasifikovány jako poskytnuté úvěry a jsou vykazovány v zůstatkové hodnotě. Veškeré úvěry a pohledávky jsou zaúčtovány v okamžiku poskytnutí finančních prostředků klientům.

Úvěry klientům a finančním institucím jsou vykázány v zůstatkové hodnotě snížené o opravné položky. Další informace k tvorbě opravných položek jsou uvedeny v bodě 27 této účetní závěrky.

Banka vyměřuje klientům úroky z prodlení od okamžiku, kdy je část pohledávky po splatnosti. Dle předpisů Banky nemohou být úroky z prodlení kryty zajištěním k úvěru klienta. Úroky z prodlení jsou vykazovány jako *Úrokové výnosy* až v okamžiku jejich úhrady.

Banka odepisuje ztrátové úvěry u klientů, kteří nejsou schopni dále plnit své závazky, proti vytvořeným opravným položkám na ztráty z úvěrů. Výnosy z odepsaných pohledávek jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce *Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek*.

(e) Cenné papíry

Cenné papíry držené Bankou jsou členěny do portfolií v souladu se záměrem Banky při jejich nabytí a se strategií Banky pro investice do cenných papírů. Banka zařazuje cenné papíry do portfolií k obchodování, k prodeji a do portfolia cenných papírů držených do splatnosti. Od roku 2002 Banka rovněž vykazuje cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování, které se vykazují společně s poskytnutými úvěry. Základní rozdíl mezi portfolii spočívá v přístupu k oceňování cenných papírů a vykazování jejich reálných hodnot ve finančních výkazech.

Veškeré cenné papíry v držení Banky jsou zachyceny v okamžiku vypořádání nákupu v pořizovací ceně, která u kuponových dluhopisů zahrnuje čistou cenu pořízení a naběhlý kupon, jejíž součástí jsou přímé transakční náklady spojené s nákupem cenných papírů. Obchody s cennými papíry, které nesplňují podmínku obvyklého vypořádání na příslušném trhu s cennými papíry, jsou účtovány jako finanční deriváty a v okamžiku vypořádání nákupu jsou zachyceny v rozvaze v reálné hodnotě. U dluhových cenných papírů je cena pořízení postupně zvyšována o nabíhající úrokové výnosy s použitím efektivní úrokové míry. Úrokovými výnosy se rozumí nabíhající rozdíl mezi nominální hodnotou cenného papíru a pořizovací cenou a dále nabíhající kupon.

Výnosy z dividend z cenných papírů jsou zachyceny v okamžiku vzniku nároku na výplatu dividendy a jsou vykázány v rozvaze jako pohledávka v položce *Náklady a příjmy příštích období* a ve výkazu zisků a ztrát jako výnos v položce *Výnosy z akcií a podílů*. V okamžiku fyzické výplaty dividendy je pohledávka vypořádána proti inkasovaným peněžním prostředkům.

Obchody s vlastními akciemi (kapitálový nástroj) ovlivňují přímo vlastní kapitál Banky.

Cenné papíry k obchodování

Cenné papíry v portfoliu k obchodování jsou cenné papíry (akcie, dluhopisy, pokladniční poukázky, směnky a podílové listy) nabyté Bankou za účelem tvorby zisku z pohybů cen v krátkodobém časovém horizontu. Po prvotním zaúčtování jsou tyto cenné papíry zachyceny a dále vykazovány v reálné hodnotě, která odpovídá ceně, za níž jsou cenné papíry obchodovány na burzách a popřípadě jiných veřejných trzích cenných papírů.

Nerealizované zisky a ztráty z přecenění cenných papírů na reálnou hodnotu, stejně jako realizované zisky a ztráty, jsou zachyceny ve výkazu zisků a ztrát v položce *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

Všechny smlouvy o nákupu a prodeji cenných papírů k obchodování s termínem vypořádání stanoveným platnými zákony nebo zvyklostmi daného trhu (nákup a prodej s obvyklým termínem vypořádání) jsou vedené jako spotové transakce. Transakce nesplňující podmínku obvyklého vypořádání jsou vykazovány jako finanční deriváty.

Cenné papíry držené do splatnosti

Cenné papíry držené do splatnosti jsou cenné papíry s fixními či určitelnými platbami a pevnou splatností, které Banka zamýšlí a zároveň je schopna držet do splatnosti. Banka v tomto portfoliu vykazuje dluhopisy. Cenné papíry držené do splatnosti jsou oceňovány naběhlou hodnotou s použitím efektivní úrokové míry.

Banka posuzuje pravidelně, zda došlo ke snížení hodnoty cenných papírů držených v portfoliu do splatnosti. U finančního aktiva došlo ke snížení hodnoty, jestliže je jeho účetní hodnota vyšší než jeho odhadovaná realizovatelná hodnota, jež je rovna současné hodnotě očekávaných budoucích peněžních toků diskontovaných s použitím původní efektivní úrokové sazby daného finančního nástroje. Výše ztráty ze snížení hodnoty aktiv vykazovaných v čisté ceně pořízení je rovna rozdílu mezi účetní hodnotou aktiva a jeho realizovatelnou hodnotou. V případě, že došlo ke snížení hodnoty aktiv, vytváří Banka opravné položky, které jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát v položce *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

Cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování

Cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování jsou cenné papíry získané za poskytnutí peněz, zboží nebo služeb přímo dlužníkovi. Cenné papíry pořízené v primárních emisích jsou oceňovány stejným způsobem jako cenné papíry držené do splatnosti. Tyto cenné papíry jsou v rozvaze vykazovány společně s pohledávkami za bankami nebo za klienty.

Cenné papíry k prodeji

Cenné papíry k prodeji jsou cenné papíry, které nejsou klasifikovány jako aktiva k obchodování ani jako aktiva držená do splatnosti ani jako aktiva pořízená v primárních emisích neurčená k obchodování. Součástí tohoto portfolia jsou akcie, dluhopisy včetně cenných papírů zajištěných aktivy a podílové listy. Cenné papíry jsou oceňovány stejným způsobem jako cenné papíry k obchodování.

Pokud cena, za kterou je cenný papír obchodován na burzách cenných papírů, neexistuje, je reálná hodnota v případě dluhopisů určena na bázi současné hodnoty budoucích peněžních toků a v případě nekótovaných majetkových cenných papírů na bázi podílů ceny/výnosů (price/earnings ratio) nebo ceny/peněžního toku (price/cashflow ratios) upravených tak, aby odpovídaly podmínkám společnosti, která je emitentem akcií. Pokud majetkové cenné papíry nelze ocenit žádným výše uvedeným postupem ani za použití jiných metod ocenění, jsou majetkové cenné papíry oceněny pořizovací cenou.

Banka posuzuje pravidelně, zda došlo k trvalému snížení hodnoty cenných papírů držných v portfoliu k prodeji. U finančního aktiva dochází ke snížení hodnoty, jestliže je jeho účetní hodnota vyšší než jeho odhadovaná realizovatelná hodnota, jež je rovna současné hodnotě očekávaných budoucích peněžních toků diskontovaných s použitím původní efektivní úrokové sazby daného finančního nástroje. Výše ztráty ze snížení hodnoty aktiv vykazovaných v čisté ceně pořízení je rovna rozdílu mezi účetní hodnotou aktiva a jeho realizovatelnou hodnotou. V případě, že došlo ke snížení hodnoty aktiv, vytváří Banka opravné položky, které jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát v položce *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

(f) Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je oceněn pořizovací cenou sníženou o oprávký a opravné položky na snížení hodnoty majetku. Dlouhodobý majetek se odepisuje nepřímou formou oprávek. Odpisy se provádějí ze vstupní ceny dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku rovnoměrně po dobu ekonomické životnosti. Odepisovány nejsou pozemky, umělecká díla a nedokončené investice.

Během účetního období byly uplatněny následující životnosti v letech:

Stroje a zařízení, výpočetní technika, dopravní prostředky	4
Inventář, účelové stroje a zařízení	6
Energetické stroje a zařízení	12
Rozvodná zařízení	20
Budovy a stavby	30

Drobný dlouhodobý hmotný majetek s cenou do 40 tis. Kč včetně a drobný nehmotný majetek s cenou do 60 tis. Kč včetně (včetně výdajů majících povahu technického zhodnocení), jsou při pořízení účtovány přímo do nákladů. Technické zhodnocení s cenou nad 40 tis. Kč u hmotného i nehmotného dlouhodobého majetku zvyšuje pořizovací cenu dlouhodobého majetku. Výdaje na pořízení know-how s pořizovací cenou vyšší než 60 tis. Kč a dobou využitelnosti delší než jeden rok jsou zachyceny jako nehmotný dlouhodobý majetek.

Banka pravidelně posuzuje hodnotu svého majetku z hlediska možného snížení jeho hodnoty. V případě, že je zaznamenáno přechodné snížení hodnoty majetku, Banka vytváří opravnou položku k tomuto majetku. V případě, že je identifikován nepotřebný majetek, vedení Banky určí výši opravné položky ke snížení hodnoty majetku. U vlastního majetku se pro výpočet opravné položky vychází z čisté prodejní ceny stanovené na základě posudků provedených nezávislým znalcem, která je snížena o odhad nákladů spojených s prodejem daného majetku. U najatého majetku se pro výpočet opravné položky bere v úvahu čistá současná hodnota budoucích nákladů a zbytková hodnota případného technického zhodnocení.

Náklady spojené s údržbou a opravami jsou zaúčtovány do výkazu zisku a ztráty v okamžiku vzniku.

(g) Leasing

Majetek užívaný na základě smluv o finančním leasingu není po dobu trvání nájemní smlouvy aktivován, je pouze veden v podrozvahové evidenci. Splátky podle smluv o finančním leasingu jsou časově rozlišovány do nákladů. Podkladem pro jejich účtování je splátkový kalendář sjednaný ve smlouvě o finančním leasingu.

V současné době Banka neposkytuje služby finančního leasingu jako pronajímatel.

(h) Rezervy

Rezervy jsou vykázány v rozvaze, pokud má Banka současný závazek, který je výsledkem minulých událostí a pokud je pravděpodobné, že k vyrovnání takového závazku bude nezbytný výdej prostředků představujících úbytek ekonomického prospěchu a lze přiměřeně odhadnout výši tohoto závazku.

Banka v rozvaze vykazuje všeobecnou rezervu na ztráty z rozvahových a podrozvahových úvěrových pohledávek vytvořenou před 1. lednem 2002. V souladu s platnou legislativou (novela zákona o rezervách) Banka všeobecnou rezervu použije nebo rozpustí pro nepotřebnost do 31. prosince 2005 ve výši minimálně 25 % ročně.

Banka dále vytváří restrukturalizační rezervu. Rezervu na restrukturalizační náklady Banka tvoří pouze pokud vytvořila restrukturalizační plán a zahájila jeho implementaci nebo oznámila hlavní rysy tohoto plánu. Informace o restrukturalizačních nákladech identifikovaných Bankou jsou uvedeny v bodě 8 této přílohy.

Banka vytváří rezervu na odhad daně z příjmu.

(i) Zaměstnanecké požitky

Banka poskytuje svým zaměstnancům požitky za jejich věrnost vůči zaměstnavateli a při odchodu do starobního nebo invalidního důchodu.

Nárok na tyto požitky vzniká v prvním případě, pokud je zaměstnanec v nepřetržitém pracovním poměru stanovený počet let, v druhém případě pak pokud je zaměstnanec v pracovním poměru do dosažení důchodového věku nebo nároku na invalidní důchod a pokud byl v zaměstnaneckém poměru po minimálně stanovenou dobu.

Očekávané výdaje související s těmito požitky jsou účtovány na aktuální bázi po dobu zaměstnaneckého poměru formou rezervy, při použití účetní metodiky podobné metodice používané pro požitkově definované penzijní plány. Při stanovování parametrů modelu Banka vychází z aktuálních údajů o zaměstnancích (délka pracovního poměru v Bance, věk, pohlaví, základní mzda) a dále z odhadů na základě sledovaných časových řad údajů o zaměstnancích Banky (očekávaný úbytek stávajících zaměstnanců) a dalších odhadů (výše odměn, očekávaný nárůst mezd, předpokládaná výše sociálního a zdravotního pojištění, očekávaná diskontní míra).

Banka dále přispívá svým zaměstnancům na penzijní připojištění a kapitálové životní pojištění. Náklady spojené s těmito příspěvky jsou Bankou nesený v okamžiku jejich vzniku.

(j) Emitované dluhopisy

Dluhopisy emitované Bankou jsou vykazovány v amortizované hodnotě s použitím efektivní úrokové míry. Úrokové náklady z emise vlastních dluhopisů jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v položce *Náklady na úroky a podobné náklady*.

V případě nabytí vlastních dluhopisů dochází k jejich odúčtování, kterým je zachycena ekonomická podstata transakce jako splacení závazku Banky, a tedy ke snížení pasiv v položce *Závazky z dluhových cenných papírů*. Rozdíl mezi pořizovací cenou a naběhlou hodnotou emitovaných dluhopisů je jednorázově zachycen v položce *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

(k) Účtování výnosů a nákladů

Úrokové výnosy a náklady související se všemi úročenými instrumenty jsou zaúčtovány do výkazu zisků a ztrát v období, se kterým věcně i časově souvisí za použití efektivní úrokové míry. Úrokové výnosy zahrnují kupony z cenných papírů s pevným výnosem a cenných papírů určených k obchodování a časově rozlišený diskont a prémii z pokladničních poukázek a dalších diskontovaných instrumentů. Úroky u ztrátových úvěrů jsou účtovány případ od případu a na tuto částku je vytvořena odpovídající opravná položka zahrnutá do specifických opravných položek. Úroky z prodlení jsou zahrnuty do úrokových výnosů v okamžiku jejich zaplacení dlužníkem. Poplatky a provize jsou lineárně rozlišovány po období, se kterým věcně a časově souvisí.

(l) Daně

Daně jsou počítány v souladu s ustanoveními příslušného zákona České republiky na základě zisku vykázaného ve výkazu zisku a ztráty sestaveného podle českých účetních standardů.

Odložená daň z příjmů se stanovuje použitím závazkové metody na základě všech přechodných rozdílů mezi daňovými základy aktiv a pasiv a jejich účetními hodnotami pro účely finančních výkazů. Odložená daň z příjmů je počítána pomocí daňových sazeb platných v obdobích, kdy se odhaduje uplatnění dočasného daňového rozdílu. Základní přechodné rozdíly vznikají při odepisování dlouhodobého hmotného majetku, u opravných položek a všeobecných rezerv k úvěrům a u daňových ztrát převáděných do dalších období. Odložená daňová pohledávka související s převáděním nepoužitých daňových ztrát a ostatními přechodnými rozdíly je účtována do výše, v jaké je pravděpodobné, že bude moci být v budoucnosti realizována.

Banka dále účtuje o odloženém daňovém závazku v souvislosti se změnami reálných hodnot zajišťovacích finančních derivátů, který je zachycen v rozvaze na řádku *Oceňovací rozdíly ze zajišťovacích derivátů*.

(m) Operace prodeje a zpětného nákupu

Cenné papíry přijaté jako zajištění v reverzních repo operacích se nevykazují v rozvaze Banky, zachycují se v reálné hodnotě v podrozvaze. V podrozvaze se nezachycuje zajištění, které je předmětem krátkého prodeje. Reverzním repem se rozumí klasické reverzní repo, a dále výpůjčka cenných papírů zajištěná převodem finančních aktiv a nákup cenných papírů se současně sjednaným zpětným prodejem. Cenné papíry poskytnuté jako zajištění v repo operacích jsou ponechány v portfoliu, ve kterém byly cenné papíry vykázané před jejich poskytnutím v rámci repo operace.

V případě prodeje cenného papíru získaného jako zajištění v rámci reverzní repo operace Banka zachycuje v rozvaze závazek z cenného papíru, který je přečeňován na reálnou hodnotu.

(n) Finanční deriváty a zajišťovací operace

Banka v rámci své běžné činnosti provádí operace s finančními deriváty, které pro Banku představují finanční nástroj s nízkou počáteční investicí. Mezi finanční deriváty užívané Bankou patří úrokové a měnové forwardy, swapy a opce a deriváty na bázi cenných papírů. Banka používá finanční deriváty k obchodování a k zajištění úrokového a měnového rizika, kterému je vystavena v důsledku svých operací na finančních trzích. Banka také působí jako zprostředkovatel finančních derivátů pro některé klienty.

Finanční deriváty jsou prvotně zachyceny v podrozvaze v hodnotě podkladového nástroje a následně jsou v rozvaze přečeňovány na reálnou hodnotu. Reálná hodnota je získána na základě kótovaných tržních cen, modelů diskontovaných peněžních toků nebo případně modelů ocenění opcí. Všechny finanční deriváty jsou vykazovány jako aktiva v případě kladné reálné hodnoty a jako pasiva v případě záporné reálné hodnoty.

V některých případech jsou deriváty součástí jiných finančních nástrojů, jako jsou např. konverzní opce v konvertibilních dluhopisech, a jsou považovány za samostatné deriváty v případě, že ekonomické rysy tohoto derivátu a rizika s ním spojená nesouvisí úzce s ekonomickými rysy hostitelské smlouvy a s riziky s ní spojenými a hostitelská smlouva není oceněna reálnou hodnotou, jejíž změny by se promítaly do zisků a ztrát ve výkazu zisku a ztráty.

Změny reálných hodnot derivátů určených k obchodování jsou promítány přímo do výkazu zisku a ztráty v položce *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

K datu uzavření smlouvy o finančním derivátu Banka klasifikuje některé deriváty buď jako (i) zajištění reálné hodnoty zachyceného aktiva nebo pasiva (zajištění reálné hodnoty), nebo (ii) zajištění budoucího peněžního toku vyplývajícího ze zaúčtovaného aktiva nebo pasiva, očekávané transakce, nebo pevného příslibu (zajištění peněžních toků). Účtování o zajištění se vztahuje k finančním derivátům, které jsou klasifikovány jako zajišťovací, v návaznosti na splnění definovaných podmínek.

Kritéria Banky, která musejí být splněna, aby mohlo být o derivátu účtováno jako o zajištění, jsou následující:

- (a) odpovídají strategii Banky v oblasti řízení rizik,
- (b) na počátku zajištění je zajišťovací vztah formálně zdokumentován, dokumentace obsahuje identifikace zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů, vymezení rizika, které je předmětem zajištění, přístup k zjišťování a doložení efektivnosti zajištění,
- (c) zajištění je efektivní, tzn. že na počátku a po celé vykazované období jsou změny reálných hodnot nebo peněžní toky zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů téměř vyrovnány (v rozmezí 80 % – 125 %).

Změny reálných hodnot derivátů, které jsou klasifikovány jako zajištění reálné hodnoty a splňují podmínky pro zachycení jako zajištění reálné hodnoty a které se ukáží jako vysoce účinné ve vztahu k zajišťovanému riziku, jsou zachyceny do výkazu zisků a ztrát spolu s příslušnou změnou reálné hodnoty zajištěného aktiva nebo pasiva, které souvisí s tímto konkrétním zajišťovaným rizikem. Neefektivní část zajištění je účtována přímo do výkazu zisků a ztrát do položky *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

V případě, že zajištění již nesplňuje kritéria pro účtování o zajištění, odepisuje se úprava účetní hodnoty zajištěného úročeného finančního nástroje do hospodářského výsledku po období do splatnosti.

Změny reálných hodnot derivátů, které jsou klasifikovány jako zajištění peněžních toků a splňují podmínky pro zachycení jako zajištění peněžních toků a které se ukáží jako vysoce účinné ve vztahu k zajišťovanému riziku, jsou vykázané v rezervě pro zajišťovací instrumenty, která tvoří součást vlastního kapitálu. Zůstatky zaúčtované do vlastního kapitálu jsou převáděny do výkazu zisků a ztrát a klasifikovány jako náklady a výnosy v období, ve kterém zajištěné aktivum nebo pasivum ovlivní výkaz zisků a ztrát. Neefektivní část zajištění je účtována přímo do výkazu zisků a ztrát do položky *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

I když některé finanční deriváty z hlediska rizikových pozic Banky představují ekonomické zajištění, nesplňují podmínky pro zajišťovací účetnictví a jsou proto vykazovány jako deriváty určené k obchodování a související zisky a ztráty ze změn reálné hodnoty jsou promítány do výkazu zisků a ztrát v položce *Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací*.

(o) Regulační požadavky

Banka musí dodržovat regulační požadavky ČNB. Mezi tyto požadavky patří limity a další omezení pro kapitálovou přiměřenost bank, klasifikaci úvěrů a podrozvahových závazků, tvorbu opravných položek a rezerv k pokrytí úvěrového rizika spojeného s klienty bank, pro likviditu, výši úrokového rizika a měnové pozice Banky.

(p) Mimořádné výnosy a náklady

Mimořádné výnosy a náklady představují výnosy nebo náklady z výjimečných nahodilých událostí nesouvisejících s předmětem podnikání účetní jednotky.

(q) Základní kapitál a vlastní akcie

V případě, že Banka odkoupí své vlastní akcie nebo získá práva k odkoupení vlastních akcií, je uhrazená cena včetně všech souvisejících transakčních nákladů po odečtení daně z příjmů vykázána jako snížení celkové výše vlastního kapitálu. Zisky a ztráty vyplývající z prodeje vlastních akcií jsou zachyceny v rámci vlastního kapitálu.

4. Čisté výnosy z úroků

Čisté výnosy z úroků zahrnují:

mil. Kč	2003	2002	2001
Výnosy z úroků			
– z úvěrů a vkladů u finančních institucí	8 728	10 272	11 790
– z úvěrů klientům	9 625	13 263	14 092
– z obligací, pokladních a pokladničních poukázek	1 732	1 922	2 805
Celkem přijaté úroky	20 085	25 457	28 687
Náklady na úroky			
– z úvěrů a vkladů od finančních institucí	-1 854	-2 824	-3 427
– ze závazků vůči klientům	-4 534	-7 843	-9 234
– z dluhopisů	-1 735	-2 176	-2 461
Celkem placené úroky	-8 123	-12 843	-15 122
Čisté úrokové výnosy	11 962	12 614	13 565

V kategorii přijaté úroky jsou rovněž vykázány časově rozlišené výnosové úroky ze zajišťovacích finančních derivátů ve výši 3 346 mil. Kč (2002: 3 197 mil. Kč, 2001: 2 672 mil. Kč) a nákladové úroky ze zajišťovacích finančních derivátů ve výši 1 615 mil. Kč (2002: 2 198 mil. Kč, 2001: 2 325 mil. Kč). Čisté úrokové výnosy z těchto derivátů činí 1 731 mil. Kč (2002: 999 mil. Kč, 2001: 347 mil. Kč).

5. Čistý příjem z poplatků a provizí

Poplatky a provize zahrnují:

mil. Kč	2003	2002	2001
Výnosy z poplatků a provizí	7 349	6 755	6 487
Náklady na poplatky a provize	-1 569	-523	-505
Čistý příjem z poplatků a provizí	5 780	6 232	5 982

Nejvýznamnější položkou poplatků a provizí jsou výnosy z poplatků a provizí za klienty. V nákladech na poplatky a provize je zahrnut poplatek za ukončení instrumentů credit default swap ve čtvrtém čtvrtletí 2003 (viz. také bod 28 účetní závěrky).

Z toho:

mil. Kč	2003	2002	2001
Přijaté poplatky a provize za obstarání nákupu a prodeje cenných papírů	72	45	40
Přijaté poplatky za obhospodařování, správu, uložení a úschovu hodnot	94	111	117
Placené poplatky a provize při prodeji nebo jiném úbytku cenných papírů	-49	-41	-51

6. Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací

mil. Kč	2003	2002	2001
Čistý zisk/ztráta z cenných papírů – realizovaný	24	633	109
Čistý zisk/ztráta z cenných papírů – nerealizovaný	-15	-902	-1 453
Čistý zisk z kurzových provizí hladkých a dokumentárních plateb	1 212	1 289	1 478
Čistý zisk z provizí směnárenských operací	711	799	882
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z obchodování s cizí měnou a přepočtů cizoměnových účtů	-532	-3 113	-1 416
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z měnových derivátů	1 154	4 101	1 855
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z úrokových a úvěrových derivátů	60	-53	194
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z komoditních derivátů	2	2	2
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z derivátů na cenné papíry	-4	-45	40
Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací	2 612	2 711	1 691

7. Ostatní provozní výnosy a provozní náklady

Ostatní provozní výnosy a provozní náklady zahrnují:

mil. Kč	2003		2002		2001	
	Výnosy	Náklady	Výnosy	Náklady	Výnosy	Náklady
Výnosy/náklady z prodeje majetku	71	-98	333	-365	181	-167
Zisky/ztráty z prodeje majetkových účastí	783	0	0	-199	0	0
Odměny představenstva a dozorčí rady	0	-34	0	-32	0	-116
Jiné provozní výnosy/náklady	2 492	-786	2 178	-676	1 483	-1 440
Celkem	3 346	-918	2 511	-1 272	1 664	-1 723

Významnou část ostatních provozních výnosů tvoří v roce 2003 výnosy z prodeje majetkových účastí (viz také bod 16 této účetní závěrky). Jiné provozní výnosy zahrnují dohadnou položku na výnos ze státní garance z realizovaných ztrát na garantovaném portfoliu (viz bod 2 účetní závěrky).

8. Správní náklady

Správní náklady v celkové výši 9 202 mil. Kč zahrnují kromě mzdových a sociálních nákladů také ostatní správní náklady jako např. daně, poradenství a ostatní nakupované výkony. Ve mzdových nákladech jsou zahrnuty odměny představenstva vyplacené z manažerských smluv a odměny vyplacené v rámci akciového motivačního programu. Odměny členů statutárních a dozorčích orgánů z mandátních smluv jsou uvedeny ve výkazu zisku a ztráty v položce *Ostatní provozní náklady*.

mil. Kč	2003	2002	2001
Správní náklady celkem	-9 202	-10 433	-10 343
Náklady na zaměstnance	-4 784	-5 003	-5 937
– mzdy a platy	-3 470	-3 717	-4 564
– sociální a zdravotní pojištění	-1 220	-1 241	-1 306
– ostatní náklady na zaměstnance	-94	-45	-67
Ostatní správní náklady	-4 418	-5 430	-4 406
– daně a poplatky	-44	-34	-45
– právní a daňové služby, audit	-125	-277	-305
– ostatní poradenství	-148	-730	-191
– ostatní nakupované výkony	-4 101	-4 389	-3 865
z toho: – nájemné	-720	-811	-900
– opravy a udržování	-531	-787	-685
– spotřeba materiálu a energie	-465	-442	-434
– propagace a reprezentace	-319	-360	-310
– IT a telekomunikační služby	-723	-736	-696
– ostatní služby	-1 343	-1 253	-840
Fyzický počet zaměstnanců na konci účetního období	8 207	8 795	9 299
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců během účetního období	8 683	8 935	9 873
Průměrné náklady na jednoho zaměstnance (Kč)	550 996	559 950	601 327

Náklady na restrukturalizaci

Při vstupu nového vlastníka představenstvo Banky schválilo plán restrukturalizace a transformace Banky. Cílem transformace je revidovat a změnit činnosti a organizaci Banky tak, aby odpovídala strategii přijaté majoritním vlastníkem Banky. Restrukturalizační opatření Banka implementovala v oblastech organizační struktury a řídicích nástrojů prodejní sítě, centralizace a racionalizace vybraných činností a celkové změny image Banky (zejména jsou zahrnuty náklady spojené se změnou loga a poradenskou a konzultační činností související s transformačním programem). Racionalizace a centralizace činností Banky zahrnuje snížení celkového počtu pracovníků Banky spolu s náklady na odstupné pro zaměstnance, kteří v rámci těchto restrukturalizačních opatření opouštějí Banku. Banka posoudila stav a umístění prodejních míst Banky a v rámci střednědobého horizontu uvažuje o prodeji vlastních budov a výpovědi nájemních smluv nemovitostí, které neodpovídají standardu plánované pobočkové sítě Banky.

Restrukturalizační náklady zahrnují:

mil. Kč	2003	2002	2001
Personální náklady na snížení počtu zaměstnanců Banky	214	47	-86
Ostatní náklady na restrukturalizaci	456	960	-1 669
Celkem náklady na restrukturalizaci	670	1 007	-1 755

Banka drží k 31. prosinci 2003 zůstatek restrukturalizační rezervy ve výši 135 mil. Kč (2002: 242 mil. Kč), která pokrývá náklady na restrukturalizaci, které se vztahují k restrukturalizačnímu plánu schválenému v roce 2002 a budou vynaloženy v následujících účetních obdobích.

9. Rezervy a opravné položky

Celková rekapitulace opravných položek a rezerv:

mil. Kč	Stav k 1. 1. 2003	Tvorba	Rozpuštění a použití	Kurzový vliv	Stav k 31. 12. 2003
Opravné položky					
- k úvěrům	11 583	3 351	9 213	-322	5 399
- k hmotnému majetku	917	11	273	0	655
- k nehmotnému majetku	121	2	69	0	54
- k majetkovým účastem	1 172	92	24	0	1 240
- k ostatním pohledávkám	290	49	47	5	297
Opravné položky celkem	14 083	3 505	9 626	-317	7 645
Rezervy					
- na daně	0	3 639	2 187	0	1 452
- k úvěrům a na záruky	8 861	1 109	4 758	11	5 223
- ostatní	1 752	1 305	1 553	-11	1 493
Rezervy celkem	10 613	6 053	8 498	0	8 168

Rezervy a opravné položky k úvěrům a na záruky:

mil. Kč	Stav k 1. 1. 2003	Tvorba	Rozpuštění a použití	Kurzový vliv	Stav k 31. 12. 2003
Opravné položky na klasifikované pohledávky	10 650	3 298	8 587	-322	5 039
z toho: banky	11	8	4	0	15
z toho: klienti	10 639	3 290	8 583	-322	5 024
Opravné položky k pohledávkám v konkurzu	933	53	626	0	360
z toho: banky	0	0	0	0	0
z toho: klienti	933	53	626	0	360
Opravné položky celkem	11 583	3 351	9 213	-322	5 399
z toho: banky	11	8	4	0	15
z toho: klienti	11 572	3 343	9 209	-322	5 384
Rezervy celkem	8 861	1 109	4 758	11	5 223
Rezervy a opravné položky	20 444	4 460	13 971	-311	10 622

V oblasti rezerv Banka od 1. ledna 2002 nevytváří rezervy ke standardním rozvahovým pohledávkám a podrozvahovým položkám. U podrozvahových položek klasifikovaných stupněm sledovaný až ztrátový Banka tvoří daňově neuznatelnou rezervu. Rezervy na podrozvahové položky, které splňují kritéria dle zákona o rezervách (Bankou vydané záruky za úvěry poskytnuté jinými bankami), jsou tvořeny jako daňově uznatelné. V návaznosti na požadavek zákona o rezervách Banka postupně rozpouští daňově uznanou rezervu vytvořenou do konce roku 2001 tak, aby v každém roce dodržela minimální 25% snížení této rezervy, a to postupně až do konce roku 2005. K 31. prosinci 2003 činí zůstatek všeobecné rezervy na ztráty z úvěrů 4 010 mil. Kč.

Všeobecná rezerva na ztráty z úvěrů

S úvěrovým portfoliem Banky jsou spojena některá rizika, která však nemohou být přesně určena.

K 31. prosinci 2003 činí zůstatek všeobecné rezervy na ztráty z úvěrů 4 010 mil. Kč (2002: 6 546 mil. Kč). Účelem této rezervy je zajistit pokrytí rizik, která se mohou vyskytovat v úvěrovém portfoliu Banky, nemohou však být přesně určena na individuální bázi. Jedná se zejména o rizika související s portfoliem úvěrů poskytnutých podnikovým klientům s významnou koncentrací odvětvového rizika a rizika související s portfoliem spotřebních, hypotečních a kontokorentních úvěrů poskytnutých drobným klientům. Tato rezerva rovněž pokrývá vedením Banky odhadované riziko ztrát v souvislosti s dalším potenciálním znehodnocením portfolia nebonitních úvěrů s ohledem na průběh hospodářského cyklu a existující nedostatky právních norem v oblasti vynutitelnosti práv věřitele.

Rezerva na podrozvahovou angažovanost

Riziko

mil. Kč	Rezerva
Rezerva na podrozvahové závazky	1 024
Rezerva na nevyčerpané rámce	189
Celkem	1 213

K 31. prosinci 2003 činí zůstatek rezervy na podrozvahové pohledávky a záruky 1 213 mil. Kč. Účelem této rezervy je zajistit pokrytí úvěrových rizik spojených s vydanými úvěrovými závazky.

Zisky/ztráty z postoupených a odepsaných pohledávek

mil. Kč	2003		2002		2001	
	Výnosy	Náklady	Výnosy	Náklady	Výnosy	Náklady
Výnosy/náklady z odepsaných úvěrových pohledávek za bankami	0	0	1	-1	0	0
Výnosy/náklady z odepsaných úvěrových pohledávek za klienty	153	-840	1 023	-1 289	2 252	-153
Výnosy/náklady z ostatních odepsaných pohledávek	0	0	0	0	0	-129
Výnosy/náklady z postoupených pohledávek	558	-8 233	41	-4 047	6	-1 707
Celkem	711	-9 073	1 065	-5 337	2 258	-1 989

Rezervy a opravné položky k hmotnému a nehmotnému majetku

Banka posoudila stav a umístění své pobočkové sítě a budoucí využití nehmotného majetku z hlediska strategických plánů ve střednědobém horizontu. Banka v rámci této prověrky na konci roku 2001 identifikovala řadu vlastních a pronajatých budov, jejichž parametry neodpovídají plánům Banky. Banka má v úmyslu ve střednědobém horizontu tyto vlastní budovy prodat a vypovědět nájemní smlouvy. Během roku 2003 proběhla revize souboru vlastních budov určených k prodeji a pronajatých budov, na jejímž základě byla upravena výše opravných položek k těmto budovám v souladu s jejich odhadovanou realizovatelnou hodnotou. Na základě této prověrky Banka drží k 31. prosinci 2003 opravné položky na snížení hodnoty majetku ve výši 614 mil. Kč (2002: 798 mil. Kč) a zahrnuje očekávané ztráty z prodeje vlastních budov, tvorbu opravných položek k technickému zhodnocení pronajatých budov, u kterých má Banka v úmyslu odprodat nebo vypovědět nájemní smlouvu. Celková částka opravných položek k majetku je 709 mil. Kč (2002: 1 038 mil. Kč).

Dále Banka identifikovala skupinu nehmotného majetku, který hodlá přestat používat nebo jej nahradit. Snížení hodnoty, které vplynulo z této prověrky, činí k 31. prosinci 2003 54 mil. Kč (2002: 121 mil. Kč).

Opravné položky k majetkovým účastem

Opravné položky k majetkovým účastem zahrnují zejména opravné položky natvořené ke Komerční pojišťovně, a. s., na základě změn jejího vlastního kapitálu.

Komerční pojišťovna, a. s., v roce 2002 vykázala ztrátu zejména s ohledem na náklady spojené s restrukturalizačními opatřeními, výši vzniklých škod v oblasti průmyslového pojištění v souvislosti s povodněmi, které postihly Českou republiku v srpnu 2002, a dále také s ohledem na zvýšenou tvorbu technických rezerv životního pojištění v souvislosti s pokračujícím poklesem tržních úrokových sazeb v České republice v průběhu roku 2002. V roce 2003 došlo u Komerční pojišťovny, a. s., k dalším ztrátám ve vazbě na restrukturalizační proces a dále ke snížení vlastního kapitálu vlivem přecenění investic do cenných papírů. Další informace jsou uvedeny v bodech 2 a 16 této účetní závěrky.

Ostatní rezervy

mil. Kč	Stav k 1. 1. 2003	Tvorba	Rozpuštění a použití	Kurzový vliv	Stav k 31. 12. 2003
Restrukturalizační rezerva	242	210	317	0	135
Rezervy na ostatní smluvní závazky	1 510	1 095	1 236	-11	1 358
Ostatní rezervy celkem	1 752	1 305	1 553	-11	1 493

Mezi nejvýznamnější položky rezerv na ostatní smluvní závazky patří rezervy na právní spory a rezervy na očekávané personální náklady.

10. Mimořádné výnosy, mimořádné náklady

mil. Kč	2003	2002	2001
Mimořádné výnosy	10	2 497	0
Mimořádné náklady	0	-1 984	0
Čisté mimořádné výnosy	10	513	0

Banka vykazuje v roce 2002 v položkách mimořádných výnosů a nákladů jednorázové nerealizované zisky/ztráty, které vyplývaly ze změny zachycení cenných papírů v souladu s přechodnými ustanoveními Opatření Ministerstva financí ČR čj. 282/73 390/2001, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro banky a některé finanční instituce.

11. Daň z příjmu, odložená daň

Hlavní složky daně z příjmů zahrnují:

mil. Kč	2003	2002	2001
Daň splatná – běžný rok	3 637	3 314	745
Daň splatná – minulý rok	-9	268	17
Daň odložená	388	-936	1
Daň z příjmů celkem	4 016	2 646	763

Částka snížení splatné daně za minulý rok ve výši 9 mil. Kč (za rok 2002 zvýšení o 268 mil. Kč) představuje zvýšení daňové povinnosti za rok 2002 (snížení za rok 2001) zohledněné v daňových příznacích podaných v roce 2003 (resp. 2002).

Sazba daně z příjmů právnických osob v roce 2003 činí 31 % (2002: 31 %, 2001: 31 %). Propočtení daňové povinnosti Banky vychází z účetního hospodářského výsledku se zohledněním nákladů daňově neuznatelných a výnosů od daně osvobozených nebo podléhajících konečně srážkové dani.

mil. Kč	2003	2002	2001
Hospodářský výsledek před zdaněním	13 326	11 875	3 387
Položky zvyšující základ daně	4 611	7 427	15 077
Opravné položky a rezervy	3 251	6 474	13 450
Náklady spojené s nezdanitelnými výnosy z cenných papírů	17	128	378
Odpisy pohledávek	1 056	349	156
Ostatní neuznatelné náklady	287	476	1 093
Položky snižující základ daně	-5 874	-8 519	-14 188
Opravné položky a rezervy	-5 492	-5 896	-11 279
Nezdanitelné výnosy z cenných papírů	-355	-2 356	-1 247
Výnosy z odepsaných pohledávek	-18	-113	-659
Ostatní nezdanitelné výnosy	-9	-154	-1 003
Základ daně	12 063	10 783	4 276
Daňová ztráta předcházejících let	0	0	-1 800
Položky odčitatelné od základu daně	-45	-25	-63
Dary	-2	-1	-4
Zaokrouhlený daňový základ	12 016	10 757	2 409
Daňová sazba	31	31	31
Daň	3 725	3 334	747
Sleva na dani	-88	-20	-5
Daň z obecného daňového základu	3 637	3 314	742
Samostatný daňový základ	0	3	19
Daňová sazba aplikovaná na samostatný daňový základ	15	15	15
Daň ze samostatného daňového základu	0	1	3
Daň celkem	3 637	3 315	745

Odložená daň

Odložená daň je počítána z přechodných rozdílů mezi daňovou základnou a účetní hodnotou s pomocí daňových sazeb platných v obdobích, kdy se odhaduje uplatnění dočasného daňového rozdílu, tj. 28 % pro rok 2004, 26 % pro rok 2005 a 24 % od roku 2006 (2002 a 2003 – 31 %).

V roce 2003 bylo do výkazu zisků a ztrát zaúčtováno snížení odložené daňové pohledávky ve výši 406 mil. Kč a snížení odloženého daňového závazku o 18 mil. Kč. V rámci těchto pohybů představuje 89 mil. Kč náklad z titulu změny sazby daně z příjmů právnických osob v příštích třech letech. Dále bylo rozvahově zaúčtováno proti vlastnímu kapitálu snížení odloženého daňového závazku ze změny reálné hodnoty zajišťovacích derivátů ve výši 481 mil. Kč.

Pohyb odložené daně zachycené ve finančních výkazech byl následující:

mil. Kč	2003	2002	2001
Odložená daň zachycená ve finančních výkazech			
Odložená daňová pohledávka			
Zůstatek na začátku účetního období	902	0	0
Změna odložené daňové pohledávky	-406	902	0
Zůstatek na konci účetního období	496	902	0
Odložený daňový závazek			
Zůstatek na začátku účetního období	-1 124	-81	-80
Změna odloženého daňového závazku – dopad do hospodářského výsledku	18	34	-1
Změna odloženého daňového závazku – dopad do vlastního kapitálu	481	-1 077	0
Zůstatek na konci účetního období	-625	-1 124	-81
Zvýšení/snížení odložené daně – dopad do hospodářského výsledku	-388	936	-1
Zvýšení/snížení odložené daně – dopad do vlastního kapitálu	481	-1 077	0

Pohyb odložené daně zahrnuje následující položky:

mil. Kč	2003	2002	2001
Odložená daňová pohledávka	496	902	1 310
Nerealizovaná ztráta z cenných papírů	0	0	191
Bankovní rezervy a opravné položky	15	119	394
Opravné položky k nebankovním pohledávkám	54	48	64
Opravné položky k majetku	179	309	451
Nebankovní rezervy	192	336	125
Ostatní dočasné rozdíly	56	90	85
Odložený daňový závazek	-625	-1 124	-81
Odpisy	-7	-29	-59
Úroky z prodlení a ostatní smluvní sankce	-23	-18	-22
Změna reálné hodnoty zajišťovacích derivátů – dopad do vlastního kapitálu	-595	-1 077	0
Čistá odložená daňová pohledávka/závazek	-129	-222	1 229
Čistá odložená daňová pohledávka/závazek zachycený ve finančních výkazech	-129	-222	-81

12. Pokladní hotovost, vklady u centrálních bank

Hotovost a pohledávky vůči centrální bance:

mil. Kč	2003	2002	2001
Hotovost	6 709	6 950	8 688
Účty u České národní banky	5 041	6 409	8 572
Celkem hotovost a pohledávky vůči centrální bance	11 750	13 359	17 260

Účty u České národní banky zahrnují:

mil. Kč	2003	2002	2001
Povinné minimální rezervy	5 041	3 785	6 101
Vklady splatné na požádání	0	2 624	2 471
Celkem	5 041	6 409	8 572

Od listopadu 2003 jsou všechny vklady na požádání u ČNB započítávány do povinných minimálních rezerv. Povinné minimální rezervy jsou Českou národní bankou úročeny. Ke konci roku 2003 byla úroková sazba ve výši 2,00 % (ke konci roku 2002 – 2,75 %).

13. Pohledávky za bankami

mil. Kč	2003	2002	2001
Termínové vklady a úvěry poskytnuté bankám	16 150	41 766	74 701
Úvěry poskytnuté centrálním bankám (repo operace)	166 402	144 353	81 236
Vklady u bank	130	144	951
Cenné papíry nakoupené v primárních emisích neurčené k obchodování	19 101	14 020	0
Celkem	201 783	200 283	156 888
Opravné položky na ztráty z pohledávek za bankami	-15	-11	-13
Celkem pohledávky za bankami	201 768	200 272	156 875

Analýza podle zeměpisných oblastí:

mil. Kč	2003	2002	2001
Česká republika	188 057	162 563	93 065
Evropa	13 384	37 060	52 878
Ostatní	342	660	10 945
Celkem	201 783	200 283	156 888

Informace týkající se odepsaných pohledávek a výnosů z odepsaných pohledávek jsou uvedeny v bodě 9 této účetní závěrky.

Úvěry poskytnuté České národní bance jsou zajištěny pokladničními poukázkami a ostatními dluhopisy emitovanými Českou národní bankou nebo Ministerstvem financí České republiky.

Cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování

Ve třetím čtvrtletí 2003 Banka v souladu se svou investiční strategií nakoupila v primární emisi za běžných tržních podmínek dluhopisy emitované mateřskou společností, denominované v CZK v celkovém nominálním objemu 5 000 mil. Kč, splatné v roce 2013. Tyto dluhopisy jsou úročeny fixní úrokovou sazbou ve výši 3,98 %. Od roku 2002 drží Banka dluhopisy emitované mateřskou společností denominované v CZK v celkovém nominálním objemu 14 000 mil. Kč, splatné v roce 2012 s fixní úrokovou sazbou 4,27 %.

14. Pohledávky za klienty

Pohledávky za klienty zahrnují:

mil. Kč	2003	2002	2001
Úvěry a pohledávky za klienty	162 386	174 154	207 550
Cenné papíry nakoupené v primárních emisích neurčené k obchodování	1 813	0	0
Směnky	747	663	912
Forfaity	587	561	874
Hrubá částka úvěrů a pohledávek za klienty	165 533	175 378	209 336
Opravné položky a rezervy k pohledávkám za klienty	-5 384	-11 572	-15 562
Celkem úvěry klientům (čisté)	160 149	163 806	193 774

Úvěrové portfolio Banky k 31. prosinci 2003 zahrnuje následující rozdělení dle klasifikace (bez cenných papírů nakoupených v primárních emisích neurčených k obchodování):

mil. Kč	Hrubá částka	Použité zajištění	Nekryté riziko	Opravné položky	Zůstatková hodnota	Opravné položky (%)
Standardní	135 208	71 811	63 396	0	135 208	0,00
Sledované	17 272	8 655	8 617	379	16 893	4,40
Nestandardní	4 510	1 961	2 549	832	3 678	32,64
Pochybné	1 041	321	720	388	653	53,89
Ztrátové	4 733	146	4 587	3 764	969	82,06*
Celkem dle klasifikace	162 764	82 894	79 869	5 363	157 401	6,71
Ostatní pohledávky za klienty	956	0	956	21	935	X
Celkem	163 720	82 894	79 869	5 384	158 336	X

Pozn.: * Propočtené procento opravných položek v kategorii ztrátové neodpovídá požadavku ČNB, neboť v položce zajištění není uvedena hodnota státní garance popsána v bodě 2 účetní závěrky.

Rozložení úvěrů dle sektorů je následující:

mil. Kč	2003	2002	2001
Zemědělství	6 440	7 148	7 966
Zpracovatelský průmysl	31 444	36 384	47 468
Rozvod a výroba energií	5 685	7 057	8 212
Stavebnictví	4 325	4 317	3 966
Obchod, pohostinství, doprava a spoje	32 627	34 145	34 643
Pojišťovnictví, peněžnictví	7 743	7 614	11 296
Česká konsolidační agentura	24 303	35 440	49 765
Cenné papíry nakoupené v primárních emisích neurčené k obchodování	1 813	0	0
Ostatní	51 153	43 273	46 020
Úvěry klientům celkem	165 533	175 378	209 336

Analýza podle zeměpisné oblasti:

mil. Kč	2003	2002	2001
Česká republika	159 162	169 131	201 139
Evropa	6 358	6 230	7 954
ostatní	13	17	243
Celkem	165 533	175 378	209 336

Analýza podle kategorií klientů:

mil. Kč	2003	2002	2001
Fyzické osoby	31 034	22 375	15 894
Právnícké osoby	98 511	113 840	141 316
Veřejný sektor	35 988	39 163	52 126
Celkem	165 533	175 378	209 336

Informace týkající se odepsaných pohledávek a výnosů z odepsaných pohledávek jsou uvedeny v bodě 9 této účetní závěrky.

V následující tabulce je uvedena analýza typů zajištění k úvěrům klientům:

mil. Kč	Zajištění	Diskontov.	Použitá hodnota	Použitá hodnota	Použitá hodnota
	k úvěrům klientům celkem	hodnota zajištění k úvěrům klientům	zajištění k úvěrům klientům	zajištění k úvěrům klientům	zajištění k úvěrům klientům
	2003	2003	2003	2002	2001
Záruka státu, vládních institucí	35 379 *	34 910	32 048	43 910	54 973
Záruka banky	5 166	3 684	2 910	2 976	2 387
Záruční vklady	1 039	1 029	796	961	1 225
Vydané dluhopisy v zástavě	20	12	12	337	12 995
Zástava věci nemovitě	108 171	53 183	32 392	28 409	29 567
Zástava věci movité	6 943	687	593	687	948
Ručení právníckou osobou	13 420	1 991	1 542	1 848	1 692
Ručení fyzickou osobou	4 675	862	714	870	530
Zástava pohledávky	26 195	10 951	8 318	7 569	6 101
Pojištění úvěrového rizika	2 468	2 451	2 428	3 309	4 940
Ostatní	2 126	1 198	1 141	2 255	6 988
Nominální hodnota zajištění celkem	205 602	110 958	82 894	93 131	122 346

Pozn.: * V položce Záruka státu, vládních institucí je zahrnuta záruka státu za úvěry poskytnuté České konsolidační agentuře.

Poskytnuté konzorciální úvěry

Nebankovní konzorciální úvěry:

mil. Kč	Výše podílu úvěru	Úroková sazba (%)	Podíl rizika (%)
Komerční banka, a. s.	565	4,34	75,86
Ostatní věřitelé	180		24,14
Celkem za klienta 1*	745		100,00
Komerční banka, a. s.	24	3,24	33,33
Ostatní věřitelé	48		66,67
Celkem za klienta 2*	72		100,00
Komerční banka, a. s.	7	3,57	33,33
Ostatní věřitelé	14		66,67
Celkem za klienta 3*	21		100,00
Komerční banka, a. s.	589	2,43	43,66
Ostatní věřitelé	760		56,34
Celkem za klienta 4*	1 349		100,00
Komerční banka, a. s.	280	2,69	41,52
Ostatní věřitelé	394		58,48
Celkem za klienta 5*	674		100,00

Pozn.: * Banka s ohledem na bankovní tajemství neuvádí jména klientů.

15. Dluhové cenné papíry, akcie, podílové listy a ostatní podíly

Dluhové cenné papíry, akcie, podílové listy a ostatní podíly celkem:

mil. Kč	2003 Vykazovaná hodnota	2002 Vykazovaná hodnota	2001 Vykazovaná hodnota
Akcie a podílové listy k obchodování	140	154	168
Akcie a podílové listy k prodeji	93	2 108	4 158
Akcie a podílové listy celkem	233	2 262	4 326
Dluhopisy k obchodování	3 203	937	1 595
Dluhopisy k prodeji	12 210	16 254	24 434
Dluhopisy do splatnosti	97	2 476	960
Dluhopisy celkem	15 510	19 667	26 989
Dluhové cenné papíry, akcie, podílové listy a ostatní podíly celkem	15 743	21 929	31 315

Cenné papíry určené k obchodování

Cenné papíry určené k obchodování zahrnují:

mil. Kč	2003 Reálná hodnota	2003 Cena pořízení	2002 Reálná hodnota	2002 Cena pořízení	2001 Vykazovaná hodnota	2001 Cena pořízení
Akcie a podílové listy	140	154	154	154	168	168
Pokladniční poukázky	1 462	1 462	0	0	0	0
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	1 393	1 395	851	845	1 303	1 303
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou	348	348	86	86	292	293
Dluhopisy, směnky a pokladniční poukázky	3 203	3 205	937	931	1 595	1 596
Cenné papíry k obchodování celkem	3 343	3 359	1 091	1 085	1 763	1 764

Akcie k obchodování zahrnují v reálné (pro 2001 vykazované) hodnotě:

mil. Kč	2003	2002	2001
Akcie a podílové listy k obchodování			
– česká koruna	140	154	168
Celkem akcie a podílové listy k obchodování	140	154	168

Akcie k obchodování zahrnují v reálné (pro 2001 vykazované) hodnotě dle emitenta:

mil. Kč	2003	2002	2001
Akcie a podílové listy k obchodování			
– nebankovní subjekty v České republice	140	154	168
Celkem akcie a podílové listy k obchodování	140	154	168

Dluhopisy k obchodování zahrnují v reálné (pro 2001 vykazované) hodnotě:

mil. Kč	2003	2002	2001
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou			
– česká koruna	348	86	292
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou celkem	348	86	292
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou			
– česká koruna	2 420	598	1 303
– ostatní měny	435	253	0
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou celkem	2 855	851	1 303
Celkem dluhopisy k obchodování	3 203	937	1 595

Dluhopisy k obchodování zahrnují v reálné (pro 2001 vykazované) hodnotě dle emitenta:

mil. Kč	2003	2002	2001
Dluhopisy k obchodování vydané			
– státními institucemi v České republice	1 664	440	735
– státními institucemi v zahraničí	435	254	0
– finančními institucemi v České republice	133	47	83
– finančními institucemi v zahraničí	306	6	125
– ostatními subjekty v České republice	629	165	639
– ostatními subjekty v zahraničí	36	25	13
Celkem dluhopisy k obchodování	3 203	937	1 595

Cenné papíry k prodeji

Cenné papíry k prodeji zahrnují:

mil. Kč	2003 Reálná hodnota	2003 Cena pořízení	2002 Reálná hodnota	2002 Cena pořízení	2001 Vykazovaná hodnota	2001 Cena pořízení
Akcie a podílové listy	93	93	2 108	2 131	4 158	4 240
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	5 147	5 430	7 607	7 999	13 157	14 061
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou	7 063	8 412	8 647	10 425	11 277	12 418
Dluhopisy	12 210	13 842	16 254	18 424	24 434	26 479
Cenné papíry k prodeji celkem	12 303	13 935	18 362	20 555	28 592	30 719

Akcie a podílové listy k prodeji zahrnují v reálné (pro 2001 vykazané) hodnotě:

mil. Kč	2003	2002	2001
Akcie a podílové listy k prodeji			
– česká koruna	90	2 102	4 158
– ostatní měny	3	6	0
Celkem akcie a podílové listy k prodeji	93	2 108	4 158

Akcie a podílové listy k prodeji zahrnují v reálné (pro 2001 vykazané) hodnotě dle emitenta:

mil. Kč	2003	2002	2001
Akcie a podílové listy k prodeji vydané			
– nebankovními subjekty v České republice	30	2 042	4 158
– bankami v České republice	60	60	0
– nebankovními subjekty v zahraničí	3	6	0
Celkem akcie a podílové listy k prodeji	93	2 108	4 158

Dluhopisy k prodeji zahrnují v reálné (pro 2001 vykazané) hodnotě:

mil. Kč	2003	2002	2001
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou			
– česká koruna	1 004	1 014	891
– ostatní měny	6 059	7 633	10 386
Celkem dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou	7 063	8 647	11 277
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou			
– česká koruna	2 813	4 739	9 803
– ostatní měny	2 334	2 868	3 354
Celkem dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	5 147	7 607	13 157
Celkem dluhopisy k prodeji	12 210	16 254	24 434

Dluhopisy k prodeji zahrnují v reálné (pro 2001 vykazované) hodnotě dle emitenta:

mil. Kč	2003	2002	2001
Dluhopisy k prodeji vydané			
– státními institucemi v České republice	131	0	0
– finančními institucemi v České republice	214	354	3 989
– finančními institucemi v zahraničí	101	131	303
– ostatními subjekty v České republice	710	1 044	3 651
– ostatními subjekty v zahraničí	11 054	14 725	16 491
Celkem dluhopisy k prodeji	12 210	16 254	24 434

Majetkové cenné papíry

Banka postupně odprodala během prvního pololetí roku 2003 všechny podílové listy vydané otevřeným podílovým fondem IKS Globální držené v roce 2002 v celkové vykazované hodnotě 2 012 mil. Kč. Banka v prvním čtvrtletí roku 2003 také prodala svůj 77,18% podíl ve společnosti Vodní stavby, a. s., v likvidaci. Celkový dopad těchto transakcí do hospodářského výsledku Banky byl nevýznamný.

Cenné papíry zajištěné aktivy (Asset Backed Securities)

Banka drží portfolio cenných papírů zajištěných aktivy (Asset Backed Securities) vydaných v USD, které jsou vykazovány v portfoliu cenných papírů k prodeji. Cenné papíry nesou proměnlivou úrokovou sazbu odvozenou od USD LIBOR nebo pevnou úrokovou sazbu. Banka stanovuje ocenění těchto cenných papírů v závislosti na úvěrovém profilu podkladových aktiv s použitím modelu, který umožňuje simulovat budoucí peněžní toky z těchto cenných papírů na základě modelování vývoje kreditní kvality podkladových aktiv. Banka vytvořila k 31. prosinci 2003 k cenným papírům zajištěných aktivy opravné položky na snížení hodnoty ve výši 1 816 mil. Kč (2002: 2 096 mil. Kč). Vykazovaná hodnota těchto cenných papírů po odečtení opravných položek ke snížení hodnoty činí 8 392 mil. Kč (2002: 10 471 mil. Kč). Dle názoru vedení Banky tvorba opravných položek k pokrytí snížení hodnoty představuje nejlepší odhad čisté realizovatelné hodnoty těchto cenných papírů a zohledňuje změny v tržních úvěrových podmínkách na trzích s podkladovými aktivy, ke kterým došlo od data pořízení tohoto portfolia.

Ostatní dluhové cenné papíry

Banka v souladu se svou investiční strategií nakoupila v průběhu roku 2003 státní dluhopisy České republiky v celkovém nominálním objemu 4 690 mil. Kč, z nichž dluhopisy v objemu 1 000 mil. Kč jsou splatné v roce 2004, ostatní v roce 2006.

Cenné papíry emitované bankami zahrnují Credit Linked Note v nominální hodnotě 1,6 mil. EUR (2002: 9,5 mil. EUR), emitovaný renomovanou mezinárodní bankou, který nese úrokovou sazbu vycházející ze tříměsíčních sazeb EURIBOR a jehož hodnota je postupně snižována po období deseti let do doby splatnosti v souladu se splátkovým kalendářem. V průběhu roku 2003 došlo k částečné splátce nominálu o 0,3 mil. EUR a ke snížení nominální hodnoty (bez splacení) o 7,62 mil. EUR z důvodu kreditních událostí na podkladových aktivech tohoto dluhopisu.

Banka vytvořila k 31. prosinci 2003 opravné položky k tomuto finančnímu instrumentu ve výši 51 mil. Kč (2002: 271 mil. Kč). Vykazovaná hodnota Credit Linked Note po odečtení opravných položek na snížení hodnoty je nulová (2002: 30 mil. Kč).

Na konci roku 2003 Banka prodala credit default swapy spojené s touto transakcí (viz také bod 28 účetní závěrky). Celkový dopad této transakce do hospodářského výsledku Banky byl nevýznamný.

Cenné papíry držené do splatnosti

Cenné papíry držené do splatnosti zahrnují:

mil. Kč	2003	2003	2002	2002	2001	2001
	Vykazovaná hodnota	Cena pořízení	Vykazovaná hodnota	Cena pořízení	Vykazovaná hodnota	Cena pořízení
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	97	97	97	97	960	960
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou	0	0	2 379	2 379	0	0
Dluhopisy celkem	97	97	2 476	2 476	960	960

Dluhopisy držené do splatnosti zahrnují ve vykazované hodnotě:

mil. Kč	2003	2002	2001
	Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou		
– ostatní měny	0	2 379	0
Celkem dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou	0	2 379	0
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou			
– česká koruna	97	97	199
– ostatní měny	0	0	761
Celkem dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	97	97	960
Celkem dluhopisy držené do splatnosti	97	2 476	960

Cenné papíry držené do splatnosti zahrnují ve vykazované hodnotě podle emitentů:

mil. Kč	2003	2002	2001
	Dluhopisy držené do splatnosti vydané		
– finančními institucemi v České republice	97	97	199
– ostatními subjekty v zahraničí	0	2 379	761
Celkem dluhopisy držené do splatnosti	97	2 476	960

K 31. prosinci 2003 Banka drží v portfoliu do splatnosti hypotéční zástavní listy v hodnotě 97 mil. Kč (2002: 97 mil. Kč), které jsou veřejně obchodované na burzách cenných papírů. V roce 2002 byly součástí portfolia do splatnosti veřejně neobchodovatelné podřízené dluhopisy emitované dceřinou společností Komerční Finance, B. V., v zůstatkové hodnotě 2 379 mil. Kč (79 mil. USD), které byly ve druhém čtvrtletí 2003 předčasně splaceny v souladu s emisními podmínkami. V souladu s ustanoveními IAS 39 o podmínkách klasifikace finančních aktiv v portfoliu do splatnosti Banka tyto cenné papíry držela do doby jejich předčasné splatnosti dané využitím opčního práva Komerční Finance, B. V., dluhopisy splatit k datu 15. května 2003. Tyto cenné papíry byly Komerční Finance, B. V., splaceny v plné výši.

16. Majetkové účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem

V následujících společnostech měla Banka vliv k 31. prosinci 2003:

Firma a právní forma	Sídlo	Předmět podnikání	Výše základního kapitálu	Výše základního kapitálu	Souhrnná výše ostatních složek vlastního kapitálu	Vlastní kapitál celkem
mil. Kč			2003	2002	2002	2002
Majetkové účasti s rozhodujícím vlivem			1 628	1 611	1 042	2 654
Komerční pojišťovna, a. s.	Jindřišská 17, 111 21, Praha1	pojišťovnictví	752	752	-218	534
Komerční banka Bratislava, a. s.	Medená 6, 811 02 Bratislava	bankovníctví	393	375	56	432
Penzijní fond Komerční banky, a. s.	Na Příkopě 33, 110 00 Praha 1	penzijní fond	200	200	588	788
MUZO, a. s.	V Olšinách 80/626, 150 05 Praha 10	podpůrné bankovní služby v oblasti platebního styku	102	102	370	472
Factoring KB, a. s.	Na Poříčí 36, 110 02 Praha 1	factoring	84	84	35	119
Investiční kapitálová společnost KB, a. s.	Dlouhá 34, 110 15 Praha 1	investiční společnost	50	50	197	247
ASIS, a. s., v likvidaci	Nám. OSN 1/844, 190 02 Praha 9	podpůrné bankovní služby	1	1	11	12
Reflexim, a. s.	Bolzanova 3, 110 00 Praha 1	podpůrné bankovní služby	X	1	5	6
Komerční Finance, B. V.	Teleportboulevard 140, 1043 EJ Amsterdam, Nizozemí	finanční instituce	1	1	8	9
ALL IN, a. s., v likvidaci	Truhlářská 18, 110 00 Praha 1	v likvidaci	45	45	-10	35
Firma a právní forma	Sídlo	Předmět podnikání	Výše základního kapitálu	Výše základního kapitálu	Souhrnná výše ostatních složek vlastního kapitálu	Vlastní kapitál celkem
mil. Kč			2003	2002	2002	2002
Majetkové účasti s podstatným vlivem			501	765	1 792	2 557
Všeobecná stavební spořitelna	Bělehradská 128, 120 21 Praha 2	stavební spoření	500	500	850	1 350
Komerční banky, a. s.						
CAC LEASING, a. s.	Janáčkovo nábřeží 55/140, 150 05 Praha 5	leasing	X	226	733	959
CAC LEASING Slovakia, a. s.	Hurbanovo nám. 1 811 06 Bratislava	leasing	X	38	212	250
CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s.	Sokolovská 77, 180 00 Praha 8	sběr dat pro hodnocení kreditního rizika	1	1	-3	-2

Pozn.: Údaje za společnosti Komerční banka Bratislava, a. s., CAC LEASING Slovakia, a. s., a Komerční Finance B. V., byly přepočteny příslušným kurzem ČNB k 31. prosinci 2003 (resp. 2002).

Firma a právní forma	Přímý podíl na vlastním kapitálu (%)	Jmenovitá hodnota akcií (tis. Kč)	Počet akcií v držení Banky (ks)	Výše podílu na základním kapitálu (mil. Kč)	Cena pořízení akcií nebo podílů (mil. Kč)
Majetkové účasti s rozhodujícím vlivem				1 577	2 444
Komerční pojišťovna, a. s.	100	83 *	9 020	752	1 508
Komerční banka Bratislava, a. s.	100	100 tis. SKK	5 000	393	433
Penzijní fond Komerční banky, a. s.	100	100	2 000	200	230
Factoring KB, a. s.	100	18 **	4 800	84	90
MUZO, a. s.	49,9	1	50 900	51	61
Investiční kapitálová společnost KB, a. s.	100	100	500	50	75
ASIS, a. s., v likvidaci	100	100	10	1	1
Komerční Finance, B. V.	100	454 EUR	40	1	1
ALL IN, a. s., v likvidaci	100	213	209	45	45
Majetkové účasti s podstatným vlivem				200	220
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	40	100	2 000	200	220
CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s.	20	10	24	0	0 ***

Pozn.: Přímý podíl na vlastním kapitálu je totožný s přímým podílem na hlasovacích právech u všech společností.

* Komerční pojišťovna, a. s., emitovala 6 020 kusů akcií ve jmenovité hodnotě 100 tis. Kč akcií a 3 000 kusů akcií ve jmenovité hodnotě 50 tis. Kč.

** Factoring, a. s., emitoval 4 400 kusů akcií ve jmenovité hodnotě 10 tis. Kč a 400 kusů akcií ve jmenovité hodnotě 400 tis. Kč.

*** hodnota společnosti CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s., je 240 tis. Kč.

Přehled meziročního pohybu majetkových účastí podle emitentů:

Firma a právní forma mil. Kč	Cena pořízení k 1. 1. 2003	Změna za období přírůstek	Změna za období úbytek	Kurzové rozdíly	Cena pořízení k 31. 12. 2003
Komerční pojišťovna, a. s.	1 508	0	0	0	1 508
Komerční banka Bratislava, a. s.	413	0	0	20	433
Penzijní fond Komerční banky, a. s.	230	0	0	0	230
Factoring KB, a. s.	90	0	0	0	90
MUZO, a. s.	61	0	0	0	61
Investiční kapitálová společnost KB, a. s.	75	0	0	0	75
ASIS, a. s., v likvidaci	1	0	0	0	1
Reflexim, a. s.	1	0	1	0	0
Komerční Finance, B. V.	1	0	0	0	1
ALL IN, a. s., v likvidaci	45	0	0	0	45
Majetkové účasti s rozhodujícím vlivem celkem	2 425	0	1	20	2 444
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	220	0	0	0	220
CAC LEASING, a. s.	111	0	111	0	0
CAC LEASING Slovakia, a. s.	4	0	4	0	0
CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s.	0	0	0	0	0
Majetkové účasti s podstatným vlivem celkem	335	0	115	0	220*
Majetkové účasti celkem	2 760	0	116	20	2 664

Pozn.: * Hodnota společnosti CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s., je 240 tis. Kč.

Firma a právní forma mil. Kč	Investice	Opravné položky	Čistá účetní hodnota
Majetkové účasti s rozhodujícím vlivem			
Komerční pojišťovna, a. s.	1 508	-1 219	289
Komerční banka Bratislava, a. s.	433	0	433
Penzijní fond Komerční banky, a. s.	230	0	230
Factoring KB, a. s.	90	0	90
Investiční kapitálová společnost KB, a. s.	75	0	75
MUZO, a. s.	61	0	61
ASIS, a. s., v likvidaci	1	0	1
Komerční Finance, B. V.	1	0	1
ALL IN, a. s., v likvidaci	45	-21	24
Majetkové účasti s rozhodujícím vlivem celkem k 31. 12. 2003	2 444	-1 240	1 204
Majetkové účasti s rozhodujícím vlivem celkem k 31. 12. 2002	2 425	-1 172	1 253
Majetkové účasti s rozhodujícím vlivem celkem k 31. 12. 2001	1 640	-752	888
Majetkové účasti s podstatným vlivem			
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	220	0	220
CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s.	0	0	0
Majetkové účasti s podstatným vlivem celkem k 31. 12. 2003	220	0	220*
Majetkové účasti s podstatným vlivem celkem k 31. 12. 2002	335	0	335
Majetkové účasti s podstatným vlivem celkem k 31. 12. 2001	335	0	335
Investice do majetkových účastí celkem k 31. 12. 2003	2 664	-1 240	1 424
Investice do majetkových účastí celkem k 31. 12. 2002	2 760	-1 172	1 588
Investice do majetkových účastí celkem k 31. 12. 2001	1 975	-752	1 223

Pozn.: * Hodnota společnosti CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s., je 240 tis. Kč.

Změny v majetkových účastech v roce 2003

V červnu roku 2003 Banka prodala svůj 100% podíl ve společnosti Reflexim, a. s. Banka rovněž v červnu prodala svůj 50% podíl ve společnosti CAC Leasing, a. s., a 10% podíl ve společnosti CAC Leasing Slovakia, a. s. Z prodeje těchto majetkových účastí Banka v roce 2003 realizovala zisk před zdaněním v celkové výši 783 mil. Kč.

Společnost ASIS, a. s., 100% majetková účast Banky, vstoupila v červnu 2003 do likvidace, jejíž ukončení se předpokládá v prvním pololetí roku 2004.

V září 2003 Banka uzavřela smlouvu o zvýšení základního kapitálu společnosti Franfinance Consumer Credit, s. r. o., ze 120 mil. Kč na 245 mil. Kč a stala se tak většinovým vlastníkem společnosti s podílem 51 %. Vzhledem k tomu, že zvýšení základního kapitálu nebylo k 31. prosinci 2003 zapsáno v obchodním rejstříku, Banka nevykazuje majetkovou účast ve společnosti Franfinance Consumer Credit, s. r. o. v účetní závěrce k 31. prosinci 2003. Prostředky ve výši 125 mil. Kč poskytnuté Bankou na zvýšení základního kapitálu společnosti jsou vykázány v položce *Ostatní pohledávky za klienty*. Zápis zvýšení základního kapitálu společnosti a zobrazení výsledku transakce v účetnictví Banky proběhlo v únoru roku 2004. Společnost Franfinance Consumer Credit, s. r. o., v prosinci 2003 nakoupila 100 % akcií společnosti Essox, a. s. Tato transakce byla vypořádána v roce 2003.

V prosinci 2003 Banka uzavřela smlouvu o prodeji 52,6 % akcií společnosti MUZO, a. s. (49,9% přímá majetková účast Banky a 2,7% nepřímá majetková účast Banky prostřednictvím opční smlouvy) za cenu 34,7 mil. USD. Transakce byla vypořádána a její výsledek byl zobrazen v účetnictví Banky v únoru 2004.

Pokles vlastního kapitálu Komerční pojišťovny v průběhu roku 2003 ovlivnil rozhodnutí Banky o tvorbě dodatečné opravné položky k majetkové účasti ve výši 92 mil. Kč. Na konci roku 2003 Banka jako 100% akcionář Komerční pojišťovny rozhodla o zvýšení vlastního kapitálu této společnosti s cílem kompenzovat ztráty vykázané v roce 2003 a v předchozích letech. Zvýšení vlastního kapitálu v celkové výši 200 mil. Kč proběhne a bude zobrazeno v účetnictví Banky v roce 2004.

17. Hmotný a nehmotný majetek

Hmotný majetek:

mil. Kč	Pozemky	Budovy	Ostatní	Pořízení majetku	Celkem
Pořizovací cena					
31. prosince 2001	517	12 287	7 286	367	20 457
Přírůstek majetku	1	58	336	521	916
Úbytek majetku	136	303	335	394	1 168
31. prosince 2002	382	12 042	7 287	494	20 205
Přírůstek majetku	3	256	922	1 148	2 329
Úbytek/převod majetku	3	144	329	1 191	1 667
31. prosince 2003	382	12 154	7 880	451	20 867
Oprávký a opravné položky					
31. prosince 2001	0	4 122	6 157	40	10 319
Přírůstek opravěk	0	479	619	0	1 098
Úbytek opravěk	0	94	307	0	401
Opravné položky	0	-331	33	1	-297
31. prosince 2002	0	4 176	6 502	41	10 719
Přírůstek opravěk	0	474	622	0	1 096
Úbytek opravěk	0	55	324	0	379
Opravné položky	0	-187	-47	-27	-261
31. prosince 2003	0	4 408	6 753	14	11 175
Zůstatková hodnota					
31. prosince 2001	517	8 165	1 129	327	10 138
31. prosince 2002	382	7 866	785	453	9 486
31. prosince 2003	382	7 746	1 127	437	9 692

Nehmotný majetek:

mil. Kč	Nehmotný majetek	Pořízení majetku	Celkem
Pořizovací cena			
31. prosince 2001	2 521	312	2 833
Přírůstek majetku	345	358	703
Úbytek majetku	8	345	353
31. prosince 2002	2 858	325	3 183
Přírůstek majetku	436	1 275	1 711
Úbytek majetku	3	355	358
31. prosince 2003	3 291	1 245	4 536
Oprávký a opravné položky			
31. prosince 2001	1 648	61	1 709
Přírůstek opravěk	546	0	546
Úbytek opravěk	8	0	8
Opravné položky	-100	-61	-161
31. prosince 2002	2 086	0	2 086
Přírůstek opravěk	551	0	551
Úbytek opravěk	3	0	3
Opravné položky	-65	0	-65
31. prosince 2003	2 569	0	2 569
Zůstatková hodnota			
31. prosince 2001	873	251	1 124
31. prosince 2002	772	325	1 097
31. prosince 2003	722	1 245	1 967

Hmotný majetek získaný formou finančního leasingu:

mil. Kč	
Pořizovací cena k 31. prosinci 2001	1 306
Přírůstky roku 2002	130
Úbytky roku 2002	-640
Pořizovací cena k 31. prosinci 2002	796
Přírůstky roku 2003	2
Úbytky roku 2003	-250
Pořizovací cena k 31. prosinci 2003	548

mil. Kč	
Skutečně uhrazené splátky nájemného včetně záloh na nájemné a leasing v roce 2003	205
Rozpis částek budoucích plateb	91
z toho do 1 roku	79
do 5 let	12

18. Ostatní aktiva, náklady a příjmy příštích období

Ostatní aktiva

mil. Kč	2003	2002	2001
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	9 015	13 790	7 851
Zůstatky uspořádacích účtů	9	7	348
Ostatní pohledávky z obchodování s cennými papíry	11	311	3
Dohadné položky aktivní	4 227	2 531	572
Ostatní aktiva	2 339	3 072	1 652
Celkem	15 601	19 711	10 426
Opravné položky	-297	-290	-561
Ostatní aktiva celkem	15 304	19 421	9 865

Dohadné položky aktivní obsahují pohledávky za Českou konsolidační agenturou ve výši 4 148 mil. Kč (2002: 2 430 mil. Kč), které představují realizované ztráty na portfoliu úvěrů krytých státní garancí, které budou vypořádány do poloviny roku 2004 (viz také bod 2 účetní závěrky).

Náklady a příjmy příštích období

Celkové náklady a příjmy příštích období k 31. prosinci 2003 činily 899 mil. Kč (2002: 810 mil. Kč, 2001: 933 mil. Kč). Tyto náklady a příjmy byly v roce 2003 tvořeny především nájemným za leasing, ostatním nájemným, pojištěním úvěrů, fakturami od zahraničních dodavatelů a poplatky k přijatým úvěrům.

19. Závazky vůči bankám

mil. Kč	2003	2002	2001
Závazky vůči bankám – běžné účty	1 662	1 254	1 056
Účet u ČNB	96	2 631	2 497
Ostatní závazky vůči bankám	16 894	18 403	25 578
z toho: splatné na požádání	8 344	6 587	3 553
Celkem závazky vůči bankám	18 652	22 288	29 131

20. Závazky vůči klientům

mil. Kč	2003	2002	2001
Běžné účty	202 272	170 965	141 478
Úsporné vklady	13 981	17 656	21 346
z toho: splatné na požádání	1 622	1 510	1 493
Termínovaná depozita	93 042	111 467	122 329
Přijaté úvěry od klientů	95	584	180
Ostatní závazky ke klientům	6 418	5 116	4 304
Celkem závazky ke klientům	315 808	305 788	289 637

21. Závazky z dluhových cenných papírů

Vkladové certifikáty a emitované dluhopisy zahrnují:

mil. Kč	2003	2002	2001
Dluhopisy	11 420	11 209	20 615
Hypotéční zástavní listy	9 928	7 058	7 104
Dluhopisy celkem	21 348	18 267	27 719
Ostatní závazky z dluhových cenných papírů	360	312	0
Vlastní depozitní směnky	33 698	35 326	31 708
Celkem	55 406	53 905	59 427

Dluhopisy jsou dle zbytkové doby splatnosti splatné následovně:

mil. Kč	2003	2002	2001
do 1 roku	17 190	0	10 146
od 1 do 2 let	0	16 980	0
od 2 do 3 let	0	0	16 240
od 3 do 4 let	1 247	0	0
nad 4 roky	2 911	1 287	1 333
Dluhopisy celkem	21 348	18 267	27 719

Výše uvedené dluhopisy a střednědobé poukázky zahrnují následující dluhopisy a poukázky vydané Bankou:

Název dluhopisu	Úroková sazba	Datum vydání	Datum splatnosti	2003 (mil. Kč)	2002 (mil. Kč)	2001 (mil. Kč)
Dluhopisy Komerční banky, a. s., CZ0003700429	6M PRIBOR plus 15 bps	10. 2. 1997	10. 2. 2002	0	0	6 124
Dluhopisy Komerční banky, a. s., bez úrokových výnosů, 770970000947	Bezkuponový (emitováno s diskontem za 3 805 mil. Kč)	8. 8. 1997	8. 8. 2004	6 641	6 089	5 542
Dluhopisy Komerční banky, a. s., CZ0003700452	6M PRIBOR plus 10 bps	29. 9. 1997	29. 9. 2002	0	0	4 022
Hypoteční zástavní listy Komerční banky, a. s., CZ0002000110	8,125 % (hypoteční zástavní listy 2)	13. 5. 1999	13. 5. 2004	4 206	4 206	4 206
Hypoteční zástavní listy Komerční banky, a. s., CZ0002000102	8,0 % (hypoteční zástavní listy 1)	15. 6. 1999	15. 6. 2004	1 564	1 565	1 565
Dluhopisy Komerční banky, a. s., CZ0003700528	8,0 %	10. 9. 1999	10. 9. 2004	4 779	5 120	4 927
Hypoteční zástavní listy Komerční banky, a. s., CZ0002000151	6M PRIBOR plus 350 bps (hypoteční zástavní listy 3)	15. 9. 2000	15. 9. 2007	1 247	1 287	1 333
Hypoteční zástavní listy Komerční banky, a. s., CZ0002000268	5,5 %	21. 8. 2003	21. 8. 2009	2 911	0	0
Dluhopisy celkem				21 348	18 267	27 719

Pozn.: Hodnota 6M PRIBORu k 31. prosinci 2003 byla 217 bps (2002: 255 bps, 2001: 448 bps).

22. Ostatní pasiva, výnosy a výdaje příštích období

Ostatní pasiva

mil. Kč	2003	2002	2001
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	3 459	6 078	4 296
Zůstatky uspořádacích účtů a otevřené položky	90	17	0
Ostatní závazky z obchodování s cennými papíry a z emise vlastních cenných papírů	104	343	528
Ostatní závazky	962	827	1 285
Dohadné položky pasivní	1 820	2 269	1 769
Daň z příjmu	0	2 797	673
Odložená daň	625	1 124	81
Celkem	7 060	13 455	8 632

Od roku 2003 Banka v souladu s platnými účetními předpisy na daň z příjmů vytváří rezervu, která je zahrnuta v položce *Rezervy na daně*.

Výnosy a výdaje příštích období

Výnosy a výdaje příštích období k 31. prosinci 2003 činily 5 884 mil. Kč (2002: 29 mil. Kč, 2001: 225 mil. Kč). V této položce je zahrnuta záloha na plnění ze státní garance od České konsolidační agentury ve výši 5,862 mil. Kč (viz také bod 2 účetní závěrky).

23. Podřízené závazky

V roce 1998 společnost Komerční Finance, B. V. (dceřiná společnost plně vlastněná Bankou) vydala zaručené podřízené dluhopisy, které byly do 15. května 2003 úročeny pevnou sazbou a po tomto datu proměnlivou sazbou navázanou na šestiměsíční sazbu LIBOR. U těchto podřízených dluhopisů Komerční Finance, B. V., využila opční právo k datu změny výpočtu úrokové platby v květnu 2003 tyto dluhopisy splatit. Tím zároveň došlo i k uhrazení podřízeného závazku Banky a Banka k 31. prosinci 2003 nevykazuje žádný podřízený dluh.

24. Základní kapitál, vlastní akcie a emisní ážio

Základní kapitál Banky, pravomocně zapsaný do obchodního rejstříku dne 11. února 2000, činí 19 004 926 tis. Kč, je představován 38 009 852 ks kmenových akcií o nominální hodnotě 500 Kč (ISIN: CZ0008019106).

Osoby podílející se na základním kapitálu Banky k 31. prosinci 2003 s podílem vyšším než 3 %:

Název společnosti	Sídlo	Podíl na základním kapitálu (%)
SOCIÉTÉ GÉNÉRALE S. A.	29 BLD HAUSSMANN, PARIS	60,353
The Bank of New York ADR Department	101 Barclay Street, New York	5,480

Společnost Sociétés Générale, S. A. jako jediná osoba s kvalifikovanou účastí v Bance, je francouzská akciová společnost založená společenskou smlouvou schválenou rozhodnutím ze dne 4. května 1864 a má status banky. V souladu s legislativními a regulatorními předpisy vztahujícími se na finanční instituce, zejména ustanoveními Měnového a finančního zákoníku, má společnost povinnost dodržovat požadavky obchodních zákonů, konkrétně § 210–1 a následující francouzského obchodního zákoníku, a svých stanov.

The Bank of New York ADR Department je s povolením České národní banky držitelem akcií, ke kterým byly vydány Globální depozitní certifikáty (GDR), jež jsou ve vlastnictví většího počtu zahraničních investorů.

25. Nerozdělený zisk

Za vykazované účetní období 2003 vykazuje Banka zisk ve výši 9 310 mil. Kč. Vedení Banky dosud neschválilo návrh na rozdělení zisku Banky za rok 2003. V souladu s usnesením valné hromady ze dne 19. června 2003 Banka ze zisku 9 229 mil. Kč za rok 2002 rozdělila 1 520 mil. Kč na dividendách (40 Kč na jednu akcii před zdaněním), do rezervního fondu bylo přiděleno 461 mil. Kč, do sociálního fondu 88 mil. Kč a zbyvajících část ve výši 7 160 mil. Kč byla ponechána jako nerozdělený zisk.

26. Oceňovací rozdíly

mil. Kč	Stav k 1. 1. 2003	Zvýšení	Snížení	Stav k 31. 12. 2003
Oceňovací rozdíly				
– z majetku a závazků	0	0	0	0
– ze zajišťovacích derivátů	3 475	34 410	35 961	1 924
– z odložené daně k zajišťovacím derivátům	-1 077	1 283	802	-596
– z přepočtu účastí	-54	160	140	-34
Celkem	2 344	35 853	36 903	1 294

27. Informace o řízení rizik a finančních instrumentech

(A) Úvěrové riziko

Úvěrové hodnocení (rating) dlužníka

Banka kvantifikuje riziko protistrany pomocí ratingu na základě několika kritérií v závislosti na typu a velikosti klienta. Rating klienta pak slouží k propočtu očekávaných rizikových nákladů s přihlédnutím k typu úvěrového produktu a zajištění. Pro podnikové klienty Banka stanovuje rating na základě kvantitativních (finanční výkazy podniku) i kvalitativních kritérií (stupeň hodnocení finančních analytiků). Kvantitativní analýza finančních výkazů je prováděna s použitím několika ukazatelů v závislosti na velikosti klienta (obrat) a jeho typu (výrobní podnik, leasingová společnost, municipalita). Používaná metodika vychází z metodiky používané v rámci celé finanční skupiny Sociétés Générale. Banka rovněž využívá hodnocení externích ratingových agentur a od roku 2003 také informací z Centrálního registru úvěrů (informace o právnických osobách) provozovaného ČNB, kde jsou banky povinny zasílat ČNB příslušné informace. Speciální týmy pravidelně vyhodnocují správnost a přesnost ratingu jednotlivých klientů. Pro fyzické osoby Banka využívá ke stanovení ratingu především kvantitativních kritérií a dále používá také informace z Bankovního registru klientských informací (informace o fyzických osobách – občanech a podnikatelích) provozovaného společností CBCB, a. s.

Banka sleduje koncentrace úvěrového rizika celkově za všechny rozvahové a podrozvahové pozice. Speciálně Banka sleduje koncentrace úvěrového rizika podle odvětví a koncentrace úvěrového rizika v ekonomicky spjatých skupinách klientů. K určení významných koncentrací úvěrového rizika Banka provádí srovnání podílu odvětví ve své rozvahové a podrozvahové pozici a podílu tohoto odvětví v České republice (podíl na HDP). Pro ekonomicky spjaté skupiny klientů Banka sleduje podíl úvěrové expozice ekonomicky spjaté skupiny klientů ke kapitálu Banky.

Charakteristika pohledávek, které nejsou předmětem kategorizace

Banka neklasifikuje v souladu s opatřením ČNB ostatní pohledávky za klienty. Tyto pohledávky jsou tvořeny pohledávkami neúvěrové povahy, které vznikly Bance zejména z platebního styku, podvodných výběrů, bankovních šeků, pohledávky spojené s transakcemi nákupu cenných papírů pro klienty, které nebyly vypořádány, a dále pohledávky vyplývající z obchodně závazkových vztahů, které nejsou finančními činnostmi, zejména poskytnuté provozní zálohy a pohledávky k sociálním institucím. K těmto pohledávkám Banka zpravidla vytváří opravné položky ve výši 100 %, pokud jsou po splatnosti tři měsíce a déle.

Tvorba opravných položek k pohledávkám

Banka vytváří opravné položky k pohledávkám jednotlivých klientů z nekrytého rizika, které představuje výše pohledávky po odečtení hodnoty zajištění. Ke stanovení výše opravných položek se používá konzervativní přístup. Opravná položka je rovna vyšší z hodnoty vypočtené na základě opatření ČNB o klasifikaci pohledávek a výši opravných položek dle jejich klasifikace, a hodnoty opravných položek stanovených na základě interního odhadu výtěžnosti Banky z jednotlivé pohledávky. Banka používá tento postup pro rozvahové i podrozvahové pohledávky. Banka dále vytváří 100% opravnou položku k úrokům po splatnosti a naběhlým úrokům u nestandardních, pochybných a ztrátových pohledávek.

Klasifikační stupeň pohledávek je dle opatření ČNB vypočten s použitím parametrů „vyhodnocení finanční situace klienta“, „počet dní po splatnosti“, „poskytování informací klientem“, „restrukturalizace pohledávky“ a „zahájení likvidace“. Interní hodnocení pohledávky je stanoveno s použitím ratingu protistrany a hodnocení analytiků. Velké úvěrové případy projednávají individuálně výbory pro tvorbu opravných položek (významný podíl úvěrového portfolia Banky je analyzován těmito výbory).

Zajištění pohledávek

Hodnotu zajištění určuje odbor Řízení rizik na základě stanovených diskontních faktorů, které slouží pro ocenění poskytnutého zajištění. Informace o hodnotě zajištění se přenášejí na příslušné klientské účty a slouží k výpočtu nekrytého rizika u jednotlivých pohledávek pro potřeby tvorby opravných položek.

Banka sleduje hodnotu zajištění dvěma způsoby. Na jedné straně sleduje skutečné tržní podmínky, změny právních norem a opatření, které vedou k okamžité úpravě hodnoty zajištění. Na druhé straně jsou hodnoty zajištění přehodnocovány na čtvrtletní bázi odborem Řízení rizik, toto přehodnocení spočívá ve srovnávání skutečné realizace zajištění oproti původnímu ocenění v knihách Banky.

Největší část úvěrového portfolia Banky je zajištěna nemovitostmi, které v současné době tvoří více než polovinu celkové hodnoty zajištění.

Vymáhání pohledávek za dlužníky

Banka ustanovila speciální odbor pro vymáhání pohledávek. Tento odbor se zabývá restrukturalizací úvěrů, vymáháním a prodejem pohledávek a realizací zajištění v souladu se smlouvou mezi Bankou a příslušným klientem.

Nástroje pro realokaci úvěrového rizika

Banka nevyužívá žádné kreditní deriváty pro zajištění nebo realokaci svých úvěrových expozic.

Charakteristika odvolatelných smluvních závazků

Odvolatelné smluvní závazky Banka sleduje stejným způsobem jako neodvolatelné závazky. Riziko je identifikováno na klientské bázi a sledováno měsíčně, netvoří se však žádné opravné položky a rezervy. Tyto závazky Banky tvoří 7 % (2002: 6 %) všech smluvních nečerpaných částek Banky.

Kreditní riziko finančních derivátů

Kreditní riziko finančních derivátů, respektive reprodukční náklady na finanční deriváty, představuje úvěrovou expozici Banky z derivátových kontraktů, tedy vyjadřuje odhad maximální potenciální ztráty Banky v případě, že by protistrany nedostály svým závazkům. Obvykle představuje jen zlomek nominální hodnoty kontraktů. Kreditní riziko každého kontraktu je vyjádřeno úvěrovým ekvivalentem, který je vypočten v souladu s implementovanou metodikou Current Average Risk (CAR) jako průměr odhadovaných potenciálních expozic, kterým banka může být vystavena během zbývajících doby trvání kontraktu. Kreditní riziko je stanoveno na základě typu transakce a zohledňuje mimo jiné tržní hodnotu kontraktu a dobu do splatnosti. Banka denně vyhodnocuje kreditní rizika všech obchodů s finančními deriváty.

K 31. prosinci 2003 byla Banka vystavena kreditnímu riziku z finančních derivátů ve výši 16 093 mil. Kč (2002: 20 791 mil. Kč). Tato částka představuje hrubé reprodukční náklady v tržních cenách k 31. prosinci 2003 pro všechny kontrakty platné k tomuto datu v případě, že by protistrany nesplnily své závazky, a nezohledňuje případné započtení vzájemných závazků a pohledávek.

(B) Tržní riziko

Rozdělení obchodů Banky

Banka je pro účely řízení tržních rizik vnitřně rozdělena na dvě knihy – Tržní knihu a Strukturální knihu. Tržní kniha obsahuje obchody uzavřené dealery Banky na mezibankovním trhu a instrumenty pořízené za účelem obchodování. Strukturální kniha zahrnuje zejména obchodní transakce (poskytování úvěrů, přijímání vkladů, pohledávky a závazky za klienty), zajišťovací transakce v rámci Strukturální knihy a další transakce nezahrnuté do Tržní knihy.

K měření tržních rizik Banka používá zejména systém limitů, které vyplývají z potřeb Banky a zároveň externích požadavků.

Produkty uzavírané Bankou

Banka obchoduje s následujícími produkty, spojenými s tržním rizikem: úvěry a vklady na mezibankovním trhu, měnové operace (spoty, swapy, forwardy), operace na úrokovou míru (úrokové swapy, FRA), pokladniční poukázky a státní dluhopisy, korporátní dluhopisy a další specifické produkty, jako jsou směnky/směnečné programy, cash management pro vybrané klienty apod. Banka neobchoduje na vlastní účet s opcemi, uzavírá pouze back-to-back operace s opcemi.

Banka provádí obchody s deriváty pro obchodování na vlastní účet a na účet klientů a dále pro účely zajištění pozic generujících tržní riziko. Pro zajištění svých pozic Banka využívá zejména úrokové swapy, FRA a měnové swapy.

Banka rovněž uzavřela několik strukturovaných derivátů pro klienty, které jsou navrženy tak, aby splňovaly potřeby klientů na zajištění pozic. Tyto produkty jsou oceňovány s použitím interních modelů; tržní riziko je eliminováno uzavřením pozice back-to-back obchodem.

Deriváty jsou sjednávány pouze na OTC trhu, banka neobchoduje žádné burzovní deriváty.

Tržní riziko Tržní knihy

K měření tržního rizika Tržní knihy Banka používá mimo jiné indikátoru Value at Risk. Hodnota Value at Risk je vypočtena s použitím metody historických simulací a představuje maximální možnou ztrátu daného portfolia v daném časovém horizontu (obvykle v horizontu 1 dne) s pravděpodobností 99 %. Banka využívá analýzy historických scénářů („Back testing“) k ověření přesnosti Value at Risk. Skutečné výsledky obchodní knihy jsou srovnávány s modelovanou hodnotou Value at Risk a banka vyhodnocuje počet překročení intervalu spolehlivosti.

Banka také zavedla denní analýzy šokových scénářů („Stress testing“) všech otevřených pozic v Tržní knize. Jsou definovány šokové scénáře pro hlavní skupiny měn.

Hodnota Globálního Value at Risk na jeden den na hladině významnosti 99 % byla k 31. prosinci 2003: -583 570 EUR (2002: -289 993 EUR). Průměrná hodnota Globálního Value at Risk byla za období 1. ledna 2003 až 31. prosince 2003: -417 072 EUR (2002: -381 579 EUR). Hodnoty Value at Risk byly stanoveny vedením Banky pro oblast řízení rizik.

Tržní riziko Strukturální knihy

Devizová pozice je sledována denně v souladu s opatřením ČNB o kapitálové přiměřenosti bank zahrnující úvěrové a tržní riziko. V rámci Strukturální knihy Banka řídí devizové riziko tak, aby dosáhla minimálních rizikových expozičních. Aby toho mohlo být dosaženo, je devizová pozice Strukturální knihy měřena na denní bázi a následně zajištěna v rámci stanovených pravidel. K zajišťování devizové pozice Strukturální knihy Banka používá standardních meziměnových instrumentů mezibankovního trhu jako jsou meziměnové spoty, forwardy. V rámci regulatorních požadavků je měsíčně reportován ČNB Výkaz o devizové a korunové pozici banky.

Riziko úrokové sazby je ve strukturální knize sledováno a měřeno pomocí statické gapové analýzy, senzitivity úrokového příjmu na paralelní posun výnosové křivky a ukazatele Earnings at Risk (EaR) na čistý úrokový příjem. Ukazatele jsou sledovány odděleně za CZK, USD, EUR a za sumu ostatních cizích měn. Ukazatel EaR udává, o kolik se může maximálně odchýlit plánovaný čistý úrokový příjem v horizontu jednoho roku z titulu pohybu úrokových sazeb na hladině spolehlivosti 99 % oproti výchozí hodnotě. EaR je stanoven na principu stochastické simulace náhodných scénářů vývoje úrokových sazeb a pro každý scénář je stanovena změna úrokového příjmu vzhledem k výchozímu stavu. Výpočet ukazatele EaR na čistý úrokový příjem představuje stress-testing postup pro úrokové riziko v rámci Strukturální knihy.

K zajišťování úrokového rizika Strukturální knihy Banka používá jak standardní derivativní instrumenty mezibankovního trhu, jako jsou FRA a úrokové swapy, tak i vhodné investice do cenných papírů nebo vhodnou volbu úrokových parametrů dalších částí bilance aktiv a pasiv.

(C) Finanční deriváty

Banka vytvořila systém limitů tržních rizik a limitů na protistrany, který slouží k zamezení vzniku nepřiměřených otevřených pozic z důvodu pohybu tržních cen a nepřiměřených úvěrových expozic za jednotlivými klienty. Banka sleduje na denní bázi dodržování všech limitů a v případě jejich překročení přijímá opatření směřující ke snížení rizikové expozice.

V následujících tabulkách jsou uvedeny nominální a reálné hodnoty derivátů v členění na ostatní a zajišťovací.

Finanční deriváty vykazované jako deriváty určené k obchodování:

mil. Kč	Nominální hodnota		Nominální hodnota		Nominální hodnota	
	2003	2003	2002	2002	2001	2001
	Aktiva	Pasiva	Aktiva	Pasiva	Aktiva	Pasiva
Úrokové nástroje						
Úrokové swapy	83 477	83 477	66 307	66 307	60 509	60 509
Úrokové forwardy	159 693	159 693	150 841	150 841	135 051	135 051
Úrokové opce	1 400	1 400	5 600	5 600	4 400	4 400
Úrokové nástroje celkem	244 570	244 570	222 748	222 748	199 960	199 960
Měnové nástroje						
Měnové swapy	42 690	42 578	80 158	80 021	82 884	82 266
Cross currency swapy	10 005	7 672	18 212	14 997	22 279	21 372
Měnové forwardy	3 843	3 805	4 003	3 944	4 513	4 435
Nakoupené opce	3 545	3 567	2 213	2 238	1 231	1 344
Prodané opce	3 567	3 545	2 237	2 213	986	872
Měnové nástroje celkem	63 650	61 167	106 823	103 413	111 893	110 289
Ostatní nástroje						
Úvěrové opce	11	11	14 758	14 758	20 506	20 506
Forwardy na dluhopisy	1 025	1 025	1 139	1 139	1 813	1 81
Forwardy na akcie	2	2	0	0	0	0
Opce na akcie	9	9	0	0	0	0
Ostatní nástroje celkem	1 047	1 047	15 897	15 897	22 319	22 319
Celkem	309 267	306 784	345 468	342 058	334 172	332 568

mil. Kč	Reálná hodnota		Reálná hodnota		Reálná hodnota	
	2003	2003	2002	2002	2001	2001
	kladná	záporná	kladná	záporná	kladná	záporná
Úrokové nástroje						
Úrokové swapy	1 635	1 731	2 662	2 709	1 873	1 847
Úrokové forwardy	62	64	267	333	512	488
Úrokové opce	11	7	216	227	94	89
Úrokové nástroje celkem	1 708	1 802	3 145	3 269	2 479	2 424
Měnové nástroje						
Měnové swapy	876	827	2 431	2 308	2 203	1 634
Cross currency swapy	2 400	56	3 374	166	993	110
Měnové forwardy	73	33	87	30	89	24
Nakoupené opce	43	0	37	0	26	0
Prodané opce	0	43	0	36	0	26
Měnové nástroje celkem	3 392	959	5 929	2 540	3 311	1 794
Ostatní nástroje						
Úvěrové opce	0	0	0	0	0	0
Forwardy na dluhopisy	1	0	1	3	0	0
Forwardy na akcie	0	0	0	0	0	0
Opce na akcie	0	0	0	0	0	0
Ostatní nástroje celkem	1	0	1	3	0	0
Celkem	5 101	2 761	9 075	5 812	5 790	4 218

Finanční deriváty vykazované jako deriváty určené k obchodování v nominálních hodnotách dle zbytkové splatnosti:

mil. Kč	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let	Celkem
Úrokové nástroje				
Úrokové swapy	13 227	52 116	18 134	83 477
Úrokové forwardy	147 573	12 120	0	159 693
Úrokové opce	0	1 400	0	1 400
Úrokové nástroje celkem	160 800	65 636	18 134	244 570
Měnové nástroje				
Měnové swapy	42 690	0	0	42 690
Cross currency swapy	3 100	6 678	227	10 005
Měnové forwardy	3 535	308	0	3 843
Nakoupené opce	3 418	127	0	3 545
Prodané opce	3 439	128	0	3 567
Měnové nástroje celkem	56 182	7 241	227	63 650
Ostatní nástroje				
Úvěrové opce	11	0	0	11
Forwardy na dluhopisy	1 025	0	0	1 025
Forwardy na akcie	2	0	0	2
Opce na akcie	9	0	0	9
Ostatní nástroje celkem	1 047	0	0	1 047
Celkem	218 029	72 877	18 361	309 267

Pozn.: Za zbytkovou splatnost úrokových forwardů (FRA) se považuje doba do data fixace, kdy je odúčtována podrozvaha.

Finanční deriváty vykazované jako zajišťovací:

mil. Kč	Nominální hodnota		Nominální hodnota		Nominální hodnota	
	2003	2003	2002	2002	2001	2001
	Aktiva	Pasiva	Aktiva	Pasiva	Aktiva	Pasiva
Úrokové nástroje						
Úrokové swapy	89 497	89 497	68 641	68 641	65 427	65 427
Úrokové forwardy	0	0	0	0	2 800	2 800
Úrokové nástroje celkem	89 497	89 497	68 641	68 641	68 227	68 227
Celkem	89 497	89 497	68 641	68 641	68 227	68 227

mil. Kč	Reálná hodnota		Reálná hodnota		Reálná hodnota	
	2003	2003	2002	2002	2001	2001
	Aktiva	Pasiva	Aktiva	Pasiva	Aktiva	Pasiva
Úrokové nástroje						
Úrokové swapy	3 914	697	4 715	266	2 033	78
Úrokové forwardy	0	0	0	0	27	0
Úrokové nástroje celkem	3 914	697	4 715	266	2 060	78
Celkem	3 914	697	4 715	266	2 060	78

Zbytková splatnost derivátů vykazovaných jako zajišťovací:

mil. Kč	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let	Celkem
Úrokové swapy	8 300	35 425	45 772	89 497
Celkem	8 300	35 425	45 772	89 497

(D) Riziko úrokové sazby

Riziko úrokové sazby představuje riziko změny hodnoty finančního nástroje v důsledku změny tržních úrokových sazeb. Časové období, po které je úroková sazba finančního nástroje pevně stanovena, indikuje, do jaké míry je tento nástroj vystaven riziku úrokové sazby.

Pro řízení úrokového rizika Banka používá vlastní modely. Cílem těchto modelů je zobrazení očekávaného ekonomického chování klientů Banky v případě změny úrokových sazeb na trhu. Záměrem vedení Banky je řídit riziko fluktuační čistých úrokových výnosů v důsledku změn úrokových sazeb prostřednictvím rozdílové (gapové) analýzy mezi aktivy a pasivy v jednotlivých skupinách. Další informace o řízení úrokového rizika jsou uvedeny v části B tohoto bodu.

Níže uvedená tabulka poskytuje informace o tom, do jaké míry je Banka vystavena riziku úrokové sazby, a je založena buď na smluvní době splatnosti finančních nástrojů nebo, v případě, že se úroková míra těchto nástrojů mění před dobou splatnosti, na datu nového stanovení úrokové míry. V případě, že se jedná o obchod, který nenese informaci o smluvní splatnosti nebo změně sazby, pak je daný objem zobrazen ve sloupci „Nespecifikováno“.

mil. Kč	Do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifi- kováno	Celkem
Aktiva						
Pokladní hotovost, vklady u centrálních bank	2 783	0	0	0	8 967	11 750
Státní bezkuponové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané centrální bankou k refinancování	13 446	11 293	4 042	3 920	0	32 701
Pohledávky za bankami	177 961	4 584	2 849	16 200	174	201 768
Pohledávky za klienty	85 420	36 390	35 037	1 975	1 327	160 149
Dluhové cenné papíry	7 965	1 172	2 806	3 567	0	15 510
Akcie, podílové listy a ostatní podíly	0	0	0	0	233	233
Účasti s podstatným vlivem	0	0	0	0	220	220
Účasti s rozhodujícím vlivem	0	0	0	0	1 204	1 204
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	1 967	1 967
Dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	9 692	9 692
Ostatní aktiva	215	4 148	0	0	10 941	15 304
Náklady a příjmy příštích období	0	0	0	0	899	899
Aktiva celkem	287 790	57 587	44 734	25 662	35 624	451 397
Pasiva						
Závazky vůči bankám	15 932	842	244	0	1 634	18 652
Závazky vůči klientům	95 421	2 559	971	135	216 722	315 808
Závazky z dluhových cenných papírů	35 305	17 190	0	2 911	0	55 406
Ostatní pasiva	3 599	0	0	0	3 461	7 060
Výnosy a výdaje příštích období	0	5 862	0	0	22	5 884
Rezervy	0	0	0	0	8 168	8 168
Pasiva celkem	150 257	26 453	1 215	3 046	230 007	410 978
Čisté úrokové riziko bez podrozvahy						
k 31. 12. 2003	137 533	31 134	43 519	22 616	-194 383	40 419
Podrozvahová aktiva *	69 158	134 153	89 827	50 934	0	344 072
Podrozvahová pasiva *	144 857	129 056	60 216	9 943	0	344 072
Čisté úrokové riziko podrozvahy	-75 699	5 097	29 611	40 991	0	0
Kumulativní úrokové riziko k 31. 12. 2003	61 834	98 065	171 195	234 802	40 419	X
Aktiva celkem k 31. 12. 2002	288 929	49 188	39 831	25 650	42 384	445 982
Pasiva celkem k 31. 12. 2002	162 993	13 494	18 734	245	216 712	412 178
Čisté úrokové riziko bez podrozvahy	125 936	35 694	21 097	25 405	-174 328	33 804
k 31. 12. 2002	-40 350	-6 090	26 679	19 761	0	0
Kumulativní úrokové riziko k 31. 12. 2002	85 586	115 190	162 966	208 132	33 804	x

Pozn.: * V podrozvahových aktivech a pasivech jsou vykázány pohledávky a závazky z úrokových derivátů, které zahrnují úrokové swapy, úrokové forwardy, úrokové opce a cross currency swapy.

(E) Riziko likvidity

Riziko likvidity představuje riziko, že Banka nebude mít dostatek pohotových zdrojů ke splnění závazků vyplývajících z finančních kontraktů. Řízení rizika likvidity vychází ze systému řízení likvidity schváleného představenstvem Banky, který je v souladu s opatřením ČNB o standardech řízení likvidity bank, a jsou jim zároveň pokryty další potřeby/požadavky Banky na řízení rizika likvidity. Sledování likvidity probíhá na celobankovní úrovni, přičemž Tržní knize je zároveň přidělen samostatný limit. Banka stanovila pravidla pro řízení likvidity tak, aby dodržela likviditu za běžných podmínek (základní scénář likvidity) i krizových obdobích (scénář krizové likvidity). Je proto definována sada ukazatelů, pro které jsou stanoveny závazné limity.

Banka denně vypořádává obchody spojené s deriváty, výběry z vkladů overnight, z běžných účtů, ze splatných vkladů, z čerpaných úvěrů a záruk. Zkušenosti Banky dokazují, že výši denních peněžních vypořádání lze předem odhadnout s dostatečnou přesností, a proto Banka stanovuje minimální výši prostředků, která musí být k dispozici, aby bylo možno tato vypořádání uspokojit, a minimální výši u mezibankovních a ostatních půjček, která by pokryla neočekávaně vysoké výběry peněžních prostředků.

Na měsíční bázi se ČNB zasílají výkazy Přehled skutečné zbytkové splatnosti aktiv a pasiv a Přehled odhadované zbytkové splatnosti aktiv a pasiv.

Níže uvedená tabulka obsahuje aktiva, pasiva a vlastní kapitál rozdělená dle zbytkové splatnosti do odpovídajících skupin (zbytková splatnost představuje dobu od data účetní závěrky do data smluvní splatnosti) dle metodiky ČNB. Aktiva a pasiva, která nemají smluvní splatnost, jsou zahrnuta ve skupině „Nespecifikováno“ nebo na požádání. Kategorie na požádání zahrnuje zejména všechny běžné účty bank a klientů.

mil. Kč	Na požádání do 7 dnů	Do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifi- kováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u centrálních bank	8 967	0	0	0	0	2 783	11 750
Státní bezkuponové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané centrální bankou k refinancování	1 732	11 714	11 293	4 042	3 920	0	32 701
Pohledávky za bankami	63 382	114 310	4 552	2 800	16 200	524	201 768
Pohledávky za klienty	3 391	13 012	50 433	43 912	27 115	22 286	160 149
Dluhové cenné papíry	0	1 418	770	3 216	10 106	0	15 510
Akcie, podílové listy a ostatní podíly	0	0	0	0	0	233	233
Účasti s podstatným vlivem	0	0	0	0	0	220	220
Účasti s rozhodujícím vlivem	0	0	0	0	0	1 204	1 204
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	1 967	1 967
Dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0	9 692	9 692
Ostatní aktiva	215	0	4 148	0	0	10 941	15 304
Náklady a příjmy příštích období	0	0	0	0	0	899	899
Aktiva celkem	77 687	140 454	71 196	53 970	57 341	50 749	451 397
Pasiva							
Závazky vůči bankám	9 057	3 290	3 865	2 440	0	0	18 652
Závazky vůči klientům	266 116	38 316	4 634	6 007	735	0	315 808
Závazky z dluhových cenných papírů	26 772	7 110	17 435	1 229	2 860	0	55 406
Ostatní pasiva	2 977	0	1 449	0	0	2 634	7 060
Výnosy a výdaje příštích období	22	0	5 862	0	0	0	5 884
Rezervy	0	0	0	0	0	8 168	8 168
Základní kapitál	0	0	0	0	0	18 952	18 952
Emisní ážio	0	0	0	0	0	117	117
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	0	0	0	0	0	1 652	1 652
Oceňovací rozdíly	0	0	0	0	0	1 294	1 294
Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta z předchozích období	0	0	0	0	0	9 094	9 094
Zisk nebo ztráta za účetní období	0	0	0	0	0	9 310	9 310
Pasiva celkem	304 944	48 716	33 245	9 676	3 595	51 221	451 397

mil. Kč	Na požádání do 7 dnů	Do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespecifi- kováno	Celkem
Čisté riziko likvidity rozvahy							
k 31. 12. 2003	-227 257	91 738	37 951	44 294	53 746	-472	0
Podrozvahová aktiva *	14 564	32 930	57 541	19 855	5 179	25 605	155 674
Podrozvahová pasiva *	14 375	27 135	16 232	7 578	1 180	777	67 277
Čisté riziko likvidity podrozvahy							
k 31. 12. 2003	189	5 795	41 309	12 277	3 999	24 828	88 397
Aktiva celkem k 31. 12. 2002	90 681	120 062	33 015	66 443	59 710	76 071	445 982
Pasiva celkem k 31. 12. 2002	276 599	52 982	25 484	31 038	9 385	50 494	445 982
Čisté riziko likvidity rozvahy							
k 31. 12. 2002	-185 918	67 080	7 531	35 405	50 325	25 577	0
Čisté riziko likvidity podrozvahy							
k 31. 12. 2002	144	9 617	33 627	19 024	11 595	22 487	96 494

Pozn.: * V podrozvahových aktivech a pasivech jsou zahrnuty pohledávky a závazky z měnových spotových, pevných termínových a opčních kontraktů a dále pohledávky a závazky ze záruk, akreditivů a úvěrových příslibů.

(F) Celkové částky majetku a závazků v cizích měnách

mil. Kč	2003	2002	2001
Aktiva			
v Kč	414 880	385 157	338 732
v cizí měně	36 517	60 825	90 927
Celková aktiva	451 397	445 982	429 659
Pasiva			
v Kč	409 240	394 218	366 450
v cizí měně	42 157	51 764	63 209
Celková pasiva	451 397	445 982	429 659
Podrozvahová aktiva			
v Kč	418 508	438 200	394 298
v cizí měně	85 914	92 713	84 694
Celková podrozvahová aktiva	504 422	530 913	478 992
Podrozvahová pasiva			
v Kč	745 989	753 294	720 535
v cizí měně	85 758	106 625	118 067
Celková podrozvahová pasiva	831 747	859 919	838 602

(G) Operační riziko

Banka v současné době neprovádí sledování a řízení operačního rizika na centrální bázi, operační riziko je sledováno na úrovni jednotlivých organizačních jednotek. Ve vazbě na uvažované zavedení kapitálového požadavku k operačnímu riziku Banka od poloviny roku 2003 centrálně sleduje významné případy operačního rizika a reportuje je mateřské společnosti. Vedení Banky v současné době neuvažuje o implementaci dalších nástrojů k měření a řízení operačního rizika.

(H) Právní riziko

Banka pravidelně sleduje a vyhodnocuje pasivní právní spory vedené proti Bance, a to v členění dle odhadu výše rizika prohry v kategoriích s nízkým (pod 50 %), středním a vysokým rizikem. K pokrytí potenciálních závazků v souvislosti s právními spory Banka vytváří rezervu ve výši žalované částky pro všechny pasivní právní spory s pravděpodobností prohry vyšší než 50 %. Banka rovněž řídí právní riziko prostřednictvím přehodnocování kontraktů, do kterých vstupuje, z titulu právního rizika.

28. Potenciální pohledávky a závazky

Soudní spory

Banka k 31. prosinci 2003 posoudila soudní spory vedené proti Bance. Na základě posouzení portfolia jednotlivých významných sporů z hlediska rizika možné prohry sporu a částek, které jsou předmětem sporu, Banka vykazuje rezervu na tyto spory ve výši 435 mil. Kč (2002: 458 mil. Kč, 2001: 75 mil. Kč). Banka rovněž vytvořila rezervu ve výši 92 mil. Kč (2002: 64 mil. Kč, 2001: 24 mil. Kč) na náklady spojené s případným zaplacením příslušenství žalované částky v jednom ze sporů.

Banka k 31. prosinci 2003 posoudila soudní spory vedené Bankou proti jiným subjektům. Podle informací Banky mohou některé subjekty žalované Bankou podat protižalobu. Banka se bude ve všech případných soudních sporech bránit a na základě stanoviska interních i externích právních poradců se domnívá, že žádný uplatněný nárok nebude mít výrazný dopad na její finanční pozici. Ve spojitosti s těmito záležitostmi Banka nevytvořila žádnou rezervu.

Pohledávky ze záruk

Jedná se o neodvolatelné potvrzení, že Banka provede platby v případě, že klient nebude moci splnit své závazky ke třetím stranám. Tato potvrzení nesou stejné riziko jako úvěry, a proto k nim Banka vytváří rezervy podle stejného algoritmu jako k úvěrům.

Kapitálové závazky

K 31. prosinci 2003 měla Banka kapitálové závazky ve výši 84 mil. Kč (2002: 202 mil. Kč, 2001: 88 mil. Kč) spojené se stávajícími investičními projekty. Vedení Banky věří, že budoucí výnosy a finanční prostředky budou postačovat k pokrytí tohoto závazku.

Pohledávky z akreditivů

Dokumentární akreditivy představují písemný neodvolatelný závazek Banky, vystavený na základě žádosti jejího klienta (příkazce), že poskytne třetí osobě nebo na její řad (příjemci, pověřenému) určité plnění, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky. Podmínkou otevření akreditivu je zajištění jeho krytí, tj. nelze otevřít akreditiv nezajištěným krytím. Banka k nim vytváří rezervy podle stejného algoritmu jako k úvěrům.

Přísliby úvěrů, nečerpané úvěry a kontokorentní rámce, povolené debety běžných účtů

Mezi nejvýznamnější podrozvahové položky patří hodnoty nevyčerpaných rámců kontokorentních úvěrů a povolených debetů, nečerpané úvěry, vydané úvěrové přísliby a nečerpané rámcové obchody. Základním účelem příslibů je zajistit, aby finanční prostředky byly klientům k dispozici v okamžiku, kdy o ně požádají. Přísliby úvěrů představují nevyužitá oprávnění k poskytnutí finančních prostředků ve formě úvěrů, záruk či stand-by linek. Přísliby úvěrů vydané Bankou zahrnují vydané přísliby úvěrů či záruk a dále nečerpané částky úvěrů, kontokorentních rámců a povolené debety běžných účtů. Přísliby odvolatelné jsou Bankou vydané přísliby úvěrů či záruk, které jsou podmíněny dodržením určitých podmínek ze strany klienta (včetně podmínky, že nedojde ke zhoršení bonity klienta). Neodvolatelné přísliby představují nečerpané částky úvěrů, kontokorentních rámců a povolené debety běžných účtů, neboť vyplývají z úvěrových smluvních podmínek.

Potenciální pohledávky a závazky zahrnují:

mil. Kč	2003	2002	2001
Neplatební záruky vč. příslibů neplatebních záruk	8 629	7 541	5 523
Platební záruky vč. příslibů platebních záruk	4 157	13 605	12 547
Otevřené odb./imp. akreditivy nekryté	575	942	667
Stand by akreditivy nekryté	846	471	782
Závazky ze záruk	14 207	22 559	19 519
Přijaté směnky, akcepty a indosamenty	62	0	20
Budoucí možné závazky celkem	14 269	22 559	19 539
Přísliby úvěrů a nevyčerpané úvěrové rámce	13 734	13 717	15 648
Nečerpané úvěry	20 520	23 743	15 767
Potvrzené dod./exp. akreditivy	149	15	5
Nevyčerpané kontokorentní rámce a debety běžných účtů	30 487	26 393	20 855
Nevyčerpané eskontní rámce	510	908	0
Nevyčerpané limity Rámcové smlouvy o poskytování finančních služeb	10 954	9 771	0
Ostatní závazky a nevyčerpané rámce celkem	76 354	74 547	52 275
Otevřené odb./imp. akreditivy kryté	42	96	298
Stand by akreditivy kryté	1	59	0
Budoucí možné odvolatelné a neodvolatelné závazky celkem	90 666	97 261	72 112

Řada kontokorentních rámců je poskytnuta významným klientům Banky z řad českých společností, které jsou součástí mezinárodních skupin nebo které jsou ve vlastnictví státu. Z celkové výše příslibů, rámcových smluv poskytnutých Bankou představují 6 220 mil. Kč (2002: 5 852 mil. Kč, 2001: 8 971 mil. Kč) závazky odvolatelné. Veškeré další přísliby, nečerpané části úvěrů, kontokorentních rámců a povolených debetů jsou neodvolatelné a nepodléhají dalšímu schválení ze strany Banky.

Platební záruky poskytnuté společnosti Komerční Finance, B. V., v souvislosti s vydanými podřízenými dluhopisy této dceřiné společnosti Banky (k 31. prosinci 2002 ve výši 6 028 mil. Kč, k 31. prosinci 2001 ve výši 7 252 mil. Kč) byly ukončeny v souladu s předčasným splacením dluhopisů podle emisních podmínek (viz také bod 23 účetní závěrky).

Instrumenty typu credit default swap zachycené jako poskytnuté bankovní záruky (v roce 2002 ve výši 100 mil. EUR, v roce 2001 ve výši 100 mil. EUR) byly ukončeny v celém objemu ve čtvrtém čtvrtletí 2003.

Riziko spojené s potenciálními pohledávkami a závazky je posuzováno obdobně jako u úvěrů klientům s přihlédnutím k finanční situaci subjektu, za který Banka vydává záruku, a s přihlédnutím k poskytnutému zajištění. K 31. prosinci 2003 Banka měla na tato rizika rezervy v celkové výši 1 213 mil. Kč (2002: 2 315 mil. Kč, 2001: 1 852 mil. Kč).

29. Osoby se zvláštním vztahem k Bance

V následující tabulce je uveden přehled úvěrů poskytnutých společností ve finanční skupině a jejich vkladů v Bance:

mil. Kč	2003	2002	2001
Společnost			
Komerční banka Bratislava, a. s.	0	1	86
CAC LEASING, a. s.	x	886	890
Factoring KB, a. s.	265	199	311
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	113	238	662
MUZO, a. s.	318	406	495
Úvěry celkem	696	1 730	2 444
Komerční pojišťovna, a. s.	273	484	275
Komerční banka Bratislava, a. s.	2	131	11
CAC LEASING, a. s.	x	12	6
Factoring KB, a. s.	64	84	56
Investiční kapitálová společnost KB, a. s.	139	25	26
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	102	2	82
MUZO, a. s.	32	55	81
ASIS, a. s., v likvidaci	8	51	18
ALL IN, a.s., v likvidaci	23	23	20
Reflexim, a. s.	x	15	17
Penzijní fond Komerční banky, a. s.	0	441	75
A-TRADE, a. s.	x	x	30
Vklady celkem	643	1 323	697

Banka v letech 2003 ani 2002 nerealizovala žádné významné náklady ani výnosy vůči společnostem finanční skupiny Banky.

Pohledávky a závazky vůči společnostem skupiny Société Générale

Mezi hlavní pohledávky ke společnostem skupiny Société Générale patří:

mil. Kč	2003	2002
Společnost		
Société Générale London	0	362
Société Générale Paris	19 991	18 743
Société Générale Tokyo	0	80
Sogelease ČR, a. s.	x	10
Franfinance Consumer Credit, s. r. o.	400	x
Franfinance Czech Republic, s. r. o.	1 077	0
SGBT Luxembourg	407	0
Celkem	21 875	19 195

Mezi hlavní závazky ke společnostem skupiny Sociétés Générale patří:

mil. Kč	2003	2002
Společnost		
Franfinance Czech Republic s. r. o.	52	357
SG Finance Praha, a. s.	x	76
SGBT Luxembourg	29	19
Sociétés Générale Warsaw	38	31
Sociétés Générale Paris	1 796	1 282
Franfinance Consumer Credit, s. r. o.	27	x
Sociétés Générale, pobočka Praha	x	45
Sogelease ČR, a. s.	x	56
Celkem	1 942	1 866

Hlavní pohledávky a závazky ke společnostem skupiny Sociétés Générale zahrnují zejména zůstatky běžných účtů, nostro a loro účtů, poskytnuté úvěry, úvěry a vklady na mezibankovním trhu, a dále dluhopisy pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování (viz také bod 13 této účetní závěrky).

K 31. prosinci 2003 Banka dále vykazovala vůči skupině Sociétés Générale podrozvahová aktiva v nominální hodnotě 49 091 mil. Kč (2002: 8 069 mil. Kč) a podrozvahová pasiva v nominální hodnotě 40 332 mil. Kč (2002: 11 481 mil. Kč). Jedná se především o měnové forwardy, spotové operace a úrokové swapy a o přijaté záruky za úvěrové pohledávky.

Banka ke konci roku 2003 evidovala i jiné pohledávky a závazky za společnostmi skupiny Sociétés Générale, které jsou však svou výší nevýznamné.

V průběhu roku 2003 Banka realizovala vůči Sociétés Générale Paris celkové čisté výnosy ve výši 718 mil. Kč (2002: 76 mil. Kč) a celkové čisté náklady ve výši 591 mil. Kč (2002: 494 mil. Kč). Položky výnosů představují výnosové úroky z dluhopisů pořízených v primárních emisích neurčených k obchodování vydaných Sociétés Générale Paris (viz také bod 17 účetní závěrky), výnosy z mezibankovních depozit a poplatky z operací s cennými papíry. Položky nákladů tvoří náklady na mezibankovní depozita, čistá ztráta z finančních operací a náklady související s poskytnutím manažerských a poradenských služeb.

Banka v letech 2003 ani 2002 nevykazovala pohledávky za členy svých statutárních orgánů nebo jinými fyzickými osobami se zvláštním vztahem k Bance (2001: 3 mil. Kč).

Odměňování a akciový odměňovací program členů představenstva a dozorčí rady

Odměny vyplacené členům představenstva a dozorčí rady během roku byly následující:

mil. Kč	2003	2002	2001
Odměny členům představenstva *	47	41	206
Odměny členům dozorčí rady **	3	4	29
Odměny členům řídicího orgánu (výbor ředitelů) ***	64	66	21
Celkem	114	111	256

Pozn.: * U odměn členům představenstva se jedná o vyplacené peněžní částky v roce 2003 současným i bývalým členům představenstva vyplývající z mandátních i manažerských smluv bez bonusu za rok 2003, u expatriotů se jedná o částky odměn člena představenstva bez bonusu za rok 2003 a ostatní odměny a benefity plynoucí ze smlouvy o přidělování expatriotů.

** U odměn členům dozorčí rady se jedná o vyplacené peněžní částky v roce 2003 současným i bývalým členům dozorčí rady.

*** Odměny členům výboru ředitelů jsou souhrnem všech vyplacených odměn a benefitů v roce 2003 z manažerských smluv a v případě expatriotů na základě smlouvy o přidělování expatriotů. V této položce nejsou uvedeny žádné odměny členů představenstva (jsou uvedeny v položce odměny členům představenstva). Všichni členové představenstva jsou zároveň členy výboru ředitelů.

	2003	2002	2001
Počet členů představenstva	6	6	5
Počet členů dozorčí rady	9	9	9
Počet členů řídicích orgánů (výbor ředitelů)	20*	18*	15*

Pozn.: * V těchto počtech jsou i všichni členové představenstva, kteří jsou zároveň členy výboru ředitelů.

K 31. prosinci 2003 je vytvořena rezerva na akciový odměňovací program ve výši 18 mil. Kč (2002: 35 mil. Kč, 2001: 9 mil. Kč) a dohadná položka na bonusy představenstva ve výši 22 mil. Kč (2002: 15 mil. Kč, 2001: 11 mil. Kč).

V rámci akciového motivačního programu mají někteří členové dozorčí rady Banky právo nakoupit v první polovině roku 2004 předem stanovený počet řádných akcií Banky za cenu 500 Kč za akcii („call opce“). Členové dozorčí rady mají právo, nikoli však povinnost, prodat tyto akcie Bance za cenu 1 000 Kč za akcii za předpokladu, že tyto akcie byly drženy po minimální stanovenou dobu („put opce“). Náklady na využití těchto opcí jsou neseny Bankou. Počet akcií, na které mohou členové akciového motivačního programu uplatnit svá práva, činí 13 680 akcií (2002: 18 240 akcií). Platnost tohoto akciového motivačního programu končí v polovině roku 2004.

30. Události po datu účetní závěrky

Po datu účetní závěrky nedošlo do data schválení této účetní závěrky k žádným významným událostem.

Nekonsolidované výkazy dle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS) k 31. prosinci 2003

Nekonsolidovaný výkaz zisků a ztrát za rok 2003

mil. Kč	2003	2002
Přijaté úroky	20 085	25 315
Placené úroky	-8 148	-12 868
Čisté úrokové výnosy	11 937	12 447
Čisté poplatky a provize	8 711	8 320
Čistý zisk/ztráta z finančních operací	800	1 426
Ostatní výnosy	441	404
Čisté provozní výnosy	21 889	22 597
Provozní náklady	-9 711	-10 100
Odpisy a tvorba ostatních rezerv	-1 347	-1 653
Náklady na restrukturalizaci	-670	-1 007
Provozní náklady celkem	-11 728	-12 760
Zisk před tvorbou rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů a investic a daní z příjmů	10 161	9 837
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům	2 480	2 532
Tvorba rezerv a opravných položek k cenným papírům	-74	-759
Tvorba rezerv a opravných položek k majetkovým účastem	716	-339
Tvorba rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů a investic	3 122	1 434
Zisk/ztráta před daní z příjmů	13 283	11 271
Daň z příjmů	-4 021	-2 508
Čistý zisk/ztráta	9 262	8 763
Zisk/ztráta na akcii (Kč)	243,68	230,55

Nekonsolidovaná rozvaha k 31. prosinci 2003

mil. Kč	2003	2002
Aktiva		
Hotovost a běžné účty u bank	12 340	14 377
Pohledávky za bankami	201 638	199 729
Cenné papíry k obchodování	25 674	9 277
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	9 015	13 790
Pohledávky za Českou konsolidační agenturou	24 303	35 440
Úvěry klientům (čisté)	130 900	121 154
Cenné papíry k prodeji	22 673	24 390
Cenné papíry držené do splatnosti	97	2 476
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	7 237	5 704
Odložená daňová pohledávka	496	902
Majetkové účasti	1 424	1 588
Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (čistý)	11 768	10 926
Aktiva celkem	447 565	439 753
Pasiva		
Závazky vůči bankám	18 959	22 549
Závazky vůči klientům	349 505	341 114
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	3 458	6 078
Dluhopisy	21 348	18 267
Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva	11 796	7 947
Daň z příjmů	1 449	2 796
Odložený daňový závazek	651	1 144
Podřízený dluh	0	6 100
Pasiva celkem	407 166	405 995
Vlastní kapitál		
Základní kapitál	19 005	19 005
Emisní ážio, rezervy a fondy	21 394	14 753
Vlastní kapitál celkem	40 399	33 758
Pasiva a vlastní kapitál celkem	447 565	439 753

Nekonsolidovaný výkaz změny kapitálu za rok 2003

mil. Kč	Základní kapitál	Ostat. rezervní, kapitálové fondy a nerozdělený zisk *	Fond na kompenzaci	Rezerva na zajišťovací instrumenty	Rozdíly z přecenění	Celkem
Konečný zůstatek k 31. prosinci 2001	19 005	3 768	9	872	-56	23 598
Zajištění peněžních toků						
– čistá reálná hodnota, po odečtení daně	0	0	0	2 216	0	2 216
– převod do čistého zisku, po odečtení daně	0	0	0	-689	0	-689
Kurzové rozdíly z přecenění investic v zahraničí	0	0	0	0	2	2
Vlastní akcie, ostatní	0	280	0	0	0	280
Rezerva na akciový motivační program	0	0	26	0	0	26
Výplata dividend	0	-437	0	0	0	-437
Čistý zisk za období	0	8 763	0	0	0	8 763
Konečný zůstatek k 31. prosinci 2002	19 005	12 374	35	2 398	-54	33 758
Zajištění peněžních toků						
– čistá reálná hodnota, po odečtení daně	0	0	0	124	0	124
– převod do čistého zisku, po odečtení daně	0	0	0	-1 194	0	-1 194
Kurzové rozdíly z přecenění investic v zahraničí	0	0	0	0	20	20
Vlastní akcie, ostatní	0	-34	0	0	0	-34
Rezerva na akciový motivační program	0	0	-17	0	0	-17
Výplata dividend	0	-1 520	0	0	0	-1 520
Čistý zisk za období	0	9 262	0	0	0	9 262
Konečný zůstatek k 31. prosinci 2003	19 005	20 082	18	1 328	-34	40 399

Pozn.: * Ostatní rezervní, kapitálové fondy a nerozdělený zisk zahrnují povinné rezervní fondy, ostatní fondy ze zisku a nerozdělený zisk.

Nekonsolidovaný výkaz peněžních toků za rok 2003

mil. Kč	2003	2003	2002	2002
Peněžní tok z provozní činnosti				
Přijaté úroky, poplatky a provize	29 352		36 758	
Placené úroky, poplatky a provize	-7 886		-12 378	
Ostatní přijaté příjmy	885		1 107	
Platby zaměstnancům, dodavatelům a ostatní platby	-11 963		-8 107	
Provozní peněžní tok před změnou provozních aktiv a provozních pasiv	10 388		17 380	
Pohledávky za bankami	-2 149		-43 842	
Úvěry klientům	1 976		27 686	
Cenné papíry k obchodování	-16 381		-5 598	
Ostatní aktiva	98		-1 535	
Zvýšení/snížení provozních aktiv celkem:	-16 456		-23 289	
Závazky vůči bankám	-3 885		-6 642	
Závazky vůči klientům	8 470		19 105	
Ostatní pasiva	7 013		-1 952	
Zvýšení/snížení provozních pasiv celkem:	11 598		10 511	
Čistá hotovost z provozních činností před zdaněním	5 530		4 602	
Zaplacená daň ze zisku	-4 975		-1 417	
Čistá hotovost z provozní činnosti		555		3 185
Peněžní tok z investiční činnosti				
Přijaté dividendy	288		221	
Nákup cenných papírů do splatnosti	0		-2 446	
Splatnost cenných papírů do splatnosti	2 237		884	
Nákup cenných papírů k prodeji	-4 765		-8 098	
Prodej cenných papírů k prodeji	5 836		15 102	
Nákup hmotného a nehmotného investičního majetku	-2 644		-1 040	
Prodej hmotného a nehmotného investičního majetku	481		533	
Nákup majetkových účastí	0		-989	
Prodej majetkových účastí	900		11	
Čistá hotovost z investiční činnosti		2 333		4 178
Peněžní tok z finanční činnosti				
Vyplacené dividendy	-1 510		-437	
Podřízený dluh	-5 466		-585	
Emitované dluhopisy	2 555		0	
Splacené dluhopisy	-913		-10 372	
Čistá hotovost z finančních činností		-5 334		-11 394
Čisté zvýšení/snížení hotovosti a peněžních ekvivalentů	-2 446		-4 030	
Hotovost a peněžní ekvivalenty na začátku období	13 124		17 154	
Hotovost a jiné likvidní prostředky na konci období		10 678		13 124

Konsolidované výkazy a příloha účetní závěrky dle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS) k 31. prosinci 2003

Zpráva nezávislého auditora pro akcionáře Komerční banky, a. s.

Provedli jsme audity přiložených konsolidovaných rozvah společnosti Komerční banka, a. s., a jejích dceřiných společností („Skupina“) k 31. prosinci 2003 a 2002 a souvisejících výkazů zisků a ztrát, peněžních toků a změn vlastního kapitálu za roky 2003 a 2002. Za sestavení těchto účetních závěrek je odpovědné vedení banky. Naší odpovědností je vyjádřit názor na účetní závěrku jako celek na základě provedených auditů.

Naše audity jsme provedli v souladu s Mezinárodními standardy auditu. Tyto standardy vyžadují, abychom plánovali a provedli audit s cílem získat přiměřenou míru jistoty, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření účetních záznamů a dalších informací prokazujících údaje v účetní závěrce. Audit také zahrnuje posouzení účetních postupů a významných odhadů použitých bankou při sestavení závěrky a posouzení celkové prezentace účetní závěrky. Domníváme se, že provedené audity dávají přiměřený základ pro vyslovení výroku na účetní závěrky.

Podle našeho názoru konsolidované účetní závěrky ve všech významných aspektech věrně zobrazují finanční situaci Skupiny k 31. prosinci 2003 a 2002 a výsledky jejího hospodaření, peněžní toky a změny vlastního kapitálu za roky 2003 a 2002 v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví.

V Praze dne 18. března 2004.

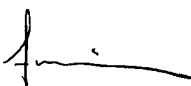
Deloitte & Touche

Auditorská společnost:

Deloitte & Touche spol. s r.o.

Osvědčení č. 79

Zastoupená:

Frederic Maziere

na základě plné moci

Odpovědný auditor:

Michal Petrman

Osvědčení č. 1105

Member of
Deloitte Touche Tohmatsu

Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty za rok 2003

mil. Kč	Pozn.	2003	2002
Přijaté úroky	5	20 362	25 595
Placené úroky	5	-8 196	-12 904
Čisté úrokové výnosy		12 166	12 691
Čisté poplatky a provize	6	9 075	8 595
Čistý zisk/ztráta z finančních operací	7	708	1 433
Ostatní výnosy	8	588	2 640
Čisté provozní výnosy		22 537	25 359
Provozní náklady	9	-10 288	-12 461
Odpisy a tvorba ostatních rezerv	10	-1 551	-1 810
Náklady na restrukturalizaci	11	-674	-1 085
Provozní náklady celkem		-12 513	-15 356
Zisk/ztráta z vyřazení společností z konsolidace	12	12	-1
Výnosy z majetkových účastí v přidružených společnostech	12	433	21
Zisk před tvorbou rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů a investic a daní z příjmů		10 469	10 023
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům		2 477	2 522
Tvorba rezerv a opravných položek k cenným papírům		-74	-759
Tvorba rezerv a opravných položek k majetkovým účastem		24	-5
Tvorba rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů a investic	13	2 427	1 758
Zisk/ztráta před daní z příjmů		12 896	11 781
Daň z příjmů	14	-4 166	-2 661
Čistý zisk/ztráta bez menšinových podílů		8 730	9 120
Menšinový zisk/ztráta		-61	-94
Čistý zisk/ztráta		8 669	9 026
Zisk/ztráta na akcii (Kč)	16	228,07	237,46

Připojená příloha je nedílnou součástí tohoto konsolidovaného výkazu zisků a ztrát.

Konsolidovaná rozvaha k 31. prosinci 2003

mil. Kč	Pozn.	2003	2002
Aktiva			
Hotovost a běžné účty u bank	17	12 449	14 508
Pohledávky za bankami	18	202 123	200 239
Cenné papíry k obchodování	19	26 105	9 786
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	36	9 023	13 815
Pohledávky za Českou konsolidační agenturou	20	24 303	35 440
Úvěry klientům (čisté)	21	132 988	122 978
Cenné papíry k prodeji	22	27 556	27 037
Cenné papíry držené do splatnosti	23	248	243
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	24	7 746	7 504
Odložená daňová pohledávka	31	510	905
Majetkové účasti v přidružených a nekonsolidovaných společnostech	25	876	1 643
Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (čistý)	26	12 736	11 994
Aktiva celkem		456 663	446 092
Pasiva			
Závazky vůči bankám	27	20 085	24 297
Závazky vůči klientům	28	353 569	341 708
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	38	3 474	6 131
Dluhopisy	29	21 024	17 943
Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva	30	14 742	12 687
Daň z příjmů	14	1 443	2 840
Odložený daňový závazek	31	679	1 168
Podřízený dluh	32	0	3 720
Pasiva celkem		415 016	410 494
Vlastní kapitál			
Základní kapitál	33	19 005	19 005
Emisní ážio, rezervy a fondy		22 396	16 361
Vlastní kapitál celkem		41 401	35 366
Menšinový vlastní kapitál		246	232
Pasiva a vlastní kapitál celkem		456 663	446 092

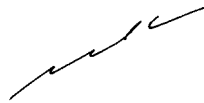
Připojená příloha je nedílnou součástí této konsolidované rozvahy.

Tyto výkazy a příloha k účetní závěrce byly schváleny představenstvem dne 18. března 2004.

Jménem představenstva podepsali:

Alexis Juan
předseda představenstva a generální ředitel

Philippe Rucheton
člen představenstva a finanční ředitel

Konsolidovaný výkaz změny kapitálu za rok 2003

mil. Kč	Základní kapitál	Ostatní rezervní a kapitálové fondy, nerozdělený zisk *	Fond na kompenzaci	Rezerva na zajišťovací instrumenty	Rozdíly z přecenění	Celkem
Konečný zůstatek k 31. prosinci 2001	19 005	5 096	9	872	-56	24 927
Zajištění peněžních toků						
– čistá reálná hodnota, po odečtení daně	0	0	0	2 232	0	2 232
– převod do čistého zisku, po odečtení daně	0	0	0	-689	0	-689
Kurzové rozdíly z přecenění investic v zahraničí	0	0	0	0	1	1
Vlastní akcie, ostatní	0	280	0	0	0	280
Rezerva na akciový motivační program	0	0	26	0	0	26
Výplata dividend	0	-437	0	0	0	-437
Čistá zisk za období	0	9 026	0	0	0	9 026
Konečný zůstatek k 31. prosinci 2002	19 005	13 966	35	2 415	-55	35 366
Zajištění peněžních toků						
– čistá reálná hodnota, po odečtení daně	0	0	0	124	0	124
– převod do čistého zisku, po odečtení daně	0	0	0	-1 211	0	-1 211
Kurzové rozdíly z přecenění investic v zahraničí	0	0	0	0	25	25
Vlastní akcie, ostatní	0	-35	0	0	0	-35
Rezerva na akciový motivační program	0	0	-17	0	0	-17
Výplata dividend	0	-1 520	0	0	0	-1 520
Čistá zisk za období	0	8 669	0	0	0	8 669
Konečný zůstatek k 31. prosinci 2003	19 005	21 080	18	1 328	-30	41 401

Pozn.: * Ostatní rezervní a kapitálové fondy a nerozdělený zisk zahrnují povinné rezervní fondy, ostatní fondy ze zisku a nerozdělený zisk.

Připojená příloha je nedílnou součástí konsolidovaného výkazu změny kapitálu.

Konsolidovaný výkaz peněžních toků za rok 2003

mil. Kč	2003	2003	2002	2002
Peněžní tok z provozní činnosti				
Přijaté úroky, poplatky a provize	30 170		37 020	
Placené úroky, poplatky a provize	-7 892		-12 243	
Ostatní přijaté příjmy	385		4 083	
Platby zaměstnancům, dodavatelům a ostatní platby	-12 336		-10 784	
Provozní peněžní tok před změnou provozních aktiv a provozních pasiv	10 327		18 076	
Pohledávky za bankami	-2 133		-43 607	
Úvěry klientům	1 786		27 550	
Cenné papíry k obchodování	-16 301		-5 402	
Ostatní aktiva	-461		-934	
Zvýšení/snížení provozních aktiv celkem:	-17 109		-22 393	
Závazky vůči bankám	-4 612		-6 874	
Závazky vůči klientům	11 683		18 219	
Ostatní pasiva	7 926		-2 632	
Zvýšení/snížení provozních pasiv celkem:	14 997		8 713	
Čistá hotovost z provozních činností před zdaněním	8 215		4 396	
Zaplacená daň ze zisku	-5 134		-1 499	
Čistá hotovost z provozní činnosti		3 081		2 897
Peněžní tok z investiční činnosti				
Přijaté dividendy	249		153	
Nákup cenných papírů do splatnosti	0		-2 141	
Splatnost cenných papírů do splatnosti	2		884	
Nákup cenných papírů k prodeji	-7 234		-8 966	
Prodej cenných papírů k prodeji	6 089		15 102	
Nákup dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	-2 804		-1 134	
Prodej dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	513		542	
Nákup majetkových účastí	0		0	
Prodej majetkových účastí	1 006		11	
Čistá hotovost z investiční činnosti		-2 179		4 451
Peněžní tok z finanční činnosti				
Vyplacené dividendy	-1 510		-437	
Vyplacené dividendy menšinovým podílníkům	-48		-51	
Podřízený dluh	-3 464		0	
Emitované dluhopisy	2 555		0	
Splacené dluhopisy	-913		-10 915	
Čistá hotovost z finančních činností		-3 380		-11 403
Čisté snížení/zvýšení hotovosti a peněžních ekvivalentů	-2 478		-4 055	
Hotovost a peněžní ekvivalenty na začátku období	13 260		17 315	
Hotovost a jiné likvidní prostředky na konci období (viz bod 34)		10 782		13 260

Připojená příloha je nedílnou součástí konsolidovaného výkazu cash flow.

Příloha ke konsolidované účetní závěrce dle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS) k 31. prosinci 2003

1. Hlavní činnosti

Komerční banka, a. s., (dále jen „Banka“) spolu s 11 dceřinými a přidruženými společnostmi tvoří finanční skupinu Komerční banky, a. s., (dále jen „Skupina“). Mateřskou společností Skupiny je Banka, která je zapsána v obchodním rejstříku v České republice jako akciová společnost. K hlavním činnostem Banky patří:

- I. poskytování úvěrů a záruk v české a cizí měně;
- II. přijímání a ukládání vkladů v české a cizí měně;
- III. vedení běžných a termínovaných účtů v české a cizí měně;
- IV. poskytování bankovních služeb v rozsáhlé síti poboček v České republice;
- V. devizové operace na mezibankovním peněžním trhu;
- VI. bankovní služby zahraničnímu obchodu;
- VII. bankovní služby v oblasti kapitálových trhů.

Banka generuje převážnou část výnosů Skupiny a rozhodujícím způsobem se podílí na aktivech a pasivech Skupiny.

Banka sídlí na adrese Na Příkopě 33, čp. 969, 114 07 Praha 1.

Skupina působí vedle České republiky prostřednictvím dceřiné společnosti Komerční banka Bratislava, a. s., ve Slovenské republice a prostřednictvím dceřiné společnosti Komerční Finance, B. V., v Nizozemí (zvláštní jednoúčelová společnost, jejímž cílem je získávat finanční prostředky pro Skupinu na mezinárodních finančních trzích).

Kmenové akcie Banky jsou veřejně obchodovatelné na Burze cenných papírů v Praze. Majoritním vlastníkem Banky je francouzská banka Société Générale, která vlastní 60,35 % (rok 2002: 60,35 %) akcií Banky.

Hlavní činnosti společností s rozhodujícím vlivem Banky k 31. prosinci 2003

Název podniku	Přímý podíl (%)	Skupinový podíl (%)	Hlavní činnost	Sídlo
ALL IN, a. s., v likvidaci	100,0	100,0	Oceňování nemovitostí	Praha
Investiční kapitálová společnost KB, a. s.	100,0	100,0	Kolektivní investování	Praha
Penzijní fond Komerční banky, a. s.	100,0	100,0	Penzijní připojištění	Praha
Komerční banka Bratislava, a. s.	100,0	100,0	Bankovní služby	Bratislava
Komerční pojišťovna, a. s.	100,0	100,0	Pojišťovací činnost	Praha
Komerční Finance, B. V.	100,0	100,0	Financování	Amsterdam
Factoring KB, a. s.	100,0	100,0	Factoring	Praha
ASIS, a. s., v likvidaci	100,0	100,0	Podpůrné činnosti (informační technologie)	Praha
MUZO, a. s.	49,9	49,9	Podpora platebního styku	Praha

V červnu roku 2003 Skupina prodala svůj 100% podíl ve společnosti Reflexim, a. s.

Společnost ASIS, a. s., 100% majetková účast Banky, vstoupila v červnu do likvidace a její ukončení se předpokládá v prvním pololetí roku 2004.

Společnost MUZO, a. s., Banka konsoliduje plnou metodou, protože podle názoru vedení měla Banka možnost vykonávat – přímo nebo nepřímo – kontrolu nad finančními a provozními aspekty činnosti této společnosti.

Penzijní fond Komerční banky, a. s., Banka nekonsoliduje, protože se na tuto společnost vztahuje regulační omezení na rozdělení zisku. V prosinci roku 2003 Banka uzavřela smlouvu o prodeji 52,6 % akcií společnosti MUZO, a. s., (49,9 % přímá majetková účast Banky a 2,7 % nepřímá majetková účast Banky prostřednictvím opční smlouvy) za cenu 34,7 mil. USD. Transakce byla vypořádána a její výsledek byl zobrazen v účetnictví Banky v únoru 2004.

Komerční pojišťovna, a. s., v roce 2002 vykázala ztrátu zejména s ohledem na náklady spojené s restrukturalizačními opatřeními, výši vzniklých škod v oblasti průmyslového pojištění v souvislosti s povodněmi, které postihly Českou republiku v srpnu 2002, a dále také s ohledem na zvýšenou tvorbu technických rezerv životního pojištění v souvislosti s pokračujícím poklesem tržních úrokových sazeb v České republice v průběhu roku 2002. V roce 2003 došlo u Komerční pojišťovny, a. s., k dalším ztrátám ve vazbě na restrukturalizační proces a dále ke snížení vlastního kapitálu vlivem přecenění investic do cenných papírů.

Pokles vlastního kapitálu Komerční pojišťovny, a. s., v průběhu roku 2003 ovlivnil rozhodnutí Banky o tvorbě opravné položky k majetkové účasti ve výši 92 mil. Kč. Koncem roku 2003 Banka jako 100% akcionář Komerční pojišťovny, a. s., rozhodla o zvýšení vlastního kapitálu této společnosti s cílem kompenzovat ztráty vykázané v roce 2003 a v předchozích letech. Zvýšení vlastního kapitálu v celkové výši 200 mil. Kč proběhne a bude zobrazeno v účetnictví Banky v roce 2004.

V září 2003 Banka uzavřela smlouvu o zvýšení základního kapitálu společnosti Franfinance Consumer Credit, s. r. o., ze 120 mil. Kč na 245 mil. Kč, a stala se tak většinovým vlastníkem společnosti s podílem 51 %. Vzhledem k tomu, že zvýšení základního kapitálu nebylo k 31. prosinci 2003 zapsáno v obchodním rejstříku, Banka nevykazuje majetkovou účast ve společnosti Franfinance Consumer Credit, s. r. o., v účetní závěrce k 31. prosinci 2003. Prostředky ve výši 125 mil. Kč poskytnuté Bankou na zvýšení základního kapitálu společnosti jsou vykázány v položce ostatní aktiva v rámci *Nákladů a příjmů příštích období a ostatních aktiv*. Zápis zvýšení základního kapitálu společnosti a zobrazení výsledku transakce v účetnictví Banky proběhly v únoru 2004. Společnost Franfinance Consumer Credit, s. r. o., v prosinci 2003 nakoupila 100 % akcií společnosti Essox leasing, a. s. Tato transakce byla vypořádána v roce 2003.

Hlavní činnosti společností s podstatným vlivem Banky k 31. prosinci 2003

Název podniku	Přímý podíl (%)	Skupinový podíl (%)	Hlavní činnost	Sídlo
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	40,0	40,0	Stavební spoření	Praha
CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s.	20,0	20,0	Sběr dat pro hodnocení kreditního rizika	Praha

V červnu 2003 Skupina prodala svůj 50% podíl ve společnosti CAC LEASING, a. s., a 30% podíl ve společnosti CAC LEASING Slovakia, a. s.

2. Události roku 2003

Výplata dividendy Banky za rok 2002

Valná hromada Banky dne 19. června 2003 rozhodla o výplatě dividend za rok 2002 ve výši 40 Kč na jednu akcii před zdaněním. Pro výplatu dividend tak bylo určeno 1 520 mil. Kč z celkového zisku po zdanění podle českých účetních standardů ve výši 9 229 mil. Kč.

Prodej části rizikových úvěrů

Dne 29. listopadu 2002 Banka uzavřela rámcovou smlouvu o prodeji rizikových úvěrových pohledávek skupině GE Capital (dále „GE“). Na základě této smlouvy a následného dodatku došlo v průběhu prvního pololetí roku 2003 k postoupení rizikových úvěrů v celkové nominální hodnotě 15 545 mil. Kč za prodejní cenu 2 655 mil. Kč, zahrnující úvěrovou angažovanost a odepsané pohledávky z předchozích období.

Nominální hodnota 15 545 mil. Kč postupovaných rizikových úvěrů se skládá z těchto částí:

– Pohledávky kryté státní garancí	4 217 mil. Kč
– Pohledávky ostatní	4 915 mil. Kč
– Odepsané pohledávky z předchozích období	6 413 mil. Kč

V průběhu postoupení pohledávek a vypořádání platby došlo v souladu s ustanoveními smlouvy k nevýznamným odchylkám oproti původnímu rozsahu transakce.

Banka zachytila ve svých finančních výkazech k 31. prosinci 2002 dopad transakce prodeje rizikových pohledávek podle ekonomické podstaty. Prodané pohledávky byly ponechány v aktivech Banky, přičemž Banka provedla jejich přecenění podle prodejních cen sjednaných s GE. V první polovině roku 2003 byly prodané pohledávky odúčtovány z rozvahy Banky k datu jejich převodu GE. Souhrnný dopad postoupení pohledávek GE do výkazu zisků a ztrát byl v průběhu roku 2003 nevýznamný.

Státní garance na krytí ztrát z rizikových aktiv Banky

Dne 29. prosince 2000 byla uzavřena mezi Konsolidační bankou Praha, s. p. ú., a Komerční bankou, a. s., podle zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, smlouva o garanci vybraného portfolia klasifikovaných rozvahových a podrozvahových pohledávek Banky podle stavu (čistá účetní hodnota) k 31. prosinci 2000. Období rozhodné pro stanovení výše plnění ze záruky skončilo 31. prosince 2003, přičemž plnění z realizovaných ztrát budou vypořádána v roce 2004.

Banka na základě této smlouvy pravidelně čtvrtletně předkládala České konsolidační agentuře (dříve Konsolidační bance) zprávu o výsledcích správy aktiv a očekávaných ztrátách z angažovaností, na které se vztahuje státní garance.

Celková ohlášená ztráta na garantovaném portfoliu úvěrových angažovaností dosáhla 5 370 mil. Kč ke konci roku 2003, z čehož 5 % představuje participaci Banky a je kryto opravnými položkami, a 5 102 mil. Kč bude požadováno jako plnění od České konsolidační agentury. V souladu se smluvními podmínkami Banka obdržela ke konci prosince 2003 od České konsolidační agentury zálohu ve výši 5 862 mil. Kč, která bude použita pro vypořádání plnění ze státní záruky v roce 2004.

Státní záruka byla posouzena Evropskou komisí podle pravidel Evropské unie o státní pomoci. Komise vydala rozhodnutí, že státní garance poskytnutá Bance byla v souladu s pravidly Evropské unie o státní pomoci. Toto rozhodnutí platí i v případě, že vypořádání státní garance proběhne až po datu vstupu České republiky do Evropské unie.

3. Základní účetní pravidla

Základní účetní pravidla použitá při sestavování této konsolidované účetní závěrky jsou uvedena níže.

(a) Účetní principy

Konsolidovaná účetní závěrka byla sestavena v souladu s mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví („IFRS“) platnými pro období k 31. prosinci 2003 a vychází z principu časového rozlišení, kdy transakce a další skutečnosti jsou uznány v době jejich vzniku a zaúčtovány v účetní závěrce v období, ke kterému se vztahují, a dále z předpokladu trvání podniku. Účetní závěrka obsahuje rozvalu, výkaz zisků a ztrát, výkaz změn kapitálu, výkaz o peněžních tocích a přílohu k finančním výkazům.

Konsolidovaná účetní závěrka je sestavena v historických cenách, přičemž cenné papíry určené k prodeji, finanční aktiva a pasiva k obchodování a všechny deriváty jsou přeceněny na tržní hodnotu. Aktiva, která nejsou přeceňována na reálnou hodnotu a u nichž došlo ke snížení hodnoty, jsou vykázána v čisté realizovatelné hodnotě.

Společnosti Skupiny vedou účetní knihy a pravidelně připravují předepsané výkazy podle českých účetních standardů a účetních standardů platných v dalších zemích, ve kterých Skupina působí. Účetní data jsou podkladem pro sestavení finančních výkazů, přičemž Skupina provádí reklasifikace a úpravy dat, aby zajistila soulad s mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví. V některých případech byly vykazované údaje minulého účetního období přepočteny tak, aby jejich klasifikace odpovídala prezentaci běžného účetního období.

Prezentace konsolidované účetní závěrky v souladu s mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví vyžaduje, aby vedení Skupiny provádělo odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv i podmíněných aktiv a pasiv k datu sestavení účetní závěrky a nákladů a výnosů v příslušném účetním období. Tyto odhady jsou založeny na informacích dostupných k datu sestavení účetní závěrky a mohou se od skutečných výsledků lišit.

Skupina vykazuje finanční údaje v českých korunách (Kč) s přesností na miliony Kč.

(b) Principy konsolidace

Dceřiné společnosti (tj. společnosti, v nichž Banka vlastní – přímo či nepřímo – více než polovinu hlasovacích práv nebo jinak vykonává kontrolu nad jejich činností) byly plně konsolidovány. Dceřiné společnosti jsou do konsolidace zahrnuty od data, k němuž je na Banku převedena kontrola nad společnostmi, do data, kdy Banka kontrolu přestane vykonávat. Do konsolidace nejsou zahrnuty žádné transakce mezi podniky ve Skupině.

Majetkové účasti v nekonsolidovaných společnostech jsou vykázány v konsolidované rozvaze v pořizovací ceně upravené o opravné položky. Majetkové podíly ve společnostech s podstatným vlivem jsou zaúčtovány ekvivalenční metodou. Mezi tyto společnosti patří subjekty, v nichž Skupina drží 20 až 50 % hlasovacích práv a v nichž Skupina uplatňuje podstatný vliv, nikoli však vliv rozhodující. V souladu s ekvivalenční metodou konsolidace jsou ve výkazu zisků a ztrát zaúčtovány podíly Skupiny na hospodářském výsledku společností s podstatným vlivem za běžné období. Podíl Skupiny ve společnosti s podstatným vlivem je v rozvaze vykázán v hodnotě, která zohledňuje podíl Skupiny na čistém kapitálu společností s podstatným vlivem a zahrnuje konsolidační rozdíl vyplývající z pořízení podílu.

(c) Vykazování operací v cizích měnách

Aktiva a pasiva v cizí měně jsou vykázána v účetní závěrce v Kč s použitím směnného kurzu České národní banky (ČNB) platného k datu sestavení účetní závěrky. Výnosy a náklady v cizích měnách jsou v účetním systému Skupiny zachyceny v Kč, a v účetní závěrce jsou tedy vykázány přepočtené směnným kurzem platným k datu transakce. Zisky nebo ztráty vyplývající ze změn směnných kurzů po dni transakce jsou vykázány v položce *Čistý zisk/ztráta z finančních operací*. Čistý zisk z přecenění majetkových účastí je vykázán jako součást vlastního kapitálu v části *Rozdíly z přecenění*.

(d) Poskytnuté úvěry a opravné položky na ztráty z úvěrů

Úvěry poskytnuté Skupinou ve formě přímého postoupení finančních prostředků danému klientovi jsou klasifikovány jako poskytnuté úvěry a jsou vykazovány v zůstatkové hodnotě. Veškeré úvěry a pohledávky jsou zaúčtovány v okamžiku poskytnutí finančních prostředků klientům.

Úvěry klientům a finančním institucím jsou vykázány v zůstatkové hodnotě snížené o opravné položky. Další informace k tvorbě opravných položek jsou uvedeny v bodě 38 této účetní závěrky.

Skupina vyměřuje klientům úroky z prodlení od okamžiku, kdy je část pohledávky po splatnosti. Dle předpisů Skupiny nemohou být úroky z prodlení kryty zajištěním k úvěru klienta. Úroky z prodlení jsou vykazovány jako *Úrokové výnosy* až v okamžiku jejich úhrady.

Skupina drží všeobecnou rezervu na ztráty z rozvahových a podrozvahových úvěrových pohledávek. Část všeobecné rezervy vztahující se k rozvahovým aktivům slouží k pokrytí rizika ztrát, o kterém se vedení Skupiny domnívá, že existuje v úvěrovém portfoliu k datu účetní závěrky, potenciální ztráty však není možné přiřadit konkrétním pohledávkám.

Skupina odepisuje ztrátové úvěry, u kterých klient není schopen dále plnit své závazky, proti vytvořeným opravným položkám na ztráty z úvěrů. Výnosy z odepsaných pohledávek jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát v položce *Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům*.

(e) Cenné papíry

Cenné papíry držené Skupinou jsou členěny do portfolií v souladu se záměrem Skupiny při jejich nabytí a se strategií Skupiny pro investice do cenných papírů. Skupina zařazuje cenné papíry do portfolií k obchodování, k prodeji a do portfolia cenných papírů držených do splatnosti. Od roku 2002 Skupina rovněž vykazuje cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování, které se vykazují společně s úvěry. Základní rozdíl mezi portfolii spočívá v přístupu k oceňování cenných papírů a vykazování jejich reálných hodnot ve finančních výkazech.

Veškeré cenné papíry v držení Skupiny jsou zachyceny v okamžiku vypořádání nákupu v pořizovací ceně, která u kuponových dluhopisů zahrnuje čistou cenu pořízení a naběhlý kupon, jejíž součástí jsou přímé transakční náklady spojené s nákupem cenných papírů. Obchody s cennými papíry, které nesplňují podmínku obvyklého vypořádání na příslušném trhu s cennými papíry (tj. termín vypořádání stanovený platnými zákony nebo zvyklostmi daného trhu), jsou účtovány jako finanční deriváty a v okamžiku vypořádání nákupu jsou zachyceny v rozvaze v reálné hodnotě. U dluhových cenných papírů je cena pořízení postupně zvyšována o nabíhající úrokové výnosy s použitím efektivní úrokové míry. Úrokovými výnosy se rozumí nabíhající rozdíl mezi nominální hodnotou cenného papíru a pořizovací cenou a dále nabíhající kupon.

Výnosy z dividend z cenných papírů jsou zachyceny v okamžiku vzniku nároku na výplatu dividendy a jsou vykázány v rozvaze jako pohledávka v položce *Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva* a ve výkazu zisků a ztrát jako výnos v položce *Čistý zisk/ztráta z finančních operací*. V okamžiku fyzické výplaty dividendy je pohledávka vypořádána proti inkasovaným peněžním prostředkům. Obchody s vlastními akciemi (kapitálový nástroj) ovlivňují přímo vlastní kapitál Skupiny.

Cenné papíry k obchodování

Cenné papíry v portfoliu k obchodování jsou cenné papíry (akcie, dluhopisy, pokladniční poukázky, směnky a podílové listy) nabyté Skupinou za účelem tvorby zisku z pohybů cen v krátkodobém časovém horizontu. Po prvotním zaúčtování jsou tyto cenné papíry zachyceny a dále vykazovány v reálné hodnotě, která odpovídá ceně, za niž jsou cenné papíry obchodovány na burzách cenných papírů, a popřípadě na jiných veřejných trzích cenných papírů.

Nerealizované zisky a ztráty z přecenění finančních aktiv na reálnou hodnotu, stejně jako realizované zisky a ztráty, jsou zachyceny ve výkazu zisků a ztrát jako výnos v položce *Čistý zisk/ztráta z finančních operací*.

Všechny smlouvy o nákupu a prodeji cenných papírů k obchodování s termínem vypořádání stanoveným platnými zákony nebo zvyklostmi daného trhu (nákup a prodej s obvyklým termínem vypořádání) jsou vedené jako spotové transakce. Transakce nesplňující podmínku obvyklého vypořádání jsou vykázány jako finanční deriváty.

Cenné papíry držené do splatnosti

Cenné papíry držené do splatnosti jsou cenné papíry s fixními či určitelnými platbami a pevnou splatností, které Skupina zamýšlí a zároveň je schopna držet do jejich splatnosti. Cenné papíry držené do splatnosti jsou oceňovány naběhlou hodnotou s použitím efektivní úrokové míry.

Skupina posuzuje pravidelně, zda došlo ke snížení hodnoty cenných papírů držených v portfoliu do splatnosti. U finančního aktiva dochází ke snížení hodnoty, jestliže je jeho účetní hodnota vyšší než jeho odhadovaná realizovatelná hodnota, jež je rovna současné hodnotě očekávaných budoucích peněžních toků diskontovaných s použitím původní efektivní úrokové sazby daného finančního nástroje. Výše ztráty ze snížení hodnoty aktiv vykazovaných v čisté ceně pořízení je rovna rozdílu mezi účetní hodnotou aktiva a jeho realizovatelnou hodnotou. V případě, že došlo ke snížení hodnoty aktiv, vytváří Skupina opravné položky, které jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát v položce *Tvorba rezerv a opravných položek k cenným papírům*.

Cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování

Cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování jsou cenné papíry získané za poskytnutí peněz, zboží nebo služeb přímo dlužníkovi. Cenné papíry pořízené v primárních emisích jsou oceňovány stejným způsobem jako cenné papíry držené do splatnosti. Tyto cenné papíry jsou v rozvaze vykazovány společně s pohledávkami za bankami nebo za klienty.

Cenné papíry k prodeji

Cenné papíry k prodeji jsou cenné papíry, které nejsou klasifikovány jako aktiva k obchodování ani jako aktiva držená do splatnosti ani jako aktiva pořízená v primárních emisích neurčená k obchodování. Součástí tohoto portfolia jsou akcie, dluhopisy včetně cenných papírů zajištěných aktivy a podílové listy. Cenné papíry jsou oceňovány stejným způsobem jako cenné papíry k obchodování.

Pokud cena, za kterou je cenný papír obchodován na burzách cenných papírů, neexistuje, je reálná hodnota v případě dluhopisů určena na bázi současné hodnoty budoucích peněžních toků a v případě nekótovaných majetkových cenných papírů na bázi podílů ceny/výnosů (price/earnings ratio) nebo ceny/peněžního toku (price/cashflow ratios) upravených tak, aby odpovídaly podmínkám společnosti, která je emitentem akcií.

Jestliže majetkové cenné papíry nelze ocenit žádným z výše uvedených postupů ani za použití jiných metod ocenění, jsou majetkové cenné papíry oceněny pořizovací cenou.

Skupina posuzuje pravidelně, zda došlo k trvalému snížení hodnoty cenných papírů držených v portfoliu k prodeji. U finančního aktiva dochází ke snížení hodnoty, jestliže je jeho účetní hodnota vyšší než jeho odhadovaná realizovatelná hodnota, jež je rovna současné hodnotě očekávaných budoucích peněžních toků diskontovaných s použitím původní efektivní úrokové sazby daného finančního nástroje. Výše ztráty ze snížení hodnoty aktiv vykazovaných v čisté ceně pořízení je rovna rozdílu mezi účetní hodnotou aktiva a jeho realizovatelnou hodnotou. V případě, že došlo ke snížení hodnoty aktiv, vytváří Skupina opravné položky, které jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát v položce *Tvorba rezerv a opravných položek k cenným papírům*.

(f) Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je oceněn pořizovací cenou sníženou o oprávky a opravné položky na snížení hodnoty majetku. Dlouhodobý majetek se odepisuje nepřímou formou oprávek. Odpisy se provádějí ze vstupní ceny dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku rovnoměrně po dobu ekonomické životnosti. Odepisovány nejsou pozemky a nedokončené investice.

Během účetního období byly uplatněny následující životnosti v letech:

Stroje a zařízení, výpočetní technika, dopravní prostředky	4
Inventář, účelové stroje a zařízení	6
Energetické stroje a zařízení	12
Rozvodná zařízení	20
Budovy a stavby	30

Skupina pravidelně posuzuje hodnotu svého majetku z hlediska možného snížení jeho hodnoty. V případě, že je účetní hodnota majetku vyšší než jeho odhadovaná realizovatelná hodnota, Skupina přecení majetek na jeho realizovatelnou hodnotu. V případě, že je identifikován nepotřebný majetek, vedení Skupiny určí výši opravné položky ke snížení hodnoty majetku. U vlastního majetku se pro výpočet opravné položky vychází z čisté prodejní ceny stanovené na základě posudků provedených nezávislým znalcem, která je snížena o odhad nákladů spojených s prodejem daného majetku. U najatého majetku se pro výpočet opravné položky bere v úvahu čistá současná hodnota budoucích nákladů a zbytková hodnota případného technického zhodnocení.

Náklady spojené s údržbou a opravami jsou zaúčtovány přímo do výkazu zisků a ztrát v okamžiku jejich vzniku.

(g) Leasing

Aktiva ve finančním leasingu, se kterými souvisí obdobná práva a závazky, jaká přísluší aktivům vlastním, jsou kapitalizována ve své reálné hodnotě a jsou odepisována po dobu životnosti majetku. Kapitálová složka budoucích leasingových závazků je účtována jako závazek, zatímco úroková složka je zúčtována do zisků a ztrát po dobu trvání pronájmu tak, aby zatížení z dlužných splátek bylo rovnoměrné.

Splátky dle smluv o provozním leasingu jsou účtovány rovnoměrně po dobu trvání nájmu. Pokud je provozní nájem ukončen před uplynutím doby nájmu, jsou veškeré platby, které mají být pronajímateli uhrazeny ve formě pokut, zaúčtovány do nákladů v období, ve kterém došlo k ukončení leasingu.

(h) Rezerva na záruky a ostatní podrozvahové úvěrové závazky

Skupina vykazuje rezervu jen tehdy, když:

- má současný závazek (smluvní nebo mimosmluvní), který je důsledkem konkrétní události v minulosti,
- je pravděpodobné, že k vyrovnání takového závazku bude nezbytný odtok prostředků představujících úbytek ekonomického prospěchu,
- může být proveden spolehlivý odhad částky závazku.

Skupina dále vytváří restrukturalizační rezervu. Rezervu na restrukturalizační náklady Skupina tvoří pouze, pokud vytvořila restrukturalizační plán a zahájila jeho implementaci nebo oznámila hlavní rysy tohoto plánu. Informace o restrukturalizačních nákladech identifikovaných Skupinou jsou uvedeny v bodě 11.

V rámci svých běžných činností Skupina vstupuje do úvěrových závazků, které jsou účtovány v podrozvaze a zahrnují zejména záruky, akreditivy a přísliby úvěrů. Odhadované ztráty z těchto závazků jsou kryty specifickou rezervou dle stejných principů, jak je uvedeno výše v bodě 3 (d).

(i) Zaměstnanecké požitky

Skupina poskytuje svým zaměstnancům požitky za jejich věrnost vůči zaměstnavateli a při odchodu do starobního nebo invalidního důchodu.

Nárok na tyto požitky vzniká v prvním případě, pokud je zaměstnanec v nepřetržitém pracovním poměru stanovený počet let, v druhém případě, pokud je zaměstnanec v pracovním poměru do dosažení důchodového věku nebo nároku na invalidní důchod a pokud byl v zaměstnaneckém poměru po minimálně stanovenou dobu.

Očekávané výdaje související s těmito požitky jsou účtovány na aktuální bázi po dobu zaměstnaneckého poměru formou rezervy, při použití účetní metodiky podobné metodice používané pro požitkově definované penzijní plány. Při stanovování parametrů modelu Skupina vychází z aktuálních údajů o zaměstnancích (délka pracovního poměru ve společnosti, věk, pohlaví, základní mzda) a dále z odhadů na základě sledovaných časových řad údajů o zaměstnancích Skupiny (očekávaný úbytek stávajících zaměstnanců) a dalších odhadů (výše odměn, očekávaný nárůst mezd, předpokládaná výše sociálního a zdravotního pojištění, očekávaná diskontní míra).

Skupina dále přispívá svým zaměstnancům na penzijní připojištění a kapitálové životní pojištění. Náklady spojené s těmito příspěvky jsou Skupinou nesený v okamžiku jejich vzniku.

(j) Emitované dluhopisy

Dluhopisy emitované Skupinou jsou vykazovány v amortizované hodnotě s použitím efektivní úrokové míry. Úrokové náklady z emise vlastních dluhopisů jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát v položce *Placené úroky*.

V případě nabytí vlastních dluhopisů dochází k jejich odúčtování, kterým je zachycena ekonomická podstata transakce jako splacení závazku Skupiny, a tedy ke snížení pasiv v položce *Dluhopisy*. Zisky a ztráty spojené s nabytím vlastních dluhopisů jsou zachyceny v položce *Čistý zisk/ztráta z finančních operací*.

(k) Účtování výnosů a nákladů

Úrokové výnosy a náklady související se všemi úročenými instrumenty jsou zaúčtovány do výkazu zisků a ztrát v období, se kterým věcně i časově souvisí za použití efektivní úrokové míry. Úrokové výnosy zahrnují kupony z cenných papírů s pevným výnosem a cenných papírů určených k obchodování a časově rozlišený diskont a prémii z pokladničních poukázek a dalších diskontovaných instrumentů. Úroky u ztrátových úvěrů jsou účtovány případ od případu a na tuto částku je vytvořena odpovídající opravná položka zahrnutá do specifických opravných položek. Úroky z prodlení jsou zahrnuty do úrokových výnosů v okamžiku jejich zaplacení dlužníkem. Poplatky a provize jsou lineárně rozlišovány po období, se kterým věcně a časově souvisí.

(l) Daně

Daně jsou počítány v souladu s ustanoveními příslušného zákona České republiky a zákonů platných v zemích, ve kterých Skupina působí, na základě zisku vykázaného ve výkazu zisků a ztrát sestaveného podle českých účetních standardů a účetních standardů dalších zemí.

Odložená daň z příjmů se stanovuje použitím závazkové metody na základě všech dočasných rozdílů mezi daňovými základy aktiv a pasiv a jejich účetními hodnotami pro účely finančních výkazů. Odložená daň z příjmů je počítána pomocí daňových sazeb platných v obdobích, kdy se odhaduje uplatnění dočasného daňového rozdílu. Základní dočasné rozdíly vznikají při odepisování dlouhodobého hmotného majetku, u opravných položek k úvěrům a u daňových ztrát převáděných do dalších období. Odložená daňová pohledávka související s převáděním nepoužitých daňových ztrát a ostatními dočasnými rozdíly se zúčtovává do výše, v jaké je pravděpodobné, že bude moci být v budoucnosti realizována.

Odložená daň vznikající v důsledku zajištění peněžních toků, kdy je o změně reálné hodnoty účtováno přímo na účty vlastního kapitálu, je rovněž účtována přímo ve prospěch nebo k tíži vlastního kapitálu a je následně zachycena do výkazu zisků a ztrát spolu s odloženým ziskem nebo ztrátou.

(m) Operace prodeje a zpětného odkupu

Cenné papíry prodané v rámci repo operací jsou zachyceny v rozvaze na straně aktiv v položce *Cenné papíry k obchodování*, resp. *k prodeji* a odpovídající závazek je vykázán na straně pasiv v položce *Závazky vůči bankám* nebo *Závazky vůči klientům*. Cenné papíry nabyté prostřednictvím reverzní repo operace jsou vykázány v rozvaze na straně aktiv v položce *Pohledávky za bankami* nebo v položce *Úvěry klientům* proti snížení hotovosti v položce *Hotovost a běžné účty u bank*. Rozdíl mezi prodejní a nákupní cenou je považován za úrok a je časově rozlišován do nákladů/výnosů po celou dobu trvání repo operace za použití efektivní úrokové míry.

V případě prodeje cenného papíru získaného jako zajištění v rámci reverzní repo operace Skupina zachycuje v rozvaze závazek z cenného papíru, který je přečeňován na reálnou hodnotu.

(n) Finanční deriváty a zajišťovací operace

Skupina v rámci své běžné činnosti provádí operace s finančními deriváty, které pro Skupinu představují finanční instrumenty s velmi nízkou počáteční investicí ve srovnání s nominální hodnotou kontraktu. Mezi finanční deriváty užívané Skupinou patří úrokové a měnové forwardy, swapy, deriváty na bázi cenných papírů a opce. Skupina používá finanční deriváty k zajištění úrokového a měnového rizika, kterému je vystavena v důsledku svých operací na finančních trzích. Skupina také působí jako zprostředkovatel finančních derivátů pro některé klienty.

Finanční deriváty jsou prvotně zachyceny v rozvaze v ceně pořízení (zahrnující transakční náklady) a následně jsou přeceněny na reálnou hodnotu. Reálná hodnota je získána na základě kótovaných tržních cen, modelů diskontovaných peněžních toků nebo případně modelů ocenění opcí. Všechny finanční deriváty jsou vykazovány jako aktiva v případě kladné reálné hodnoty a jako pasiva v případě záporné reálné hodnoty.

V některých případech jsou deriváty součástí jiných finančních nástrojů, jako jsou např. konverzní opce v konvertibilních dluhopisech, a jsou považovány za samostatné deriváty v případě, že ekonomické rysy tohoto derivátu a rizika s ním spojená nesouvisí úzce s ekonomickými rysy hostitelské smlouvy a s riziky s ní spojenými a hostitelská smlouva není oceněna reálnou hodnotou, jejíž změny by se promítaly do zisků a ztrát ve výkazu zisků a ztrát.

Změny reálných hodnot derivátů určených k obchodování jsou promítány přímo do výkazu zisků a ztrát v položce *Čistý zisk/ztráta z finančních operací*.

K datu uzavření smlouvy o finančním derivátu Skupina klasifikuje některé deriváty buď jako (i) zajištění reálné hodnoty zachyceného aktiva nebo pasiva (zajištění reálné hodnoty), nebo (ii) zajištění budoucího peněžního toku vyplývajícího ze zaúčtovaného aktiva nebo pasiva, očekávané transakce, nebo pevného příslibu (zajištění peněžních toků). Účtování o zajištění se vztahuje k finančním derivátům, které jsou klasifikovány jako zajišťovací, v návaznosti na splnění definovaných podmínek.

Kritéria Skupiny, která musejí být splněna, aby mohlo být o derivátu účtováno jako o zajištění, jsou následující:

- a) odpovídají strategii Skupiny v řízení rizik,
- b) na počátku zajištění je zajišťovací vztah formálně zdokumentován, dokumentace obsahuje identifikace zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů, vymezení rizika, které je předmětem zajištění, přístup k zjišťování a doložení efektivnosti zajištění,
- c) zajištění je efektivní, tzn. že na počátku a po celé vykazované období jsou změny reálných hodnot nebo peněžní toky zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů téměř vyrovnány (v rozmezí 80 % – 125 %).

Změny reálných hodnot derivátů, které jsou klasifikovány jako zajištění reálné hodnoty a splňují podmínky pro zachycení jako zajištění reálné hodnoty a které se ukážou jako vysoce účinné ve vztahu k zajišťovanému riziku, jsou zachyceny do výkazu zisků a ztrát spolu s příslušnou změnou reálné hodnoty zajištěného aktiva nebo pasiva, které souvisí s tímto konkrétním zajišťovaným rizikem. Neefektivní část zajištění je účtována přímo do výkazu zisků a ztrát do položky *Čistý zisk/ztráta z finančních operací*.

V případě, že zajištění již nesplňuje kritéria pro účtování o zajištění, odepisuje se úprava účetní hodnoty zajištěného úročeného finančního nástroje do hospodářského výsledku po období do splatnosti.

Změny reálných hodnot derivátů, které jsou klasifikovány jako zajištění peněžních toků a splňují podmínky pro zachycení jako zajištění peněžních toků a které se ukáží jako vysoce účinné ve vztahu k zajišťovanému riziku, jsou vykázány v rezervě pro zajišťovací instrumenty, která tvoří součást vlastního kapitálu. Zůstatky zaúčtované do vlastního kapitálu jsou převáděny do výkazu zisků a ztrát a klasifikovány jako náklady a výnosy v období, ve kterém zajištěné aktivum nebo pasivum ovlivní výkaz zisků a ztrát. Neefektivní část zajištění je účtována přímo do výkazu zisků a ztrát do položky *Čistý zisk/ztráta z finančních operací*.

I když některé finanční deriváty z hlediska rizikových pozic Skupiny představují ekonomické zajištění, nespĺňují podmínky pro účtování o zajištění stanovené v IAS 39, a jsou proto vykazovány jako deriváty určené k obchodování a související zisky a ztráty ze změn reálné hodnoty jsou promítány do výkazu zisků a ztrát v položce *Čistý zisk/ztráta z finančních operací*.

Reálné hodnoty finančních derivátů klasifikovaných jako zajišťovací a určené k obchodování jsou uvedeny v bodě 38 přílohy k účetní závěrce.

(o) Regulační požadavky

Banky v rámci Skupiny musí dodržovat regulační požadavky příslušných centrálních bank. Mezi tyto požadavky patří limity a další omezení pro kapitálovou přiměřenost bank, klasifikaci úvěrů a podrozvahových závazků, tvorbu opravných položek a rezerv k pokrytí úvěrového rizika spojeného s klienty bank, pro likviditu, výši úrokového rizika a měnové pozice bank.

Obdobně podléhají regulatorním požadavkům další společnosti ve Skupině, zejména v oblasti pojišťovnictví a kolektivního investování.

(p) Technické rezervy

Skupina tvoří technické rezervy v souladu se zákonem č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví.

Rezerva pojistného životních pojištění

Rezerva pojistného životních pojištění je tvořena jako souhrn rezerv vypočítaných podle jednotlivých smluv životního pojištění a představuje hodnoty závazků skupiny vypočtené tzv. Zillmerovou metodou. Technická rezerva zohledňuje kalkulované náklady a mohutnost kmene. Tato rezerva v sobě zahrnuje případné částky přijatého pojistného jiných období.

(q) Činnosti související se správou a úschovou cenností a cenných papírů

Aktiva vyplývající z činností spočívajících ve správě a úschově cenností a cenných papírů a související závazky příslušná aktiva klientům vrátit nejsou v účetní závěrce vykazovány.

(r) Základní kapitál a vlastní akcie

V případě, že Skupina odkoupí své vlastní akcie nebo získá práva k odkoupení vlastních akcií, je uhrazená cena včetně všech souvisejících transakčních nákladů po odečtení daně z příjmu vykázána jako snížení celkové výše vlastního kapitálu. Zisky a ztráty vyplývající z prodeje vlastních akcií jsou zachyceny v rámci vlastního kapitálu.

4. Zdroj výnosů a nákladů

Převážná část příjmu zahrnutého do provozních výnosů byla vytvořena z finančních služeb poskytovaných v České republice. Podle názoru Skupiny tyto produkty a služby vyplývají z jednoho segmentu podnikání, tj. poskytování finančních služeb.

5. Čisté úrokové výnosy

Čisté úrokové výnosy zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Přijaté úroky		
– z úvěrů a vkladů u finančních institucí	8 754	10 225
– z úvěrů klientům *	9 792	13 321
– z obligací, pokladních a pokladničních poukázek	1 816	2 049
Celkem přijaté úroky	20 362	25 595
Placené úroky		
– z úvěrů a vkladů od finančních institucí	-1 706	-2 896
– ze závazků vůči klientům	-4 928	-7 825
– z dluhopisů	-1 562	-2 183
Celkem placené úroky	-8 196	-12 904
Čisté úrokové výnosy	12 166	12 691

Pozn.: * V přijatých úrocích z úvěrů klientům jsou zahrnuty i úroky od České konsolidační agentury.

V kategorii přijaté úroky jsou rovněž vykázány časově rozlišené výnosové úroky ze zajišťovacích finančních derivátů ve výši 3 363 mil. Kč (2002: 3 197 mil. Kč) a v kategorii placené úroky nákladové úroky ze zajišťovacích finančních derivátů ve výši 1 615 mil. Kč (2002: 2 198 mil. Kč). Čisté úrokové výnosy z těchto derivátů činí 1 748 mil. Kč. (resp. 999 mil. Kč v roce 2002).

6. Čisté poplatky a provize

Čisté poplatky a provize zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Poplatky a provize za služby a operace	7 129	6 484
Zisk/ztráta z kurzových provizí hladkých a dokumentárních plateb	1 232	1 309
Zisk/ztráta z kurzových provizí směnárenských operací	714	802
Celkem čisté poplatky a provize	9 075	8 595

Čisté poplatky a provize zahrnují i kurzové provize z hladkých a dokumentárních plateb a peněžních a směnárenských operací s klienty Skupiny, a to ve výši rozdílu mezi kurzem nákupu/prodeje cizí měny stanoveném Skupinou a úředním kurzem České národní banky používaným podle požadavků zákona o účetnictví pro přeceňování transakcí v cizích měnách. Skupina zahrnuje kurzové provize do řádku *Čisté poplatky a provize* z důvodu, že tyto výnosy představují významné opakované výnosy z platebních a směnárenských operací s klienty Skupiny.

7. Čistý zisk/ztráta z finančních operací

Čistý zisk/ztráta z finančních operací zahrnuje:

mil. Kč	2003	2002
Čistý realizovaný zisk/ztráta z cenných papírů	17	663
Čistý nerealizovaný zisk/ztráta z cenných papírů	-22	-150
Přijaté dividendy z cenných papírů k obchodování a k prodeji	37	38
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z derivátů na cenné papíry	-5	-84
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z úrokových a úvěrových derivátů	59	-15
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z obchodování s komoditními deriváty	2	2
Čistý realizovaný a nerealizovaný zisk/ztráta z měnových finančních derivátů a ze spotových operací s cizí měnou a přepočtu cizoměnových pohledávek a závazků	620	979
Celkem čistý zisk/ztráta z finančních operací	708	1 433

8. Ostatní výnosy

Ostatní výnosy zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Ostatní výnosy	588	2 640
Celkem ostatní výnosy	588	2 640

Tato položka zahrnuje zejména výnosy za autorizační a servisní služby spojené se systémem platebních karet, výnosy z pronájmu majetku a náhrady škod na majetku. Údaj roku 2002 byl přepočten dle metodiky roku 2003: tvorba technických rezerv pojišťovny ve výši 561 mil. Kč byla přesunuta z položky *Odpisy a tvorba ostatních rezerv* do *Ostatních výnosů*, které obsahují předepsané pojistné. V roce 2002 zahrnují *Ostatní výnosy* rovněž výnosy z rozpuštění technických rezerv související s převodem pojistného kmene povinného ručení za provoz vozidel a havarijního pojištění motorových vozidel Komerční pojišťovny, a. s., ve výši 838 mil. Kč.

9. Provozní náklady

Provozní náklady zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Mzdy, platy a odměny	4 109	4 345
Sociální náklady	1 436	1 649
Náklady na zaměstnance	5 545	5 994
Ostatní provozní náklady	4 743	6 467
Celkem provozní náklady	10 288	12 461
Fyzický počet zaměstnanců ke konci období	8 813	9 951
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců během roku	9 288	10 361
Průměrné náklady na jednoho zaměstnance (Kč)	597 007	578 516

V položce *Sociální náklady* jsou zahrnuty náklady na penzijní připojištění zaměstnanců placené Skupinou ve výši 45 mil. Kč (2002: 44 mil. Kč) a náklady ve formě příspěvků na kapitálové životní pojištění zaměstnanců ve výši 42 mil. Kč (2002: 0 mil. Kč).

V položce *Mzdy, platy a odměny* je zahrnuta rezerva na zaměstnanecký věrnostní program vytvořená v souladu s IAS 19 zaměstnanecké požitky ve výši 147 mil. Kč (rok 2002: 67 mil. Kč). Celková výše rezervy k 31. prosinci 2003 činí 214 mil. Kč (2002: 67 mil. Kč).

Ostatní provozní náklady zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Pojištění depozit a obchodů	316	320
Marketing a reklama	615	679
Náklady na zaměstnance	260	254
Nájmy za majetek	531	564
Provoz majetku	1 268	1 344
IT podpora	391	215
Kancelářské potřeby	146	144
Telekomunikace, poštovní a přepravní služby	548	489
Externí poradenství	393	542
Ostatní	275	1 916
Celkem	4 743	6 467

Součástí ostatních provozních nákladů v položce *Pojištění depozit a obchodů* je dohadná položka na odvod do Fondu pojištění vkladů ve výši 285 mil. Kč (2002: 272 mil. Kč).

10. Odpisy a tvorba ostatních rezerv a opravných položek

Odpisy a tvorba ostatních rezerv a opravných položek zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	2 030	2 076
Tvorba/rozpuštění ostatních rezerv a opravných položek k ostatním aktivům	-479	-266
Celkem odpisy a tvorba ostatních rezerv a opravných položek	1 551	1 810

V rámci *Tvorby/rozpuštění ostatních rezerv a opravných položek k ostatním aktivům* patří mezi významné položky čisté rozpuštění opravných položek k majetku, čistá tvorba rezerv na právní spory a čisté rozpuštění opravných položek k ostatním pohledávkám za klienty. Údaj roku 2002 byl přepočten dle metodiky roku 2003 (viz bod 8 účetní závěrky).

11. Náklady na restrukturalizaci

Při vstupu nového vlastníka vedení společností Skupiny schválilo plán restrukturalizace a transformace Skupiny. Cílem transformace je revidovat a změnit činnosti a organizaci Skupiny tak, aby odpovídala strategii přijaté majoritním vlastníkem Skupiny. Restrukturalizační opatření Skupina implementovala v oblastech organizační struktury a řídicích nástrojů prodejní sítě, centralizace a racionalizace vybraných činností a celkové změny image Skupiny (zejména jsou zahrnuty náklady spojené se změnou loga a poradenskou a konzultační činností související s transformačním programem). Racionalizace a centralizace činností Skupiny zahrnuje snížení celkového počtu pracovníků Skupiny spolu s náklady na odstupné pro zaměstnance, kteří v rámci těchto restrukturalizačních opatření opouštějí Skupinu. Skupina posoudila stav a umístění prodejních míst Skupiny a v rámci střednědobého horizontu uvažuje o prodeji vlastních budov a výpovědi nájemních smluv nemovitostí, které neodpovídají standardu plánované pobočkové sítě Skupiny.

Restrukturalizační náklady zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Personální náklady na snížení počtu zaměstnanců	218	96
Ostatní náklady na restrukturalizaci	456	989
Celkem náklady na restrukturalizaci	674	1 085

Skupina drží k 31. prosinci 2003 zůstatek restrukturalizační rezervy ve výši 192 mil. Kč (rok 2002: 321 mil. Kč), která pokrývá náklady na restrukturalizaci, jež se vztahují k restrukturalizačnímu plánu schválenému v roce 2002, které budou vynaloženy v následujících účetních obdobích.

12. Zisk/ztráta z vyřazení společností, výnosy z majetkových účastí v přidružených společnostech

Z konsolidovaných výsledků Skupiny k 31. prosinci 2003 byla z důvodu prodeje vyřazena, v hodnotě vlastního kapitálu k datu prodeje, společnost Reflexim, a. s. Zisk z vyřazení společnosti z konsolidace činil 12 mil. Kč.

Z důvodu prodeje byly z konsolidace rovněž vyřazeny přidružené společnosti CAC LEASING, a. s., a CAC LEASING Slovakia, a. s. Společnosti byly vyřazeny z konsolidace ve výši hodnoty vlastního kapitálu k datu vyřazení.

Výnosy z majetkových účastí v přidružených společnostech včetně výnosů z jejich prodeje činí celkem 433 mil. Kč.

13. Tvorba rezerv a opravných položek na ztráty z úvěrů a investic

Opravné položky a rezervy na ztráty z úvěrů a ostatních úvěrových závazků

Změna opravných položek a rezerv byla následující:

mil. Kč	2003	2002
Zůstatek na počátku období	-20 347	-25 756
Tvorba a použití opravných položek a rezerv k úvěrům	2 477	2 522
Vliv odepsaných a postoupených pohledávek	6 804	2 300
Kurzový rozdíl z opravných položek	305	587
Zůstatek na konci období	-10 761	-20 347

V průběhu roku 2003 došlo k celkovému snížení zůstatku opravných položek a rezerv o 9 586 mil. Kč ve srovnání se stavem ke konci roku 2002 (v průběhu roku 2002 o 5 409 mil. Kč) zejména v souvislosti s prodejem rizikových pohledávek (viz bod 2 účetní závěrky).

Zůstatek k 31. prosinci 2003 a 31. prosinci 2002 zahrnuje opravné položky a rezervy k úvěrům:

mil. Kč	2003	2002
Specifické opravné položky k úvěrům klientům	-5 464	-10 718
Všeobecná rezerva k úvěrům klientům	-4 050	-6 609
Rezerva na ostatní úvěrová rizika	-17	-692
Opravné položky k úvěrům finančním institucím	-15	-11
Rezerva na záruky a ostatní úvěrové závazky	-1 215	-2 317
Celkem zůstatek	-10 761	-20 347

Do rezerv na ostatní úvěrová rizika byla zahrnuta rezerva na potenciální závazky z převodu hotovosti spojené s prodejem úvěrových pohledávek ve výši 17 mil. Kč (rok 2002: 692 mil. Kč).

Opravné položky k cenným papírům

Stav opravných položek k cenným papírům zajištěným aktivy a credit linked note je následující:

mil. Kč	2003	2002
Zůstatek na počátku období	-2 367	-1 959
Tvorba a použití opravných položek k cenným papírům	-74	-759
Vliv odpisu nominální hodnoty cenných papírů	241	0
Kurzový rozdíl z opravných položek	333	351
Zůstatek na konci období	-1 867	-2 367

Všechny tyto cenné papíry jsou zařazeny v portfoliu k prodeji a další informace o nich jsou uvedeny v bodě 22.

Opravné položky k nekonsolidovaným majetkovým účastem

Opravné položky k nekonsolidovaným majetkovým účastem vykázané ve výkazu zisků a ztrát zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Tvorba opravných položek a rezerv	0	-5
Rozpuštění opravných položek a rezerv	24	0
Tvorba rezerv a opravných položek k majetkovým účastem	24	-5

mil. Kč	2003	2002
Zůstatek na počátku období	-45	-40
Tvorba opravných položek a rezerv	0	-5
Rozpuštění opravných položek a rezerv	24	0
Zůstatek na konci období	-21	-45

14. Daň z příjmů

Hlavní složky daně z příjmů zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Daň splatná – běžný rok	-3 789	-3 458
Daň splatná – minulý rok	9	-266
Daň odložená	-386	1 063
Daň z příjmů celkem	-4 166	-2 661

mil. Kč	2003	2002
Zisk před zdaněním (běžná sazba daně)	12 890	11 575
Zisk před zdaněním (zvláštní sazba daně)	6	206
Zisk před zdaněním	12 896	11 781
Teoretická výše daně vypočítaná podle daňové sazby 31 %, resp. 25 % a 15 %	3 956	3 619
Nezdanitelné výnosy, zejména úroky	-1 826	-2 911
Náklady daňově neuznatelné	1 663	2 749
Nekonsolidované daňové ztráty	62	0
Ostatní	-17	-9
Pohyby odložené daně	386	-1 063
Slevy	-95	-32
Efekt konsolidace	0	11
Náklad z titulu daně z příjmů	4 129	2 364
Další daň (15 % z dividend ze zahraničí)	45	1
Daň z příjmů z předchozích zdaňovacích období	-9	266
Srážková daň (15 % z dividend v tuzemsku)	1	30
Celkem daň z příjmů	4 166	2 661
Efektivní sazba daně (%)	32,30	22,25

Částka snížení splatné daně za minulý rok ve výši 9 mil. Kč (za rok 2002 zvýšení o 266 mil. Kč) představuje zvýšení daňové povinnosti za rok 2002 (snížení za rok 2001) zohledněné v daňových příznacích podaných v roce 2003 (resp. 2002).

Sazba daně z příjmů právnických osob v roce 2003 je 31 %, resp. 25 % ve Slovenské republice (2002: 31 %, resp. 25 %). Propočet daňové povinnosti Skupiny vychází z účetního hospodářského výsledku se zohledněním nákladů daňově neuznatelných a výnosů od daně osvobozených nebo podléhajících konečné daňové sazbě.

Výše efektivní sazby daně v roce 2002 byla ovlivněna skutečností, že v předchozím účetním období 2001 byl v důsledku neurčitosti realizace odložené daňové pohledávky v budoucích účetních obdobích zúčtován pouze odložený daňový závazek. Neurčitost realizace vyplývala zejména z očekávané změny legislativy v oblasti bankovních opravných položek a rezerv a v oblasti cenných papírů.

Další informace o odložené dani jsou uvedeny v bodě 31 této účetní závěrky.

15. Rozdělení zisku/úhrada ztráty

Za vykazované účetní období 2003 vykazuje Skupina zisk ve výši 8 669 mil. Kč. Účetní rozdělení zisku a vyrovnání ztrát za rok 2003 bude provedeno v souladu s rozhodnutím valných hromad společností Skupiny.

16. Zisk na akcii

Zisk na akcii 228,07 Kč (2002: 237,46 Kč) byl vypočítán tak, že zisk 8 669 mil. Kč (2002: zisk: 9 026 mil. Kč) byl vydělen počtem emitovaných akcií, tj. 38 009 852.

17. Hotovost a běžné účty u bank

Hotovost a běžné účty u bank:

mil. Kč	2003	2002
Hotovost a jiné pokladní hodnoty	7 198	7 465
Účty u národních bank	5 086	6 468
Vklady u bank	165	575
Celkem hotovost a běžné účty u bank	12 449	14 508

Vklady u bank zahrnují nostro účty vedené u korespondentských bank. Tyto prostředky jsou s ohledem na jejich velkou likviditu vykazovány ve stejné položce jako hotovost.

Účty u národních bank zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Povinné minimální rezervy	5 070	3 843
Vklady splatné na požádání	16	2 625
Celkem	5 086	6 468

Od listopadu roku 2003 jsou všechny vklady na požádání u ČNB započítávány do povinných minimálních rezerv. Povinné minimální rezervy jsou centrálními bankami úročeny. Ke konci roku 2003 byla úroková sazba ČNB ve výši 2,00 % (2002: 2,75 %). Ve Slovenské republice byly povinné minimální rezervy úročeny 1,5 % (2002: 1,5 %).

18. Pohledávky za bankami

Pohledávky za bankami zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Úvěry a jiné pohledávky za bankami	1 155	2 146
Dluhopisy bank pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování	19 101	14 020
Úvěry poskytnuté centrálním bankám (repo operace)	166 832	144 801
Termínované vklady u bank	15 050	39 283
Celkem	202 138	200 250
Opravné položky	-15	-11
Celkem pohledávky za bankami	202 123	200 239

Úvěry poskytnuté národním bankám jsou zajištěny pokladničními poukázkami a ostatními dluhopisy emitovanými národními bankami nebo Ministerstvem financí České republiky.

Cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování

Ve třetím čtvrtletí 2003 Skupina v souladu se svou investiční strategií nakoupila v primární emisi za běžných tržních podmínek dluhopisy emitované mateřskou společností denominované v CZK v celkovém nominálním objemu 5 000 mil. Kč, splatné v roce 2013. Tyto dluhopisy jsou úročeny fixní úrokovou sazbou ve výši 3,98 %. Od roku 2002 drží Skupina dluhopisy emitované mateřskou společností denominované v CZK v celkovém nominálním objemu 14 000 mil. Kč, splatné v roce 2012, s fixní úrokovou sazbou 4,27 %.

19. Cenné papíry k obchodování

Cenné papíry k obchodování zahrnují:

mil. Kč	2003		2002	
	Reálná hodnota	Cena pořízení	Reálná hodnota	Cena pořízení
Akcie a podílové listy	140	154	200	200
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	2 901	2 892	1 759	1 721
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou	348	348	86	86
Pokladniční poukázky	22 716	22 715	7 741	7 730
Dluhopisy celkem	25 965	25 955	9 586	9 537
Celkem cenné papíry k obchodování	26 105	26 109	9 786	9 737

V portfoliu k obchodování jsou zahrnuty pokladniční poukázky emitované Ministerstvem financí České republiky a Českou konsolidační agenturou v hodnotě 22 411 mil. Kč (2002: státní pokladniční poukázky v hodnotě 7 741 mil. Kč) a slovenské pokladniční poukázky v hodnotě 305 mil. Kč (2002: 0 mil. Kč).

K 31. prosinci 2003 jsou v portfoliu k obchodování cenné papíry v reálné hodnotě 3 389 mil. Kč (2002: 1 999 mil. Kč), které jsou veřejně obchodované na burzách cenných papírů, a cenné papíry v reálné hodnotě 22 716 mil. Kč (2002: 7 787 mil. Kč), které nejsou veřejně obchodované na burze cenných papírů (jsou obchodovány na mezibankovním trhu).

Akcie a podílové listy zahrnují v reálné hodnotě:

mil. Kč	2003		2002	
	Reálná hodnota	Cena pořízení	Reálná hodnota	Cena pořízení
Akcie a podílové listy k obchodování				
– česká koruna			140	200
Celkem akcie a podílové listy k obchodování			140	200

Akcie a podílové listy k obchodování zahrnují v reálné hodnotě dle emitenta cenného papíru:

mil. Kč	2003		2002	
	Reálná hodnota	Cena pořízení	Reálná hodnota	Cena pořízení
Akcie a podílové listy k obchodování vydané				
– ostatními subjekty v České republice			140	200
Celkem akcie a podílové listy k obchodování			140	200

Dluhopisy zahrnují v reálné hodnotě:

mil. Kč	2003		2002	
	Reálná hodnota	Cena pořízení	Reálná hodnota	Cena pořízení
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou				
– česká koruna			348	86
Celkem dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou			348	86
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou (včetně pokladničních poukázek)				
– česká koruna			24 751	8 784
– ostatní měny			866	716
Celkem dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou			25 617	9 500
Celkem dluhopisy k obchodování			25 965	9 586

Dluhopisy k obchodování zahrnují v reálné hodnotě dle emitenta cenného papíru:

mil. Kč	2003	2002
Dluhopisy k obchodování vydané		
– státními institucemi v České republice	23 995	8 626
– státními institucemi v zahraničí	866	716
– finančními institucemi v České republice	133	48
– finančními institucemi v zahraničí	306	6
– ostatními subjekty v České republice	629	165
– ostatními subjekty v zahraničí	36	25
Celkem dluhopisy k obchodování	25 965	9 586

20. Pohledávky za Českou konsolidační agenturou

Pohledávky za Českou konsolidační agenturou zahrnují k 31. prosinci 2003 úvěry v hodnotě 24 303 mil. Kč (2002: 35 440 mil. Kč).

Česká konsolidační agentura vznikla jako právní nástupce Konsolidační banky Praha, s. p. ú., podle zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře, s účinností od 1. září 2001. Za závazky České konsolidační agentury ručí stát.

Následující tabulka poskytuje přehled o hlavních parametrech úvěrů poskytnutých Bankou České konsolidační agentuře v souvislosti s financováním převodu klasifikovaných aktiv v srpnu 1999 a v březnu 2000 podle stavu k 31. prosinci 2003:

Položka/úvěr	Úvěr poskytnutý 31. 8. 1999	Úvěr poskytnutý 25. 3. 2000
Splatnost	31. 8. 2004	24. 3. 2005
Částka celkem (úvěr v poskytnutý v Kč)	4 032 mil. Kč	14 458 mil. Kč
Úrokové sazby	tržní benchmarková sazba plus smluvní marže	tržní benchmarková sazby plus smluvní marže
Splatnost úroků	pevná sazba – ročně pohyblivá sazba – pololetně	pevná sazba – ročně pohyblivá sazba – pololetně
Splatnost úvěru	4 roční splátky první splátka 31. 8. 2001	13 čtvrtletních splátek první splátka 25. 3. 2002

Zbývající částka úvěrů ve výši 5 813 mil. Kč (2002: 1 314 mil. Kč) představuje úvěry, které byly poskytnuty České konsolidační agentuře, nesouvisejí však s financováním převodu pohledávek.

Pohledávky za Českou konsolidační agenturou obsahují splatné úroky ve výši 771 mil. Kč (2002: 1 239 mil. Kč). Celá tato částka v roce 2003, resp. 2002, představuje časově rozlišený úrok, který není po splatnosti.

21. Úvěry klientům

Úvěry klientům zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování	1 813	0
Úvěry klientům	139 355	139 080
Směnky	747	663
Forfaity	587	562
Hrubá částka úvěrům klientům	142 502	140 305
Opravné položky a rezervy k pohledávkám za klienty	-9 514	-17 327
Celkem úvěry klientům (čisté)	132 988	122 978

V roce 2003, stejně jako v roce 2002, nebyly žádné forfaity vydané zahraničními dlužníky.

Pohledávky za klienty obsahují splatné úroky ve výši 517 mil. Kč (2002: 979 mil. Kč). Z toho 317 mil. Kč (2002: 774 mil. Kč) tvoří úroky u pohledávek po splatnosti.

Úvěrové portfolio Skupiny k 31. prosinci 2003 (bez dluhových cenných papírů pořízených v primárních emisích) zahrnuje následující rozdělení dle klasifikace:

mil. Kč	Hrubá částka	Použité zajištění	Nekryté riziko	Opravné položky a rezervy	Zůstatková hodnota	Opravné položky (%)
Standardní	112 567	47 611	64 956	0	112 567	0
Sledované	17 622	8 655	8 967	-379	17 243	4
Nestandardní	4 648	1 961	2 687	-860	3 788	32
Pochybné	1 058	321	737	-400	658	54
Ztrátové	4 794	146	4 648	-3 825	969	82*
Celkem	140 689	58 694	81 995	-5 464	135 225	
Všeobecná rezerva				-4 050		
Celkem opravné položky a rezervy				-9 514	131 175	

Pozn.: * Propočtené procento opravných položek v kategorii ztrátové je nižší než 100 %, neboť v položce zajištění není uvedena hodnota státní garance popsaná v bodě 2 účetní závěrky.

Výše uvedená tabulka zahrnuje ztrátové úvěry klientům ve výši 3 755 mil. Kč (2002: 5 540 mil. Kč), u nichž Skupina neúčtuje úroky.

Rozložení úvěrů dle sektorů je následující:

mil. Kč	2003	2002
Zemědělství, potraviny	6 720	7 363
Zpracovatelský průmysl	32 436	37 696
Rozvod a výroba energií	5 685	7 057
Stavebnictví	4 447	4 334
Obchod, pohostinství, doprava a spoje	33 697	34 990
Pojištnictví, peněžnictví	7 755	7 571
Dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování	1 813	0
Ostatní	49 949	41 294
Úvěry klientům celkem	142 502	140 305

Analýza podle zeměpisné oblasti:

mil. Kč	2003	2002
Česká republika	134 438	132 335
Evropa	6 358	6 230
Ostatní	1 706	1 740
Celkem	142 502	140 305

Analýza podle kategorií klientů:

mil. Kč	2003	2002
Fyzické osoby	31 142	22 418
Právnícké osoby	99 675	114 163
Veřejný sektor	11 685	3 724
Celkem	142 502	140 305

Analýza zajištění k rozvahovým angažovanostem podle jeho typu je uvedena níže:

mil. Kč	Zajištění	Diskontovaná	Použitá	Zajištění	Diskontovaná	Použitá
	k úvěrům klientům	hodnota zajištění	hodnota zajištění	k úvěrům klientům	hodnota zajištění	hodnota zajištění
	celkem	k úvěrům klientům	k úvěrům klientům	celkem	k úvěrům klientům	k úvěrům klientům
	2003	2003	2003	2002	2002	2002
Záruka státu, vládních institucí	11 091	10 622	7 780	12 342	11 884	8 470
Záruka banky	5 169	3 685	2 910	4 649	3 735	2 976
Záruční vklady	1 083	1 073	796	1 254	1 252	961
Vydané dluhopisy v zástavě	237	125	80	526	394	337
Zástava věci nemovitě	108 848	53 318	32 392	125 980	47 052	28 410
Zástava věci movitě	7 187	711	593	8 913	854	687
Ručení právníkou osobou	14 050	2 111	1 542	15 845	2 243	1 848
Ručení fyzickou osobou	4 675	862	714	5 171	970	870
Zástava pohledávky	26 777	11 184	8 318	23 653	9 998	7 569
Pojištění úvěrového rizika	2 468	2 451	2 428	3 484	3 372	3 309
Ostatní	2 142	1 201	1 141	4 217	2 366	2 255
Hodnota zajištění celkem	183 727	87 343	58 694	206 034	84 120	57 692

Zástava průmyslových nemovitostí představuje 36 % celkových zástav nemovitostí (2002: 48 %).

Všeobecná rezerva k rizikům a nejistotám spojeným s úvěrovým portfoliem

S úvěrovým portfoliem Skupiny jsou spojena některá rizika, která však nemohou být přesně určena.

K 31. prosinci 2003 činí zůstatek všeobecné rezervy na ztráty z úvěrů 4 050 mil. Kč (2002: 6 609 mil. Kč). Účelem této rezervy je zajistit pokrytí rizik, která se mohou vyskytovat v úvěrovém portfoliu Banky, nemohou však být přesně určena na individuální bázi. Jedná se zejména o rizika související s portfoliem úvěrů poskytnutých podnikovým klientům s významnou koncentrací odvětvového rizika a rizika související s portfoliem spotřebních, hypotečních a kontokorentních úvěrů poskytnutých drobným klientům. Tato rezerva rovněž pokrývá vedením Skupiny odhadované riziko ztrát v souvislosti s dalším potenciálním znehodnocením portfolia nebonitních úvěrů s ohledem na průběh hospodářského cyklu a existující nedostatky právních norem v oblasti vynutitelnosti práv věřitele.

Ztráty z financování obchodů

V průběhu roku 1999 vznikla Skupině ztráta ve spojitosti s úvěry, akreditivy a garancemi poskytnutými jednomu zahraničnímu klientovi. Skupina k 31. prosinci 2003 vykazovala rozvahové pohledávky vůči tomuto klientovi ve výši 1 737 mil. Kč (2002: 2 035 mil. Kč), které jsou plně kryty opravnými položkami. Součástí podrozvahových pohledávek za tímto klientem jsou dokumentární akreditivy ve výši 367 mil. Kč (2002: 431 mil. Kč), které jsou v plné výši pokryty rezervami (2002: 409 mil. Kč). Příslušné rezervy jsou vykázány v bodě 30 *Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva*, v řádku *Rezerva na ostatní úvěrové závazky*. V současné době Skupina pokračuje ve vymáhání pohledávky ve všech příslušných jurisdikcích.

22. Cenné papíry k prodeji

Cenné papíry k prodeji zahrnují:

mil. Kč	2003	2003	2002	2002
	Reálná hodnota	Cena pořízení	Reálná hodnota	Cena pořízení
Akcie a podílové listy	176	158	2 191	2 196
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	19 686	20 413	15 364	15 647
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou	7 694	9 041	9 482	11 262
Dluhopisy celkem	27 380	29 454	24 846	26 909
Celkem cenné papíry k prodeji	27 556	29 612	27 037	29 105

K 31. prosinci 2003 jsou v portfoliu k prodeji cenné papíry v reálné hodnotě 17 367 mil. Kč (2002: 10 674 mil. Kč), které jsou veřejně obchodované na burzách cenných papírů, a cenné papíry v reálné hodnotě 10 189 mil. Kč (2002: 16 363 mil. Kč), které nejsou veřejně obchodované.

Akcie a podílové listy zahrnují v reálné hodnotě:

mil. Kč	2003	2002
	Akcie a podílové listy k prodeji	
– česká koruna	173	2 185
– ostatní měny	3	6
Celkem akcie a podílové listy k prodeji	176	2 191

Akcie a podílové listy k prodeji zahrnují v reálné hodnotě dle emitenta:

mil. Kč	2003	2002
	Akcie a podílové listy k prodeji vydané	
– bankami v České republice	60	60
– nebankovními subjekty v České republice	113	2 125
– nebankovními subjekty v zahraničí	3	6
Celkem akcie a podílové listy k prodeji	176	2 191

Dluhopisy k prodeji zahrnují v reálné hodnotě:

mil. Kč	2003	2002
Dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou		
– česká koruna	1 636	1 849
– ostatní měny	6 058	7 633
Celkem dluhopisy s proměnlivou úrokovou sazbou	7 694	9 482
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou		
– česká koruna	17 352	12 496
– ostatní měny	2 334	2 868
Celkem dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	19 686	15 364
Celkem dluhopisy k prodeji	27 380	24 846

Dluhopisy k prodeji zahrnují v reálné hodnotě dle emitenta:

mil. Kč	2003	2002
Dluhopisy k prodeji vydané		
– státními institucemi v České republice	13 757	7 531
– státními institucemi v zahraničí	440	0
– finančními institucemi v České republice	368	594
– finančními institucemi v zahraničí	101	598
– ostatními subjekty v České republice	1 314	1 398
– ostatními subjekty v zahraničí	11 400	14 725
Celkem dluhopisy k prodeji	27 380	24 846

Majetkové cenné papíry

Skupina postupně odprodala během prvního pololetí roku 2003 všechny podílové listy vydané otevřeným podílovým fondem IKS Globální držené v roce 2002 v celkové vykazované hodnotě 2 012 mil. Kč. Skupina v prvním čtvrtletí roku 2003 také prodala svůj 77,18% podíl ve společnosti Vodní stavby, a. s., v likvidaci. Celkový dopad těchto transakcí do hospodářského výsledku Skupiny byl nevýznamný.

Cenné papíry zajištěné aktivy (Asset Backed Securities)

Skupina drží portfolio cenných papírů zajištěných aktivy (Asset Backed Securities) vydaných v USD, které jsou vykazovány v portfoliu cenných papírů k prodeji. Cenné papíry nesou proměnlivou úrokovou sazbu odvozenou od USD LIBOR nebo pevnou úrokovou sazbu. Skupina stanovuje ocenění těchto cenných papírů v závislosti na úvěrovém profilu podkladových aktiv s použitím modelu, který umožňuje simulovat budoucí peněžní toky z těchto cenných papírů na základě modelování vývoje kreditní kvality podkladových aktiv. Skupina vytvořila k 31. prosinci 2003 k cenným papírům zajištěných aktivy opravné položky na snížení hodnoty ve výši 1 816 mil. Kč (2002: 2 096 mil. Kč). Vykazovaná hodnota těchto cenných papírů po odečtení opravných položek ke snížení hodnoty činí 8 392 mil. Kč (2002: 10 471 mil. Kč). Dle názoru vedení Skupiny tvorba opravných položek k pokrytí snížení hodnoty představuje nejlepší odhad čisté realizovatelné hodnoty těchto cenných papírů a zohledňuje změny v tržních úvěrových podmínkách na trzích s podkladovými aktivy, ke kterým došlo od data pořízení tohoto portfolia.

Ostatní dluhové cenné papíry

Skupina v souladu se svou investiční strategií nakoupila v průběhu roku 2003 státní dluhopisy České republiky v celkovém nominálním objemu 4 690 mil. Kč, z nichž dluhopisy v objemu 1 000 mil. Kč jsou splatné v roce 2004, ostatní v roce 2006. Cenné papíry emitované bankami zahrnují Credit Linked Note v nominální hodnotě 1,6 mil. EUR (2002: 9,5 mil. EUR), emitovaný renomovanou mezinárodní bankou, který nese úrokovou sazbu vycházející ze tříměsíčních sazeb EURIBOR a jehož hodnota je postupně snižována po období deseti let do doby splatnosti v souladu se splátkovým kalendářem. V průběhu roku 2003 došlo k částečné splátce nominálu o 0,3 mil. EUR a ke snížení nominální hodnoty (bez splacení) o 7,62 mil. EUR z důvodu kreditních událostí na podkladových aktivech tohoto dluhopisu.

Skupina vytvořila k 31. prosinci 2003 opravné položky k tomuto finančnímu instrumentu ve výši 51 mil. Kč (2002: 271 mil. Kč). Vykazovaná hodnota Credit Linked Note po odečtení opravných položek na snížení hodnoty je nulová (2002: 30 mil. Kč). Na konci roku 2003 Skupina prodala credit default swapy spojené s touto transakcí (viz také body 30 a 35 účetní závěrky). Celkový dopad této transakce do hospodářského výsledku Skupiny byl nevýznamný.

23. Cenné papíry do splatnosti

Cenné papíry do splatnosti obsahují:

mil. Kč	2003 Vykazovaná hodnota	2003 Cena pořízení	2002 Vykazovaná hodnota	2002 Cena pořízení
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	248	241	243	236
Celkem cenné papíry do splatnosti	248	241	243	236

K 31. prosinci 2003 Skupina drží v portfoliu do splatnosti hypoteční zástavní listy v hodnotě 97 mil. Kč (2002: 97 mil. Kč) a státní dluhopisy v hodnotě 151 mil. Kč (2002: 146 mil. Kč), které jsou veřejně obchodované na burzách cenných papírů.

Dluhopisy do splatnosti zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou		
– česká koruna	97	97
– ostatní měny	151	146
Celkem dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou	248	243
Celkem dluhopisy do splatnosti	248	243

Cenné papíry do splatnosti podle emitentů zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Dluhopisy do splatnosti vydané		
– státními institucemi v zahraničí	151	146
– finančními institucemi v České republice	97	97
Celkem dluhopisy do splatnosti	248	243

24. Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva

Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Náklady a příjmy příštích období	836	757
Zůstatky uspořádacích účtů	9	7
Ostatní pohledávky z obchodování s cennými papíry	30	330
Ostatní aktiva	6 871	6 410
Celkem náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	7 746	7 504

Ostatní aktiva obsahují dohadnou položku na pohledávky za Českou konsolidační agenturou ve výši 4 148 mil. Kč (2002: 2 430 mil. Kč), která představuje realizované ztráty na portfoliu úvěrů krytých státní garancí, jež budou vypořádány do poloviny roku 2004 (viz také bod 2 této účetní závěrky).

25. Majetkové účasti v přidružených a nekonsolidovaných společnostech

Majetkové účasti v přidružených a nekonsolidovaných společnostech zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Dceřiné společnosti (majetkové účasti s rozhodujícím vlivem)	267	231
Přidružené společnosti (majetkové účasti s podstatným vlivem)	609	1 412
Celkem majetkové účasti	876	1 643

mil. Kč	Majetkový podíl Skupiny (%)	2003 Pořizovací cena majetkové účasti	2003 Účetní hodnota	2002 Pořizovací cena majetkové účasti	2002 Účetní hodnota
Dceřiné společnosti (majetkové účasti s rozhodujícím vlivem)					
ALL IN, a. s., v likvidaci	100,00	45	24	45	0
Penzijní fond Komerční banky, a. s.	100,00	230	230	230	230
ASIS, a. s., v likvidaci	100,00	1	13	x	x
Společnost pro informační databáze, a. s.	100,00	1	0	1	1
Celkem dceřiné společnosti		277	267	276	231

mil. Kč	Majetkový podíl Skupiny (%)	2003 Pořizovací cena majetkové účasti	2003 Podíl na vlastním kapitálu	2002 Pořizovací cena majetkové účasti	2002 Podíl na vlastním kapitálu
Přidružené společnosti (majetkové účasti s podstatným vlivem)					
CAC LEASING GROUP	50,00	0	0	122	872
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	40,00	220	609	220	540
Celkem přidružené společnosti		220	609	342	1 412

mil. Kč	Majetkový podíl Skupiny (%)	2003 Pořizovací cena majetkové účasti	2003 Účetní hodnota	2002 Pořizovací cena majetkové účasti	2002 Účetní hodnota
Společnosti s minoritní účastí					
CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s. *	20,00	0	0	0	0
Celkem společnosti s minoritní účastí		0	0	0	0
Majetkové účasti v přidružených a v nekonsolidovaných společnostech		497	876	618	1 643

Pozn.: * Pořizovací cena a účetní hodnota společnosti CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a. s., je 240 tis. Kč.

Majetková účast ve společnosti ASIS, a. s., která vstoupila v červnu do likvidace, je v konsolidaci zahrnuta ve zbytkové hodnotě vlastního kapitálu k datu vstupu do likvidace.

26. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Pohyby v roce 2003:

mil. Kč	Nehmotný majetek	Pozemky	Budovy	Stroje, inventář a ostatní	Pořízení majetku	Celkem
Pořizovací cena						
31. prosince 2002	3 135	426	12 809	8 821	747	25 938
Přírůstek majetku	462	3	214	1 027	2 549	4 255
Úbytek/převod majetku	-8	-3	-180	-564	-1 726	-2 481
31. prosince 2003	3 589	426	12 843	9 284	1 570	27 712
Oprávký a opravné položky						
31. prosince 2002	2 258	0	4 343	7 302	41	13 944
Přírůstek opravěk	598	0	499	933	0	2 030
Úbytek opravěk	-3	0	-136	-545	0	-684
Snížení hodnoty	-66	0	-187	-34	-27	-314
31. prosince 2003	2 787	0	4 519	7 656	14	14 976
Zůstatková hodnota						
31. prosince 2002	877	426	8 466	1 519	706	11 994
31. prosince 2003	802	426	8 324	1 628	1 556	12 736

Čistá účetní hodnota majetku ve finančním pronájmu zahrnutá v majetku Skupiny k 31. prosinci 2003 činí 264 mil. Kč (2002: 444 mil. Kč). Skupina posoudila stav a umístění své pobočkové sítě a budoucí využití nehmotného majetku z hlediska strategických plánů ve střednědobém horizontu. Skupina v rámci této prověrky na konci roku 2001 identifikovala řadu vlastních a pronajatých budov, jejichž parametry neodpovídají plánům Skupiny. Skupina má v úmyslu ve střednědobém horizontu tyto vlastní budovy prodat a vypovědět nájemní smlouvy. Během roku 2003 proběhla revize souboru vlastních budov určených k prodeji a pronajatých budov, na jejímž základě byla upravena výše opravných položek a rezerv k těmto budovám v souladu s jejich odhadovanou realizovatelnou hodnotou. Na základě této prověrky Skupina drží k 31. prosinci 2003 opravné položky na snížení hodnoty majetku ve výši 614 mil. Kč (2002: 798 mil. Kč) a zahrnuje očekávané ztráty z prodeje vlastních budov, tvorbu opravných položek k technickému zhodnocení pronajatých budov, u kterých má Skupina v úmyslu odprodat nebo vypovědět nájemní smlouvu. Snížení hodnoty je zahrnuto v tabulce výše v položce Oprávký a opravné položky. Rezervy vytvořené na snížení účetní hodnoty předplacených nájmu u budov, které chce Skupina uvolnit, jsou součástí položky *Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva* (viz bod 30 účetní závěrky).

Dále Skupina identifikovala skupinu nehmotného majetku, který hodlá přestat používat nebo jej nahradit. Snížení hodnoty, které vyplynulo z této prověrky, činí k 31. prosinci 2003 54 mil. Kč (2002: 121 mil. Kč).

Nárůst majetku v kategorii Pořízení majetku z významné části tvoří kapitalizované náklady probíhajících projektů na restrukturalizaci činností a systémů ve Skupině a s nimi spojené nákupy systémů, počítačových programů a techniky.

27. Závazky vůči bankám

Závazky vůči bankám zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Běžné účty	1 667	1 248
Závazky vůči bankám	18 418	23 049
Celkem závazky vůči bankám	20 085	24 297

28. Závazky vůči klientům

Závazky vůči klientům zahrnují dle druhu vkladů:

mil. Kč	2003	2002
Běžné účty	202 923	171 345
Úsporné vklady	14 019	17 717
Termínované vklady	93 591	111 549
Přijaté úvěry od klientů	33 792	35 911
Ostatní závazky ke klientům	9 244	5 186
Celkem závazky vůči klientům	353 569	341 708

Závazky vůči klientům zahrnují dle skupin klientů:

mil. Kč	2003	2002
Soukromé společnosti	113 761	97 998
Ostatní finanční instituce, nebankovní subjekty	7 082	1 190
Pojišťovny	2 196	2 781
Veřejná správa	1 602	1 918
Fyzické osoby	121 865	123 964
Depozitní směnky	33 601	35 326
Fyzické osoby – podnikatelé	18 337	16 399
Vládní instituce	39 628	30 751
Ostatní	8 442	26 157
Nerezidenti *	7 055	5 224
Celkem závazky vůči klientům	353 569	341 708

Pozn.: * V položce Nerezidenti jsou zařazeni všichni klienti nerezidenti.

29. Dluhopisy

Emitované dluhopisy zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Obligace	11 096	10 885
Hypoteční zástavní listy	9 928	7 058
Celkem dluhopisy	21 024	17 943

Skupina vydává veřejně obchodovatelné hypoteční zástavní listy s cílem získat finanční prostředky na refinancování hypotečních úvěrů. Dluhopisy jsou dle zbytkové doby splatnosti splatné následovně:

mil. Kč	2003	2002
Do jednoho roku	16 866	0
Jeden až dva roky	0	16 656
Dva až tři roky	0	0
Tři až čtyři roky	1 247	0
Více než čtyři roky	2 911	1 287
Celkem dluhopisy	21 024	17 943

Výše uvedené dluhopisy zahrnují následující dluhopisy vydané Skupinou:

Název dluhopisu	Úroková sazba	Datum vydání	Datum splatnosti	2003 (mil. Kč)	2002 (mil. Kč)
Dluhopisy Komerční banky, a. s., bez úrokových výnosů, 770970000947	Nulový kupon (emitováno s diskontem za 3 805 mil. Kč)	8. 8. 1997	8. 8. 2004	6 641	6 089
Hypoteční zástavní listy Komerční banky, a. s., CZ0002000110	8,125 %	13. 5. 1999	13. 5. 2004	4 206	4 206
Hypoteční zástavní listy Komerční banky, a. s., CZ0002000102	8,0 %	15. 6. 1999	15. 6. 2004	1 564	1 565
Dluhopisy Komerční banky, a. s., CZ0003700528	8,0 %	10. 9. 1999	10. 9. 2004	4 455	4 796
Hypoteční zástavní listy Komerční banky, a. s., CZ0002000151	6M PRIBOR plus 350 bps	15. 9. 2000	15. 9. 2007	1 247	1 287
Hypoteční zástavní listy Komerční banky, a. s., CZ0002000268	5,5 %	21. 8. 2003	21. 8. 2009	2 911	0
Celkem dluhopisy				21 024	17 943

Pozn.: Hodnota 6M PRIBORu k 31. prosinci 2003 byla 217 bps (2002: 255 bps).

30. Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva

Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva zahrnují:

mil. Kč	2003	2002
Zůstatky uspořádacích účtů a otevřené položky	90	18
Ostatní závazky z obchodování s cennými papíry a emise cenných papírů	191	393
Ostatní závazky	3 292	2 962
Výdaje a výnosy příštích období	5 900	2 374
Rezerva na ostatní úvěrové závazky	1 232	3 009
Ostatní rezervy	4 037	3 931
Celkem výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva	14 742	12 687

V položce *Výdaje a výnosy příštích období* je zahrnuta záloha na plnění ze státní garance od České konsolidační agentury ve výši 5 862 mil. Kč (viz také bod 2 účetní závěrky).

K 31. prosinci 2003 činí zůstatek rezervy na ostatní závazky z oblasti aktivních obchodů 1 215 mil. Kč (2002: 2 317 mil. Kč). Účelem této rezervy je zajistit pokrytí kreditních rizik spojených s vydanými úvěrovými závazky. Rezerva na kreditní deriváty byla rozpuštěna v důsledku uzavření pozice Banky v těchto instrumentech. Do rezervy na ostatní úvěrové závazky byla dále zahrnuta rezerva na potenciální závazky spojené s prodejem úvěrových pohledávek ve výši 17 mil. Kč (rok 2002: 692 mil. Kč).

Rezerva na ostatní závazky z oblasti aktivních obchodů byla určena k pokrytí uvedených rizik takto:

Riziko mil. Kč	Rezerva 2003	Rezerva 2002
Rezerva na podrozvahové závazky	1 024	920
Rezerva na kreditní instrumenty a deriváty *	0	901
Rezerva na nevyčerpané rámce	191	410
Rezerva na 5% participaci KB a současnou hodnotu refundace garance garantovaného portfolia podrozvahových instrumentů a závazků	0	86
Celkem	1 215	2 317

Pozn.: * Skupina rozpustila rezervu na kreditní instrumenty a deriváty ve vazbě na ukončení instrumentů typu credit default swap ve čtvrtém čtvrtletí 2003 (viz také body 22 a 35 účetní závěrky).

Ostatní rezervy zahrnují:

mil. Kč	Zůstatek 1. ledna 2003	Přírůstky	Úbytky	Kurzový rozdíl	Zůstatek 31. prosince 2003
Restrukturalizační rezerva	321	242	-371	0	192
Rezervy ze smluvních závazků	3 610	1 637	-1 398	-4	3 845
Celkem	3 931	1 879	-1 769	-4	4 037

Rezervy ze smluvních závazků představují zejména rezervy na nevyčerpanou dovolenou, právní spory, ukončení nájemních smluv, rezervy na odměny a technické rezervy na životní a neživotní pojištění ve výši 2 450 mil. Kč (2002: 2 674 mil. Kč).

31. Odložená daň

Odložená daň je počítána z přechodných rozdílů mezi daňovou základnou a účetní hodnotou s pomocí daňových sazeb platných v obdobích, kdy se odhaduje uplatnění dočasného daňového rozdílu, tj. 28 %, resp. 25 % ve Slovenské republice pro rok 2004, 26 % pro rok 2005 a 24 % od roku 2006 (2002 a 2003: 31 %, resp. 25 % ve Slovenské republice).

Odložená daň zahrnuje:

mil. Kč	2003	2002
Odložená daňová pohledávka	510	905
Odpisy	9	32
Nerealizovaná ztráta z cenných papírů	22	1
Bankovní rezervy a opravné položky	16	122
Opravné položky k nebankovním pohledávkám	64	51
Opravné položky k majetku	179	343
Nebankovní rezervy	189	363
Ztráta z minulých zdaňovacích období	206	258
Ostatní dočasné rozdíly	61	98
Úprava zohledňující nejistou realizaci daňové pohledávky	-236	-363
Odložený daňový závazek	-679	-1 168
Odpisy	-33	-49
Leasing	-25	-18
Přecenění zajišťovacích derivátů – dopad do vlastního kapitálu	-596	-1 077
Ostatní dočasné rozdíly	-25	-24
Čistá odložená daňová pohledávka/závazek	-169	-263

Odložená daň zachycená ve finančních výkazech:

mil. Kč	2003	2002
Odložená daňová pohledávka		
Zůstatek na začátku účetního období	905	0
Změna odložené daňové pohledávky	-395	905
Zůstatek na konci účetního období	510	905
Odložený daňový závazek		
Zůstatek na začátku účetního období	-1 168	-664
Konsolidační úpravy odložené daně (převod)	0	24
Změna odloženého daňového závazku – dopad do hospodářského výsledku	9	158
Změna odloženého daňového závazku – dopad do vlastního kapitálu	480	-686
Zůstatek na konci účetního období	-679	-1 168
Zvýšení/snížení odložené daně – dopad do hospodářského výsledku	-386	1 063
Zvýšení/snížení odložené daně – dopad do vlastního kapitálu	480	-686

V roce 2003 bylo do výkazu zisků a ztrát zaúčtováno snížení odložené daňové pohledávky ve výši 395 mil. Kč (2002: zvýšení o 905 mil. Kč) a snížení odloženého daňového závazku o 9 mil. Kč (2002: snížení o 158 mil. Kč). V rámci těchto pohybů představuje 89 mil. Kč náklad z titulu změny sazby daně z příjmů právnických osob v příštích třech letech. Dále Skupina zaúčtovala proti vlastnímu kapitálu snížení odloženého daňového závazku ze změny reálné hodnoty zajišťovacích derivátů o 480 mil. Kč (2002: zvýšení o 686 mil. Kč).

32. Podřízený dluh

V roce 1998 společnost Komerční Finance, B. V., (dceřiná společnost plně vlastněná Bankou) vydala zaručené podřízené dluhopisy, které byly do 15. května 2003 úročeny pevnou sazbou a po tomto datu proměnlivou sazbou navázanou na šestiměsíční sazbu LIBOR. U těchto podřízených dluhopisů Komerční Finance, B. V., využila opční právo k datu změny výpočtu úrokové platby v květnu 2003 tyto dluhopisy splatit. Tím zároveň došlo i k uhrazení závazku Banky a Banka k 31. prosinci 2003 nevykazuje žádný podřízený dluh.

33. Základní kapitál

Základní kapitál Banky, pravomocně zapsaný do obchodního rejstříku dne 11. února 2000, činí 19 004 926 tis. Kč, je představován 38 009 852 ks kmenových akcií o nominální hodnotě 500 Kč (ISIN: CZ0008019106).

Osoby podílející se na základním kapitálu Banky k 31. prosinci 2003 s podílem vyšším než 3 %:

Název společnosti	Sídlo	Podíl na základním kapitálu (%)
SOCIETE GENERALE S. A.	29 BLD HAUSMANN, PARIS	60,353
The Bank of New York ADR Department	101 Barclay Street, New York	5,480

Společnost Sociétés Générale, S. A., jako jediná osoba s kvalifikovanou účastí na Bance je francouzská akciová společnost založená společenskou smlouvou schválenou rozhodnutím ze dne 4. května 1864 a má status banky. V souladu s legislativními a regulačními předpisy vztahujícími se na finanční instituce, zejména ustanoveními Měnového a finančního zákoníku, má společnost povinnost dodržovat požadavky obchodních zákonů, konkrétně § 210–1 a následující francouzského obchodního zákoníku, a svých stanov.

The Bank of New York ADR Department je s povolením České národní banky držitelem akcií, ke kterým byly vydány Globální depozitní certifikáty (GDR), jež jsou ve vlastnictví většího počtu zahraničních investorů.

34. Rozbor zůstatků hotovosti a jiných likvidních prostředků uvedených ve výkaze cash flow

mil. Kč	2003	2002	Změna během roku
Hotovost a účty u centrálních bank	12 284	13 933	-1 649
Pohledávky za bankami	165	575	-410
Závazky vůči bankám	-1 667	-1 248	-419
Celkem	10 782	13 260	-2 478

35. Potenciální pohledávky a závazky

Soudní spory

Skupina k 31. prosinci 2003 posoudila soudní spory vedené proti Skupině. Na základě posouzení portfolia jednotlivých významných sporů z hlediska rizika možné prohry sporu a částek, které jsou předmětem sporu, Skupina vykazuje rezervu na tyto spory ve výši 490 mil. Kč (2002: 511 mil. Kč). Skupina rovněž vytvořila rezervu ve výši 92 mil. Kč (2002: 64 mil. Kč) na náklady spojené s případným zaplacením příslušenství žalované částky v jednom ze sporů.

Skupina k 31. prosinci 2003 posoudila soudní spory vedené Skupinou proti jiným subjektům. Podle informací Skupiny mohou některé subjekty žalované Skupinou podat protižalobu. Skupina se bude ve všech případných soudních sporech bránit a na základě stanoviska interních i externích právních poradců se domnívá, že žádný uplatněný nárok nebude mít výrazný dopad na její finanční pozici. Ve spojitosti s těmito záležitostmi Skupina nevytvořila žádnou rezervu.

Pohledávky ze záruk

Jedná se o neodvolatelné potvrzení, že Skupina provede platby v případě, že klient nebude moci splnit své závazky ke třetím stranám. Tato potvrzení nesou stejné riziko jako úvěry, a proto k nim Skupina vytváří rezervy podle stejného algoritmu jako k úvěrům.

Kapitálové závazky

K 31. prosinci 2003 měla Skupina kapitálové závazky ve výši 84 mil. Kč (2002: 202 mil. Kč) spojené se stávajícími investičními projekty. Vedení Skupiny věří, že budoucí výnosy a finanční prostředky budou postačovat k pokrytí tohoto závazku.

Pohledávky z akreditivů

Dokumentární akreditivy představují písemný neodvolatelný závazek Skupiny, vystavený na základě žádosti jejího klienta (příkazce), že poskytne třetí osobě nebo na její řad (příjemci, pověřenému) určité plnění, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky. Podmínkou otevření akreditivu je zajištění jeho krytí, tj. nelze otevřít akreditiv nezajištěným krytím. Skupina k nim vytváří rezervy podle stejného algoritmu jako k úvěrům.

Přísliby úvěrů, nečerpané úvěry a kontokorentní rámce, povolené debety běžných účtů

Mezi nejvýznamnější podrozvahové položky patří hodnoty nevyčerpaných rámců kontokorentních úvěrů a povolených debetů, nečerpané úvěry, vydané úvěrové přísliby a nečerpané rámcové obchody. Základním účelem příslibů je zajistit, aby finanční prostředky byly klientům k dispozici v okamžiku, kdy o ně požádají. Přísliby úvěrů představují nevyužitá oprávnění k poskytnutí finančních prostředků ve formě úvěrů, záruk či stand-by linek. Přísliby úvěrů vydané Skupinou zahrnují vydané přísliby úvěrů či záruk a dále nečerpané částky úvěrů, kontokorentních rámců a povolené debety běžných účtů. Přísliby odvolatelné jsou Skupinou vydané přísliby úvěrů či záruk, které jsou podmíněny dodržením určitých podmínek ze strany klienta (včetně podmínky, že nedojde ke zhoršení bonity klienta). Neodvolatelné přísliby představují nečerpané částky úvěrů, kontokorentních rámců a povolené debety běžných účtů, neboť vyplývají z úvěrových smluvních podmínek.

Potenciální pohledávky a závazky:

mil. Kč	2003	2002
Neplatební záruky včetně jejich příslibů	8 633	7 541
Platební záruky včetně jejich příslibů	3 446	7 029
Otevřené odb./imp.akreditivy nekryté	576	942
Stand-by akreditivy nekryté	846	471
Závazky ze záruk	13 501	15 983
Přijaté směnky, akcepty a indosamenty	62	0
Budoucí možné závazky celkem	13 563	15 983
Přísliby úvěrů a nevyčerpané úvěrové rámce	13 644	13 533
Nečerpané úvěrové přísliby	20 785	23 831
Potvrzené dod./exp. akreditivy	149	15
Nevyčerpané kontokorentní rámce a debety běžných účtů	30 630	26 427
Nevyčerpané eskontní rámce	510	908
Nevyčerpané limity rámcové smlouvy o poskytování finančních služeb	10 954	9 771
Ostatní závazky a nevyčerpané rámce celkem	76 672	74 485
Otevřené odb./imp. akreditivy kryté	42	96
Stand-by akreditivy kryté	1	59
Budoucí možné a neodvolatelné závazky celkem	90 278	90 623

Řada kontokorentních rámců je poskytnuta významným klientům Skupiny z řad českých společností, které jsou součástí mezinárodních skupin nebo které jsou ve vlastnictví státu. Z celkové výše příslibů rámcových smluv poskytnutých Skupinou představují 6 220 mil. Kč (2002: 5 852 mil. Kč) závazky odvolatelné. Veškeré další přísliby, nečerpané části úvěrů, kontokorentních rámců a povolených debetů jsou neodvolatelné a nepodléhají dalšímu schválení ze strany Skupiny.

Platební záruky poskytnuté společnosti Komerční Finance, B. V., v souvislosti s vydanými podřízenými dluhopisy této dceřiné společnosti Banky (k 31. prosinci 2002 ve výši 6 028 mil. Kč) byly ukončeny v souladu s předčasným splacením dluhopisů podle emisních podmínek (viz také bod 32 účetní závěrky).

Instrumenty typu credit default swap zachycené jako poskytnuté bankovní záruky (v roce 2002 ve výši 100 mil. EUR) byly ukončeny v celém objemu ve čtvrtém čtvrtletí 2003.

Riziko spojené s potenciálními pohledávkami a závazky je posuzováno obdobně jako u úvěrů klientům s přihlédnutím k finanční situaci subjektu, za který Skupina vydává záruku, a s přihlédnutím k poskytnutému zajištění. K 31. prosinci 2003 Skupina měla na tato rizika rezervy v celkové částce 1 215 mil. Kč (2002: 2 317 mil. Kč).

Závazky z finančního leasingu

Skupina uzavřela smlouvy o finančním pronájmu (zejména výpočetní techniky, bankomatů a automobilů), jejichž platby budou probíhat po dobu 3 let. Budoucí závazky včetně úroků jsou zahrnuty v rozvaze v položce *Ostatní pasiva*.

Předměty ve finančním nájmu:

mil. Kč	2003	2003	2002	2002
	Včetně úroku	Bez úroku	Včetně úroku	Bez úroku
Majetek v leasingu	662	596	937	843
Zaplacené splátky	516	474	604	552
Zbývá zaplatit	146	122	333	291

Zbytková splatnost zbylé splátky:

mil. Kč	2003	2003	2002	2002
	Včetně úroku	Bez úroku	Včetně úroku	Bez úroku
Do 1 roku	119	98	206	180
1 až 5 let	27	24	127	111
Celkem	146	122	333	291

36. Strany se zvláštním vztahem ke Skupině

Subjekty jsou považovány za osoby se zvláštním vztahem v případě, že jeden subjekt je schopen kontrolovat činnost druhého subjektu nebo uplatňuje podstatný vliv na finanční nebo provozní aspekty jeho činností. K 31. prosinci 2003 byla Skupina kontrolována společností Société Générale, která měla ve svém držení 60,35% majetkový podíl v Bance.

V rámci běžných obchodních vztahů jsou uzavírány transakce s osobami se zvláštním vztahem. Tyto transakce představují zejména úvěry, vklady a jiné typy transakcí. Tyto transakce jsou uzavírány na základě běžných obchodních podmínek a za obvyklé tržní ceny.

Vztahy vůči přidruženým společnostem

Úvěrové pohledávky Skupiny za přidruženými společnostmi finanční skupiny k 31. prosinci 2003 činily 113 mil. Kč (2002: 1 124 mil. Kč).

Celková výše vkladů přidružených společností v Bance činila 102 mil. Kč (2002: 14 mil. Kč).

V následující tabulce je uveden přehled úvěrů poskytnutých přidruženým společnostem ve finanční skupině Banky a jejich vkladů v Bance:

mil. Kč	2003	2002
	Společnost	
CAC LEASING, a. s.	x	886
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	113	238
Úvěry celkem	113	1 124
CAC LEASING, a. s.	x	12
Všeobecná stavební spořitelna Komerční banky, a. s.	102	2
Vklady celkem	102	14

Skupina nerealizovala žádné významné náklady ani výnosy vůči přidruženým společnostem Skupiny.

Vztahy vůči společnostem skupiny Société Générale

Mezi hlavní pohledávky ke společnostem skupiny Société Générale patří:

mil. Kč	2003	2002
	Společnost	
Société Générale London	0	362
Société Générale Paris	19 991	18 743
Société Générale Tokyo	0	80
Sogelease ČR, a. s.	x	10
Franfinance Consumer Credit, s. r. o.	400	x
Franfinance Czech Republic, s. r. o.	1 077	0
SGBT Luxembourg	407	0
Celkem	21 875	19 195

Mezi hlavní závazky ke společnostem skupiny Sociétés Générale patří:

mil. Kč	2003	2002
Společnost		
Franfinance Czech Republic, s. r. o.	52	357
SG Finance Praha, a. s.	x	76
SGBT Luxembourg	29	19
Sociétés Générale Warsaw	38	31
Sociétés Générale Paris	1 796	1 282
Franfinance Consumer Credit, s. r. o.	27	0
Sociétés Générale, pobočka Praha	x	45
Sogelease ČR, a. s.	x	56
Celkem	1 942	1 866

Hlavní pohledávky a závazky ke společnostem skupiny Sociétés Générale zahrnují zejména zůstatky běžných účtů, nostro a loro účtů, poskytnuté úvěry, úvěry a vklady na mezibankovním trhu, a dále dluhopisy pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování (viz také bod 18 této účetní závěrky).

K 31. prosinci 2003 Banka dále vykazovala vůči skupině Sociétés Générale podrozvahová aktiva v nominální hodnotě 49 091 mil. Kč (2002: 8 069 mil. Kč) a podrozvahová pasiva v nominální hodnotě 40 332 mil. Kč (2002: 11 481 mil. Kč). Jedná se především o měnové forwardy, spotové operace a úrokové swapy a o přijaté záruky za úvěrové pohledávky.

Skupina ke konci roku 2003 evidovala i jiné pohledávky a závazky za společnostmi skupiny Sociétés Générale, které jsou však svou výší nevýznamné.

V průběhu roku 2003 Skupina realizovala vůči Sociétés Générale Paris celkové čisté výnosy ve výši 718 mil. Kč (2002: 76 mil. Kč) a celkové čisté náklady ve výši 591 mil. Kč (2002: 494 mil. Kč). Položky výnosů představují výnosové úroky z dluhopisů pořízených v primárních emisích neurčených k obchodování vydaných Sociétés Générale Paris (viz také bod 18 účetní závěrky), výnosy z mezibankovních depozit a poplatky z operací s cennými papíry. Položky nákladů tvoří náklady na mezibankovní depozita, čistá ztráta z finančních operací a náklady související s poskytnutím manažerských a poradenských služeb.

Skupina v letech 2003 ani 2002 nerealizovala žádné významné náklady ani výnosy vůči ostatním společnostem skupiny Sociétés Générale. Skupina v letech 2003 ani 2002 nevykazovala pohledávky za členy svých statutárních orgánů nebo jinými fyzickými osobami se zvláštním vztahem k Bance.

Odměňování a akciový odměňovací program členů představenstva a dozorčí rady

Odměny vyplacené členům představenstva a dozorčí rady během roku byly následující:

mil. Kč	2003	2002
Odměny členům představenstva *	47	41
Odměny členům dozorčí rady **	3	4
Odměny členům řídicího orgánu (výbor ředitelů) ***	64	66
Celkem	114	111

Pozn.: * U odměn členům představenstva se jedná o vyplacené peněžní částky v roce 2003 současným i bývalým členům představenstva vyplývající z mandátních i manažerských smluv bez bonusů za rok 2003, u expatriotů se jedná o částky odměn člena představenstva bez bonusu za rok 2003 a ostatní odměny a benefity plynoucí ze smlouvy o přidělování expatriotů.

** U odměn členům dozorčí rady se jedná o vyplacené peněžní částky v roce 2003 současným i bývalým členům dozorčí rady.

*** Odměny členům výboru ředitelů jsou souhrnem všech vyplacených odměn a benefitů v roce 2003 z manažerských smluv, v případě expatriotů na základě smlouvy o přidělování expatriotů. V této položce nejsou uvedeny žádné odměny členům představenstva (jsou uvedeny v položce odměny členům představenstva). Všichni členové představenstva jsou zároveň členy výboru ředitelů.

	2003	2002
Počet členů představenstva	6	6
Počet členů dozorčí rady	9	9
Počet členů řídicích orgánů (výbor ředitelů)	20*	18*

Pozn.: * V těchto počtech jsou i všichni členové představenstva, kteří jsou zároveň členy výboru ředitelů.

K 31. prosinci 2003 je vytvořena rezerva na akciový odměňovací program ve výši 18 mil. Kč (2002: 35 mil. Kč) a dohadná položka na bonusy představenstva ve výši 22 mil. Kč (2002: 15 mil. Kč).

V rámci akciového motivačního programu mají někteří členové dozorčí rady Banky právo nakoupit během roku 2004 předem stanovený počet řádných akcií Banky za cenu 500 Kč za akcii („call opce“). Členové dozorčí rady mají právo, nikoli však povinnost, prodat tyto akcie Bance za cenu 1 000 Kč za akcii za předpokladu, že tyto akcie byly drženy po minimální stanovenou dobu („put opce“). Náklady na využití těchto opcí jsou neseny Bankou. Počet akcií, na které mohou členové akciového motivačního programu uplatnit svá práva, činí 13 680 akcií (2002: 18 240 akcií). Platnost tohoto akciového motivačního programu končí v polovině roku 2004.

37. Pohyby rezervy na zajišťovací instrumenty v konsolidovaném výkazu změny kapitálu

V souladu s IAS 39 jsou některé finanční deriváty účtovány jako zajišťovací. Změny jejich reálné hodnoty jsou vykázány jako součást vlastního kapitálu v rámci rezervy na zajišťovací instrumenty.

mil. Kč	2003	2002
Reálná hodnota zajištění peněžních toků na začátku období	3 492	1 263
Závazek z titulu odložené daně na začátku období	-1 077	-392
Zůstatek na začátku období	2 415	872

Pohyby v průběhu období:

mil. Kč	2003	2002
Zisky/ztráty ze změn reálné hodnoty	180	3 227
Odložená daň	-56	-995
	124	2 232

mil. Kč	2003	2002
Převod do čistého zisku	-1 748	-999
Odložená daň	537	310
	-1 211	-689

mil. Kč	2003	2002
Zůstatek na konci období	1 924	3 492
Odložená daň	-596	-1 077
Zůstatek na konci období	1 328	2 415

38. Informace o řízení rizik a finančních instrumentech

(A) Úvěrové riziko

Úvěrové hodnocení (rating) dlužníka

Skupina kvantifikuje riziko protistrany pomocí ratingu na základě několika kritérií v závislosti na typu a velikosti klienta. Rating klienta pak slouží k propočtu očekávaných rizikových nákladů s přihlédnutím k typu úvěrového produktu a zajištění. Pro podnikové klienty Skupina stanovuje rating na základě kvantitativních (finanční výkazy podniku) i kvalitativních kritérií (stupeň hodnocení finančních analytiků). Kvantitativní analýza finančních výkazů je prováděna s použitím několika ukazatelů v závislosti na velikosti klienta (obrat) a jeho typu (výrobní podnik, leasingová společnost, municipalita). Používaná metodika vychází z metodiky používané v rámci celé skupiny Sociétés Générale. Skupina rovněž využívá hodnocení externích ratingových agentur a od roku 2003 také informací z Centrálního registru úvěrů (informace o právnických osobách) provozovaného ČNB, kam jsou banky povinny zasílat ČNB příslušné informace. Speciální týmy pravidelně vyhodnocují správnost a přesnost ratingu jednotlivých klientů. Pro fyzické osoby Skupina využívá ke stanovení ratingu především kvantitativních kritérií a dále používá také informace z Bankovního registru klientských informací (informace o fyzických osobách – občanech a podnikatelích) provozovaného společností CBCB, a. s.

Skupina sleduje koncentrace úvěrového rizika celkově za všechny rozvahové a podrozvahové pozice. Speciálně Skupina sleduje koncentrace úvěrového rizika podle odvětví a koncentrace úvěrového rizika v ekonomicky spjatých skupinách klientů. K určení významných koncentrací úvěrového rizika Skupina provádí srovnání podílů odvětví ve své rozvahové a podrozvahové pozici a podílů tohoto odvětví v České republice (podíl na HDP). Pro ekonomicky spjaté skupiny klientů Skupina sleduje podíl úvěrové expozice ekonomicky spjaté skupiny klientů ke kapitálu Skupiny.

Charakteristika pohledávek, které nejsou předmětem kategorizace

Skupina neklasifikuje v souladu s opatřením ČNB ostatní pohledávky za klienty. Tyto pohledávky jsou tvořeny pohledávkami neúvěrové povahy, které vznikly Skupině zejména z platebního styku, podvodných výběrů, bankovních šeků, pohledávky spojené s transakcemi nákupu cenných papírů pro klienty, které nebyly vypořádány, a dále pohledávky vyplývající z obchodně závazkových vztahů, které nejsou finančními činnostmi, zejména poskytnuté provozní zálohy a pohledávky k sociálním institucím. K těmto pohledávkám Skupina zpravidla vytváří opravné položky ve výši 100 %, pokud jsou po splatnosti tři měsíce a déle.

Tvorba opravných položek k pohledávkám

Skupina vytváří opravné položky k pohledávkám jednotlivých klientů z nekrytého rizika, které představuje výše pohledávky po odečtení hodnoty zajištění. Ke stanovení výše opravných položek se používá konzervativní přístup. Opravná položka je rovna vyšší z hodnoty vypočtené na základě opatření ČNB o klasifikaci pohledávek a výši opravných položek dle jejich klasifikace, a hodnoty opravných položek stanovených na základě interního odhadu výtěžnosti Skupiny z jednotlivé pohledávky. Skupina používá tento postup pro rozvahové i podrozvahové pohledávky. Skupina dále vytváří 100% opravnou položku k úrokům po splatnosti a naběhlým úrokům u nestandardních, pochybných a ztrátových pohledávek.

Klasifikační stupeň pohledávek je dle opatření ČNB vypočten s použitím parametrů „vyhodnocení finanční situace klienta“, „počet dní po splatnosti“, „poskytování informací klientem“, „restrukturalizace pohledávky“ a „zahájení likvidace“. Interní hodnocení pohledávky je stanoveno s použitím ratingu protistrany a hodnocení analytiků. Velké úvěrové případy projednávají individuálně výbory pro tvorbu opravných položek (významný podíl úvěrového portfolia Skupiny je analyzován těmito výbory).

Zajištění pohledávek

Hodnotu zajištění určuje odbor Řízení rizik na základě stanovených diskontních faktorů, které slouží pro ocenění poskytnutého zajištění. Informace o hodnotě zajištění se přenášejí na příslušné klientské účty a slouží k výpočtu nekrytého rizika u jednotlivých pohledávek pro potřeby tvorby opravných položek.

Skupina sleduje hodnotu zajištění dvěma způsoby. Na jedné straně sleduje skutečné tržní podmínky, změny právních norem a opatření, které vedou k okamžité úpravě hodnoty zajištění. Na druhé straně jsou hodnoty zajištění přehodnocovány na čtvrtletní bázi odborem Řízení rizik, toto přehodnocení spočívá ve srovnávání skutečné realizace zajištění oproti původnímu ocenění v knihách Skupiny.

Největší část úvěrového portfolia Skupiny je zajištěna nemovitostmi, které v současné době tvoří více než polovinu celkové hodnoty zajištění.

Vymáhání pohledávek za dlužníky

Skupina ustanovila speciální odbor pro vymáhání pohledávek. Tento odbor se zabývá restrukturalizací úvěrů, vymáháním a prodejem pohledávek a realizací zajištění v souladu se smlouvou mezi Skupinou a příslušným klientem.

Nástroje pro realokaci úvěrového rizika

Skupina nevyužívá žádné kreditní deriváty pro zajištění nebo realokaci svých úvěrových expozic.

Charakteristika odvolatelných smluvních závazků

Odvolatelné smluvní závazky Skupina sleduje stejným způsobem jako neodvolatelné závazky. Riziko je identifikováno na klientské bázi a sledováno měsíčně, netvoří se však žádné opravné položky a rezervy. Tyto závazky Skupiny tvoří 7 % (2002: 6 %) všech smluvních nečerpaných částek Skupiny.

Kreditní riziko finančních derivátů

Kreditní riziko finančních derivátů, respektive reprodukční náklady na finanční deriváty představuje úvěrovou expozici Skupiny z derivátových kontraktů, tedy vyjadřuje odhad maximální potenciální ztráty Skupiny v případě, že by protistrany nedostály svým závazkům. Obvykle představuje jen zlomek nominální hodnoty kontraktů. Kreditní riziko každého kontraktu je vyjádřeno úvěrovým ekvivalentem, který je vypočten v souladu s nově implementovanou metodikou Current Average Risk (CAR) jako průměr odhadovaných potenciálních expozic, kterým může být Skupina vystavena během zbývající doby trvání kontraktu. Kreditní riziko je stanoveno na základě typu transakce a zohledňuje mimo jiné tržní hodnotu kontraktu a dobu do splatnosti. Skupina denně vyhodnocuje kreditní rizika všech obchodů s finančními deriváty.

K 31. prosinci 2003 byla Skupina vystavena kreditnímu riziku z finančních derivátů ve výši 16 093 mil. Kč (2002: 20 791 mil. Kč). Tato částka představuje hrubé reprodukční náklady v tržních cenách k 31. prosinci 2003 pro všechny kontrakty platné k tomuto datu v případě, že by protistrany nesplnily své závazky, a nezohledňuje případné započtení vzájemných závazků a pohledávek.

(B) Tržní riziko

Rozdělení obchodů Skupiny

Skupina je pro účely řízení tržních rizik vnitřně rozdělena na dvě knihy – Tržní knihu a Strukturální knihu. Tržní kniha obsahuje obchody uzavřené dealery Skupiny na mezibankovním trhu a instrumenty pořízené za účelem obchodování. Strukturální kniha zahrnuje zejména obchodní transakce (poskytování úvěrů, přijímání vkladů, pohledávky a závazky za klienty), zajišťovací transakce v rámci Strukturální knihy a další transakce nezahrnuté do Tržní knihy.

K měření tržních rizik Skupina používá zejména systém limitů, které vyplývají z potřeb Skupiny, a zároveň externích požadavků.

Produkty uzavírané Skupinou

Skupina obchoduje s následujícími produkty spojenými s tržním rizikem: úvěry a vklady na mezibankovním trhu, měnové operace (spoty, swapy, forwardy), operace na úrokovou míru (úrokové swapy, FRA), pokladniční poukázky a státní dluhopisy, korporátní dluhopisy a další specifické produkty, jako jsou směnky/směnečné programy, cash management pro vybrané klienty apod. Skupina neobchoduje na vlastní účet s opcemi, uzavírá pouze back-to-back operace s opcemi.

Skupina provádí obchody s deriváty pro obchodování na vlastní účet a na účet klientů a dále pro účely zajištění pozic generujících tržní riziko. Pro zajištění svých pozic Skupina využívá zejména úrokové swapy, FRA a měnové swapy.

Skupina rovněž uzavřela několik strukturovaných derivátů pro klienty, které jsou navrženy tak, aby splňovaly potřeby klientů na zajištění pozic. Tyto produkty jsou oceňovány s použitím interních modelů; tržní riziko je eliminováno uzavřením pozice back-to-back obchodem.

Deriváty jsou sjednávány pouze na OTC trhu, Skupina neobchoduje žádné burzovní deriváty.

Tržní riziko Tržní knihy

K měření tržního rizika Tržní knihy Skupina používá mimo jiné indikátoru Value at Risk. Hodnota Value at Risk je vypočtena s použitím metody historických simulací a představuje maximální možnou ztrátu daného portfolia v daném časovém horizontu (obvykle v horizontu 1 dne) s pravděpodobností 99 %. Skupina využívá analýzy historických scénářů („Back testing“) k ověření přesnosti Value at Risk. Skutečné výsledky obchodní knihy jsou srovnány s modelovanou hodnotou Value at Risk a Skupina vyhodnocuje počet překročení intervalu spolehlivosti.

Skupina také zavedla denní analýzy šokových scénářů („Stress testing“) všech otevřených pozic v tržní knize. Jsou definovány šokové scénáře pro hlavní skupiny měn.

Hodnota Globálního Value at Risk na jeden den na hladině významnosti 99 % byla k 31. prosinci 2003: -583 570 EUR (2002: -289 993 EUR). Průměrná hodnota Globálního Value at Risk byla za období 1. ledna 2003 až 31. prosince 2003: -417 072 EUR (2002: -381 579 EUR). Hodnoty Value at Risk byly stanoveny vedením Skupiny pro oblast řízení rizik.

Tržní riziko Strukturální knihy

Devizová pozice je sledována denně v souladu s opatřením ČNB o kapitálové přiměřenosti bank zahrnující úvěrové a tržní riziko. V rámci Strukturální knihy Skupina řídí devizové riziko tak, aby dosáhla minimálních rizikových expozií. Aby toho mohlo být dosaženo, je devizová pozice Strukturální knihy měřena na denní bázi a následně zajištěna v rámci stanovených pravidel. K zajišťování devizové pozice Strukturální knihy Skupina používá standardních meziměnových instrumentů mezibankovního trhu, jako jsou meziměnové spoty, forwardy. V rámci regulačních požadavků je měsíčně reportován ČNB Výkaz o devizové a korunové pozici.

Riziko úrokové sazby je ve strukturální knize sledováno a měřeno pomocí statické gapové analýzy, senzitivity úrokového příjmu na paralelní posun výnosové křivky a ukazatele Earnings at Risk (EaR) na čistý úrokový příjem. Ukazatele jsou sledovány odděleně za CZK, USD, EUR a za sumu ostatních cizích měn. Ukazatel EaR udává, o kolik se může maximálně odchýlit plánovaný čistý úrokový příjem v horizontu jednoho roku z titulu pohybu úrokových sazeb na hladině spolehlivosti 99 % oproti výchozí hodnotě. EaR je stanoven na principu stochastické simulace náhodných scénářů vývoje úrokových sazeb a pro každý scénář je stanovena změna úrokového příjmu vzhledem k výchozímu stavu. Výpočet ukazatele EaR na čistý úrokový příjem představuje stress-testing postup pro úrokové riziko v rámci Strukturální knihy.

K zajišťování úrokového rizika Strukturální knihy Skupina používá jak standardní derivativní instrumenty mezibankovního trhu, jako jsou FRA a úrokové swapy, tak i vhodné investice do cenných papírů nebo vhodnou volbu úrokových parametrů dalších částí bilance aktiv a pasiv.

(C) Finanční deriváty

Skupina vytvořila systém limitů tržních rizik a limitů na protistrany, který slouží k zamezení vzniku nepřiměřených otevřených pozic z důvodu pohybu tržních cen a nepřiměřených úvěrových expozic za jednotlivými klienty. Skupina sleduje na denní bázi dodržování všech limitů a v případě jejich překročení přijímá opatření směřující ke snížení rizikové expozice.

V následujících tabulkách jsou uvedeny nominální a reálné hodnoty derivátů v členění na deriváty k obchodování a zajišťovací (viz také bod 3 této účetní závěrky).

Finanční deriváty vykazované jako deriváty k obchodování:

mil. Kč	Nominální hodnota		Nominální hodnota		Reálná hodnota		Reálná hodnota	
	2003	2003	2002	2002	2003	2003	2002	2002
	Aktiva	Pasiva	Aktiva	Pasiva	kladná	záporná	kladná	záporná
Úrokové nástroje								
Úrokové swapy	83 538	83 538	66 808	66 808	1 635	1 735	2 666	2 722
Úrokové forwardy	159 693	159 693	150 841	150 841	62	64	267	333
Úrokové opce	1 400	1 400	5 600	5 600	11	7	216	227
Celkem úrokové	244 631	244 631	223 249	223 249	1 708	1 806	3 149	3 282
Měnové nástroje								
Měnové swapy	44 033	43 924	81 108	80 958	877	829	2 450	2 316
Cross currency swapy	10 005	7 672	18 212	14 997	2 400	56	3 374	166
Měnové forwardy	4 488	4 455	4 455	5 905	75	39	90	62
Nakoupené opce	3 655	3 675	2 213	2 237	48	0	36	0
Prodané opce	3 675	3 655	2 237	2 213	0	47	0	36
Celkem měnové	65 856	63 381	108 225	106 310	3 400	971	5 950	2 580
Ostatní nástroje								
Úvěrové opce	11	11	14 758	14 758	0	0	0	0
Forwardy na dluhopisy	1 025	1 025	0	0	1	0	0	0
Forwardy na akcie	2	2	0	0	0	0	0	0
Opce na akcie	9	9	1 139	1 139	0	0	1	3
Celkem ostatní	1 047	1 047	15 897	15 897	1	0	1	3
Celkem	311 534	309 059	347 371	345 457	5 109	2 777	9 100	5 865

Finanční deriváty vykazované jako deriváty k obchodování v nominálních hodnotách dle zbytkové splatnosti:

mil. Kč	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let	Celkem
Úrokové nástroje				
Úrokové swapy	13 344	52 060	18 134	83 538
Úrokové forwardy	147 573	12 120	0	159 693
Úrokové opce	0	1 400	0	1 400
Celkem úrokové	160 917	65 580	18 134	244 631
Měnové nástroje				
Měnové swapy	44 033	0	0	44 033
Cross currency swapy	3 100	6 678	227	10 005
Měnové forwardy	4 180	308	0	4 488
Nakoupené opce	3 528	127	0	3 655
Prodané opce	3 547	128	0	3 675
Celkem měnové	58 388	7 241	227	65 856
Ostatní nástroje				
Úvěrové opce	11	0	0	11
Forwardy na dluhopisy	1 025	0	0	1 025
Forwardy na akcie	2	0	0	2
Opce na akcie	9	0	0	9
Celkem ostatní	1 047	0	0	1 047
Celkem	220 352	72 821	18 361	311 534

Pozn.: Za zbytkovou splatnost úrokových forwardů (FRA) se považuje doba do data fixace, kdy je odúčtována podrozvaha.

Finanční deriváty vykazované jako zajišťovací:

mil. Kč	Nominální hodnota		Nominální hodnota		Reálná hodnota		Reálná hodnota	
	2003	2003	2002	2002	2003	2003	2002	2002
	Aktiva	Pasiva	Aktiva	Pasiva	kladná	záporná	kladná	záporná
Úrokové swapy	89 497	89 479	68 641	68 641	3 914	697	4 715	266
Celkem	89 497	89 479	68 641	68 641	3 914	697	4 715	266

Zbytková splatnost derivátů vykazovaných jako zajišťovací:

mil. Kč	Do 1 roku	1 až 5 let	Nad 5 let	Celkem
Úrokové swapy	8 300	35 425	45 772	89 497
Celkem	8 300	35 425	45 772	89 497

Skupina vykazuje jako zajišťovací pouze ty uzavřené kontrakty, pro které je schopna prokázat splnění podmínek pro jejich účtování jako o zajišťovacích v souladu s účetním standardem IAS 39. Další informace o zajištění jsou uvedeny v bodě 3 této účetní závěrky.

(D) Riziko úrokové sazby

Riziko úrokové sazby představuje riziko změny hodnoty finančního nástroje v důsledku změny tržních úrokových sazeb. Časové období, po které je úroková sazba finančního nástroje pevně stanovena, indikuje, do jaké míry je tento nástroj vystaven riziku úrokové sazby.

Pro řízení úrokového rizika Skupina používá vlastní modely. Cílem těchto modelů je zobrazení očekávaného ekonomického chování klientů Skupiny v případě změny úrokových sazeb na trhu. Záměrem vedení Skupiny je řídit riziko fluktuační čistých úrokových výnosů v důsledku změn úrokových sazeb prostřednictvím rozdílové (gapové) analýzy mezi aktivy a pasivy v jednotlivých skupinách. Další informace o řízení úrokového rizika jsou uvedeny v části B tohoto bodu.

Níže uvedená tabulka poskytuje informace o tom, do jaké míry je Skupina vystavena riziku úrokové sazby a je založena buď na smluvní době splatnosti finančních nástrojů, nebo v případě, že se úroková míra těchto nástrojů mění před dobou splatnosti, na datu nového stanovení úrokové míry. V případě, že se jedná o obchod, který nenese informaci o smluvní splatnosti nebo změně sazby, pak je daný objem zobrazen ve sloupci „Nespecifikováno“.

mil. Kč	Do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespeci- fikováno	Celkem
Aktiva						
Hotovost a běžné účty u bank	2 866	0	0	0	9 583	12 449
Pohledávky za bankami	178 440	4 584	2 849	16 200	50	202 123
Cenné papíry k obchodování	14 601	9 311	861	1 192	140	26 105
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	0	0	0	0	9 023	9 023
Pohledávky za Českou konsolidační agenturou	16 943	5 520	1 840	0	0	24 303
Úvěry klientům (čisté)	69 860	30 817	33 123	1 947	-2 759	132 988
Cenné papíry k prodeji	6 826	4 280	7 554	8 719	177	27 556
Cenné papíry držené do splatnosti	97	135	0	16	0	248
Náklady a příjmy př. období a ostatní aktiva	589	4 148	0	0	3 009	7 746
Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	510	510
Majetkové účasti v přidružených a nekonsolidovaných společnostech	0	0	0	0	876	876
Hmotný a nehmotný majetek (čistý)	0	0	0	0	12 736	12 736
Aktiva celkem	290 222	58 795	46 227	28 074	33 345	456 663
Pasiva						
Závazky vůči bankám	16 336	1 563	246	0	1 940	20 085
Závazky vůči klientům	130 940	2 637	3 673	134	216 185	353 569
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	0	0	0	0	3 474	3 474
Dluhopisy	1 247	16 866	0	2 911	0	21 024
Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva	3 613	5 862	0	0	5 267	14 742
Daň z příjmů	0	0	0	0	1 443	1 443
Odložená daň	0	0	0	0	679	679
Menšinové podíly	0	0	0	0	246	246
Pasiva celkem	152 136	26 928	3 919	3 045	229 234	415 262
Čisté úrokové riziko bez podrozvahy k 31. 12. 2003	138 086	31 867	42 308	25 029	-195 889	41 401
Podrozvahová aktiva úrokového rizika *	69 024	134 292	89 882	50 934	0	344 133
Podrozvahová pasiva úrokového rizika *	144 788	129 185	60 216	9 943	0	344 133
Čisté úrokové riziko podrozvahy k 31. 12. 2003	-75 764	5 107	29 666	40 991	0	0
Kumulativní úrokové riziko k 31. 12. 2003	62 322	99 296	171 270	237 290	41 401	x
Aktiva celkem k 31. 12. 2002	293 340	47 375	40 674	26 596	38 107	446 092
Pasiva celkem k 31. 12. 2002	169 809	11 727	18 101	242	210 847	410 726
Čisté úrokové riziko bez podrozvahy k 31. 12. 2002	123 531	35 648	22 573	26 354	-172 740	35 366
Čisté úrokové riziko podrozvahy k 31. 12. 2002	-40 349	-5 965	26 554	19 760	0	0
Kumulativní úrokové riziko k 31. 12. 2002	83 182	112 865	161 992	208 106	35 366	x

Pozn.: * V podrozvahových aktivech a pasivech jsou vykázány pohledávky a závazky z úrokových derivátů, které zahrnují úrokové swapy, úrokové forwardy, úrokové opce a cross currency swapy.

Průměrné úrokové sazby k 31. prosinci 2003:

%	CZK	USD	EUR
Aktiva			
Pokladní hodnoty a účty u České národní banky	1,35	x	x
Pokladní a pokladniční poukázky	2,33	x	x
Pohledávky za bankami	2,20	2,35	0,05
Úvěry klientům	5,37	3,07	3,69
Úročené cenné papíry	5,71	2,90	3,14
Aktiva celkem	3,43	2,80	1,45
Úročená aktiva celkem	3,68	2,82	1,50
Pasiva			
Závazky vůči bankám	2,50	0,99	0,05
Závazky vůči klientům	0,97	0,26	0,88
Dluhopisy	6,89	x	x
Pasiva celkem	1,18	0,44	0,80
Úročená pasiva celkem	1,37	0,45	0,86

Pozn.: V tabulce jsou uvedeny průměrné úrokové sazby za měsíc prosinec 2003, vypočítané jako vážený průměr za jednotlivou kategorii aktiv a pasiv.

(E) Riziko likvidity

Riziko likvidity představuje riziko, že Skupina nebude mít dostatek pohotových zdrojů ke splnění závazků vyplývajících z finančních kontraktů.

Řízení rizika likvidity vychází ze systému řízení likvidity schváleného vedením Skupiny, který je v souladu s opatřením ČNB o standardech řízení likvidity bank, a jsou jím zároveň pokryty další potřeby/požadavky Skupiny na řízení rizika likvidity. Sledování likvidity probíhá na celoskupinové úrovni, přičemž Tržní knize je zároveň přidělen samostatný limit. Skupina stanovila pravidla pro řízení likvidity tak, aby dodržela likviditu za běžných podmínek (základní scénář likvidity) i v krizových obdobích (scénář krizové likvidity). Je proto definována sada ukazatelů, pro které jsou stanoveny závazné limity.

Skupina denně vypořádává obchody spojené s deriváty, výběry z vkladů overnight, z běžných účtů, ze splatných vkladů, z čerpaných úvěrů a záruk. Zkušenosti Skupiny dokazují, že výši denních peněžních vypořádání lze předem odhadnout s dostatečnou přesností, a proto Skupina stanovuje minimální výši prostředků, která musí být k dispozici, aby bylo možno tato vypořádání uspokojit, a minimální výši u mezibankovních a ostatních půjček, která by pokryla neočekávaně vysoké výběry peněžních prostředků.

Na měsíční bázi se ČNB zasílají výkazy Přehled skutečné zbytkové splatnosti aktiv a pasiv a Přehled odhadované zbytkové splatnosti aktiv a pasiv.

Níže uvedená tabulka obsahuje aktiva, pasiva a vlastní kapitál rozdělené dle zbytkové splatnosti do odpovídajících skupin (zbytková splatnost představuje dobu od data účetní závěrky do data smluvní splatnosti) dle metodiky ČNB. Aktiva a pasiva, která nemají smluvní splatnost, jsou zahrnuta ve skupině "Nespecifikováno" nebo na požádání. Kategorie na požádání zahrnuje zejména všechny běžné účty bank a klientů.

mil. Kč	Na požádání do 7 dnů	Do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespeci- fikováno	Celkem
Aktiva							
Hotovost a běžné účty u bank	9 205	0	0	0	0	3 244	12 449
Pohledávky za bankami	63 737	114 310	4 552	2 800	16 200	524	202 123
Cenné papíry k obchodování	1 732	12 784	9 065	1 122	1 262	140	26 105
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	0	0	0	0	0	9 023	9 023
Pohledávky za Českou konsolidační agenturou	0	3 516	18 038	2 749	0	0	24 303
Úvěry klientům (čisté)	2 810	10 642	32 849	41 350	27 143	18 194	132 988
Cenné papíry k prodeji	0	253	3 876	7 942	15 308	177	27 556
Cenné papíry držené do splatnosti	0	97	135	0	16	0	248
Náklady a příjmy příštích období a ostatní aktiva	939	126	4 279	0	0	2 402	7 746
Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0	510	510
Majetkové účasti v přidružených a nekonsolidovaných společnostech	0	0	0	0	0	876	876
Hmotný a nehmotný majetek (čistý)	0	0	0	0	0	12 736	12 736
Aktiva celkem	78 423	141 728	72 794	55 963	59 929	47 826	456 663
Pasiva							
Závazky vůči bankám	9 511	3 507	4 625	2 442	0	0	20 085
Závazky vůči klientům	296 369	45 547	4 906	6 012	735	0	353 569
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	0	0	0	0	0	3 474	3 474
Dluhopisy	0	18	16 917	1 229	2 860	0	21 024
Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva	3 129	45	5 873	0	0	5 695	14 742
Daň z příjmů	0	9	1 434	0	0	0	1 443
Odložená daň	0	0	0	0	0	679	679
Menšinové podíly	0	0	0	0	0	246	246
Vlastní kapitál	0	0	0	0	0	41 401	41 401
Pasiva celkem	309 009	49 126	33 755	9 683	3 595	51 495	456 663
Čisté riziko likvidity rozvahy							
k 31. 12. 2003	-230 586	92 602	39 039	46 280	56 334	-3 669	0
Podrozvahová aktiva*	19 090	34 205	57 880	19 931	5 207	25 605	161 918
Podrozvahová pasiva*	18 512	28 389	16 495	7 618	1 208	1 424	73 646
Čisté riziko likvidity podrozvahy							
k 31. 12. 2003	578	5 816	41 385	12 313	3 999	24 181	88 272
Aktiva celkem k 31. prosinci 2002	90 763	123 260	34 263	67 992	58 341	71 473	446 092
Pasiva celkem k 31. prosinci 2002	273 053	55 635	29 129	30 760	7 075	50 440	446 092
Čisté riziko likvidity rozvahy							
k 31. prosinci 2002	-182 290	67 625	5 134	37 232	51 266	21 033	0
Čisté riziko likvidity podrozvahy							
k 31. prosinci 2002	143	9 617	33 627	19 024	11 595	22 487	96 493

Pozn.: * V podrozvahových aktivech a pasivech jsou zahrnuty pohledávky a závazky z měnových spotových, pevných termínových a opčních kontraktů a dále závazky ze záruk, akreditivů a úvěrových příslibů.

(F) Devizová pozice

V tabulce je uvedena měnová pozice Skupiny v několika nejdůležitějších měnách, zbytek měn je uveden v kategorii ostatní měny. Skupina sice sleduje devizovou pozici s ohledem na plnění regulatorních požadavků České národní banky na limity otevřené pozice, nejdůležitějším nástrojem pro řízení měnového rizika je však sledování limitu value at risk stanoveného pro měnové riziko za celou Skupinu. Skupina při stanovení value at risk sleduje otevřenou devizovou pozici ve 14 měnách se započtením vzájemných korelací. Limit na value at risk je stanoven tak, že Skupina nemůže překročit regulatorní limity České národní banky, aniž by překročila hodnotu limitu value at risk. Další informace o řízení rizik jsou uvedeny v bodě B.

mil. Kč	České koruny	Evropská měn. unie	Americké dolary	Švýcarské franky	Slovenské koruny	Ostatní měny	Celkem
Aktiva							
Hotovost a běžné účty u bank	9 824	1 838	299	116	144	228	12 449
Pohledávky za bankami	189 714	8 680	2 440	212	468	609	202 123
Cenné papíry k obchodování	25 239	0	0	0	737	129	26 105
Kladné reálné hodnoty finančních derivátů	9 015	0	0	0	8	0	9 023
Pohledávky za Českou konsolidační agenturou	24 303	0	0	0	0	0	24 303
Úvěry klientům (čisté)	119 018	7 917	4 178	217	1 655	3	132 988
Cenné papíry k prodeji	19 161	3	8 392	0	0	0	27 556
Cenné papíry držené do splatnosti	97	135	0	0	16	0	248
Náklady a příjmy př. období a ostatní aktiva	7 340	217	175	0	3	11	7 746
Odložená daňová pohledávka	510	0	0	0	0	0	510
Majetkové účasti v přidružených a nekonsolidovaných společnostech	876	0	0	0	0	0	876
Hmotný a nehmotný majetek (čistý)	12 678	0	0	0	58	0	12 736
Aktiva celkem	417 775	18 790	15 484	545	3 089	980	456 663
Pasiva							
Závazky vůči bankám	15 863	343	3 344	3	505	27	20 085
Závazky vůči klientům	314 016	25 806	10 858	382	1 743	764	353 569
Záporné reálné hodnoty finančních derivátů	3 458	0	0	0	16	0	3 474
Dluhopisy	21 024	0	0	0	0	0	21 024
Výdaje a výnosy příštích období, rezervy a ostatní pasiva	14 202	335	170	5	18	12	14 742
Daň z příjmů	1 435	-1	0	0	9	0	1 443
Odložená daň	677	0	0	0	2	0	679
Menšinové podíly	246	0	0	0	0	0	246
Vlastní kapitál	41 275	7	0	0	119	0	41 401
Pasiva celkem	412 196	26 490	14 372	390	2 412	803	456 663
Čistá devizová pozice k 31. 12. 2003	5 579	-7 700	1 112	155	677	177	0
Podrozvahová aktiva zahrnutá do měnové pozice*	318 714	53 272	20 877	205	2 952	4 772	400 791
Podrozvahová pasiva zahrnutá do měnové pozice*	321 785	46 244	22 040	358	2 998	4 889	398 315
Čistá devizová pozice za podrozvahu	-3 071	7 027	-1 163	-154	-47	-117	2 476
Čistá devizová pozice celkem k 31. 12. 2003	2 508	-673	-51	1	630	60	2 476
Aktiva celkem k 31. 12. 2002	384 766	25 499	30 524	537	3 488	1 278	446 092
Pasiva celkem k 31. 12. 2002	394 020	26 996	20 727	474	2 870	1 005	446 092
Čistá devizová pozice k 31. 12. 2002	-9 254	-1 497	9 797	63	618	273	0
Čistá devizová pozice za podrozvahu k 31. 12. 2002	11 811	1 852	-9 769	14	-300	-224	3 384
Čistá devizová pozice celkem k 31. 12. 2002	2 557	355	28	77	318	49	3 384

Pozn.: * V podrozvahových aktivech a pasivech jsou zahrnuty pohledávky a závazky ze spotových operací a pevných termínových kontraktů.

(G) Operační riziko

Skupina v současné době neprovádí sledování a řízení operačního rizika na centrální bázi, operační riziko je sledováno na úrovni jednotlivých organizačních jednotek. Ve vazbě na uvažované zavedení kapitálového požadavku k operačnímu riziku Skupina od poloviny roku 2003 centrálně sleduje významné případy operačního rizika a reportuje je mateřské společnosti. Vedení Skupiny v současné době neuvažuje o implementaci dalších nástrojů k měření a řízení operačního rizika.

(H) Právní riziko

Skupina pravidelně sleduje a vyhodnocuje pasivní právní spory vedené proti Skupině, a to v členění dle odhadu výše rizika prohry v kategoriích s nízkým (pod 50 %), středním a vysokým rizikem. K pokrytí potenciálních závazků v souvislosti s právními spory Skupina vytváří rezervu ve výši žalované částky pro všechny pasivní právní spory s pravděpodobností prohry vyšší než 50 %. Skupina rovněž řídí právní riziko prostřednictvím přehodnocování kontraktů, do kterých vstupuje, z titulu právního rizika.

(I) Informace o předpokládané reálné hodnotě aktiv a pasiv

Reálná hodnota finančních instrumentů je částka, za kterou by mohlo být v transakcích mezi znalými a ochotnými stranami za obvyklých podmínek směřeno aktivum nebo vyrovnán závazek. V případech, kdy je to možné, se reálná hodnota stanovuje na základě aktuálních tržních cen, v mnoha případech u různých finančních instrumentů Skupiny však tržní ceny nejsou k dispozici. Pak jsou reálné hodnoty stanoveny na základě odhadů, diskontovaných peněžních toků nebo s použitím jiných obecně uznávaných oceňovacích metod. Výsledky těchto metod jsou významně ovlivněny použitými předpoklady, zejména diskontními sazbami a odhady budoucích peněžních toků. V návaznosti na to by tyto odhady reálných hodnot nemohly být použity při okamžitém vypořádání finančního instrumentu. Skupina při zveřejněných odhadech reálných hodnot finančních instrumentů použila následující metody a odhady:

a) Hotovost a pohledávky vůči centrální bance

Vykázané hodnoty hotovosti a krátkodobých instrumentů v zásadě odpovídají jejich reálné hodnotě.

b) Cenné papíry do splatnosti

Reálné hodnoty cenných papírů držených v portfoliu do splatnosti jsou vypočteny diskontováním budoucích peněžních toků s použitím aktuální tržní sazby.

c) Pohledávky za bankami

Vykázané pohledávky za bankami splatné do 180 dní v zásadě odpovídají jejich reálným hodnotám. Reálné hodnoty ostatních pohledávek za finančními institucemi jsou odhadnuty použitím diskontovaných peněžních toků na základě běžných sazeb u obdobných typů investic (tržní sazby upravené o kreditní riziko). Reálné hodnoty nesplácených úvěrů finančním institucím jsou odhadnuty na základě diskontovaných peněžních toků, u ztrátových úvěrů jsou rovny hodnotě jejich zajištění. Při výpočtu reálných hodnot se nezohledňují vytvořené opravné položky.

d) Úvěry klientům

U úvěrů s proměnlivou úrokovou sazbou, které jsou často přeceňovány a u kterých je změna kreditního rizika nevýznamná, reálné hodnoty v zásadě odpovídají vykazovaným hodnotám. Reálné hodnoty u úvěrů s pevnou úrokovou sazbou jsou odhadnuty na základě diskontovaných peněžních toků s použitím úrokové míry běžné u úvěrů s podobnými podmínkami a termíny a poskytované dlužníkům s obdobným rizikovým hodnocením. Reálné hodnoty nesplácených úvěrů jsou odhadnuty na základě diskontovaných peněžních toků, u ztrátových úvěrů jsou rovny hodnotě jejich zajištění, příp. se zohledněním hodnoty jejich zajištění. Úvěry s pevnou úrokovou sazbou představují pouze nevýznamnou část celkové vykazované hodnoty, a proto se reálná hodnota celkových úvěrů klientům významně neliší oproti vykazované hodnotě k datu účetní závěrky. Při výpočtu reálných hodnot se nezohledňují vytvořené opravné položky.

e) Závazky vůči bankám a klientům

Reálné hodnoty vykazované u vkladů na požádání jsou k datu účetní závěrky shodné s částkami splatnými na požádání (tzn. jejich vykazované hodnoty). Účetní hodnoty termínovaných vkladů s proměnlivou sazbou jsou v zásadě shodné s jejich reálnými hodnotami k datu účetní závěrky. Reálné hodnoty u vkladů s pevnou úrokovou mírou jsou odhadnuty na základě diskontování peněžních toků s použitím tržních úrokových sazeb.

f) Emitované dluhopisy

Reálné hodnoty emitovaných dluhopisů vydaných Skupinou jsou stanoveny na základě aktuálních tržních cen. V případě, že tržní ceny nejsou k dispozici, je za reálnou hodnotu považován odhad Skupiny.

V následující tabulce jsou uvedeny vykazované hodnoty a reálné hodnoty finančních aktiv a pasiv, které nejsou v rozvaze vykázány v reálné hodnotě:

mil. Kč	2003	2003	2002	2002
	Vykazovaná hodnota	Reálná hodnota	Vykazovaná hodnota	Reálná hodnota
Finanční aktiva				
Hotovost a pohledávky vůči centrální bance	12 449	12 449	14 508	14 508
Pohledávky za bankami	202 123	202 272	200 239	200 254
Úvěry klientům včetně České konsolidační agentury (čisté)	157 291	160 758	158 418	166 217
Cenné papíry do splatnosti	248	256	243	305
Finanční pasiva				
Závazky vůči bankám	20 085	20 026	24 297	24 352
Závazky vůči klientům	353 569	351 869	341 708	341 670
Dluhopisy	21 024	21 417	17 943	19 214

39. Aktiva ve správě

K 31. prosinci 2003 Skupina spravovala 37 371 mil. Kč (2002: 34 250 mil. Kč) klientských aktiv, z toho aktiva Penzijního fondu Komerční banky, a. s., činí 10 293 mil. Kč (2002: 8 889 mil. Kč).

40. Události po datu účetní závěrky

Po datu účetní závěrky nedošlo do data schválení této účetní závěrky k žádným významným událostem.

Finanční charakteristika za období 1999 – 2003

mil. Kč	Nekonsolidované údaje	2003	2002	2001	2000	1999
Mezinárodní standardy pro finanční výkaznictví (IFRS)	Čisté úrokové výnosy	11 937	12 447	12 989	12 287	11 947
	Čisté poplatky a provize	8 711	8 320	8 394	7 181	4 350
	Čisté provozní výnosy	21 889	22 597	23 809	21 805	20 390
	Provozní náklady celkem	-11 728 *	-12 760 *	-15 065 *	-13 783 *	-12 770
	Čistý zisk/ztráta	9 262	8 763	2 532	-19	-9 782
	Aktiva celkem	447 565	439 753	421 720	402 205	390 122
	Úvěry klientům – čisté	130 900	121 154	135 197	126 943	181 754
	Závazky vůči klientům	349 505	341 114	321 345	287 624	259 191
	Vlastní kapitál celkem	40 399	33 758	23 598	20 211	17 776
	Rentabilita průměrného kapitálu, ROAE (%)	24,98	30,56	11,56	x	x
	Rentabilita průměrných aktiv, ROAA (%)	2,09	2,03	0,61	x	x
	Čistá úroková marže (%)	3,00	3,25	3,64	3,62	3,42
	Poměr nákladů k výnosům (%)	53,58	56,47	63,27	63,21	62,63
	Provozní náklady na jednoho zaměstnance (tis. Kč)	-1 351	-1 428	-1 526	-1 162	-947
	Čistý zisk na jednoho zaměstnance (tis. Kč)	1 067	981	256	x	x
Aktiva na jednoho zaměstnance (tis. Kč)	51 545	49 217	42 714	33 898	28 926	
České účetní standardy (CAS) **	Čisté úrokové výnosy	11 962	12 614	13 565	12 344	11 915
	Čisté výnosy z poplatků a provizí	5 780	6 232	5 981	4 422	4 350
	Provozní náklady	-10 120	-11 705	-12 066	-11 022	-11 039
	Čistý zisk/ztráta	9 310	9 229	2 624	-149	-9 242
	Aktiva celkem	451 397	445 982	429 659	407 558	439 110
	Pohledávky za klienty	160 149	163 806	193 774	133 977	183 644
	Závazky vůči klientům	315 808	305 788	289 638	272 228	259 191
	Vlastní kapitál celkem	40 419	33 804	23 668	20 034	17 826
	Rentabilita průměrného kapitálu, ROAE (%)	25,09	32,12	12,01	x	x
	Rentabilita průměrných aktiv, ROAA (%)	2,07	2,11	0,63	x	x
Metodika České národní banky ***	Kapitálová přiměřenost (%)	15,37	13,35	14,30	14,38	10,69
	Tier 1	27 734	22 138	19 951	20 100	15 084
	Tier 2	2 272	6 091	9 607	9 973	9 882
	Tier 3	0	0	0	0	0
	Odečitatelné položky od Tier 1 a Tier 2	2 590	1 896	1 387	1 322	1 994
	Kapitálový požadavek A	14 543	15 164	15 071	15 424	17 193
	Kapitálový požadavek B	776	638	688	573	–
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců	8 683	8 935	9 873	11 865	13 487	
Počet obchodních míst	335	331	323	342	349	

Pozn.: * Včetně restrukturalizačních nákladů.

** Údaje za všechna období kromě roku 1999 uvedeny dle metodiky platné od roku 2002.

*** Údaje za rok 2003 dle nové metodiky.

Doplňující informace dle zákona o cenných papírech

Identifikační údaje společnosti zapsané v obchodním rejstříku

(vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1360)

Den zápisu:	5. března 1992
Obchodní firma:	Komerční banka, a. s.
Sídlo:	Praha 1, Na Příkopě 33, čp. 969, PSČ 114 07
Identifikační číslo:	45 31 70 54
Právní forma:	akciová společnost
Předmět podnikání:	vyplývá z ustanovení zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

Tímto předmětem podnikání je

- a) přijímání vkladů od veřejnosti,
- b) poskytování úvěrů,
- c) investování do cenných papírů na vlastní účet,
- d) finanční pronájem (finanční leasing),
- e) platební styk a zúčtování,
- f) vydávání a správa platebních prostředků, např. platebních karet, cestovních šeků,
- g) poskytování záruk,
- h) otevírání akreditivů,
- i) obstarávání inkasa,
- j) poskytování investičních služeb,
- k) obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami a se zlatem,
- l) finanční makléřství,
- m) směnárenská činnost (nákup devizových prostředků),
- n) výkon funkce depozitáře,
- o) poskytování bankovních informací,
- p) pronájem bezpečnostních schránek,
- q) vydávání hypotečních zástavních listů,
- r) činnosti, které přímo souvisejí s činnostmi uvedenými v písmenech a) až q).

Dále jsou předmětem podnikání činnosti vykonávané pro podniky pomocných bankovních služeb a finanční instituce pod kontrolou banky v tomto rozsahu:

- a) činnost účetních poradců, vedení účetnictví,
- b) zprostředkování obchodu,
- c) inženýrská činnost v investiční výstavbě,
- d) správa a údržba nemovitostí,
- e) pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti,
- f) činnost podnikatelských, finančních, organizačních a ekonomických poradců.

Statutární orgán – představenstvo

předseda: Alexis Raymond Juan, dat. nar. 11. června 1943
Senovážné náměstí čp. 869/28, 110 00 Praha 1
den vzniku funkce: 5. října 2001
den vzniku členství v představenstvu: 5. října 2001
je osobou odpovědnou za provádění činnosti obchodníka s cennými papíry

místopředseda: Guy Poupet, dat. nar. 5. ledna 1952
Břehová 8/208, 110 00 Praha 1
den vzniku funkce: 9. října 2002
den vzniku členství v představenstvu: 25. června 2002

člen: Peter Palečka, r. č. 591103/6692
Jahodová 1565, 252 28 Černošice, okres Praha-západ
den vzniku členství v představenstvu: 5. října 2001

člen: Matúš Púll, r. č. 490625/214
Nad školkou 530, 252 46 Vrané nad Vltavou, okres Praha-západ
den vzniku funkce: 5. října 2001

člen: Olivier Flourens, dat. nar. 1. července 1959
Ovocný trh 15, 110 00 Praha 1
den vzniku funkce: 1. února 2003

člen: Philippe Rucheton, dat. nar. 9. září 1948
Břehová 8/208, 110 00 Praha 1
den vzniku funkce: 2. května 2002

Jednání za banku

Za banku jedná ve všech věcech představenstvo jako statutární orgán, a to buď společně všichni členové představenstva, nebo společně libovolní dva jeho členové.

Podepisování: Za banku podepisují buď společně všichni členové představenstva, nebo společně dva libovolní členové představenstva.

Dozorčí rada

- člen:** Petr Laube, r. č. 490708/118
Kvapilova 958/9, Praha 5 – Košíře
den vzniku funkce: 8. října 2001
- člen:** Ing. Pavel Krejčí, r. č. 631108/0644
Rolsberská 30, 772 00 Olomouc
den vzniku členství v dozorčí radě: 27. května 2001
- člen:** Ing. Miroslava Šmídová, r. č. 655506/0094
Žižkova 55, 320 15 Plzeň, okres Plzeň-město
den vzniku členství v dozorčí radě: 27. května 2001
- člen:** Ing. Jan Kučera, r. č. 511030/013
Ovocná ul. 1576, 574 01 Náchod
den vzniku členství v dozorčí radě: 27. května 2001
- člen:** Jan Juchelka, r. č. 710919/5148
Jižní 1339, 290 01 Poděbrady, okres Nymburk
den vzniku funkce: 8. října 2001
- člen:** Didier Alix, dat. nar. 16. srpna 1946
14, bis Rue Raynouard, 75116 Paříž
Francouzská republika
den vzniku funkce: 8. října 2001
- člen:** Jean-Louis Mattei, dat. nar. 8. září 1947
24, Rue Pierre et Marie Curie, 75005 Paříž
Francouzská republika
den vzniku funkce: 8. října 2001
- člen:** Christian Achille Frederic Poirier, dat. nar. 30. listopadu 1948
19, Rue Mademoiselle, 78000 Versailles
Francouzská republika
den vzniku funkce: 8. října 2001
- člen:** Séverin Cabannes, dat. nar. 21. července 1958
14, Rue de Voisins, 78430 Louveciennes
Francouzská republika
den vzniku funkce: 8. října 2001
osoba odpovědná za výkon činnosti obchodníka s cennými papíry

Akcie

38 009 852 ks kmenové akcie na majitele ve jmenovité hodnotě 500 Kč v zaknihované podobě

Základní kapitál

19 004 926 000 Kč

Splaceno

100 %

Ostatní skutečnosti

– Způsob založení:

V souladu s privatizačním projektem státního peněžního ústavu Komerční banka se sídlem v Praze, Na Příkopě 28, schváleným usnesením vlády ČSFR č. 1 ze dne 9. ledna 1992 a č. 109 ze dne 20. února 1992, založil Fond národního majetku České republiky jako jediný zakladatel podle § 172 obchodního zákoníku zakladatelskou listinou ze dne 3. března 1992 akciovou společností Komerční banka, a. s.

– Zapisuje se změna stanov společnosti přijatá valnou hromadou konanou dne 16. července 1992.

– Zapisuje se změna stanov přijatých na valné hromadě konané dne 8. listopadu 1993.

– Změna stanov usnesením valné hromady ze dne 29. dubna 1994.

– Změna stanov společnosti přijatá valnou hromadou konanou dne 6. května 1996.

Údaje o cenných papírech společnosti

Dluhopisy Komerční banky (dosud nesplacené) Přehled dluhopisů vydaných Komerční bankou

Poř. č.	Dluhopisy	Datum emise Datum splatnosti	Objem v Kč Počet kusů	Úroková sazba	Výplata úrokových výnosů
1	2	3	4	5	6
1.	1997/2004 ISIN: 770970000947	8. 8. 1997 8. 8. 2004	8 000 000 000 800 000 ks	bez úrokových kuponů	–
2.	HZL 1999/2004 ISIN: CZ0002000110	13. 5. 1999 13. 5. 2004	4 000 000 000 400 000 ks	8,125 % p. a.	ročně
3.	HZL 1999/2004 ISIN: CZ0002000102	15. 6. 1999 15. 6. 2004	1 500 000 000 150 000 ks	8,0 % p. a.	ročně
4.	1999/2004 ISIN: CZ0003700528	10. 9. 1999 10. 9. 2004	5 000 000 000 500 000 ks	8,0 % p. a.	ročně
5.	HZL 2000/2007 ISIN: CZ0002000151	15. 9. 2000 15. 9. 2007	1 100 000 000 11 000 ks	6měsíční PRIBOR + 3,50 p. b.	pololetně
6.	HZL 2003/2009 ISIN: CZ0002000268	21. 8. 2003 21. 8. 2009	2 600 000 000 260 000 ks	5,5 % p. a.	ročně

HZL = hypoteční zástavní listy

Všechny dluhopisy jsou vydány v Kč, jsou registrované (s výjimkou dluhopisů bez úrokových kuponů), znějí na doručitele, mají zaknihovanou podobu a jmenovitou hodnotu 10 000 Kč s výjimkou hypotečních zástavních listů ISIN CZ0002000151, které mají jmenovitou hodnotu 100 000 Kč.

HZL ISIN CZ0002000268 byly emitovány v rámci Dluhopisového programu Komerční banky, schváleného rozhodnutím Komise pro cenné papíry dne 6. května 2003. Dluhopisový program KB s dobou trvání 10 let a splatností kterékoli emise vydané v rámci programu nejvýše 10 let umožňuje emitovat HZL v celkovém nesplaceném objemu maximálně 15 miliard Kč.

Dosud nesplacené dluhopisy byly vydány v příslušných letech v souladu s platným zněním zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, a zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech. Vydání dluhopisů bylo povoleno rozhodnutím Ministerstva financí ČR, resp. Komise pro cenné papíry.

Obchodovatelnost

Všechny dosud nesplacené dluhopisy (s výjimkou dluhopisů bez úrokových kuponů, které nejsou veřejně obchodovatelné) jsou přijaty k obchodování na volném trhu Burzy cenných papírů Praha, a. s.

Převoditelnost dluhopisů není omezena. K převodu dluhopisů dochází zaregistrováním vlastnictví dluhopisu na účtu jejich nového majitele ve Středisku cenných papírů.

Práva spojená s dluhopisy

Práva a povinnosti vyplývající z dluhopisů se řídí a vykládají v souladu s právními předpisy České republiky. Explicitně jsou vyjádřeny v emisních podmínkách každé emise.

Dluhopisy jsou úročeny od data emise (viz sloupec 3 tabulky) a výplata výnosů je zajišťována v pololetních, resp. v ročních termínech (viz sloupec 6 tabulky). Výnosy z cenných papírů vyplácí emitent – Komerční banka, a. s., se sídlem Na Příkopě 33, Praha 1 – prostřednictvím centrály a svých poboček.

Dluhopisy budou splaceny Komerční bankou, a. s., Na Příkopě 33, Praha 1 prostřednictvím centrály a poboček jednorázově ve jmenovité hodnotě v den jejich splatnosti (viz sloupec 3 tabulky).

Akcie Komerční banky

Druh:	kmenová akcie
Forma:	na majitele
Podoba:	zaknihovaná
Celková hodnota emise:	19 004 926 000 Kč
Celkový počet kusů akcií:	38 009 852
Jmenovitá hodnota 1 akcie:	500 Kč
ISIN:	CZ0008019106

Obchodovatelnost

Akcie Komerční banky, a. s., jsou obchodovány na veřejných kapitálových trzích v České republice řízených organizátory trhů, Burzou cenných papírů Praha, a. s., a RM-SYSTÉM, a. s. (organizátor mimoburzovního trhu s cennými papíry). Další informace o obchodování s akciemi, ceně akcie a výplatě dividend viz kapitola Akcie Komerční banky.

Práva spojená s akciemi

S kmenovými akciemi jsou spojena práva v souladu s obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb., v platném znění, a nejsou s nimi spojena žádná zvláštní práva.

Hlasovací právo náležející akcionáři se řídí jmenovitou hodnotou jeho akcií, přičemž každých 500 Kč jmenovité hodnoty akcií se rovná jednomu hlasu.

Akcionář má právo na podíl ze zisku banky (dividendu), který valná hromada podle hospodářského výsledku banky a za podmínek stanovených obecně závaznými právními předpisy schválila k rozdělení. Právo na dividendu má akcionář, který je majitelem akcie 30. kalendářní den po dni konání valné hromady, která o výplatě dividend rozhodla. Pokud představenstvo rozhodne o registraci práva na vyplacení dividendy v evidenci zaknihovaných cenných papírů, má právo na dividendu akcionář, který má toto právo registrováno v evidenci zaknihovaných cenných papírů 30. kalendářní den po dni konání valné hromady, která o výplatě rozhodla. Dividenda se stává splatnou uplynutím 30. dne ode dne, který byl rozhodný pro vznik nároku akcionáře podle předchozí věty tohoto ustanovení. Právo uplatnit nárok na výplatu dividendy se promlčí po uplynutí čtyř let od jejich splatnosti. Zemře-li akcionář, je oprávněn vykonávat práva spojená s akcií dědic.

Při zrušení banky s likvidací se způsob provedení likvidace řídí příslušnými obecně závaznými právními předpisy. O schválení návrhu rozdělení likvidačního zůstatku mezi akcionáře rozhoduje valná hromada v poměru jmenovitých hodnot akcií akcionářů banky.

Nabývání vlastních akcií Komerční bankou

Komerční banka v roce 2003 nabyla vlastní akcie v souladu s obchodním zákoníkem, který upravuje přesné podmínky, za kterých může společnost nabývat vlastní akcie, a usnesením valné hromady banky ze dne 26. června 2002. Důvodem nabývání vlastních akcií byl market making a řízení kapitálové přiměřenosti banky.

Informace o nabytí vlastních akcií KB

	Počet/jmenovitá hodnota k 1. 1. 2003 (ks/tis. Kč)	Podíl na základním kapitálu k 1. 1. 2003 (%)	Počet/jmenovitá hodnota k 31. 12. 2003 (ks/tis. Kč)	Podíl na základním kapitálu k 31. 12. 2003 (%)
Obchodní portfolio	6 000	0,016	9 222	0,024
	3 000		4 611	
Portfolio k prodeji	10 890	0,029	18 240	0,048
	5 445		9 120	

	Počet/jmenovitá hodnota akcií nabytých (ks/tis. Kč)	Počet/jmenovitá hodnota akcií zcizených (ks/tis. Kč)	Součet kupních cen nakoupených akcií (tis. Kč)	Nejnižší a nejvyšší cena při nabytí (Kč)	Součet prodejních cen prodaných akcií (tis. Kč)	Nejnižší a nejvyšší cena při zcizení (Kč)
Obchodní portfolio	1 627 516 813 758	1 624 294 812 147	3 587 584	1 817 2 667	3 568 105	1 825 2 661
Portfolio k prodeji	32 000 16 000	24 650 12 325	64 368	1 950 2 090	23 953	2 388 2 389

Globální depozitní certifikáty Komerční banky

Na akcie Komerční banky ve správě The Bank of New York ADR Department (akcie banky držené na jejím majetkovém účtu ve Středisku cenných papírů) jsou vydány tzv. globální depozitní certifikáty (GDRs). S GDRs se pojí v zásadě stejná práva jako s akciemi banky a je možné je zpětně konvertovat do akcií. Jeden GDR představuje jednu třetinu akcie banky.

Program GDRs byl založen koncem června 1995 vydáním tzv. první tranže, čímž Komerční banka vstoupila na mezinárodní kapitálové trhy; druhá tranže následovala v roce 1996.

GDRs jsou od počátku obchodovány na Burze cenných papírů v Londýně a v systému PORTAL (trhu National Association of Securities Dealers, Inc.) v USA. Počet vydaných GDRs k 31. prosinci 2003 činil 6 249 402 kusů.

Daňové aspekty ve Spojeném království (UK)

Následuje obecné shrnutí vyňaté z platné daňové legislativy Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (Spojené království) a praxe daňových orgánů Spojeného království platných k datu tohoto dokumentu, jež se však mohou kdykoliv změnit, a to i se zpětným účinkem. Tento výklad je shrnutím hlavních daňových dopadů ve Spojeném království pro držitele GDR nebo akcií získaných po odevzdání GDR, který je rezidentem či obvyklým rezidentem ve Spojeném království nebo který zde podniká prostřednictvím stálé provozovny (souhrnně „držitelé ve Spojeném království“). Vztahuje se pouze na GDR nebo akcie vlastněné jako kapitálová aktiva, nevztahuje se na některé zvláštní třídy držitelů, jako jsou například obchodníci s cennými papíry.

Zdanění dividend a dalších výplat

Výplaty, včetně hotovostních dividend vyplácených na základě podkladových akcií „držiteli ve Spojeném království“, budou obecně daněny jako příjem tohoto „držitele ve Spojeném království“. Jakoukoliv českou srážkovou daň zaplacenou z výše uvedeného příjmu „držitelem ve Spojeném království“ si „držitel ve Spojeném království“ bude moci započítat proti své daňové povinnosti ve Spojeném království. Tato srážková daň nebude vymahatelná od českých daňových úřadů.

V případech, že jsou dividendy vypláceny platebním agentem ve Spojeném království, nebo jeho prostřednictvím, či vybírány vybírajícím agentem ve Spojeném království, může být takovýto agent za jistých okolností požádán daňovými orgány Spojeného království o sdělení informací o této platbě a konkrétních informací týkajících se „držitele ve Spojeném království“ (včetně jeho jména a adresy). Publikované postupy daňových orgánů Spojeného království uvádí, že daňové orgány Spojeného království neuplatní svoji pravomoc k získání informací v případě, kdy jsou takové dividendy vyplaceny či inkasovány během daňového roku 2003/2004, který končí dnem 5. dubna 2004. Dosud nebylo oznámeno, zda tato praxe bude pokračovat i v daším daňovém roce 2004/2005, který začíná dnem 6. dubna 2004. Jakékoli získané informace mohou daňové orgány Spojeného království, za určitých okolností, poskytnout daňovým orgánům podléhajícím jiné jurisdikci.

Prodej nebo jiná manipulace s GDR

V závislosti na okolnostech případu a případných platných výjimkách či úlevách může „držitel ve Spojeném království“ podléhat dani Spojeného království z nakládání nebo předpokládaného nakládání s GDR (nebo akciemi nabytými po odevzdání GDR). Na případ se může vztahovat úleva z titulu případných daní zaplacených v ČR při takovémto zcizení. Nakládání s GDR nepodléhá žádné povinnosti kolkovného ve Spojeném království ani vyhrazené dani kolkovného (stamp duty reserve tax), pokud se jedná o převedení doručení.

Vzdání se GDR

Při odevzdání GDR depozitáři výměnou za akcii nevzniká ve Spojeném království žádná daňová povinnost za předpokladu, že držitel GDR je skutečným vlastníkem akcií. Obecně se akcie od depozitáře nabývají za základní cenu rovnající se ceně pro držitele ve Spojeném království nabývajících odevzdaný instrument GDR.

KAŽDÝ POTENCIÁLNÍ KUPUJÍCÍ BY MĚL KONZULTOVAT S VLASTNÍM DAŇOVÝM PORADCEM OTÁZKU KONKRÉTNÍCH DAŇOVÝCH DOPADŮ INVESTICE DO GDR.

Požitky členů statutárních orgánů a vedení společnosti

Viz Příloha k nekonsolidované účetní závěrce (CAS), poznámka č. 29 – Osoby se zvláštním vztahem k Bance, odst. Odměňování a akciový odměňovací program členů představenstva a dozorčí rady.

Údaje o počtu akcií, které jsou v majetku statutárních orgánů

Počet akcií	K 31. prosinci 2003
Představenstvo	7 000
Výbor ředitelů (mimo členů představenstva uvedených samostatně výše)	129
Dozorčí rada	5 954

Zdroj: Výpis z registru emitenta k 31. prosinci 2003.

Souhrnný popis nemovitostí vlastněných společností

Komerční banka vlastní nemovitosti, které jsou využívány především pro zajištění podnikatelské činnosti, ke které je oprávněna ve smyslu platných právních předpisů.

CAS, mil. Kč	Pořizovací cena	K 31. prosinci 2003		Zůstatková hodnota
		Oprávk y a oprav né polo žky		
Pozemky	382	0		382
Budovy	12 154	4 408		7 746

	K 31. prosinci 2003	
	Počet	Výměra v m ²
Pozemky	497	346 112
Budovy	231	479 130

Viz také Příloha k nekonsolidované účetní závěrce (CAS), poznámka č. 17 – Hmotný a nehmotný majetek.

Investice

Uskutečně investice Finanční investice

CAS, mil. Kč	31. prosince 2003	31. prosince 2002
Dluhopisy	26 957	26 140
Akcie	233	2 262
Majetkové účasti	1 424	1 588
Finanční investice celkem	28 614	29 990

Hlavní investice – mimo finančních *

CAS, mil. Kč	31. prosince 2003	31. prosince 2002
Hmotný majetek	9 692	9 486
Nehmotný majetek	1 967	1 097
Hmotný a nehmotný majetek celkem	11 659	10 583
Hmotný majetek získaný formou finančního leasingu	249	417

Pozn.: * Zůstatková hodnota investic.

Viz také Příloha k nekonsolidované účetní závěrce (CAS), poznámka č. 17 – Hmotný a nehmotný majetek.
Všechny investice Komerční banky byly umístěny v České republice.

Hlavní budoucí investice – mimo finančních

Plánované investice Komerční banky pro rok 2004 dosahují přibližně 3,5 miliardy Kč. Největší podíl z tohoto objemu představují investice spojené s IT.

Investiční záměry KB mohou doznat změn v závislosti na vývoji souvisejících podmínek a od uvedených plánů se lišit.

Informace o soudních sporech

Soudní spory, ve kterých banka vystupuje jako strana žalující

V roce 2003 bylo vedeno celkem 10 významných soudních řízení, která byla zahájena jak v roce 2003, tak i v letech předchozích. Tato řízení měla nebo mohou mít významný vliv na finanční výsledky banky. Celková částka, která je předmětem těchto soudních řízení, činí 1,3 miliardy Kč.

Z těchto 10 soudních řízení je celkem 7 soudních sporů na plnění a 3 konkurzy, přičemž celková částka u soudních sporů činí 0,6 miliardy Kč a u konkurzů 0,7 miliardy Kč.

Komerční banka považuje vzhledem ke své celkové finanční situaci za významné všechny soudní spory o částku vyšší než 10 milionů Kč a všechny konkurzy, kde předmětná pohledávka přesahuje 50 milionů Kč. Důvodem vyšší hranice u konkurzů je skutečnost, že průměrná výtěžnost konkurzů v praxi Komerční banky nepřesahuje 20 %, a proto výsledky konkurzních řízení mají obvykle podstatně menší dopad na hospodaření banky než výsledky soudních sporů o srovnatelné částky.

Soudní spory, ve kterých banka vystupuje jako strana žalovaná

V roce 2003 dosáhla celková částka sporů, ve kterých banka vystupuje jako strana žalovaná, 21 miliard Kč, z toho 21,4 % mohou představovat spory s potenciálním rizikem pro banku.

Komerční banka na základě detailní analýzy míry možného rizika ze soudních sporů vedených proti bance vytvořila k 31. prosinci 2003 rezervu ve výši 527 milionů Kč.

Viz také Příloha k nekonsolidované účetní závěrce (CAS), poznámka č. 28 – Potenciální pohledávky a závazky, odstavec Soudní spory.

Dodatečné informace

Licence a ochranné známky

Komerční banka při možném užívání práv třetích osob, jež podléhají příslušným zákonným ustanovením o ochraně duševního vlastnictví či průmyslových práv, přísně kontroluje splnění veškerých zákonných ustanovení. Takováto práva využívá jen v souladu s platným právním řádem a mezinárodními smlouvami, resp. na základě příslušných licencí.

Komerční banka je dále majitelem (příhlašovatelem) téměř šesti desítek ochranných známek zapsaných (přihlášených) ve veřejném rejstříku ochranných známek vedeném Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, vztahujících se zejména k jejím produktům. Komerční banka má registrovány (přihlášeny) též ochranné známky ve Slovenské republice.

Výdaje na činnost v oblasti výzkumu a vývoje

V roce 2003 vynaložila Komerční banka na výzkum a vývoj celkem 17 851 tisíc Kč (v roce 2002: 7 503 tisíc Kč). Výdaje zahrnovaly především studie a projekty, jako např. studie centralizace a racionalizace správy portfolia.

Přijaté úvěry

Viz Příloha k nekonsolidované účetní závěrce (CAS), poznámka č. 19 – Závazky vůči bankám a poznámka č. 20 – Závazky vůči klientům.

Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami

za účetní období roku 2003

(dále jen „Zpráva o vztazích“)

Komerční banka, a. s., se sídlem Praha 1, Na Příkopě 33, čp. 969, PSČ 114 07, IČ: 45317054, zapsaná v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1360, (dále jen „Komerční banka“ nebo „KB“), je součástí podnikatelského seskupení (koncernu), ve kterém existují následující vztahy mezi Komerční bankou a jí ovládající osobou a dále vztahy mezi Komerční bankou a ostatními osobami ovládanými stejnou ovládající osobou (dále jen „propojené osoby“).

Tato zpráva o vztazích mezi níže uvedenými osobami byla vypracována v souladu s ustanovením § 66a odstavec 9 zákona č. 513/1991 Sb., v platném znění (obchodní zákoník), za období roku 2003 – tj. od 1. ledna 2003 do 31. prosince 2003 (dále jen „účetní období“).

I. Úvod

Komerční banka byla v období od 1. ledna 2003 do 31. prosince 2003 součástí koncernu společnosti Sociétés Générale, S. A., se sídlem 29, BLD Hausmann, 75009 Paris, Francie, číslo registrace ve francouzském obchodním rejstříku: R.C.S. Paris B552120222 (1955 B 12022) (dále jen „SG“ nebo „SG Paris“).

V účetním období roku 2003 měla Komerční banka vztahy s následujícími propojenými osobami:

a) centrálou a pobočkami SG

Centrála/Pobočka	Sídlo
SG Paris	29, BLD Hausmann, Paris, Francie
SG London	Primrose Street, EC4ADD, London, Velká Británie
SG New York	1221 Avenue of the Americans, 10020, New York, USA
SG Tokyo	12-32 Akasaka 1 – Chrome, 107-6015 Tokyo, Japonsko
SG Milan	Via Olona 2, 20123 Milan, Itálie
SG Zürich	Sighlguai 253, 8031 Zürich, Švýcarsko
SG Warszawa	PO Box 54, ul. Marszałkowska 111, Warszawa, Polsko
SG Frankfurt	Postfach 101935, Mainzer Landstrasse 36, D60325, Frankfurt am Main, Německo
SG Bruxelles	Place du Chamos de Mars, 1050 Bruxelles, Belgie
SG Wien	Postfach 82, Prinz Eugen Strasse 32, A1041, Vienne, Rakousko
SG Amsterdam	Tour Bastion, 5 Place du Champs de Mars, 1050 Bruxelles, Belgie
SG pobočka Praha *	Pobřežní 3, Praha 8, Česká republika

Pozn.: * SG pobočka Praha byla vymazána z obchodního rejstříku dne 16. července 2003.

b) dceřinými společnostmi SG

Společnost	Sídlo	Podíl SG na kapitálu (%)
Barep	3, Rue Lafayette 75009 Paris, Francie	100,00
SGBT Luxemburg	11-13 Avenue Emile Reuter L-2420 Luxembourg, Lucembursko	100,00
SG Canada	1501 Av. Mc Gill College, Montreal, Quebec, Kanada	100,00
SGAM Finance	2 Place de la Coupole, 92078 Paris La Defense, Francie	100,00
Franfinance Czech republic s. r. o.	Jungmannova 34, 111 21 Praha, Česká republika	100,00
SG Ruegg Bank	Post Fach 8039, 65 Talstrasse, Zürich, Švýcarsko	100,00
SKB Banka	Adjsovscina 4, 1513 Ljubljana, Slovinsko	97,82
Sogecap	12-46 Bd. A. Martin, 45000 Orleans, Francie	100,00
N.S.G.B.	PO Box 2664, 10 rue Tallat Harb Street, Le Caire, Egypt	54,33
B.R.P.D.	4 Doamnei Street, 700 16 Bucarest 3, Rumunsko	51,00
Fimat International Banque SA (UK)	SG house, 41 Tower Hill, London, Velká Británie	100,00
SG Marocainne de Banques	55, boulevard Abdelmoumen, Casablanca, Maroko	51,91
Franfinance	57-59 Ave de Chatou, 92500 Rueil Malmaison, Francie	99,99
Franfinance Consumer Credit s. r. o. *	Táborská 940/31, 140 00 Praha 4, Česká republika	100,00
ALD Automotive s. r. o.	U Stavoservisu 527/1, 140 00 Praha 10, Česká republika	100,00
Inter Europe Conseil	29, BLD Haussmann, 75009 Paris, Francie	100,00

Pozn.: * Společnost byla zapsána do obchodního rejstříku dne 3. března 2003.

II. Vztahy s propojenými osobami

A. Smlouvy a dohody s ovládající osobou a dalšími propojenými osobami

Bankovní obchody

Komerční banka měla v účetním období níže uvedené vztahy, na které se vztahuje bankovní tajemství, s ovládanými společnostmi v těchto oblastech:

Vztahy v oblasti depozitních obchodů

Na úseku depozit měla KB vztahy s 24 pobočkami a dceřinými společnostmi koncernu SG. Koncem roku 2003 bylo otevřeno celkem 34 účtů, z toho 19 loro účtů pro pobočky a dceřiné společnosti koncernu SG, 11 běžných a 4 kontokorentní účty pro nebankovní společnosti koncernu SG a SG pobočku Praha.

Mezinárodní platební styk KB byl částečně realizován prostřednictvím nostro účtů vedených v SG Paris, SG Tokyo, SG New York, SG Frankfurt, SG Zürich a SG Warszawa.

Termínované vklady v KB měla v účetním období pouze jedna dceřiná společnost SG.

Vedení nostro, loro, běžných, termínovaných a kontokorentních účtů poboček a dceřiných společností koncernu SG Paris probíhalo podle standardních podmínek.

Vztahy v oblasti úvěrových obchodů

Na úseku úvěrových vztahů byly v účetním období poskytnuty úvěry šesti klientům. Celkový počet poskytnutých úvěrů v účetním období byl 88. Celkový počet poskytnutých platebních záruk (včetně dokumentárního inkasa) ve prospěch poboček a dceřiných společností koncernu SG ke konci roku 2003 byl 11, neplatebních záruk bylo 16.

V účetním období KB přijala dvě záruky od společnosti koncernu SG jako zajištění úvěrů poskytnutých klientům.

V oblasti financování zahraničního obchodu vystavila KB 3 protizáruky.

Vztahy v oblasti investičního bankovníctví

V oblasti investičního bankovníctví uskutečnila KB obchody s 8 pobočkami a dceřinými společnostmi koncernu SG. Jednalo se o celkový počet 4 866 transakcí, z toho:

- měnové operace (spoty, forwardy, swapy) v počtu 2 812 obchodů,
- úrokové deriváty (swapy a futures) v počtu 128 obchodů,
- opční obchody s měnovými nástroji – KB realizovala 879 opcí s měnovými nástroji,
- depozitní obchody – KB realizovala 1 030 obchodů,
- cenné papíry k obchodování – celkem 17 obchodů (nákupů a prodejů).

KB nevlastní žádný majetkový podíl ve společnosti koncernu SG kromě majetkových účastí ve společnostech ovládaných KB.

Všechny bankovní produkty byly poskytnuty za standardních podmínek dle sazebníku KB, a to s ohledem na bonitu jednotlivých klientů v rámci podmínek obvyklých v obchodním či mezibankovním styku. Žádný z těchto obchodů nebyl uskutečněn na základě pokynu ovládací osoby. KB nevznikla žádná újma z bankovních obchodů v účetním období.

Ostatní vztahy

I. Smlouvy a dohody uzavřené během účetního období

Druh smlouvy	Smluvní strana	Protiplnění	Újma vzniklá Společnosti
Smlouva o spolupráci při poskytování finančního leasingu v rámci produktu „KB leasing“	Franfinance Czech republic	Výnosové poplatky	Nevznikla
Dohody a smlouvy týkající se poskytnutí manažerských a poradenských služeb „management support agreement“	SG Paris	Poskytnutí poradenských služeb	Nevznikla
Service level agreement – zpracování vyšších hladkých plateb v USD prostřednictvím nostro účtu	SG New York	Zprostředkování plateb	Nevznikla
Kupní smlouva na dluhopisy emitované SG v rámci Euro Medium Term Note Programme	SG Paris	Předání dluhopisů	Nevznikla

II. Plnění přijatá i poskytnutá v účetním období ze smluv uzavřených v minulých účetních obdobích

Druh smlouvy	Smluvní strana	Protiplnění	Újma vzniklá KB
Komisionářská smlouva – zpracování a zprostředkování nákupu nebo prodeje cenných papírů a jejich převod v SCP	SG Paris	Smluvní odměna	Nevznikla
Smlouva o přidělování expatriotů – předmětem smlouvy je přidělování zaměstnanců SG k výkonu práce do KB	SG Paris	Přidělení zaměstnanců SG	Nevznikla
Smlouva o přidělování expatriotů – předmětem smlouvy je přidělování expatriotů z Franfinance do KB	Franfinance	Přidělení zaměstnanců Franfinance	Nevznikla
Smlouva o přidělování expatriotů – předmětem smlouvy je přidělování zaměstnanců Sogecap k výkonu práce do KB	Sogecap	Přidělení zaměstnanců Sogecap	Nevznikla
Smlouva o poskytnutí poradenských služeb – poskytování poradenských služeb v oblasti pojišťovnictví	Sogecap	Poskytnutí poradenských služeb	Nevznikla
Přijatá záruka na soudní výdaje – záruka na dva vydané úvěry Steel Košice	SG Paris	Přijetí záruky	Nevznikla
v souvislosti s koupí části podniku SG Paříž, tj. SG pobočka Praha	SG Paris	Zprostředkování obchodu s deriváty	Nevznikla
ISDA Master Agreement – smlouva o obchodování na mezibankovním trhu se všemi typy derivátů	SG Paris		
Appointment of process Agent for KB for ISDA Masters Agreement – předmětem smlouvy je vybrání osoby ve Velké Británii, která bude KB oznamovat, zda byla na KB u soudu podána žaloba	SG London	Předávání informací o tom, zda na KB byla ve Velké Británii podána žaloba	Nevznikla
Pojistná smlouva – pojištění bankovních rizik	SG Paris	Poskytnutí pojištění	Nevznikla
Pojistná smlouva – pojištění profesní odpovědnosti	SG Paris	Poskytnutí pojištění	Nevznikla

B. Jiné právní úkony učiněné Komerční bankou v zájmu ovládající osoby a dalších propojených osob

Na základě rozhodnutí valné hromady ze dne 19. června 2003 byly akcionáři SG Paris vyplaceny dividendy z akcií Komerční banky za rok 2002 ve výši 825 848 172 Kč.

Na základě smlouvy o koupi dluhopisů uzavřené se SG Paris v roce 2002 v rámci Euro Medium Term Note Programme Komerční banka přijala za rok 2003 úrok 4,2719 % p.a., tj. 606 372 452 Kč.

Komerční banka převzala a splatila závazek ke zvýšení vkladu ve společnosti Franfinance Consumer Credit, s. r. o., se sídlem Praha 4, Táborská 940/31, PSČ 140 00 ve výši 124 898 000 Kč.

C. Opatření přijatá či učiněná Komerční bankou v zájmu ovládající osoby a dalších propojených osob nebo na jejich popud

Komerční banka v účetním období nepřijala ani neuskutečnila žádná opatření, která by byla v zájmu nebo na popud propojených osob.

III. Závěr

Představenstvo Společnosti přezkoumalo veškeré vztahy mezi Společností a propojenými osobami za účetní období roku 2003 a konstatuje, že z žádné uzavřené smlouvy, dohody, jiného právního úkonu či ostatních opatření učiněných či přijatých Společností v účetním období nevznikla Společnosti žádná újma.

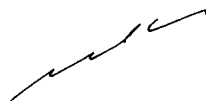
V Praze dne 18. března 2004.

Jménem představenstva podepsali:

Alexis Juan

předseda představenstva a generální ředitel

Philippe Rucheton

člen představenstva a finanční ředitel

Komerční banka, a. s.
Na Příkopě 33, 114 07 Praha 1
tel.: +420 222 432 111
fax: +420 224 243 020
e-mail: mojebanka@kb.cz
internet: www.kb.cz

Kontakt pro akcionáře a investory:

Vztahy s investory
tel.: +420 222 432 155-6, 222 432 734
fax: +420 224 229 340
e-mail: investor_relations@kb.cz

